Hakuopas 2018

- Tuenhakijan perusopas 2-57
- Päätukihaun tuet 58–138
- Liitteet 139–173
- Taulukot 174–197

Mavi

Tuenhakijan perusopas 2018

Sisällysluettelo

1. Johdanto **3**

2. Tuenhakijan muistilistat **7**

3. Hakijan tukikelpoisuus **11**

4. Aktiiviviljelijä **18**

5. Tukien hakeminen **23**

6. Maatalousmaa, perus- ja kasvulohkot **32**

7. Peruslohkon korvauskelpoisuus **42**

8. Täydentävät ehdot **45**

9. Valvonta **46**

10. Tukien maksaminen **49**

11. Neuvo2020 -maatilojen neuvonta **53**

Muutokset hakuoppaassa 2018 . . . . . **54**

Lukuohjeet ja tulostus **55**

Julkaisun tiedot **56**

1. Johdanto

Tämä on Tuenhakijan perusopas 2018. Oppaassa on kerrottu maa- ja puutarhatalouden tukiin ja korvauksiin liittyvistä yleisistä asioista, kuten tukihaun aikatauluista, tuenhakijalle asetetuista ehdoista, määräajoista, perus- ja kasvulohkoihin liittyvistä tiedoista sekä tukien maksamisesta ja valvonnasta. Tarkempaa tietoa eri tuista, korvauksista ja palkkioista saat kunkin tukityypin omasta oppaasta.

Päätukihakuun kuuluvien ja samaan aikaan haettavien tukien oppaat on koottu Hakuopas 2018 sivulle osoitteeseen www.mavi.fi/hakuopas Muiden tukien oppaat löydät osoitteesta www.mavi.fi[1] → Oppaat ja ohjeet → Viljelijä[2].

Tutustu hakumateriaaleihin ennen tukihakemuksen tekoa. Turvaat itsellesi kuuluvat oikeudet tuensaajana täyttämällä hakemukset huolellisesti ja palauttamalla ne oikeaan aikaan ja paikkaan.

Saat lisätietoja tuista ja niiden hakemisesta

- kuntasi/ maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueesi (jäljempänä YT-alue) maaseutuelinkeinoviranomaiselta
- elinkeino-, liikenne-, ympäristökeskuksista (jäljempänä ELY-keskukset)
- Maaseutuvirastosta (jäljempänä Mavista)
- maa- ja metsätalousministeriöstä (jäljempänä MMM)
- Ahvenanmaan valtionvirastosta. Ahvenanmaalla luonnonhaittakorvauksesta ja maatalouden ympäristökorvauksesta antaa tietoja Ahvenanmaan maakuntahallitus.

Hakumateriaali vuonna 2018

Saat viljelijänä huhtikuun alussa postissa ilmoituksen tukihaun alkamisesta. Tukihakuun tarvittavat ajantasaiset tiedot ovat Mavin internetsivuilla osoitteessa **www.mavi.fi**[3]. Maatilalle ei lähetetä viime vuoden tietoihin perustuvaa esitäyttötulostetta. Voit täyttää tukihakemuksesi Vipu-palvelussa viime vuoden esitäytetyillä tiedoilla tai tarvittaessa pyytää kunnastasi tulosteen viime vuoden hakutiedoista.

Voit hakea useimpia tuista sähköisesti Vipu-palvelussa osoitteessa https://vipu.mavi.fi[4]. Vipu-palvelusta on kerrottu lisää luvussa 5.2[5].

Hae päätukihaussa auki olevia tukia 15.6.2018 mennessä sähköisesti Vipu-palvelussa tai palauttamalla paperilomakkeet kuntasi maaseutuelinkeinoviranomaiselle. Joissain kansallisissa tuissa ja erikoistuissa liitteillä voi olla myös muita määräaikoja.

Palauta tarvittavat liitteet (valtakirjat, kartat, kaupparekisteriotteet ym.) määräaikaan mennessä Vipussa tai maatilan sijaintikunnan

[1] http://www.mavi.fi
[2] http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelija/Sivut/default.aspx
[3] http://www.mavi.fi
[4] https://vipu.mavi.fi/
[5] https://ruokavirasto.mobiezine.fi/zine/450/article-33655

maaseutuelinkeinoviranomaiselle.

Saanko jostain paperisia tukihakulomakkeita?

- Internetistä osoitteesta www,mavi.fi → Oppaat ja lomakkeet → Viljelijä → Lomakkeet[6]
- Kuntasi maaseutuelinkeinoviranomaiselta

Päätukihaun tukihakemukseen kuuluvat seuraavat lomakkeet

- Tukihakemus 101B
- Tukihakemuksen kasvulohkolomake 102B

Jos vuonna 2017 ilmoittamiisi tietoihin on tullut muutoksia, palauta myös

- Maatilalomake 101A (palauta aina, jos tilalla on siipikarjaa tai hevosia)
- Maatilan osalliset 101D
- Tukihakemuksen peruslohkolomake 102A
- Peruslohkojen muutoslomake 102C

Mitä tukia voin hakea 15.6. mennessä?

Päätukihakemus: Vipu tai lomake 101B

- Perustuki ja viherryttämistuki
- Nuoren viljelijän tuki (EU)
- Peltokasvipalkkio
- Sokerijuurikkaan kansallinen tuki
- Luonnonhaittakorvaus
- Luonnonhaittakorvauksen kotieläinkorotus
- Ympäristökorvausten (sitoumus ja sopimus) ja/tai erityistukisopimusten maksua
- Luomukorvauksen maksua
- Pohjoinen hehtaarituki (C1-C4)
- Nuorten viljelijöiden tuki (C1-C4)
- Yleinen hehtaarituki (C2-C4)
- Syyskylvömenetysten tuki.

Muut hakemukset

- Osallistumisilmoitus nautojen, lampaiden ja vuohien EU:n eläinpalkkioiden ja/tai kansallisten kotieläintukien tukijärjestelmiin (Vipu tai lomake 184)
- Tukioikeuksien haku kansallisesta varannosta (lomake 289)
- Luomukorvaus: uusi sitoumus ja lisäalat (lomake 215)
- Uudet ympäristösopimukset (ks. Päätukihaun tuet, luku Ympäristösopimukset[7]).

Rekisteritietojen julkisuus ja luovuttaminen

Pääosa maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmään tallennetuista tiedoista on julkisia. Tietojen ja asiakirjojen julkisuuteen, niiden luovuttamiseen ja luovuttamisesta mahdollisesti perittäviin maksuihin sovelletaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999, julkisuuslaki).

Maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmässä olevista tiedoista salassa pidettäviä ovat:

- asiakasta koskevat luottotiedot,

[6] http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelija/Sivut/lomakkeet.aspx
[7] https://ruokavirasto.mobiezine.fi/zine/451/article-33683

- tiedot valtiontakauksista ja takauksen kohteena olevien lainojen määrästä,
- lainamuotoisiin tukiin liittyvät tiedot lainojen määrästä sekä
- laissa viranomaisen toiminnan julkisuudesta salassa pidettäviksi säädetyt (621/1999, julkisuuslaki, 24.1 § 14–15 k, 20 k, 23 k ja 31 k)

Euroopan maatalouden tukirahastosta ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta maksetut tuet vuodelta 2017 julkaistaan EU-tukitietojen hakupalvelussa[8]. Tietoja voi tarkastella hakupalvelussa joko kalenteri- tai varainhoitovuosittain. EU:n varainhoitovuosi on vuoden mittainen jakso (16.10.–15.10.). Tietoja ei julkaista, jos kaikkien em. rahastojen kautta saamiesi tukien tukisumma vuodessa on enintään 1250 euroa. Kokonaan kansallisesti rahoitettuja tukia ei julkaista, koska EU-säädökset tukien julkaisemisesta koskevat vain EU-rahastoista maksettuja tukia. Komission tavoitteena on lisätä maaseuturahastojen käytön läpinäkyvyyttä, minkä vuoksi komissio edellyttää, että myös yksityishenkilöiden tukitiedot julkaistaan.

Julkaistavat tiedot:

- tuensaajan nimi
- verotuskunta
- maataloustukirahastosta ja maaseuturahastosta maksetut tuet.

Tietojen luovuttaminen

Maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmässä olevien rekisteritietojen ja/tai asiakirjojen luovuttamisesta päättää asianomainen viranomainen (Evira, Mavi, Luke, ELY-keskus ja kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen) oman viranomaistehtävänsä osalta.

Henkilötietoja voidaan luovuttaa tieteelliseen tutkimukseen, tilastollisiin tarkoituksiin ja viranomaiskäyttöön. Lisäksi Euroopan unionin ja jäsenvaltioiden tarkastus- ja tutkintaelimet voivat käsitellä tuensaajien henkilö- ja tukitietoja.

Maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmästä voidaan myös luovuttaa yhteystietojasi (nimi, osoite, puhelinnumero, sähköpostiosoite) suoramarkkinointia ja mielipide- tai markkinatutkimusta varten, jos olet antanut siihen suostumuksesi. Luovutuksessa saa käyttää valintaperusteena tietojärjestelmään talletettuja henkilötietoja sekä sijainti-, pinta-ala- ja tuotantosuuntatietoja. Suostumuksen tietojen luovuttamiseen markkinointi tai neuvonnallisiin tarkoituksiin voit antaa Vipussa kohdassa *Omat tiedot* tai Maatilalomakkeella 101D. Vastaavalla tavalla voit peruuttaa suostumuksesi milloin tahansa.

Mavin internetsivuilla on lisätietoa Mavin rekistereistä, tiedonluovutuspyynnöstä ja tiedonluovutuksen maksullisuudesta www.mavi.fi → Tietoa meistä →Tietopalvelut[9]. Tiedonluovutuspyynnön tekemisessä on suositeltavaa käyttää mainitulta sivulta löytyvää tiedonluovutuslomaketta.

Turvakielto

Mavi saa tiedon väestötietorekisteriin ilmoittamastasi turvakiellosta järjestelmäänsä. Lisätietoja turvakiellosta ja sen hakemisesta saat maistraatista.

Rekisteröidyn (tuenhakijan) oikeudet

[8] https://tietopalvelu.mavi.fi/QvAJAXZfc/opendoc.htm?document=Published/raportointi.qvw&host=QVS@qlikias&Sheet=SH_INTRO&anonymous=true

[9] http://www.mavi.fi/fi/tietoa-meista/tietopalvelut/Sivut/default.aspx

Maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmään kerätään henkilötietoja viranomaistehtävien hoitamista varten. Sinulla on oikeus saada tiedot esimerkiksi rekisterinpitäjästä, henkilötietojen käsittelyn tarkoituksesta sekä tietojen säännönmukaisista luovutuksista. Tiedot ovat luettavissa Mavin internetsivuilla kohdassa Tietopalvelut. Lisäksi sinulla on oikeus tarkastaa omat tietojärjestelmiin tallennetut tietosi. Voit muuttaa virheelliset tietosi itse asiointipalvelussa tai pyytää viranomaista korjaamaan ne. Tarkastuspyyntöä ei voi tehdä puhelimitse. Esitä yksilöity, allekirjoitettu tarkastuspyyntö Maaseutuvirastolle (kirjaamo@mavi.fi[10]).

[10] kirjaamo@mavi.fi

2. Tuenhakijan muistilistat

Sähköisesti hakevan muistilista

1. Jos tilasi osallistietoihin on tullut muutoksia, ilmoita uusien osallisten tiedot ja poistuneet osalliset lomakkeella 101D[11]. Jos ensisijainen viljelijä tilalla vaihtuu, päivitä käyttöoikeudet lomakkeella 457[12] ja palauta se kuntaan. Tämän jälkeen ensisijainen viljelijä voi lisätä ja muokata Vipu-palvelun asiointioikeuksia ja päivittää osallisten yhteystietoja.
2. Voit perustaa uusia lohkoja sekä tehdä peruslohkojen jakamisia ja yhdistämisiä valitsemalla Vipu-palvelun etusivulta *Sähköinen asiointi* -linkistä *Peruslohkomuutokset*-osion. Osiossa pääset tekemään muokkaukset suoraan sähköiseen karttaan. Muutokset lähtevät kuntaan käsiteltäväksi ja digitoitavaksi. Erillistä karttaliitettä ei tarvitse palauttaa kuntaan. Tee nämä muutokset ennen kuin siirryt päätukihakemuksen tekemiseen, jotta kunta ehtii tarkistaa lohkomuutokset ja saat oikeat tiedot hakemukseesi. Suosittelemme, että teet lohkomuutokset **ennen 30.4.2018**.
3. Aloita sähköisen hakemuksen tekeminen valitsemalla Vipu-palvelun etusivulta *Sähköinen asiointi* -kohta. Siirry *Päätukihaku*-osioon. Voit valita eri esitäyttövaihtoehdoista itsellesi sopivimman.
4. Voit tehdä peruslohkolle rajakorjauksen *Päätukihaku* –osiossa samaan aikaan kun jätät tukihakemuksen. Lähetä päätukihaun hakemus ajoissa, jotta kunta voi varmistaa rajakorjauksen hyväksymisen ennen 15.6.2018. Jos rajakorjaus hylätään kunnassa 15.6. jälkeen, voit korjata lohkon kasvulohkotiedot sen jälkeen vain paperilla.
5. Aloita päätukihakemuksen täyttäminen lohkotiedoista. Voit ilmoittaa samalla kertaa peruslohkon ja kasvulohkon tiedot. Tässä kohdassa voit valita käytetäänkö viime vuoden kasvulohkotietoja, viljelysuunnitteluohjelmistosta tuotuja tietoja vai haluatko täyttää tiedot uudelleen. Tässä vaiheessa sovellus ohjaa myös tarvittaessa piirtämään kasvulohkot.
6. Ilmoita hallinnan siirroista, eli pellon ostosta, myynnistä ja vuokraamisesta viimeistään 15.6.2018 lisäämällä peruslohkoja hallintaasi tai poistamalla lohkoja hallinnastasi. Toiminnot ovat mahdollisia *Päätukihaku-* ja *Peruslohkomuutokset* -osioissa.
7. Voit palauttaa yhteiskäyttölohkojen paperikartalle piirretyt kasvulohkokartat sähköisenä liitteenä. Myös peltokasvipalkkioon ja nuoren viljelijän tukeen liittyvät liitteet sekä hampun vakuustodistuksen voit palauttaa sähköisinä liitteinä.
8. Ilmoita lohkotietojen ilmoittamisen jälkeen maatilasi tiedot.
9. Merkitse kaikki hakemasi tuet *Haettavat tuet* -välilehdellä. Hae tällä välileh-

[11] http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelija/Sivut/lomakkeet.aspx
[12] http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelija/Sivut/lomakkeet.aspx

dellä myös ympäristösitoumuksen, ympäristösopimusten, edellisen ohjelmakauden ympäristötuen erityistukisopimusten ja luonnonmukaisen tuotannon korvauksen maksua, jos olet sitoutunut kyseisiin korvauksiin vuonna 2015 tai aiemmin.

10. Kaikkia tukia ei voi hakea Sähköisen asioinnin päätukihaku –osiossa. Jätä tarvittaessa osallistumisilmoitus EU:n eläinpalkkioiden ja kansallisten kotieläintukien järjestelmiin. Nämä sähköisen asioinnin erilliset osiot vaativat kaikki oman käsittelyyn lähettämisensä.

11. Siirry ennen sähköisen hakemuksen lähettämistä *Vipuneuvoja*-osioon, jossa sovellus ilmoittaa, jos hakemuksellasi on merkittäviä virheitä tai ristiriitaisuuksia. Vipuneuvojassa näet myös, täyttyvätkö maatilasi viherryttämistuen monipuolistamisvaatimukset ja ekologisen alan velvoite. Vipu-neuvoja ei tarkista kaikkia tukien ehtoja. Sivulla on linkki yhteenvetoon, jossa on lueteltu Vipu-neuvojan tarkastamat asiat. Vipuneuvoja -osiossa on myös *Alustava tukiarvio* -näyttö, mistä näet arvion tilallesi päätukihaussa haettujen tukien perusteella maksettavasta tuesta.

12. Et voi muuttaa sähköisesti maatilan tilatunnusta, sijaintikuntaa, kuntanumeroa, kuntaosaa ja juridista muotoa. Ilmoita nämä muutokset paperilomakkeella 101A[13] kuntaan **viimeistään 15.6.2018**.

13. **Lähetä hakemukset hyvissä ajoin ennen viimeistä hakupäivää.** Häiriöitä tietojen lähettämiseen voi aiheutua esimerkiksi sähkökatkojen, tietokoneen toimimattomuuden tai palvelimen häiriöiden takia. Jos haluat muuttaa jo palauttamaasi hakemusta, peruuta hakemus, tee tarvittavat muutokset ja lähetä hakemus uudelleen. Uusi hakemus korvaa aina aikaisemman.

14. Olet itse vastuussa hakemuksesi perillemenosta. Saat hakemuksen lähettämisestä kuittausviestin antamaasi sähköpostiosoitteeseen. Jos kuittausta ei sähköpostitse tule, voit varmistaa hakemuksen perillemenon kunnasta. Kuittaus voi jäädä saamatta esimerkiksi virheellisen sähköpostiosoitteen takia. Säilytä sähköisen hakemuksen onnistuneesta lähettämisestä saamasi vastaanottoviesti ainakin kuluvan vuoden loppuun saakka tai tulosta se arkistointia varten. Anna vastaanottoilmoitus tiedoksi muille maatilan omistajille.

15. Kun olet palauttanut hakemuksen, voit tulostaa tai tallentaa yhteenvedon hakemuksesi tiedoista *Yhteenveto ja lähetys* -välilehdellä. Yhteenvedon talteen ottaminen on tärkeää, jos hakemuksen lähettämisessä tapahtuu virhe. Hakemus on lähtenyt, jos hakemuksen oikeaan yläkulmaan on tulostunut lähetysajankohta.

16. Voit muuttaa tai perua hakemuksen hakuaikana. Hakuajan jälkeen voit muuttaa tai perua hakemuksen vain paperilomakkeella.

17. **Palauta sähköinen hakemus viimeistään 15.6.2018 klo 23.59.** Et voi jättää sähköistä hakemusta myöhästyneenä. Toimita myöhästynyt hakemus kuntaan paperilomakkeella. Ylivoimainen este tulkitaan samalla tavalla sähköisessä ja paperilomakkeilla tehtävässä tukihaussa: sen tulee olla

[13] http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelija/Sivut/lomakkeet.aspx

ennalta arvaamaton ja viljelijän vaikutusmahdollisuuksien ulkopuolella. Ylivoimainen este tutkitaan aina tapauskohtaisesti ja asetusten mukaisesti. Esimerkiksi palvelimen häiriöitä, sähkökatkoa tai tietokoneen toimimattomuutta ei voida ensisijaisesti tulkita ylivoimaiseksi esteeksi. Lue lisää hakemuksen jättöajoista ja myöhästymisistä luvusta 5[14].

18. Ympäristösitoumuksen syysilmoitukset lohkokohtaisista toimenpiteistä peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys, lietelannan sijoittaminen peltoon ja ravinteiden ja orgaanisten aineiden kierrättäminen tehdään syksyllä 2018 Vipupalvelussa tai lomakkeella 465[15] lokakuun loppuun mennessä.

Paperihakijan muistilista

Voit hakea tukea halutessasi myös paperilomakkeilla. Lomakkeita saat kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselta ja internetistä osoitteesta www.mavi.fi → Oppaat ja lomakkeet → Viljelijä → Lomakkeet.[16]

1. Palauta Maatilan osalliset 101D[17] -paperilomake kuntaan, jos teet muutoksia maatilan osallisten tietoihin tai lisäät uusia osallisia.
2. Päätukihaun tukihakemukseen kuuluvat lomakkeet 101B ja 102B[18]. Toimita kasvulohkokartat niistä peruslohkoista, joiden kasvulohkoihin on tullut muutoksia viime vuodesta. Palauta tarvittaessa lomakkeet 101A, 101D, 102A ja 102C[19]. Katso muut tarvittavat lomakkeet ja liitteet sekä niiden palautusajat jokaisen tuen kohdalta. Jos sinulla on kotieläintila, palauta tarvittaessa myös lomake 184 Osallistumisilmoitus EU:n eläinpalkkioiden ja kansallisten kotieläintukien tukijärjestelmiin.
3. Merkitse hakemasi tuet *101B:lle*. Hae myös ympäristösitoumuksen, ympäristösopimusten, edellisen ohjelmakauden ympäristötuen erityistukisopimusten ja luonnonmukaisen tuotannon korvauksen maksua, jos olet sitoutunut kyseisiin korvauksiin vuonna 2015 tai aiemmin.
4. Allekirjoita kaikki lomakkeet ja merkitse niihin nimenselvennys. Jos tukihakemus koostuu erillisistä sivuista, allekirjoita jokainen sivu. Merkitse lisäksi jokaiselle sivulle päiväys ja tilatunnus. Allekirjoitus voidaan korvata valtakirjalla tai yhtiömuodoissa tavanomaisella nimenkirjoitusoikeudella. Epäselvissä tilanteissa kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen voi pyytää toimittamaan kaupparekisteriotteen, josta nimenkirjoitusoikeus käy ilmi.
5. Palauta lomakkeet ja liitteet ajoissa postitse tai vie ne kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle **viimeistään 15.6.2018**. Postitse lähetetty hakemus katsotaan ajoissa saapuneeksi, jos se on **postileimattu viimeistään 15.6.2018** ja osoitettu maatilan sijaintikunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle.

[14] https://ruokavirasto.mobiezine.fi/zine/450/article-33655
[15] http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelija/Sivut/lomakkeet.aspx
[16] http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelija/Sivut/lomakkeet.aspx
[17] http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelija/Sivut/lomakkeet.aspx
[18] http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelija/Sivut/lomakkeet.aspx
[19] http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelija/Sivut/lomakkeet.aspx

3. Hakijan tukikelpoisuus

3.1 HAKIJA

Hakijalla tarkoitetaan yksittäistä viljelijää, joka on

- luonnollinen henkilö,
- oikeushenkilö tai
- luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden ryhmä. Ryhmän ja sen jäsenien oikeudellinen asema kansallisessa lainsäädännössä ei vaikuta hakukelpoisuuteen.

Tukea ja korvausta maksetaan hakijan hallinnassa olevalle Suomessa sijaitsevalle maatilalle.

Puolisolla tarkoitetaan aviopuolisoita ja avioliitonomaisissa olosuhteissa verovuonna yhteisessä taloudessa avioliittoa solmimatta jatkuvasti eläneitä henkilöitä, jotka ovat aikaisemmin olleet keskenään avioliitossa tai joilla on tai on ollut yhteinen lapsi (tuloverolaki (1535/1992) 7 §:n 1 ja 3 mom.).

Hakijan ikä

Tukien saamiselle ei ole yläikärajaa, lukuun ottamatta nuoren viljelijän tukia. EU:n kokonaan rahoittamissa tuissa ei ole alaikärajaa. Kansallisissa tuissa hakijan on oltava yli 18-vuotias. Lue kansallisista tuista tarkemmin kohdasta Kansalliset viljelijätuet ja hakijan ikä.

Eräät ohjelmaperusteiset viljelijäkorvaukset ja hakijan ikä
Ympäristökorvausta, luonnonhaittakorvausta, luonnonmukaisen tuotannon korvausta ja ei-tuotannollisten investointien korvausta koskevan sitoumuksen hyväksymisen, sopimuksen tekemisen ja korvauksen myöntämisen edellytyksenä on, että hakijana oleva luonnollinen henkilö tai hänen puolisonsa on sitoumus- ja sopimuskauden alkamista edeltävän vuoden joulukuun 31 päivänä vähintään 18-vuotias.

Jos olet alle 18-vuotias, olet tukihakukelpoinen, jos olet solminut avioliiton, harjoitat maataloutta yhteisomistajana yhdessä vanhempasi kanssa tai ikää koskevasta vaatimuksesta poikkeamiseen on muita erityisiä syitä. Jos maa- ja puutarhataloutta harjoitetaan useamman viljelijän toimesta tai yhteisömuodossa, tuen myöntämisen edellytyksenä on, että vähintään yksi viljelijä, yhteisön jäsen, osakas tai yhtiömies täyttää ikää koskevan vaatimuksen.

Kansalliset viljelijätuet ja hakijan ikä
Kansallisia tukia voi saada myös MYEL-eläkkeellä oleva viljelijä. Kansallisen tuen myöntämisen edellytyksenä on, että sinä olet tai puolisosi on tukivuotta edeltävän kalenterivuoden viimeisenä päivänä vähintään 18-vuotias eli jompi kumpi teistä on ollut 31.12.2017 vähintään 18-vuotias.

Muussa yhteisössä kuin julkisyhteisössä vähintään yhden yhteisönne osallisen on oltava yli 18-vuotias luonnollinen henkilö, joka itse harjoittaa maa- tai puutarhataloutta.

Kansallisia maa- ja puutarhataloudelle myönnettäviä tukia ovat mm. seuraavat:

1. Etelä-Suomen kansallinen tuki kotieläintaloudelle, kasvintuotannolle, kasvihuonetuotannolle ja puutarhatuottei-

den varastoinnille.

2. Pohjoinen tuki kasvintuotannolle, kotieläintaloudelle, kasvihuonetuotannolle, puutarhatuotteiden varastoinnille, metsämarjojen ja -sienten varastoinnille, porotaloudelle, kotieläintalouden palveluille, maidon ja lihan kuljetusavustuksena sekä muuna pohjoisena tukena.
3. Muut kuin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut maa- ja puutarhatalouden tuet.

Esimerkkejä ikärajasta

Esimerkki 1
Alle 18-vuotiaat
- olet solminut avioliiton
- harjoitat maataloutta yhteisomistajana yhdessä vanhempiesi tai heistä jommankumman kanssa.

Ilmoita hakemuksen lisätiedoissa jokin yllä mainituista perusteista, kun haet tukea alle 18-vuotiaana.

Alaikäisen hakiessa tukea on otettava huomioon holhoustoimilain (442/1999) säännökset mm. yleisen edunvalvojan määräämisen tarpeellisuudesta vanhempien ja alaikäisten lasten välisissä oikeustoimissa. Lisätietoja holhoustoimilain asettamista vaatimuksista saat esim. maistraattien holhoustoimen yksiköistä.

Esimerkki 2
Useamman viljelijän tai yhteisön ikärajoitukset
Kun useampi viljelijä tai yhteisö harjoittaa maa- ja puutarhataloutta, on luonnonhaittakorvauksen, luonnonmukaisen tuotannon korvauksen ja ympäristökorvauksen myöntämisen edellytyksenä, että vähintään yksi viljelijä, yhteisön jäsen, osakas tai yhtiömies täyttää alaikärajaa koskevan vaatimuksen.

Kansallisia tukia voidaan maksaa, jos vähintään yksi maa- tai puutarhataloutta itse harjoittava viljelijä, yhtiömies, jäsen tai osakas täyttää alaikärajaa koskevan edellytyksen.

Ikäedellytykset eivät koske julkisoikeudellista yhteisöä, yhdistystä, säätiötä, koulutilaa tai vankilatilaa. Ikäedellytykset eivät koske myöskään hakijaa, jonka tukikelpoinen toiminta on muuta kuin maataloutta (esim. keinosiemennystoiminta tai maidon kuljetus).

Nuoren viljelijän tuki (EU) ja kansallinen nuorten viljelijöiden tuki

Lue nuoren viljelijän tukeen (EU) liittyvästä ikärajasta luvusta Nuoren viljelijän tuki[20].

Kansallisen nuorten viljelijöiden tuen ikärajasta löytyy tietoa luvusta Kansalliset peltotuet[21].

Valtuutettu hakija

Yksityinen henkilö, yhteisö, yhtymä tai kuolinpesä voi kirjallisesti valtuuttaa jonkun henkilön allekirjoittamaan puolestaan tukihakemuksen. Valtuutuksen tulee olla yksilöity ja siitä tulee ilmetä tarkasti, mihin valtuuttaja on suostunut. Esimerkiksi erilaisten sitoumusten pituus tulee näkyä jo valtakirjassa. Kuolinpesän osakkaan on ilmoitettava viranomaisilta tulleista tiedoksiannoista muille pesän osakkaille.

Sähköinen tukihaku edellyttää, että yksi henkilö valtuutetaan allekirjoittamaan sähköinen tukihakemus muiden puolesta. Sähköisessä tukihaussa on mahdollista myös edelleen valtuuttaminen. Sähköisestä valtuutta-

[20] https://ruokavirasto.mobiezine.fi/zine/451/article-33681
[21] https://ruokavirasto.mobiezine.fi/zine/451/article-33688

misesta on kerrottu tarkemmin luvussa 5. Tukien hakeminen.[22]

Neuvojan valtuuttaminen
Voit valtuuttaa neuvojan tekemään tukihakemuksen sähköisesti Vipu-palvelussa tai palauttamalla lomakkeen 457 [23]kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle. Neuvojan sähköisestä valtuuttamisesta on kerrottu tarkemmin luvussa 5. Tukien hakeminen.[24]

Yhteisöt, yhtymät ja kuolinpesät

Yhteisöjen, yhtymien ja kuolinpesien on annettava osakkaistaan selvitys lomakkeella 101D, jos osakastiedoissa on tapahtunut muutoksia.

Yhtymä ei voi olla tukioikeuksien omistaja. Kaikkien osakkaiden tai osakkaiden valtuuttaman henkilön on allekirjoitettava hakemus. Yhteisön ja yhtymän puolesta allekirjoittajana voi olla myös henkilö, jolla on nimenkirjoitusoikeus. Hakemukseen on liitettävä valtakirjat tai nimenkirjoitusoikeuden osoittava kaupparekisteriote tai vastaava.

Kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen voi harkintansa mukaan käsitellä hakemuksen, jos yhteisön, yhtymän tai kuolinpesän jonkun osakkaan allekirjoitusta ei voida saada tai allekirjoituksen saaminen on erityisen vaikeaa tai mahdotonta ulkomailla asumisen tai vastaavan syyn vuoksi. Hakemuksen allekirjoittajilla on tässä tapauksessa vastuu hakemuksen käsittelystä siihen osakkaaseen nähden, jonka allekirjoitus puuttuu. Osakkaiden on merkittävä allekirjoituksen puuttumisen syy lomakkeen 101B kohtaan "Lisätietoja".

Jos tilaa viljelee useampi henkilö yhdessä tai yhteisömuodossa, on vähintään yhden viljelijän, yhtiömiehen, jäsenen tai osakkaan oltava ikää koskevat edellytykset täyttävä henkilö, jos haette kansallisia tukia. Tämän henkilön pitää itse harjoittaa maa- tai puutarhataloutta.

Tuenhakijan kuoleman vuoksi tapahtuneissa hallintaoikeuden siirroissa uuden haltijan katsotaan kansallisissa tuissa täyttävän tuenhakijan yleiset edellytykset (lähinnä ikää koskevat), jos aiempi tuenhakija on täyttänyt ehdot tukihakemusta toimitettaessa.

Lohkojen hallinta

Pinta-alan, jolle tukea maksetaan, pitää olla hakijan hallinnassa vähintään 15.6.2018 kaikissa pinta-alaperusteisissa tuissa ja korvauksissa. Lohkon hallinta perustuu joko omistukseen tai maanvuokrasopimukseen. Ympäristösopimuksissa sopimusalan tulee olla hakijan hallinnassa sopimuskauden ajan.

Tuenhakijan on noudatettava täydentäviä ehtoja 1.1.–31.12. (ks. Täydentävien ehtojen opas[25]). Perustuen tukikelpoisuusedellytysten on täytyttävä koko kalenterivuoden.

Tuenhakija voi saada tukien piiriin viimeistään 15.6.2018 ilmoitetut vuokraamansa tai ostamansa lohkot. Jos aikaisempi omistaja tai haltija on hakenut tukea ko. lohkoista, hänen on peruttava hakemuksensa näiden lohkojen osalta. Jos koko tilan hallinta siirretään, hallinnan siirto on pinta-alatukien osalta mahdollista 31.8.2018 saakka. Jos aikaisempi omistaja tai haltija on hakenut tukea tilasta, hänen on peruttava hakemuksensa. Il-

[22]https://ruokavirasto.mobiezine.fi/zine/450/article-33655
[23]http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelija/Sivut/lomakkeet.aspx
[24]https://ruokavirasto.mobiezine.fi/zine/450/article-33655
[25]http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelija/Sivut/Taydentavien-ehtojen-oppaat.aspx

moita hallinnan siirrosta kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle 15 työpäivän kuluessa koko tilan hallinnan siirrosta, kuitenkin viimeistään 21.9.2018 (ks. liite A. Koko tilan hallinnan siirrot[26]).

Erikseen hallinnoidut maatilayritykset sekä yhteisyritykset ja yhteistoiminta

Maatilayritys voi toimittaa ainoastaan yhden tuki- ja sitoumushakemuksen.

Voit toimittaa erilliset hakemukset vain maatilayrityksistä, joiden yritystoiminta on toisistaan erillistä. Määriteltäessä erillisten maatilayritysten asemaa joudutaan sinulta mahdollisesti pyytämään lisäselvityksiä. Tällöin otetaan huomioon johtamasi maatilan toiminnallinen ja taloudellinen itsenäisyys tuotantoyksikkönä. Huomioitavia seikkoja ovat mm. yrityksen verokohtelu, viljelijän asema maatilalla ja yrityksen harjoittaman tuotannon edellyttämiin lupiin sekä tuotantotoiminnan järjestämiseen liittyvät kysymykset. Mikään näistä tekijöistä ei kuitenkaan yksinään ole ratkaiseva.

Tukiedellytysten kiertämisen seuraukset

Viranomaiset selvittävät olemassa olevien tilojen muuttamiset ja uusien tilojen muodostamiset. Tämän vuoksi erilliset tukihakemukset voidaan yhdistää. Hakemusten yhdistämistä harkittaessa voidaan verrata aikaisempien vuosien hakemustietoja ja selvittää, johtaako tukien hakeminen toisen maatilayrityksen kautta esimerkiksi palkkioetuuksien tai rahoituskurin rajoitusten kiertämiseen. Hakemustietojen tarkastelu ei rajoitu pelkästään edelliseen vuoteen. Myös sellaiset muutokset tarkastetaan, joilla pyritään saamaan rajoitteiden alaisia palkkioetuuksia vaiheittaisilla maatilan hallinnan muutoksilla.

Tukea ei voida myöntää, jos ryhdyt sellaisiin pellon hallinnan muutoksia koskeviin tai muihin vastaaviin toimenpiteisiin, joiden ilmeisenä tarkoituksena on kiertää tukien myöntämiselle määrättyjä edellytyksiä.

Tukia voidaan alentaa tai jättää maksamatta, jos tuen saamiseksi jollekin olosuhteelle tai toimenpiteelle on annettu sellainen muoto, joka ei vastaa asian varsinaista luonnetta tai tarkoitusta. Tällaisena toimenpiteenä voi tulla kysymykseen esim. tuotannon keinotekoinen jakaminen erillisten tuenhakijoiden nimiin, ilmeisenä tarkoituksena kiertää tukiehtoja.

Yritysmuodon muutoksen merkitys

Yritysmuodon muutoksella tarkoitetaan esim. sitä, että luonnolliset henkilöt eli viljelijät aloittavat tuotantopanoksillaan yhteistoiminnan maatalousyhtymänä, osakeyhtiönä, avoimena yhtiönä tai kommandiittiyhtiönä tai jo olemassa olevan yrityksen yritysmuotoa muutetaan tai tila jaetaan. Viranomaisten on tutkittava tuenhakijana olevien uusien tuottajien muodostaminen, jotta varmistutaan siitä, ettei uusia hakijoita muodosteta tukisääntöjen kiertämiseksi.

Vuokrasopimukset

Kirjallinen vuokrasopimus

Mavi suosittelee, että teet kirjallisen vuokrasopimuksen ja sovit tukioikeuksista maanvuokrasopimuksen yhteydessä. Maanvuokralaissa (258/1966) säädetään maanvuokrasopimuksista. Maatalousmaa, jolla ei ole maatalouden harjoittamiseen tarvittavia asuin- ja talousrakennuksia tai jolla ne ovat tähän tarkoitukseen riittämättömät, voidaan

[26] http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelija/Sivut/Hakuopas.aspx

antaa vuokralle enintään 20 vuoden määräajaksi pääasiallisesti maatalouden harjoittamiseen käytettäväksi. Viljelmä, jolla on maatalouden harjoittamiseen tarvittavat asuin- ja talousrakennukset, voidaan antaa vuokralle enintään 25 vuoden määräajaksi pääasiallisesti maatalouden harjoittamiseen käytettäväksi. Jos määräaikaa ei ole merkitty vuokrasopimukseen, katsotaan vuokrasopimuksen olevan voimassa kaksi vuotta.

Suullinen vuokrasopimus on pätevä silloin, kun rakentamattoman maatalousmaan vuokra-aika on korkeintaan kaksi vuotta.

Riita-asiat
Jos maanvuokrasopimus riitautetaan, tuenmaksu keskeytetään, kunnes tuomioistuimista on saatu päätös siitä, kenen hallinnassa pelto on ollut ja minkä ajanjakson.

Tukihakemusten liitteeksi ei pääsääntöisesti tarvita vuokrasopimusta.

3.2 MAATILAN TUKIKELPOISUUS

Maatilan määritelmä

Suorissa tuissa ja ohjelmaperusteisissa viljelijäkorvauksissa tilalla tarkoitetaan kaikkia johtamiasi, saman jäsenvaltion alueella sijaitsevia maataloustoimintaan käytettäviä yksiköitä. Eli saman viljelijän tai samojen viljelijöiden Suomessa viljelemät tuotantoyksiköt (tilat) katsotaan yhdeksi maatilaksi.

Jos viljelijä viljelee useita maataloustoimintaan käytettäviä yksiköitä eri puolilla Suomea ja ne muodostavat yhden hallinnollisen kokonaisuuden eli ovat viljelijän johdon alaisuudessa, ilmoitetaan näiden yksiköiden tiedot vain yhdellä hakemuksella. Tämä hakemus kattaa kaikki kyseessä olevat yksiköt.

Kansallisissa tuissa maatilalla tarkoitetaan johtamaasi yhden tai useamman kiinteistön tai kiinteistön osan tai tuotantorakennuksen ja sen maapohjan muodostamaa, maatalouden harjoittamiseen käytettävää toiminnallisesti ja taloudellisesti itsenäistä tuotantoyksikköä, jota hallitset yhtenä kokonaisuutena omistuksen tai vuokrauksen perusteella.

Peltoalaan perustuvissa kansallisissa tuissa tukitaso määräytyy peruslohkon tai kasvulohkon sijainnin mukaan.

Erikseen hallinnoiduista maatilayrityksistä sekä yhteisyrityksistä ja yhteistoiminnasta kerrotaan tarkemmin alaluvussa otsikolla *Erikseen hallinnoidut maatilayritykset sekä yhteisyritykset ja yhteistoiminta.*

Suomessa harjoitettu tuotanto
Tukia maksetaan vain Suomessa harjoitetusta tuotannosta. Viljelijän kansalaisuudella ei ole merkitystä.

Maatilan tukikelpoisuuteen vaadittava ala

Suorat tuet
Pienin tukikelpoinen kasvulohko, josta voidaan maksaa perustukea, viherryttämistukea, peltokasvipalkkiota ja EU:n nuoren viljelijän tukea on 0,05 hehtaaria. Alle 0,05 hehtaarin lohkot otetaan kuitenkin huomioon, kun määritellään alaa, jolla on noudatettava viherryttämistuen vaatimuksia.

Tukea ei myönnetä, jos haettujen suorien tukien yhteismäärä tukivuonna on 200 euroa tai sitä pienempi.

Jos haet tukihakuvuonna perustuen tukioikeuksia kansallisesta varannosta, on joidenkin varantoperusteiden hakemiselle määritetty vähimmäispinta-ala.

Eräät ohjelmaperusteiset viljelijäkorvaukset

Ympäristö- ja luomukorvauksen myöntämisen edellytyksenä on, että sinulla on hallinnassa koko sitoumuskauden ajan vähintään 5,00 hehtaaria ympäristösitoumusalaa, tai jos on kyse puutarhakasvien viljelyyn liittyvästä ympäristökorvauksesta, vähintään yksi hehtaari puutarhakasvien viljelyksessä olevaa ympäristösitoumusalaa.

Sitoumus päättyy, jos vähimmäisalaa koskeva ehto ei täyty. Tämä voi aiheuttaa jo maksettujen tukien takaisinperinnän koko sitoumuskaudelta.

Korvauskelpoiset lohkot, jotka ovat kasvinvuorottelun takia yhtenä sitoumusvuotena toisen sitoumuksen antaneen viljelijän hallinnassa, voidaan laskea lohkoa pääsääntöisesti hallitsevan hakijan vähimmäisalaan. Tässä tapauksessa peruslohkon vaihtoa sitoumukselta toiselle on haettava erikseen kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselta, joka tekee päätöksen vaihdon hyväksyttävyydestä. Viljelijän on ilmoitettava perustelu vaihdokselle. Korvaus maksetaan sille, joka korvauskelpoista lohkoa viljelee ja ilmoittaa lohkon hakemuksellaan.

Ympäristösopimuksen myöntämisen edellytyksenä on, että sopimuksen kohteena oleva ala on vähintään 0,30 hehtaaria. Kurki-, hanhi- ja joutsenpeltojen ylläpidosta tehtävän ympäristösopimuksen kohteena olevan alan on oltava vähintään 5,00 hehtaaria. Sopimusalueen on oltava hallinnassasi koko sopimuskauden.

Luonnonhaittakorvauksen myöntämisen edellytyksenä on, että sinulla on hallinnassasi vähintään 5,00 hehtaaria korvauskelpoista maatalousmaata. Jos tilasi sijaitsee saaristoalueella, riittää, että sinulla on 3,00 hehtaaria korvauskelpoista maatalousmaata saaristoalueella.

Ei-tuotannollisten investointien korvauksen myöntämisen edellytyksenä on, että investoinnin kohteen hoidosta tehdään investoinnin päättymisen jälkeen sopimus, jonka kohteena oleva ala on vähintään 0,30 hehtaaria.

Kansalliset kasvintuotannon tuet

Sinulla tulee olla viimeistään 15.6.2018 hallinnassasi kasvukauden 2018 ajan vähintään 5,00 hehtaaria viljelykseen soveltuvaa peltoa. Jos kyseessä on puutarhakasvien kasvikohtainen tuki, sinulla tulee olla vähintään 1,00 hehtaaria puutarhakasvien viljelyssä olevaa peltoa.

3.3 VILJELYTAPA

Täydentävät ehdot ovat hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksia ja lakisääteisiä hoitovaatimuksia. Lakisääteiset hoitovaatimukset liittyvät ympäristöasioihin, kansanterveyteen, kasvien terveyteen sekä eläinten terveyteen ja hyvinvointiin.

Täydentävistä ehdoista voit lukea tarkemmin täydentävien ehtojen oppaasta. Opas on osoitteessa mavi.fi → Oppaat ja lomakkeet → Viljelijä → Täydentävien ehtojen opas[27].

EU:n kokonaan ja osittain rahoittamien tukien myöntämisen edellytyksenä on, että säilytät maatalousmaan laitumeksi tai viljelyyn soveltuvassa kunnossa. Ympäristökorvauksen ja luonnonmukaisen tuotannon korvauksen edellytyksenä on, että noudatat maatalousmaan säilyttämisvaatimusta sekä lannoitteiden ja kasvinsuojeluaineiden käyttöä koskevia vähimmäisvaatimuksia.

Sinun on pyrittävä korjuu- ja markkinakelpoi-

[27] http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelija/Sivut/Taydentavien-ehtojen-oppaat.aspx

sen sadon tuottamiseen.

Kansallisten viljelyalaan perustuvien tukien saaminen edellyttää, että tavoitteenasi on tuottaa korjuu- ja markkinakelpoinen sato paikkakunnan tuotanto-olosuhteet huomioon ottavalla tavalla (viljelytapa kuvattu alla). Lisäksi pohjoisessa hehtaarituessa on avomaanvihanneksilla sadonkorjuuvaatimus.

Kansallisiin tukiin oikeuttavaan viljelytapaan kuuluvat:

- Tarkoituksenmukainen pellon muokkaus ja lannoitus.
- Tasaisen itämisen mahdollistava kylvö viimeistään 30.6.2018. Jos poikkeukselliset sääolosuhteet estävät kylvämisen 30.6. mennessä, kylvä heti olosuhteiden salliessa.
- (Poikkeuksellinen olosuhde vastaa tilannetta, jossa pitkään jatkuneiden runsaiden sateiden ja vähäisen haihdunnan vuoksi pellon märkyys on estänyt kylvämisen.)
- Käyttötarkoitukseen, alueelle ja lohkolle soveltuvan kasvilajin ja -lajikkeen käyttö.
- Määrältään ja laadultaan riittävä siemen- tai taimimäärä.
- Tarkoituksenmukainen kasvinsuojelu ja hukkakauran torjunta.
- Korjuu- ja markkinakelpoisen sadon tuottamisen mahdollistava lohkon kasvukunto.
- Maatalousmaan säilyttäminen avoimena.
- Asianmukainen avomaanvihannesten sadonkorjuu (koskee pohjoista hehtaaritukea).

Huom.
Jos viljelet hamppua, katso liite C![28]

[28] http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelija/Sivut/Hakuopas.aspx

4. Aktiiviviljelijä

Sinun on täytettävä aktiiviviljelijän ehdot, jos haet EU:n suoria ja ohjelmaperusteisia tukia. EU:n suoria tukia ovat perus- ja viherryttämistuki, nuoren viljelijän EU-tuki, peltokasvipalkkio ja EU:n eläinpalkkiot. Ohjelmaperusteisia tukia ovat luonnonhaittakorvaus, luonnonmukaisen tuotannon korvaus, eläinten hyvinvointikorvaus, ympäristökorvaus sekä eituotannollisten investointien korvaus. Ympäristökorvauksen, ympäristösopimusten ja eituotannollisten investointien korvausta voidaan myöntää lisäksi tietyille muille ryhmille (lue lisää luvusta Ympäristösopimus[29]).

Aktiiviviljelijätarkastelu tehdään joka vuosi tukihaun yhteydessä. Sinun tulee täyttää aktiiviviljelijän ehto koko kalenterivuoden, jotta voit saada tukia. Jos sinulla on ympäristö-, eläinten hyvinvointi- tai luomukorvaussitoumus, pitää aktiiviviljelijän ehto täyttää koko sitoumuskauden ajan. Jos olet aloittava viljelijä, tulee aktiiviviljelijän ehto täyttyä siitä hetkestä, kun olet aloittanut maataloustoiminnan. Ilmoita kesken vuoden tapahtuneista muutoksista kuntaan.

Sinut katsotaan aktiiviviljelijäksi vuonna 2018, jos olet saanut suoria tukia vuonna 2017 yhteensä enintään 5 000 euroa, riippumatta siitä mitä muu yritystoimintasi on.

Sinua ei katsota aktiiviviljelijäksi, jos hallinnoit lentoasemia, rautatieyhtiöitä, vesiyhtiöitä, kiinteistöyhtiöitä, pysyviä urheilukenttiä tai vapaa-ajan alueita, ja olet lisäksi saanut suoria tukia yli 5 000 euroa vuonna 2017. Jos hallinnoit näitä toimintoja, joudut kieltolistalle. *Kts. lisätietoja kohdasta Kieltolistalta vapautuminen ja Kieltolistan määritelmät.*

Esimerkki 1.
Olet aktiiviviljelijä, *jos* vuoden 2017 suorat tukesi olivat korkeintaan 5 000 euroa.

Esimerkki 2.
Olet aktiiviviljelijä, jos vuoden 2017 suorat tukesi olivat yli 5000 euroa, mutta et hallinnoi lentoasemia, rautatieyhtiöitä, vesiyhtiöitä, kiinteistöyhtiöitä, pysyviä urheilukenttiä tai vapaa-ajan alueita.

Esimerkki 3.
Voit osoittaa olevasi aktiiviviljelijä toimittamalla todisteita kuntaan, *jos* vuoden 2017 suorat tukesi olivat yli 5000 euroa ja hallinnoit lentoasemia, rautatieyhtiöitä, vesiyhtiöitä, kiinteistöyhtiöitä, pysyviä urheilukenttiä tai vapaa-ajan alueita, kts. Lisätietoja kohdasta *Kieltolistalta vapautuminen*.

Hallinnointi

Hallinnoimiseksi katsotaan se, jos hallinnoit kieltolistalle johtavaa toimintaa.

Luonnollisten henkilöiden ryhmien ja oikeushenkilöiden hallinnoimiseksi katsotaan se, jos tuenhakijana toimiva ryhmä tai oikeushenkilö hallinnoi kieltolistalle johtavaa toimintoa. Ryhmän tai oikeushenkilön yksittäisen jäsenen hallinnoima lentoasema, rautatieyhtiö, vesiyhtiö, kiinteistöyhtiö, pysyvä urheilukenttä tai vapaa-ajan alue ei johda kieltolistalle. Ryhmiksi katsotaan aviopuolisot ja heihin rinnastettavat, jos puolisot omistavat ja hallitsevat maatilaa yhdessä tai ovat vuokranneet hallitsemansa maatilan kokonaan tai

[29] https://ruokavirasto.mobiezine.fi/zine/451/article-33683

osittain. Ryhmiksi katsotaan myös yhtymät ja kuolinpesät.

Oikeushenkilöitä ovat osakeyhtiöt, osuuskunnat, rekisteröidyt yhdistyksetsekä avoimet ja kommandiittiyhtiöt.

Esimerkki 1.
Ville Viljelijä omistaa yksin maatilan ja toimii tuenhakijana. Ville Viljelijä hallinnoi lentoasemaa ja joutuu kieltolistalle.

Esimerkki 2.
Ville ja Veera Viljelijä omistavat maatilan yhdessä ja ovat aviopari. Veera on valtuuttanut Villen hakemaan maataloustuet molempien puolesta. Veera omistaa kiinteistönvälitysyhtiön. He eivät hallinnoi kieltolistalle johtavaa yritystä yhdessä. Ville ja Veera Viljelijä ovat aviopuolisoina yhdessä aktiiviviljelijä.

Esimerkki 3.
Osakeyhtiö Viljely Oy omistaa maatilan ja on tuenhakija. Viljely Oy:n ensisijainen viljelijä Ville Viljelijä omistaa Viljely Oy:stä 60 % ja Ville Viljelijä hallinnoi myös lentoasemaa. Viljely Oy on aktiiviviljelijä.

Esimerkki 4.
Osakeyhtiö Viljely Oy omistaa maatilan ja on tuenhakija. Viljely Oy hallinnoi myös lentoasemaa. Viljely Oy joutuu kieltolistalle.

Kieltolistalta vapautuminen

Joudut kieltolistalle, jos hallinnoit lentoasemaa, rautatieyhtiötä, vesiyhtiötä, kiinteistöyhtiötä, pysyvää urheilukenttää tai vapaa-ajan aluetta ja olet saanut yli 5 000 euroa suoria tukia vuonna 2017. Voit vapautua kieltolistalta aktiiviviljelijäksi, jos voit osoittaa jotain seuraavista:

1. saamiesi suorien tukien vuotuinen määrä on vähintään 5 prosenttia muusta kuin maataloustoiminnasta peräisin olevista kokonaistuloista viimeisimpänä verovuonna, jonka verotus on vahvistettu,
2. maataloustoimintasi ei ole merkityksetöntä. Maataloustoimintaa ei katsota merkityksettömäksi, jos maataloustulosi ovat vähintään 5 % kokonaistuloista tai
3. päätoimialasi on maataloustoiminnan harjoittaminen.

Jos haet vapautusta kieltolistalta kohtien a–c perusteella, ota yhteyttä kuntaan selvittääksesi, mitä todisteita sinun täytyy toimittaa. Lisätietoja löydät myös kohdasta *Todisteiden toimittaminen*.

Kieltolistalle johtavien toimintojen määritelmät

Lentoasema
Lentoasemalla tarkoitetaan maa-aluetta, joka on erityisesti järjestetty ilma-alusten laskua, lentoonlähtöä ja liikkumista varten, mukaan lukien lentoliikenteen ja ilma-alusten palvelujen tätä toimintaa varten edellyttämät lisärakennelmat ja -laitteet sekä kaupallisen lentoliikenteen tarvitsemat rakennelmat ja laitteet.

Rautatieyhtiö
Rautatieyhtiöllä tarkoitetaan julkista tai yksityisoikeudellista yhtiötä tai muuta yhteisöä, joka Euroopan talousalueella myönnetyn toimiluvan nojalla päätoimenaan harjoittaa rautateiden henkilö- tai tavaraliikennettä ja joka on velvollinen huolehtimaan vetopalveluista, sekä yksinomaan vetopalveluja tarjoavaa yritystä.

Vesiyhtiö
Vesiyhtiöllä tarkoitetaan laitosta, joka huo-

lehtii sopimusasiakkaiden vesihuollosta. Vesihuollolla tarkoitetaan vedenhankintaa eli veden johtamista, käsittelyä ja toimittamista talousvetenä käytettäväksi sekä viemäröintiä eli jäteveden, huleveden ja perustusten kuivatusveden poisjohtamista ja käsittelyä. Asiakkaalla tarkoitetaan kiinteistön omistajaa tai haltijaa taikka muuta, joka tekee vesiyhtiön kanssa sopimuksen kiinteistön liittämisestä laitoksen verkostoon tai laitoksen palvelujen toimittamisesta ja käyttämisestä. Pääosakkuutta tai osakkuutta vesiosuuskunnassa, joka on perustettu oman vesihuollon turvaamiseksi, ei katsota vesiyhtiön hallinnoimiseksi.

Kiinteistöyhtiö

Kiinteistöyhtiöllä tarkoitetaan isännöintitoimistoa, perustajaurakoitsijaa ja kiinteistönvälitystoimistoa. Majoituspalveluiden tarjoamista tilalla ei pidetä kiinteistöyhtiötoimintana.

1) *Isännöitsijällä* tarkoitetaan tahoa, joka huolehtii kiinteistön ja rakennusten pidosta ja hoitaa yhtiön muuta päivittäistä hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Pelkästään tieisännöinti- tai talonmiespalveluita tarjoavia toimijoita ei katsota kiinteistöyhtiöksi.
2) *Perustajaurakoinnilla* tarkoitetaan toimintaa, jossa rakennusliike suunnittelee, markkinoi ja tuottaa omistamalleen tontille, ja myy asuntoja sekä liike- ja toimistotiloja siten, että ostaja saa hallintaoikeuden kyseessä oleviin tiloihin ja tonttiin. Rakennusyhtiötä, joka rakentaa toisen osapuolen omistamalle tontille, ei katsota kiinteistöyhtiöksi.
3) *Kiinteistönvälitystoimistolla* tarkoitetaan sitä, joka tuloa tai muuta taloudellista hyötyä saadakseen saattaa sopijapuolet kosketuksiin toistensa kanssa välityskohdetta koskevan kaupan, vaihdon tai vuokrasopimuksen taikka muun käyttöoikeuden luovutussopimuksen aikaansaamiseksi.

Pysyvät urheilukentät ja vapaa-ajan alueet

Pysyvillä urheilukentillä ja vapaa-ajan alueilla tarkoitetaan alueita, joita käytetään urheilu- ja virkistystoimintaan ja joilla on pysyviä rakenteita ja/tai pysyviä katsomorakenteita. Tällaisia alueita ovat esim. golfkentät, kilpailuradat ja jalkapallokentät.

Taulukko 1: Johtaako toiminto kieltolistalle?

Pysyvä urheilukenttä tai vapaa-ajan alue, jota tuenhakija hallinnoi	Johtaako kieltolistalle?	Lisätietoja
Yleisölle avoin luonnonpuisto	ei	
Yleisölle avoin puutarha	ei	
Maastoradat (moottoriurheiluun pyöräilyyn, juoksuun ja ratsastukseen)	ei	
Kilparadat (moottoriurheiluun, pyöräilyyn, juoksuun, hevosurheiluun)	kyllä	Jos näissä on kiinteitä rakenteita ja/tai kiinteä katsomo. Aitoja ei katsota kiinteiksi rakenteiksi.
Metsästysalueet	ei	
Ampumaradat	kyllä	Jos näissä on kiinteitä rakenteita ja/tai kiinteä katsomo. Aitoja ei katsota kiinteiksi rakenteiksi.
Metsäalueet, joita käytetään vapaa-ajan alueina	ei	
Urheilukentät, jalkapallokentät	kyllä	Jos näissä on kiinteitä rakenteita ja/tai kiinteä katsomo. Aitoja ei katsota kiinteiksi rakenteiksi.
Golfkentät	kyllä	
Talli, ravivalmennustalli, hoitohevostalli, ratsastuskoulu, hevosten kasvatus	ei	
Ratsastusmaneesi tai ratsastuskenttä	kyllä	Jos ratsastusmaneesi tai -kenttä on ratsastuskoulutoimintaan erikoistuneen hevosyrityksen yhteydessä ja maneesissa tai kentällä on kiinteä katsomo ja/tai tuomaritorni. Aitoja ei katsota kiinteiksi rakenteiksi.
Järvet, lammet, joita käytetään vapaa-ajan alueina	ei	
Joet, joenpenkat	ei	
Leirintäalueet	ei	
Mökkivuokraus	ei	
Maatilamatkailu	ei	
Omaan käyttöön tarkoitetut vapaa-ajanalueet	ei	(esimerkiksi uima-allas, tenniskenttä)

*Lataa taulukko pdf-tiedostona[30]

Esimerkkejä pysyvistä vapaa-ajan alueista

Esimerkki 1.

Riitta Ratsastaja hakee viljelijätukia ja omistaa ratsastuskoulun, joka tarjoaa ratsastustunteja. Ratsastuskoululla on maneesi, jossa on kiinteä katsomo ja ulkokenttä ilman katsomorakenteita. Riitta Ratsastaja joutuu kieltolistalle.

Esimerkki 2.

Riitta Ratsastaja hakee viljelijätukia ja omis-

[30] https://ruokavirasto.mobiezine.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/aktiiviviljelijä-taulukko-1.png

taa ratsastuskoulun, joka tarjoaa ratsastustunteja. Ratsastuskoululla on ulkokenttä, jossa on kiinteä katsomo. Riitta Ratsastaja joutuu kieltolistalle.

Esimerkki 3.
Riitta Ratsastaja hakee viljelijätukia ja omistaa ratsastuskoulun, joka tarjoaa ratsastustunteja. Ratsastuskoululla ei ole maneesia tai kenttää, joissa on kiinteitä katsomoita tai tuomaritorneja. Riitta Ratsastaja on aktiiviviljelijä.

Esimerkki 4.
Maatalousoppilaitos Koulutila hakee viljelijätukia ja kouluttaa ratsastuksenohjaajia ja sen päätoimiala on opetus. Oppilaitoksella on katsomollinen maneesi pelkästään opetuskäyttöä varten. Koulutila on aktiiviviljelijä.

Esimerkki 5.
Talli Hevoset Oy hakee viljelijätukia ja kasvattaa hevosia sekä tarjoaa vuokrahevospaikkoja. Hevoset Oy ei tarjoa ratsastustunteja. Tallilla on pelkästään omassa ja asiakaskäytössä oleva maneesi, jossa on kiinteä katsomo. Hevoset Oy on aktiiviviljelijä.

Todisteiden toimittaminen

Kieltolistalta vapautumiseksi sinun tulee toimittaa todisteet kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle 15.6.2018 mennessä joko päätukihakemuksen sähköisenä liitteenä tai paperilla. Lue lisätietoja luvussa *5.3 hakemukset ja liitteet*[31].

a)

Voit osoittaa, että saamiesi suorien tukien vuotuinen määrä on vähintään 5 prosenttia kokonaistuloistasi, joista on vähennetty maataloustoiminnasta peräisin olevat tulot. Käytä tarkastelussa viimeisimmän vahvistetun verotuksen tietoja. Jos verovuotesi on kalenterivuosi, on viimeinen vahvistettu verovuosi 2016.

Saatu suorien tukien määrä, a	Kokonaistulot, b, miinus maataloustoiminnan tulot, c	d = 100*a/(b - c) %	Aktiiviviljelijä, jos d on vähintään 5 %

b)

Harjoittamasi maataloustoiminta ei ole merkityksetöntä. Maataloustoimintaa ei katsota merkityksettömäksi, jos maataloustulot ovat vähintään 5 % kokonaistuloistasi. Käytä tarkastelussa viimeisimmän vahvistetun verotuksen tietoja. Jos verovuotesi on kalenterivuosi, on viimeinen vahvistettu verovuosi 2016.

Maataloustoiminnan tulot, c	Kokonaistulot, b	e = 100*c/b %	Aktiiviviljelijä, jos e on vähintään 5 %

* Lataa taulukot a ja b pdf-tiedostona[32]

Suorien tukien määrä

Viljelijän suorien tukien määrän tarkastelussa käytetään viimeisimmän valmistuneen verovuoden tietoja. Jos verovuosi on kalenterivuosi, niin vuonna 2018 tarkastellaan vuoden 2016 suorien tukien määrää. Suorien tukien määrä on se määrä, johon olet oikeutettu ennen vähennyksiä ja epäämisiä. Suorien tukien määrästä ei tarvitse toimittaa todisteita kuntaan. Kunta tarkistaa suorien tukien määrän Maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmästä.

Jos et ole hakenut vuonna 2016 suoria tukia, niin suorien tukien määrä on laskennallinen. Laskennallinen määrä saadaan kertomal-

[31] https://ruokavirasto.mobiezine.fi/zine/450/article-33655
[32] https://ruokavirasto.mobiezine.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/taulukko-a-ja-b-aktiiviviljelija.pdf

la niiden tukikelpoisten hehtaarien lukumäärä, joilta olisit ollut oikeutettu saamaan suoria tukia, suorien tukien hehtaarikohtaisella kansallisella keskituella. Kunta laskee sinulle suorien tukien laskennallisen määrän.

Maataloustoiminnan tulot
Maataloustoiminnasta peräisin olevia tuloja ovat tulot, jotka olet saanut tilasi maataloustoiminnasta, mukaan lukien suorat ja ohjelmaperusteiset tuet ja maataloustoimintaan myönnetyt kansalliset tuet.

Maataloustoiminnalla tarkoitetaan maataloustuotteiden tuottamista, kasvatusta tai viljelyä. Maataloustoimintaa on myös sadonkorjuu, lypsäminen sekä tuotantoeläinten kasvatus ja pito maataloustarkoituksiin sekä maatalousmaan säilyttäminen sellaisessa kunnossa, että se soveltuu laitumeksi tai viljelyyn ilman, että sitä pitäisi valmistella muutoin kuin tavanomaisilla maatalousmenetelmillä ja -koneilla. Muita kuin tässä mainittuja tuloja pidetään muusta kuin maataloustoiminnasta peräisin olevina tuloina.

Myös maataloustuotteiden jalostuksesta peräisin olevia tilan tuloja pidetään maataloustoiminnasta peräisin olevina tuloina, jos jalostetut tuotteet jäävät omistukseesi ja tällaisen jalostuksen tulos on maataloustuote. Tällaiseksi maataloustuotteeksi voidaan katsoa esimerkiksi jauho, jonka olet jauhanut omasta viljasta myyntiin.

Maataloustuloista otetaan huomioon vain maa- ja puutarhataloustuotantoon liittyvät tulosi. Esimerkiksi koneurakointiin tai lomamökkitoimintaan liittyvät tulot eivät ole maataloustuloa, mutta ne lasketaan mukaan kokonaistuloihin.

Kokonaistulot
Kokonaistuloihin lasketaan mukaan kaikki tulot.

Sekä maatalous- että kokonaistuloilla tarkoitetaan bruttotuloja ennen asiaan liittyvien kustannusten ja verojen vähentämistä. Edellä mainittujen a) ja b) kohtien tulotarkastelussa käytetään viimeisimmän valmistuneen verovuoden tietoja. Toimita kuntaan verotuspäätös. Toimita kuntaan myös mahdollinen maatalouden veroilmoituksen 2- lomake. Lisäksi maatalous- ja kokonaistulojen tietoja löytyy vuosittain maatilallesi lähetettävästä tukiyhteenvedosta. Tarvittaessa kunta voi pyytää sinulta lisäksi kirjanpidon tai tilinpäätöksen tietoja ja muita toiminnan harjoittamiseen liittyviä tulotositteita.

c)

Voit tarkistaa päätoimialatiedon Y-tunnuksellasi yritys- ja yhteisötietojärjestelmästä ytj.fi[33]. Voit osoittaa olevasi aktiiviviljelijä toimittamalla kuntaan otteen ytj-rekisteristä, josta ilmenee yrityksesi päätoimialan olevan maataloustoiminta. Sinua pidetään aktiiviviljelijänä, jos yrityksesi päätoimiala on Tilastokeskuksen toimialaluokituksen Tilastokeskuksen toimialaluokituksen[34] mukaisesti luokan 01 alle kuuluvat kasvinviljely ja kotieläintalous, ei kuitenkaan metsästys ja sitä palveleva toiminta eikä maataloutta palveleva toiminta paitsi luokka 01612 Maatalousmaan pitäminen viljelykelpoisena.

[33] http://www.ytj.fi
[34] http://www.tilastokeskus.fi/meta/luokitukset/toimiala/910-2008/index.html

5. Tukien hakeminen

Uutta 2018

- Maatilalle ei lähetetä viime vuoden tietoihin perustuvaa esitäyttötulostetta. Voit täyttää tukihakemuksesi Vipu-palvelussa viime vuoden esitäytetyillä tiedoilla tai tarvittaessa pyytää kunnastasi tulosteen viime vuoden hakutiedoista.
- Voit lähettää sähköisesti myös hakemuksen liitteitä.

Tärkeää muistaa

- Päätukihaun hakuaika päättyy 15.6.2018
- Varmista sähköisen hakemuksesi yhteenvedosta, että yhteenvedon yläreunassa lukee, että tiedot lähetetty kunnan käsiteltäväksi. Tarkista lisäksi sähköisen hakemuksen lähettämisen jälkeen, että saat lähetyksestä kuittauksen sähköpostiisi.
- Jos haluat korjata sähköisesti jättämääsi hakemusta, peru hakemuksen lähettäminen ja korjaa muuttunut tieto. Lähetä hakemus tämän jälkeen uudelleen. Sähköistä hakemusta ei voi korjata palauttamalla vain osan tiedoista uudelleen.
- Muista aina tukihakuajan ulkopuolellakin ilmoittaa ylivoimaisesta esteestä tai poikkeuksellisesta olosuhteesta toimivaltaiselle viranomaiselle. Tiedot ylivoimaisesta esteestä tai poikkeuksellisesta olosuhteesta ja siihen liittyvistä todisteista on toimitettava kirjallisesti 15 työpäivän kuluessa siitä, kun hakija tai hänen oikeudenomistajansa voi ne toimittaa.
- Palauta lomake 101A kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle vain jos maatilan tietoihin on tullut muutoksia.
- Palauta lomakkeet 102A ja 102C vain jos tilan peruslohkoihin on tullut muutoksia.

5.1 Hakuajat ja muut päivämäärät

Tämä kappale sisältää eri tukien hakuaikoja ja muita tukien hakuun liittyviä päivämääriä. Joihinkin tukimuotoihin saattaa liittyä lisäksi erityisiä päivämääriä, joista on kerrottu kunkin tuen ehdoissa.

30.4. Viimeinen mahdollinen päivä hakeutua luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmään (uusi luomutila)
30.4. Palauta ympäristösitoumuksen vaatimuksiin kuuluva peltomaan laatutesti
15.6. Päätukihaku päättyy
15.6. Ensimmäinen tuotantotarkastus tulee olla tehtynä (uusi luomutila)
15.6. Viimeinen mahdollinen päivä ilmoittaa peruslohkomuutoksista
15.6. Peruslohkojen yhden päivän hallintaaika
30.6. Viimeinen kylvöpäivämäärä*)
10.7. Viimeinen mahdollinen päivä palauttaa tukihakemus myöhässä (16 % vähennys tukeen myöhästymispäivistä johtuen)
11.7. Myöhästyneet hakemukset hylätään
31.8. Viimeinen mahdollinen päivä tehdä koko tilan hallinnansiirto
21.9. Viimeinen mahdollinen päivä ilmoittaa koko tilan hallinnansiirrosta
31.10. Viimeinen päivä palauttaa ympäris-

tökorvauksen syksyn ilmoitus toimenpiteiden pinta-aloista
26.11. Viimeinen mahdollinen päivä palauttaa ympäristökorvauksen syksyn ilmoitus toimenpiteiden pinta-aloista (18 % vähennys tukeen)

) Poikkeamismahdollisuus viimeiseen kylvöpäivään

- *Jos poikkeukselliset sääolosuhteet estävät kylvämisen viimeistään 30.6., sinun on kylvettävä heti olosuhteiden salliessa*
- *Poikkeuksellisena sääolosuhteena pidetään tilannetta, jossa pitkään jatkuneiden runsaiden sateiden ja vähäisen haihdunnan vuoksi pellon märkyys on estänyt kylvämisen*
- *Käytä apuna virallisia säätilastoja tai ota valokuvia lohkon tilanteesta, jotta voit tarvittaessa osoittaa valvontatilanteessa, että kyseessä on ollut märkyydestä johtuva poikkeuksellinen sääolosuhde.*
- *Poikkeaminen 30.6. viimeisestä kylvöpäivästä koskee viljeltyä maatalousmaata, kesantoja ja pysyviä nurmia*
- *Mikäli olosuhteet näyttävät sellaisilta jo kesäkuussa, että kylvämään ei päästä 30.6. mennessä, ilmoita tukihaussa lohkolle sellainen kasvi, joka on mahdollista kylvää vielä 30.6. jälkeen.*

Täydentävien ehtojen opas 2018[35] on julkaistu maaliskuulla.

5.2. Vipu-palvelu

Vuoden 2018 tukihaku alkaa Vipu-palvelussa osoitteessa **https://vipu.mavi.fi**[36] huhtikuun puolivälissä ja päättyy **15.6.2018 klo 23.59.** Vipu-palvelun kautta voit palauttaa sähköisesti seuraavat tiedot:

- Maatilan perustiedot ja osallisten tiedot
- peruslohkotiedot ja niiden muutokset
- kasvulohkotiedot
- päätukihaun hakemus

Vipu-palvelun kautta voit erikseen ilmoitettuna ajankohtana palauttaa sähköisesti myös seuraavia tietoja:

- osallistumisilmoitus nautojen, lampaiden ja vuohien EU:n eläinpalkkioiden ja/tai kansallisten kotieläintukien tukijärjestelmiin
- eläinmääräilmoitus sika- ja siipikarjatalouden tukeen, luonnonhaittakorvauksen kotieläinkorotukseen, luonnonmukaisen tuotannon korvaukseen ja eläinten hyvinvointikorvaukseen
- kansallisten kotieläintukien haku
- eläinten hyvinvointikorvauksen haku
- ympäristökorvauksen syysilmoitus
- peltomaan laatutesti (auki koko vuoden)

Vipu lyhyesti

Vipu-palvelu on sähköisen asioinnin sovellus, jossa voit täyttää ja lähettää tukihakemuksen sähköisesti. Vipu-palvelu sisältää karttaliittymän, jossa voit tehdä karttakorjaukset sähköisesti. Karttapalvelun avulla voit ilmaku-

[35] http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelija/Sivut/Taydentavien-ehtojen-oppaat.aspx
[36] https://vipu.mavi.fi

van tukemana mitata etäisyyksiä ja pinta-aloja sekä muodostaa kasvulohkoja. Vipu-palvelussa voit myös selata maatilasi tietoja tai edelleen valtuuttaa toisen henkilön puolestasi täyttämään ja lähettämään tukihakemuksen sähköisesti. Vipu palvelusta on kerrottu tarkemmin osoitteessa www.mavi.fi[37] →Oppaat ja ohjeet → Vipu-palvelu[38]. Vipu toimii parhaiten Mozilla Firefox- ja Google Chrome -selainten uusimmilla versioilla.

Kuka voi tehdä sähköisen hakemuksen?

Vipu-palvelun käyttö edellyttää voimassa olevia käyttöoikeuksia. Tilan Vipu-käyttöoikeuksia voit päivittää Vipu-palvelun kautta tai palauttamalla kuntaan lomakkeen 457 Uudelle aloittavalle tilalle käyttöoikeudet haetaan lomakkeella 456.

Vipu-palveluun on kahdenlaisia käyttöoikeuksia.

- **Selausoikeudet:** Näillä oikeuksilla pääsee katselemaan kaikkia maatilan tietoja ja hakemuksia. Kaikilla omistajiksi ilmoitetuilla osallisilla on automaattisesti selausoikeudet Vipuun. Myös muille osallisille voidaan antaa selausoikeuksia.
- **Asiointioikeudet:** Näillä oikeuksilla voit täyttää ja jättää tukihakemuksia, muokata tilan ja osallisten tietoja. Lisäksi ensisijainen viljelijä voi asiointioikeuksilla lisätä ja poistaa käyttöoikeuksia Vipuun. Useamman omistajan tiloilla asiointioikeudet voidaan myöntää ensisijaiselle viljelijälle /asioidenhoitajalle palauttamalla kuntaan kaikkien omistajien allekirjoittama lomake 457. Samalla lomakkeella on myös mahdollista poistaa käyttöoikeuksia.

Voit pyytää käyttöoikeuksiin liittyvät lomakkeet kunnasta tai tulostaa ne osoitteesta mavi.fi → Oppaat ja lomakkeet → Viljelijä → Lomakkeet.[39]

Miten kirjaudun Vipuun?

Jos sinulla on voimassa olevat käyttöoikeudet, voit kirjautua Vipu-palveluun kolmella eri tavalla:

1. henkilökohtaisilla pankkitunnuksilla
2. mobiilivarmenteella tai
3. sähköisellä henkilökortilla eli HST-kortilla

Vipu-palvelun käyttöoikeudet ovat henkilökohtaisia, eivät tilakohtaisia.

Miten valtuutan neuvojan?

Jos et halua tehdä sähköistä tukihakemusta itse, voit pyytää EU-avustajaa tai neuvojaa tekemään sen puolestasi korvausta vastaan. Voit valtuuttaa neuvojan tekemään tukihakemuksen kahdella eri tavalla

a) Sinulla on voimassa olevat asiointioikeudet Vipu-palveluun

- Kirjaudu Vipuun ja valtuuta neuvoja/avustaja tekemään hakemus kohdassa Maatila → Käyttöoikeudet.

b) Sinulla ei ole voimassa olevia asiointioikeuksia Vipu-palveluun

- Hae asiointioikeudet kunnasta lomakkeella 457 ja valtuuta haluamasi neuvoja tai avustaja sähköisesti Vipussa tai palauttamalla lomakkeen 457.

Tarvitsetko apua tai lisätietoja Vipun käytössä?

[37] http://www.mavi.fi
[38] http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/vipu/Sivut/default.aspx
[39] http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelija/Sivut/lomakkeet.aspx

Vipu-palvelun käyttöä koskevat ohjeet ovat saatavilla internetistä osoitteesta www.mavi.fi → Oppaat ja lomakkeet →Vipu-palvelu[40].

Voit ottaa yhteyttä sähköistä tukihakua ja Vipu-palvelun käyttöä koskevissa kysymyksissä kuntasi sähköisen tukihaun asiantuntijaan. Asiantuntijan yhteystiedot löydät Vipu-palvelusta kohdasta Käytöntuki. Häneltä saat apua käyttöoikeuksiin, hakemusten täyttämiseen ja lähettämiseen sekä sovellukseen käyttämiseen liittyvissä ongelmissa.

Vipu-palvelun huoltokatkot

Vipu-palvelun huoltokatkot ajoittuvat klo 24–7 väliseen aikaan. Muista käytön ongelmista ilmoitetaan Vipu-palvelun kirjautumissivulla ja viljelijätukien sähköisen asiointipalvelun ilmoitustaululla osoitteessa www.mavi.fi →Oppaat ja lomakkeet →Vipu-palvelu[41].

5.3 Hakemusten ja liitteiden täyttäminen ja palauttaminen

Hakuaika päättyy 15.6.2018

Päätukihaun hakemuksen voi palauttaa sähköisesti Vipu-palvelun kautta. Sähköinen haku avautuu huhtikuun puolivälissä ja sulkeutuu **15.6.2018 klo 23.59.** Tämän jälkeen hakemusta ei voi palauttaa sähköisesti.

Hakemuksen sähköistä täyttämistä ja palauttamista varten tarvitset käyttöoikeudet Vipu-palveluun. Voimassa olevat käyttöoikeudet voit tarkistaa Vipu-palvelusta.

Toimita paperilla jätettävät lomakkeet sen kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle, jonka toimialueella maatilan talouskeskus sijaitsee. Jos tilalla ei ole talouskeskusta, jätä hakemus siihen kuntaan, jonka alueella pääosa tilan pelloista sijaitsee.

Voit viedä paperilla jätettävät lomakkeet kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle tai lähettää ne postitse asianomaisen kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle osoitettuna. Palauta hakulomakkeet viimeistään **15.6.2018.** Postitse lähetetty hakemus pitää olla osoitettu toimivaltaiselle viranomaiselle ja lähetys leimattu viimeistään 15.6.2018, jotta se voidaan katsoa saapuneeksi ajoissa.

Jos et toimita tukihakemusta, et ole oikeutettu saamaan tukea, ellei perusteena ole ylivoimainen este (ks. kohta 5.6.2).

Päätukihaun lomakkeet

Päätukihaun pakollisia lomakkeita ovat 101B ja 102B. Toimita kasvulohkokartat niistä peruslohkoista, joiden kasvulohkoihin on tullut muutoksia viime vuodesta.

Palauta lomakkeet 101A, 101D, 102A ja 102C vain, jos edellisenä vuonna ilmoitettuihin tietoihin on tullut muutoksia. Katso muut tarvittavat lomakkeet ja liitteet sekä niiden jättöajat jokaisen tuen kohdalta.

Hakemuksen liitteet

Voit lähettää hakemuksen liitteitä sähköisesti päätukihaun yhteydessä.

Sähköinen liite voi olla korkeintaan 5 Mb kokoinen ja sen tulee olla PDF-muodossa. Saat ilmoituksen, jos liitteen lisääminen ei onnistu. Jos perut sähköisen hakemuksen muuttaaksesi tietoja ja lähetät hakemuksen tämän jälkeen uudestaan, sinun tulee muistaa lähettää myös kaikki sähköiset liitteesi uudestaan.

Velvollisuutesi on huolehtia, että toimitat ha-

[40] http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelija/Sivut/lomakkeet.aspx
[41] http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelija/Sivut/lomakkeet.aspx

kemuksen yhteydessä liitteenä vaaditut asiakirjat sähköisesti tai paperilla hakuajan päättymiseen tai muuhun asetettuun määräpäivään mennessä kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle.

Tuenhakijan vastuu

Täytä tukihakemuksesi huolellisesti. Vastuu tukihakemuksen ja sen liitteiden jättämisestä määräajassa ja tietojen oikeellisuudesta on yksinomaan hakijalla.

Tukea ei makseta edunsaajille, joiden osalta on osoitettu, että tuen saamisen edellytykset on luotu keinotekoisesti.

Todistus hakemuksen perillemenosta

Saat sähköisen hakemuksen lähettämisestä kuittausviestin lähetyksen jälkeen antamaasi sähköpostiosoitteeseen. Jos kuittausta ei sähköpostitse tule, voit varmistaa hakemuksen perillemenon kunnasta. Kuittaus voi jäädä saamatta esimerkiksi virheellisen sähköpostiosoitteen takia. Sähköisen hakemuksen onnistuneesta lähettämisestä saatu vastaanottoviesti on hyvä säilyttää sähköpostissa kuluvan vuoden loppuun saakka tai tulostaa se arkistointia varten. Vastaanottoilmoitus on suositeltavaa antaa tiedoksi muille maatilan omistajille.

Tallenna myös hakemuksen lähettämisen yhteydessä saatava yhteenveto. Tarkista, että yhteenvedon yläreunassa lukee, että tiedot lähetetty kunnan käsiteltäväksi. Voit tulostaa yhteenvedon tai tallentaa sen. Yhteenvedosta näet, milloin hakemus on palautettu kuntaan.

Paperilla haettaessa kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen voi vastaanottomerkintöjen jälkeen pyydettäessä antaa joko kopion tukihakemuksen (101B) ensimmäisestä sivusta tai muun selvityksen viranomaiselle jätetyistä lomakkeista.

Viranomaisen neuvonta

Tukihakemusta käsittelevä maaseutuelinkeinoviranomainen ei voi esteellisyytensä vuoksi avustaa hakijaa tukihakemuksen täyttämisessä.

Viranomaiset voivat antaa yleistä, kaikkia viljelijöitä koskevaa tiedotusta ja koulutusta. Viranomainen voi antaa menettelyllistä neuvontaa, jolla tarkoitetaan yleisiä tuen hakemiseen liittyviä neuvoja esimerkiksi hakuajoista ja -osoitteista, hakijoita koskevista tukiehdoista sekä tarvittavista asiakirjoista. Viranomaisen tehtävä on kysyttäessä selvittää eri vaihtoehtojen sisältöä antamatta kuitenkaan hakusuosituksia. Voit saada ohjeita tukihakemusten täyttämisessä neuvontajärjestöiltä ja tuottajajärjestöjen EU-avustajilta.

Voit ottaa yhteyttä sähköistä tukihakua ja Vipu-palvelun käyttöä koskevissa kysymyksissä yhteistoiminta-alueesi sähköisen tukihaun asiantuntijaan. Häneltä saat apua käyttövaltuuksiin, hakemusten täyttämiseen, sovelluksen käyttämiseen ja hakemusten lähettämiseen liittyvissä ongelmissa. Sähköisen tukihaun asiantuntija ei anna ohjeita tukihakemuksen optimointiin.

Hakemuksen ja liitteiden myöhästyminen

Lomakkeen myöhästyminen

Voit menettää kaiken tai osan hakemistasi tuista, jos et toimita hakulomakkeita määräaikana tai jos hakemuksen tiedot tai liitteet ovat puutteellisia.

Myönnettävää tukea alennetaan yhdellä prosentilla kutakin myöhästynyttä työpäivää kohden, jos hakulomake myöhästyy enintään

25 kalenteripäivää. Tukea ei myönnetä, jos hakulomake myöhästyy yli 25 kalenteripäivää.

Et voi toimittaa lomakkeita myöhässä sähköisesti. Hakuajan päättymiseen jälkeen voit viedä lomakkeet paperilla kuntaan tai lähettää ne postitse asianomaisen kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle osoitettuna.

Jos et toimita tarvittavaa lomaketta kuntaan asetetussa määräajassa, kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen ratkaisee tuen myöntämisen edellytykset ilman kyseistä lomaketta.

Palauta Maatilalomake 101A, Maatilan osalliset -lomake 101D, Tukihakemuksen peruslohkolomake 102A tai Peruslohkojen muutoslomake 102C kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle vain, jos maatilan tietoihin, osallistietoihin tai peruslohkoihin on tullut muutoksia.

Päätukihakuun kuuluvien eläintukien hakemusten myöhästymisestä on kerrottu tarkemmin kunkin tuen oppaassa.

Liitteen myöhästyminen
Tukihakemuksen liitteenä useimmin toimitettavia asiakirjoja ovat kartat ja valtakirjat. Vuokrasopimuksia ei pääsääntöisesti tarvitse toimittaa tukihakemuksen liitteenä.

Pääsääntöisesti liitteiden toimittaminen myöhässä ei aiheuta hakemuksen myöhästymistä. Liitteiden toimittaminen voi kuitenkin olla tuen myöntämisen tai maksamisen edellytyksenä, jolloin tukea ei myönnetä tai makseta ennen kuin toimitat liitteet. Kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen pyytää sinua täydentämään hakemusta, jos tarvittava liite puuttuu. Päätös tuen myöntämisestä tehdään ilman liitteitä, jos et vastaa täydennyspyyntöön asetetussa määräajassa.

Hakemuksen virheiden korjaaminen

Jos huomaat hakemuksen lähettämisen jälkeen hakemuksella esimerkiksi täyttövirheen, voit välttää virheen seuraamukset ilmoittamalla virheestä oma-aloitteisesti ja kirjallisesti kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle. Menettele samoin, jos hakemus on muuttunut virheelliseksi sen jättämisen jälkeen.

Ilmeisten virheiden korjausmahdollisuudet ovat muita virheitä laajemmat. Ilmeisiksi virheiksi voidaan hyväksyä sellainen tieto tukihakemuksessa, joka voidaan selvästi havaita ristiriitaiseksi hakemuksen muiden tietojen kanssa. Korjattavissa ovat esim. väärin päin ilmoitetut numerot (esim. 169—196), väärin ilmoitettu tila- tai pankkitunnus ja laskuvirheet. Jotta viranomainen voi korjata ilmeisen virheen, hänen on oltava vakuuttunut siitä, että hakija on toiminut hyvässä uskossa ja vilpittömästi. Lisäksi edellytetään, että olet täyttänyt tukihakemuksen muuten huolellisesti.

Ilmoittaessasi hakemuksessa olevasta virheestä voit välttää hallinnolliset seuraamukset, joita virheestä olisi voinut aiheutua. Tukihaun päättymisen jälkeen hakemusta ei voi enää optimoida tai laajentaa. (ks. hakemuksen peruminen 5.4.)

Hakijan ilmoitus virheestä voidaan ottaa huomioon, jos kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen on saanut kirjallisen ilmoituksen virheestä ennen kuin hakijalle on ilmoitettu paikalla tehtävästä tarkastuksesta tai muun tarkastuksen tuloksista.

Kokonaan kansallisesti rahoitettuihin tukiin liittyvien virheiden korjausmahdollisuudet ovat laajemmat kuin EU:n kokonaan tai osittain rahoittamissa tuissa Et voi kuitenkaan tehdä kansallisiin tukiin sellaisia muutoksia , joilla on vaikutuksia EU:n kokonaan

tai osittain rahoittamiin tukiin. Esimerkiksi samalla lohkolla voi olla kaikissa tukimuodoissa vain yksi pinta-ala. Voit tarkistaa liitteestä F, onko kyseessä kansallinen tuki vai EU:n kokonaan tai osittain rahoittama tuki.

Asiakirjojen säilyttäminen

Hakuvuosi + 4v.
Säilytä pääsääntöisesti EU:n kokonaan ja osittain rahoittamien tukien ja palkkioiden sekä kansallisten tukien hakemiseen liittyvät alkuperäiset asiakirjat, joita et toimita tukihakemuksen liitteenä, hakuvuoden ja sitä seuraavien neljän kalenterivuoden ajan.

Sitoumuskausi + 4v.
Säilytä eläinten hyvinvointikorvaukseen, ympäristökorvaukseen ja luomukorvaukseen liittyvät asiakirjat, muistiinpanot ja todistukset vähintään neljän vuoden ajan sitoumus- tai sopimuskauden päättymisen jälkeen.

Lääke- ja rehukirjanpito 5v.
Säilytä tuotantoeläimille annetuista lääkkeistä ja lääkerehuista pidettävää kirjanpitoa viisi vuotta, vaikka olisit myynyt tai teurastanut eläimen ennen sitä. Rehukirjanpitoa koskee myös viiden vuoden säilytysvaatimus.

Sähköinen haku
Säilytä sähköisen hakemuksen onnistuneesta lähettämisestä saamasi sähköpostiviesti ja tulostamasi tai tallentamasi hakemuksen yhteenvetotuloste hakuvuotta seuraavan vuoden loppuun. Kyseinen viesti ja yhteenveto on hyvä antaa tiedoksi muille maatilan omistajille.

Lisätietoja erilaisista maataloustuotannon kirjaamisvaatimuksista ja säilytysajoista löydät Maataloustuotannon kirjaamisvaatimukset 2018 -oppaasta. Opas löytyy Mavin nettisivuilta kohdasta Oppaat ja lomakkeet → Viljelijä → Maataloustuotannon kirjaamisvaatimukset.[42]

Tietojen toimittaminen
Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman (2014–2020) toimenpiteitä toteuttava korvauksensaaja sitoutuu ohjelman seurannan ja arvioinnin mahdollistamiseksi toimittamaan pyydettäessä tiedot korvattavan toimenpiteen vaikutuksista.

5.4 Hakemuksen tai sen osan peruminen

Voit halutessasi perua osan hakemuksestasi tai koko hakemuksen 15.6.2018 jälkeen. Sinulla on mahdollisuus pienentää alkuperäisessä hakemuksessa ilmoittamiasi lohkojen pinta-aloja (esimerkiksi yllättäen ilman tietoimitusta tulleen tienrakennuksen takia, jota et ole voinut ottaa huomioon hakemuksessa) perumalla hakemus tältä osin.

Perumisen voit tehdä kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle lomakkeella 145[43] tai vapaamuotoisella kirjallisella ilmoituksella. Tee ilmoitus viivytyksettä.

Koko hakemuksen perumisen jälkeen tilanne on sama kuin ennen hakemuksen palauttamista. Hakemukselta perutusta lohkosta ei saa tukea. Hakemuksesta peruttujen lohkojen osalta olet kuitenkin velvollinen noudattamaan niitä ehtoja, joita sinun on noudatettava koko tilallasi, esimerkiksi täydentävät ehdot.

Voit peruuttaa hakemuksesi osittain tai kokonaan siihen saakka, kunnes viranomainen on ilmoittanut tilan valvonnan järjestämises-

[42] http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelija/Sivut/Maatalouden-kirjaamisvaatimukset.aspx
[43] http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelija/Sivut/lomakkeet.aspx

tä tai kunnes tilan hallinnollisen valvonnan tuloksista on ilmoitettu, ja lohkolla todetaan tai on todettu sääntöjenvastaisuutta.

Hallinnollista valvontaa ovat esimerkiksi lohkojen yksilöllinen tarkastus ristiintarkastuksen yhteydessä sekä tukiedellytysten täyttymiseen liittyvät lohkokohtaiset tarkastukset. Lohkokohtaisia tarkastuksia kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen tekee asiakirjoista (esim. edellisen vuoden tukihakemuksesta) tallennuksen yhteydessä.

5.5 Ylivoimainen este tai poikkeukselliset olosuhteet

Voit säilyttää oikeutesi tukeen kokonaan tai osittain, jos et ole voinut toimittaa hakemustasi tai muuten täyttää velvollisuuksiasi ylivoimaisen esteen (force majeure) tai poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi ja ilmoitat siitä toimivaltaiselle viranomaiselle. Ylivoimaisen esteen ja poikkeuksellisten olosuhteiden tulkinnassa noudatetaan EU-säädöksiä ja oikeuskäytäntöä.

EU-säädösten mukaan ylivoimaisiksi esteiksi ja poikkeuksellisiksi olosuhteiksi voidaan hyväksyä tapauskohtaisesti mm. seuraavat ennustamattomat tapahtumat:

- tuensaajan kuolema
- tuensaajan pitkäaikainen kyvyttömyys harjoittaa ammattiaan
- tilaan merkittävällä tavalla vaikuttava ankara luonnonmullistus
- tilan kotieläinrakennusten tuhoutuminen onnettomuudessa
- eläinkulkutauti tai kasvitauti, joka vahingoittaa viljelijän koko karjaa tai osaa siitä, tai vastaavasti viljelykasveja
- koko tilan tai sen merkittävän osan pakkolunastus, jos kyseinen pakkolunastus ei ollut ennakoitavissa hakemuksen jättöpäivänä

Ilmoita ylivoimaisesta esteestä tai poikkeuksellisista olosuhteista toimivaltaiselle viranomaiselle. Toimita tiedot ylivoimaisesta esteestä tai poikkeuksellisesta olosuhteesta ja siihen liittyvistä todisteista kirjallisesti vapaamuotoisella ilmoituksella toimivaltaiselle viranomaiselle 15 työpäivän kuluessa siitä, kun niiden toimittaminen on mahdollista. Kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen (tai joissain tapauksissa ELY-keskus) ratkaisee tapauskohtaisesti, onko kysymyksessä ollut ylivoimainen este tai poikkeuksellinen olosuhde.

Perus- ja viherryttämistuessa, EU:n nuoren viljelijän tuessa, peltokasvipalkkiossa, EU:n eläinpalkkioissa, luonnonhaittakorvauksessa ja kansallisissa tuissa säilytät oikeuden tukeen ylivoimaisen esteen tai poikkeuksellisten olosuhteiden tapahtumishetkellä tukikelpoisen pinta-alan tai tukikelpoisten eläinten osalta.

Ympäristösitoumuksessa, luonnonmukaisen tuotannon korvauksessa ja eläinten hyvinvointikorvauksessa tukea ei makseta kokonaisuudessaan.

- Ympäristösitoumuksessa sinun tulee ilmoittaa ylivoimaisesta esteestä kirjallisesti vapaamuotoisella ilmoituksella kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle. Tämän lisäksi ilmoita toteutumattomat ympäristösitoumuksen ehdot lomakkeella 477 toimivaltaiselle viranomaiselle tai peru koko toimenpiteen maksu lomakkeella 145[44], mikäli et ole pystynyt noudattamaan toimenpiteen ehtoja lainkaan. Ympäristökorvausta maksetaan ylivoimaisen esteen

[44] http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelija/Sivut/lomakkeet.aspx

tapauksissa vain toteutettujen ehtojen osalta.

- Luonnonmukaisen kasvintuotannon korvaus maksetaan alennettuna niistä lohkoista, jotka jäävät kylvämättä ylivoimaisen esteen vuoksi. Ilmoita kyseiset lohkot lomakkeella 477[45]. Jos ylivoimaista estettä ei hyväksytä, on lohkoilta peruttava korvaus. Luonnonmukaisen kotieläintuotannon korvausta alennetaan, jos tilalla on ylivoimaisesta esteestä (esim. tulipalo tai eläintauti) johtuva tuotantotauko. Jos esimerkiksi eläinten laskentajaksosta kolmannes on taukoa, alennetaan korvausta kolmanneksella. Ilmoita kotieläintuotannossa tapahtuneesta ylivoimaisesta esteestä tai poikkeuksellisesta olosuhteesta kirjallisesti vapaamuotoisella ilmoituksella toimivaltaiselle viranomaiselle.
- Eläinten hyvinvointikorvausta ei makseta sellaiselta ajalta, jolloin toimenpiteen ehtoja ei ole noudatettu, vaikka ehtojen noudattamatta jättäminen johtuu ylivoimaisesta esteestä tai poikkeuksellisesta olosuhteesta. Ilmoita ylivoimaisesta esteestä tai poikkeuksellisista olosuhteista vapaamuotoisella kirjallisella ilmoituksella toimivaltaiselle viranomaiselle.

Jos et ole voinut noudattaa täydentäviä ehtoja ylivoimaisen esteen tai poikkeuksellisen olosuhteen takia, hallinnollisia seuraamuksia ei sovelleta. Ilmoita asiasta vapaamuotoisella kirjallisella ilmoituksella kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle.

Kun jätät hakemuksen sähköisesti, vastaat siitä että hakemus tulee perille määräajassa. Ylivoimaista estettä on mahdollista soveltaa sähköisen hakemuksen myöhästymiseen silloin, jos kyseessä on tavallisesti epänormaali tai ennustamaton tapahtuma, joka aiheutuu sinusta riippumattomasta syystä ja jonka seurauksia et olisi pystynyt välttämään riittävästä varovaisuudesta huolimatta. Esimerkiksi sähkökatkosta tai yleistä tietoliikenneverkon ruuhkaisuutta ei katsota ylivoimaiseksi esteeksi. Voit välttää edellä mainituista tilanteista aiheutuvat ongelmat palauttamalla sähköisen hakemuksen riittävän ajoissa.

Huom! Ylivoimaisen esteen ja poikkeuksellisten olosuhteiden tilanteissa on erittäin tärkeää, että ilmoitat tapahtuneesta määräajassa toimivaltaiselle viranomaiselle. Voit tarkastaa toimivaltaisen viranomaisen Hakuoppaan liitteestä F.[46]

[45] http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelija/Sivut/lomakkeet.aspx
[46] http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelija/Sivut/Hakuopas.aspx

6. Maatalousmaa, perus- ja kasvulohkot

HUOMIOITAVAA:

- Tee mahdollisuuksien mukaan peruslohkomuutokset, kuten rajakorjaukset, yhdistämiset ja jaot sekä korvauskelpoisuuksien haku **30.4.2018 mennessä,** jotta saat korjatut, lopulliset peruslohkojen tiedot käyttöösi päätukihakuun. Tällöin mm. Vipu-neuvoja osaa paremmin huomioida tukihakemuksessasi mahdollisesti olevat virheet.
- Jos kasviluettelosta ei löydy viljelyssä olevan kasvin nimeä, tee siitä pyyntö kuntaan.

6. 1 Maatalousmaa

Sinulla on velvollisuus ilmoittaa kaikki hallinnassasi oleva maatalousmaa.

Maatalousmaan hoidosta säädetään täydentävien ehtojen asetuksella. Täydentävien ehtojen opas [47]on oma erillinen julkaisunsa, josta voit tarkistaa vaatimukset viljellyn maatalousmaan hoidosta, kesannoille määritellyistä hoitovaatimuksista ja muista maatalousmaan hoitoon tai ylläpitoon liittyvistä vaatimuksista.

Maatalousmaan määritelmä

Maatalousmaalla tarkoitetaan seuraavien kasvien kokonaispinta-alaa:

- pelto
- pysyvä nurmi
- pysyvä kasvi

Maatalousmaan, jolta haet tukea, on täytettävä tukikelpoisuusedellytykset koko kalenterivuoden. Vaatimus koskee myös raivioita. Tukikelpoisuusedellytysten täyttymisestä voidaan poiketa ylivoimaisen esteen tai poikkeuksellista olosuhteen tilanteessa.

Maatalousmaan on oltava viljelykelpoinen ja mikäli sitä ei ole ilmoitettu tilapäisesti viljelemättömänä tai kesantona, sitä on käytettävä maataloustuotantoon. Maataloustuotannolla tarkoitetaan tässä maataloustuotteiden tuottamista, kasvatusta tai viljelyä. Viljelykelpoisuudella tarkoitetaan, että peruskunnostustoimenpiteitä, kuten kalkitus tai ojitus, ei tarvitse lohkolla enää tehdä. Lohkolla olisi pystyttävä tuottamaan tavanomainen sato. Raivion tai muun ensimmäistä kertaa ilmoitettavan peruslohkon kasvipeitteisyysvaatimuksesta ei ole mahdollista poiketa, eli peruslohkolla tulee olla perustettu viljelykasvusto. Et voi ilmoittaa avokesantoa ensimmäistä kertaa ilmoitettavalle peruslohkolle.

Kesanto on viljelykelpoista maatalousmaata, jota ei käytetä maataloustuotantoon. Kesanto on säilytettävä avoimena, jotta se soveltuu laitumeksi tai viljelyyn ilman, että sitä pitäisi valmistella muutoin kuin tavanomaisilla maatalousmenetelmillä ja -koneilla. Huolehdi alan avoimena pysymisestä tarvittaessa esim. niittämällä tai laiduntamalla

Pysyvillä nurmilla saa kasvaa hajanaisesti puita enintään 50 kappaletta hehtaarilla. Puuksi katsotaan yli kahden metrin korkuiset puuvartiset kasvit, joilla on yksi runko tai tyvestä yhteenliittyneenä useampi runko. Puita ovat myös tuotantoeläinten ravinnok-

[47]http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelija/Sivut/Taydentavien-ehtojen-oppaat.aspx

si soveltumattomat puuvartiset kasvit, jotka ovat 0,35–2 metrin korkuisia. Alalla saa kasvaa tuotantoeläinten ravinnoksi soveltuvia lehtipensaita ja lehtipuiden taimia, jos niitä on alle 50 prosenttia tukikelpoisen kasvulohkon pinta-alasta. Heinä- ja nurmirehukasvien osuuden on oltava yli 50 prosenttia kasvulohkon tukikelpoisesta alasta myös sellaisilla pysyvän nurmen lohkolla, jolla on joko puita tai lehtipensaita taikka näitä molempia.

Tilapäisesti viljelemätön ala on pidettävä viljelykunnossa, vaikka sitä eivät koske viljellyn pellon, kesantojen tai pysyvän nurmen hoitoa koskevat täydentävien ehtojen vaatimukset. Alan pitää silti säilyä sellaisessa kunnossa, että se on uudelleen otettavissa maatalouskäyttöön. Tästä syystä sitä koskevat muut hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimukset. Jos ala ei ole otettavissa maatalouskäyttöön, se voidaan tulkita pysyvästi viljelemättömäksi alaksi. Torju siis eroosiota, ylläpidä maan hyvää rakennetta, jätä 1 metrin pientareet vesistöjen ja valtaojien varsille, vältä sängen polttoa, tarkkaile ja torju hukkakauraa ja jättiputkea. Säilytä myös pellolla olevat luonnonsuojelulain (1096/1996) 23 §:n mukaiset luonnonmuistomerkit sekä 29 §:n mukaiset maisemaa hallitsevat yksittäiset puut ja puuryhmät, joista on suojelupäätös.

Tilapäisesti viljelemättömiä aloja koskevat täydentävien ehtojen lakisääteiset hoitovaatimukset lannan varastoinnista, levityksestä ja käytöstä, luonnonsuojelusta sekä kasvinsuojelusta

Maatalousmaan ilmoittaminen

Sinulla on velvollisuus ilmoittaa peruslohkoiksi kaikki hallinnassasi oleva maatalousmaa, vaikka et hakisikaan alalle tukea tänä vuonna. Perusta uusi peruslohko, jos hallinnassasi on ilmoittamatonta maatalousmaata. Peruslohkon oikeus tukeen tarkistetaan sinä vuonna, kun haet sille ensimmäisen kerran tukea.

Pinta-alaperusteisten tukien maksaminen edellyttää, että peruslohko on digitoitu. Digitoinnin perusteella pystytään tarkastamaan peruslohkon sijainti ja pinta-ala ennen tukien maksamista. Tukihaun yhteydessä toimitetut uudet ja muuttuneet lohkot digitoidaan kesän aikana ja tarkastetaan ennen tukien maksua.

Käytä tukihakemuksessa lohkolle annettua peruslohkotunnusta. Vuonna 2017 ilmoitettujen uusien peruslohkojen tunnuksen voit katsoa Vipu-palvelusta tai pyytää kunnasta.

Pienin pinta-alatukiin hyväksyttävä perus- ja kasvulohko on kooltaan vähintään 0,05 ha. Tätä pienemmät alat lasketaan mukaan maatalousmaahan, mutta niille ei makseta tukea.

Ilmoita alle 0,05 ha:n rekisteröimättömät maatalouskäytössä olevat alat rastittamalla kyseinen kohta sähköisellä hakemuksella tai kasvulohkolomakkeella.

Maatalousmaan käyttö muuhun kuin maataloustoimintaan

Ennen kylvöä, sadonkorjuun jälkeen ja talvikaudella saat tehdä maatalousmaalla viljelykuntoa parantavia toimenpiteitä sekä toimenpiteitä, jotka eivät liity maanviljelyyn. Viljelyyn liittymättömiä toimenpiteitä ovat muun muassa viemäri-, sähkölinja- ja muut yhdyskuntatekniset työt, matkailuun ja vapaa-aikaan liittyvä (yritys) toiminta sekä jokamiehenoikeuksien mukainen toiminta. Nämä toimet eivät kuitenkaan saa vaarantaa lohkon maatalouskäyttöä seuraavana kasvukautena. Sinun ei tarvitse ilmoittaa kasvukauden ulkopuolisista toimenpiteistä kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle.

Huomaa, että eräissä viljelijätuissa tietyt lohkon hoito- tai käyttömuodot rajaavat käyttöä tarkemmin. Esimerkiksi ympäristökorvauksen luonnonhoitopeltonurmet vaativat kasvuston säilyttämistä tietyllä tavalla tai tietyn ajan.

Kasvukauden aikana ennen sadonkorjuuta lohko voi olla välillä muussa kuin maatalouskäytössä, jos toiminta ei vahingoita satoa ja noudatat lohkolla viljellyn pellon käyttöön liittyviä täydentäviä ehtoja. Esimerkiksi lyhytaikainen telttailu tai yleisötapahtumat ovat sallittuja näissä rajoissa.

Kasvukauden aikana, ennen sadonkorjuuta voit tehdä maatalousmaalla myös pellon viljelykuntoon tähtääviä toimenpiteitä (esim. reunaojien kaivaminen ja kaivuumassan pois vienti) edellä mainitut rajoitukset huomioon ottaen. Pellon viljelykuntoa parantavia toimenpiteitä voit tehdä myös kesannoilla ja tilapäisesti viljelemättömällä alalla. Tilapäisesti viljelemättömällä alalla voit tehdä lisäksi muuta tilapäistä toimintaa, kuten yhdyskuntatekniikan vaatimaa kaivamista tai esimerkiksi säilörehupaalien pitkäaikaista säilyttämistä. Tilapäisesti viljelemättömälle alalle ei makseta viljelijätukia.

Jos tarve kunnostustoimiin tulee kesken kasvukauden ennen sadonkorjuuta, joudut mahdollisesti perumaan viljelijätuet siltä alalta, jolla toimenpiteitä tehdään. Ota silloin yhteyttä kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiseen. Tukien peruminen on mahdollista ennen valvonnasta ilmoittamista.

Jos maatalousmaa poistuu pysyvästi maatalouskäytöstä, esimerkiksi alueen rakentamisen takia, eivät täydentävät ehdot enää poistamisen jälkeen koske kyseistä alaa. Huomaa kuitenkin, että perustukeen oikeutetun alan poistaminen voi vaikuttaa perustukeen, sillä perustuessa alan pitää olla koko kalenterivuoden ajan tukikelpoista maatalousmaata. Luonnonhaittakorvauksessa lohkon poisto maatalouskäytöstä kesken luonnonhaittakorvauksen korvauskauden tarkoittaa, että kyseisen lohkon luonnonhaittakorvaus tulee perua.

Jos siirrät maatalousmaata kokonaan tai osittain pois maatalouskäytöstä, ilmoita siitä peruslohkojen muutoslomakkeella 102C. Et saa käyttää maatalouskäytöstä poistettua maa-alaa maataloustoimintaan ilmoitusvuonna eikä sitä seuraavana neljänä vuotena. Edellisestä poiketen voit ottaa käyttöön maatalouskäytöstä poistetun maa-alan , jos purat alalle rakennetut rakennukset tai rakennelmat tai kyseessä on kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen hyväksymä hakijasta riippumaton poikkeustilanne.

Pysyvästi viljelemättömiksi luetaan viljelykelvottomat alueet, jotka eivät ole maatalousmaata. Tällaisia ovat muun muassa vesakoituneet alueet, kantokasat, metsät, kivikot, tiet tai rakennukset. Niitä ei katsota maatalousmaaksi, joten täydentävät ehdot eivät koske niitä. Lannan varastoinnin ja käytön, sekä luonnon- ja kasvinsuojelun lakisääteiset vaatimukset koskevat näitäkin alueita.

6.2 Peruslohkot

Peruslohkon määritelmä

Peruslohkolla tarkoitetaan yksittäisen hakijan (pl. yhteiskäyttölohkot) viljelemää ja hänen omistuksessaan tai hallinnassaan olevaa maantieteellisesti yhtenäistä viljelyaluetta, jota rajoittaa kunnan raja, omistusoikeuden raja, tuki- tai sopimusalueen raja, vesistö, piiri- tai valtaoja, tie, metsä tai muu vastaava raja.

Tuenhakijan omistuksessa oleva maantieteellisesti, korvauskelpoisuudeltaan ja maankäyttölajiltaan yhtenäinen alue on yksi perusloh-

ko, vaikka se muodostuisi useasta hakijan omistuksessa olevasta erillisestä rekisteritilasta.

Peruslohkon rajat

Peruslohkoa rajaavista ojista käytetään nimitystä reunaoja riippumatta ojan leveydestä. Peruslohkoa rajaavat ojat voivat olla metsän tai tien laidassa. Myös lohkon halkaisevat ojat ovat reunaojia. Reunaojan keskimääräisestä leveydestä riippuu, voidaanko oja sisällyttää peruslohkon alaan.

Jos peruslohkoa ympäröi reunaoja, joka on enintään 3 m leveä, on peruslohkon raja ojan keskikohdassa. Mittaa ojan leveys ojan ja pellon taitekohdasta.

- Alle 3 m leveä reunaoja: peruslohkon rajalta (ojan keskeltä) mitattu reunaoja ja sen viljelemätön piennar voidaan hyväksyä viljellyn kasvulohkon pinta-alaan, jos niiden yhteenlaskettu leveys ei ylitä 2:ta metriä.

Jos peruslohkoa ympäröi reunaoja, joka on yli 3 m leveä, on peruslohkon raja ojan pellon puoleisessa reunassa eli pellon ja ojan taitekohdassa.

- Yli 3 m leveä reunaoja: jos viljelemätön piennar ojan niskasta kasvuston reunaan ei ylitä leveydeltään 2:ta metriä, voidaan piennar hyväksyä viljellyn kasvulohkon pinta-alaan.

Poikkeuksena edellisiin kohtiin on täydentävien ehtojen mukainen piennar tai ympäristökorvauksen ehtojen mukainen suojakaista tai monimuotoisuuskaista. Tällaisen pientareen, suojakaistan tai monimuotoisuuskaistan leveys on pientareen, suojakaistan tai monimuotoisuuskaistan keskimääräinen leveys.

- Peruslohkon ja vesistön välissä mahdollisesti olevaa viljelykelvotonta tai viljelemätöntä aluetta (märkyyden, kaltevuuden yms. takia) ei sisällytetä peruslohkon alaan.

Jos peruslohkoa rajoittaa jokin muu kuin oja tai vesistö, on peruslohkon raja pellon reunassa. Tällöin et saa sisällyttää peruslohkoon reuna-alueita, jotka ovat pysyvästi pois viljelykäytöstä.

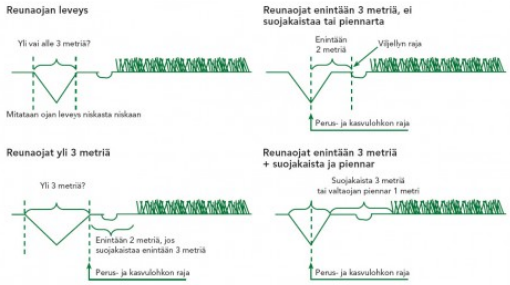

* Lataa kuvio pdf-tiedostona[48]

Tukikelpoisen lohkon raja on pensaikon tai puuston reunassa. Poista lohkon alaan laskettavissa alle 3 metrin reunaojissa tai sarkaojissa kasvava vesakko t esimerkiksi niittämällä vähintään kahden vuoden välein siten, että reunaojaan tai sarkaojaan ei muodostu yli 1,5 metrin korkuista vesakkoa. Jos ojissa kasvaa yli kahden vuoden vanhaa tai yli 1,5 metrin korkuista vesakkoa, ojan pinta-ala vähennetään peruslohkon digitoidusta pinta-alasta. Huomioi vesakoiden poistossa täydentävien ehtojen vaatimukset.

Pysyvästi viljelemättömien alueiden vähentäminen peruslohkon alasta

Peruslohkolla voi olla vain yhtä maankäyttölajia. Pysyvästi viljelemättömät alueet ovat maankäyttölajiltaan muuta kuin peltoa, luon-

[48] https://ruokavirasto.mobiezine.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/perus-ja-kasvulohkot-kuvio.pdf

nonlaidunta tai -niittyä.

Poista peruslohkon alasta pysyvästi viljelemättömät alueet kuten:

- kaikki peltoalueella sijaitsevat vesakoituneet alueet (myös sarkaojien osalta),
- rakennukset ja niiden tontit,
- metsäkuviot, kivirauniot, kantokasat, lammikot ym. maatalousmaalla olevat viljelyesteet.

Poista pysyvästi viljelemättömiksi ilmoitetut tai pysyvästi viljelemättömiksi todetut korvauskelpoiset alueet sitoumuksista ilmoittamalla ne peruslohkoilmoituksessa muuksi alaksi kuin pelloksi tai luonnonlaitumeksi tai -niityksi.

Pysyvästi viljelemättömät alueet digitoidaan pois peruslohkon alasta tekemäsi sähköisen rajakorjauksen, tai toimittamasi yksiselitteisen muutoskartan perusteella.

Poikkeukset peruslohkojen ilmoittamisessa:

1) Peruslohkon yhteiskäyttö: Kasvinvuorotteluun perustuvista säännöllisistä vuosittaisista kasvulohkojen vaihdoista viljelijöiden välillä ei pääsääntöisesti muodosteta omia peruslohkoja. Ilmoita alat maantieteellisten rajojen mukaan yhtenä peruslohkona. Tällainen tilanne on esimerkiksi, jos viljelet sokerijuurikasta ja vaihdatte naapurin nautakarjatilan kanssa viljelyaloja keskenänne saavuttaaksenne sopivan kasvinvuorottelun. Omistajan on huolehdittava siitä, että toinen samaa lohkoa viljelevä tietää peruslohkon rajat, numeron ja digitoinnin.

Kaikki yhteiskäyttölohkon viljelijät ilmoittavat sähköisessä haussa tai kasvulohkolomakkeen 102B lisätiedoissa peruslohkon yhteiskäytöstä. Kukin viljelijä ilmoittaa viljelyksessään olevan kasvulohkon tiedot omassa hakemuksessaan. Toisen viljelijän kasvulohkotietoja ei tarvitse ilmoittaa.

Sinun ei tarvitse jakaa peruslohkoa kahdeksi vuokratessasi lyhytaikaisella vuokrasopimuksella peruslohkon, ja jättäessäsi itsellesi esimerkiksi kotitarveviljelyä varten kasvulohkon, jolle et hae tukea. Koska peruslohkolle ilmoitettujen kasvulohkojen summan pitää kuitenkin olla yhtä suuri kuin peruslohkon ala, vuokraaja ilmoittaa myös omistajan kotitarveviljelylohkon omalla kasvulohkolomakkeellaan tilapäisesti viljelemättömänä alana.

Vain omistaja saa tehdä muutospyyntöjä peruslohkon digitointiin, jos peruslohkolla on kahden eri viljelijän kasvulohkoja. Jos taas kumpikaan viljelijöistä ei ole omistaja, niin se jonka kasvulohkojen yhteenlaskettu ala on suurempi, tekee muutospyynnön digitoinnista. Muutoksen tekijän on huolehdittava, että toinen samalla lohkolla viljelevä on tietoinen muutoksesta ja muutoksen tuloksena toimitetusta uudesta digitoidusta kartasta.

Peruslohkon korjaukset

Korjaa peruslohkoa seuraavissa tapauksissa:

1) Hallinnassasi olevaa peruslohkoa ei ole jostain syystä aiemmin digitoitu, esim. raivio.

2) Hallinnassasi on peruslohkoja, joiden digitointia haluat muuttaa esim.

- jakamisen tai yhdistämisen
- uuden tien
- uuden ilmakuvan

- aikaisemman digitointivirheen
- pienten viljelemättömien alueiden poistamisen tai
- muun pinta-alaan vaikuttavan syyn takia.

3) Ilmoitat hakemuksessasi digitoitua alaa pienemmän tai suuremman alan. Merkitse pinta-alamuutoksen aiheuttava lisäys liitekarttaan tai sähköiseen korjauspyyntöön.

4) Peruslohkosi rajaviivan tyyppi (reunaviiva/valtaoja/vesistö) on virheellinen.

Rajaa kaikki vähintään 0,01 ha suuruiset viljelemättömät alueet peruslohkosta pois. Kartalle merkityt viljelemättömät alueet digitoidaan pois lohkon alasta, eikä sinun tarvitse huomioida niitä enää seuraavien vuosien tukihakemuksissa.

Niistä aiemmin digitoiduista peruslohkoista, jotka eivät ole olleet hallinnassasi 2017 ja joista sinulle ei ole toimitettu liitekarttaa, on mahdollista hakea kopio sen kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselta, jonka alueella peruslohko sijaitsee. Ilmoita karttakorjaustarpeet ja liitekartat kuntaviranomaisille hyvissä ajoin ennen varsinaista tukihakua.

Peruslohkomuutosten toimittaminen

Voit tehdä kaikki peruslohkoja koskevat muutokset sähköisesti. Muutoksilla tarkoitetaan

- peruslohkon jakamista ja yhdistämistä
- uuden peruslohkon perustamista
- peruslohkon rajakorjausta tai
- peruslohkon hallinnan muutoksia (osto, vuokraus).

Vipu-palvelu ohjaa sinua sähköisten muutosten tekemisessä.

Jos teet peruslohkomuutokset paperilla, ilmoita peruslohkojen muutoslomakkeella 102C lohkojen jaot, yhdistämiset, poistaminen maatalouskäytöstä ja uuden lohkon perustaminen. Ilmoita muutokset peruslohkolomakkeella 102A, jos haluat muuttaa vain lohkon reunarajojen digitointia.

Toimita lomakkeiden lisäksi liitekartta. Käytä liitekarttoina valokopioita viimeisimmistä viljelijöille toimitetuista 1:5000 peruslohkokartoista, Mavin Kartturi-sovelluksen tai Vipu-palvelun karttatulostetta. Tarvittaessa voit hakea kartat kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselta.

Tee liitekartalle huolellisesti ja selvästi näkyvästi seuraavat merkinnät punaisella, kapeakärkisellä kynällä:

- tilatunnus kartan reunaan,
- peruslohkojen rajat,
- peruslohkonumerot ja
- maininta: "vuoden 2018 liitekartta".

Liitekartalle tehtyjen merkintöjen tulee olla huolellisesti tehtyjä ja yksiselitteisiä, jotta digitointi voidaan tehdä. Piirrä liitekartalle on punaisella kynällä vain ne kohdat lohkosta, joita haluat muuttaa. Älä kierrä koko lohkoa punaisella kynällä, ellet halua muuttaa kaikkia rajoja. Jos kyseessä on kokonaan uusi digitoimaton peruslohko, piirrä punaisella kynällä kaikki peruslohkojen rajat yhtenäisellä viivalla. Käytä suorien viivakohtien piirtämiseen viivoitinta.

Jos peruslohkon rajojen sijaintia on vaikea määritellä ilmakuvakartalle, merkitse kartalle selventäviä apumittoja kuten esimerkiksi lohkon leveys ja pituus metreinä tai liittä mukaan muita selventäviä karttoja.

Lisää kartalle peruslohkon numero, jos sitä ei ole kartalla valmiina. . Käytä lohkonumero-

na kymmennumeroista juoksevaa tunnusta: esim. 123-12345-12. Merkitse uudet peruslohkot U-kirjaimella ja numeroi juoksevasti: (U1, U2, U3 jne.). Näille lohkoille annetaan kunnassa peruslohkotunnus.

Merkitse peruslohkotunnus lohkorajojen sisäpuolelle, mikäli se sinne mahtuu. Muussa tapauksessa merkitse ¬numero peruslohkon ulkopuolelle ja yhdistä se viivalla kyseiseen lohkoon.

Karttatulosteita ei enää toimiteta

Sinulle ei enää toimiteta karttatulosteita muuttuneesta digitoinnista. Mahdolliset muutokset vuoteen 2017 verrattuna ilmenevät Vipu-palvelusta. Myös kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselta saa tietoa digitoinnissa tehdyistä muutoksista.

Muutoksia digitointiin on tehty:

- vuonna 2017 tukihaun yhteydessä viljelijän pyytämien digitointimuutosten
- vuoden 2017 valvonnan (myös naapurilohkon valvonta on saattanut vaikuttaa digitointiin, jos peruslohkoilla on yhteinen raja)
- peltolohkorekisterin ajantasaistuksen perusteella.

6.3 Kasvulohkot

Kasvulohkon määritelmä

Kasvulohkolla tarkoitetaan yhteen peruslohkoon kuuluvaa yhtenäistä aluetta, jossa kasvatat yhtä kasvilajia, useamman kasvilajin seosta tai jota kesannoidaan tai joka on erityiskäytössä. Yhdellä peruslohkolla voi olla yksi tai useampia kasvulohkoja. Kasvulohko voi kuulua vain yhteen peruslohkoon. Kasvulohkojen rajat ja samalla niiden pinta-alat voivat vaihdella peruslohkon sisällä vuosittain.

Jos peruslohkostasi vain osa sijaitsee pohjavesialueella, tästä alasta voidaan tehdä oma kasvulohko, jolla sinun on noudatettava pohjavesialuetta koskevia rajoituksia.

Kasvulohkojen piirtäminen

Kasvulohkojen piirtäminen on osa tukihakua. Piirrä kasvulohkot, jos peruslohkollasi on enemmän kuin yksi kasvulohko. Piirtämisen kautta muodostuu tukihaussa käytettävä pinta-ala kasvulohkolle, jota käytetään valvonnassa ja tukien maksamisessa. Sinun tarvitsee piirtää vain sellaisten kasvulohkojen rajat, jotka eivät ole peruslohkojen rajoja. Peruslohkon ala tulee olla yhtä suuri kuin kasvulohkojen ala. Jos olet piirtänyt kasvulohkorajat vuonna 2017, sinun tulee toimittaa uudet piirrokset vain, jos kasvulohkoihin on tullut muutoksia tai peruslohkojen rajat ovat muuttuneet . Voit toimittaa muuttuneet kasvulohkokartat joko Vipuun piirtämällä tai palauttamalla ne paperilla kuntaan.

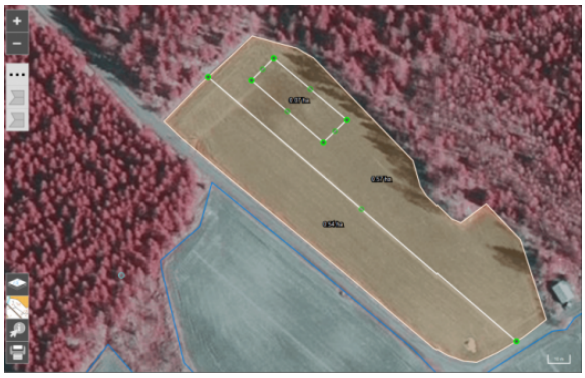

Kasvulohkojen piirtäminen Vipu-palvelussa

* Lataa kuva pdf-tiedostona[49]

[49] https://ruokavirasto.mobiezine.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/piirtaminen-Vipu-palvelussa-ritande-i-Vipu-tjansten.pdf

Hae tuet sähköisesti, sillä Vipu-palvelussa kasvulohkojen piirtämisessä on paljon etuja:

- saat piirtämäsi pinta-alan tietoosi heti,
- tukihakemuksen kasvulohkon pinta-alatieto vastaa varmasti piirrostasi,
- saat piirrettyä nopeammin ja tarkemmin kasvulohkojen pinta-aloja ja
- vuonna 2018 piirtämäsi kasvulohkojen rajaviivat ovat pohjatietona seuraavan vuoden tukihaussa

Kasvulohkojen piirtäminen sähköisessä tukihaussa:

1) Tee ensin tarvittavat muutokset peruslohkoon:

- Rajaviivan korjaus: Voit muuttaa peruslohkojesi rajaviivoja. Saat tietoosi peruslohkon pinta-alan heti. Rajakorjauksessa peruslohkolla säilyy entinen peruslohkotunnus.
- Peruslohkon jakaminen ja yhdistäminen: Voit jakaa tai yhdistää hallinnassasi olevia peruslohkoja. Jaon tai yhdistämisen myötä peruslohko saa uuden tunnuksen. Lohkon tunnus näkyy Vipu-palvelussa, kun maaseutuelinkeinoviranomainen on hyväksynyt jaon tai yhdistämisen.
- Uuden peruslohkon perustaminen: Voit luoda myös kokonaan uuden peruslohkon. Lohkon tunnus näkyy Vipu-palvelussa, kun maaseutuelinkeinoviranomainen on hyväksynyt uuden lohkon perustamisen.

2) Piirrä kasvulohkot peruslohkojen muokkaamisen jälkeen:

- Voit tuoda edellisen vuoden kasvulohkotiedot Vipu-palveluun tai käyttää viljelysuunnitteluohjelmistossa olevia kasvulohkotietoja
- Siirtyessäsi lohkotietojen ilmoittamiseen, oletuksena on, että peruslohkolla on yksi kasvulohko. Tällöin piirrosta ei tarvita. Jos kasvulohkoja on useampia, sovellus ohjaa kasvulohkojen piirtämiseen.
- Vipu-palvelussa kasvulohkojen piirtäminen onnistuu piirtotyökalujen avulla. Voit käyttää hyväksesi apumittoja.
- Voit jakaa peruslohkon haluamaasi määrään kasvulohkoja

Kasvulohkojen piirtäminen paperihaussa

Piirrä kasvulohkot kartalle kapeakärkisellä, sinisellä kynällä ja merkitse kasvulohkot kirjaimella (A, B..). Muutoin noudata peruslohkon piirtämisen ohjeita. Voit tehdä kasvulohkomerkinnät samalle kartalle peruslohkokorjausten kanssa.

Poikkeukset kasvulohkojen piirtämisessä

Pienten marja-, hedelmä- ja vihannesalojen ilmoittaminen:
Voit muodostaa marja-, hedelmä- tai vihanneskasveista yhden kasvulohkon, jos viljelet samaan ryhmään (marja-, hedelmä- tai vihanneskasvi) kuuluvia kasveja vierekkäin siten, että yksittäisen kasvilajin pinta-ala on alle 0,05 ha. Et voi muodostaa yhdistettyä kasvulohkoa, jos toteutat osalla yhdistettyä kasvulohkoa ympäristökorvauksen puutarhakasvien lohkokohtaisia toimenpiteitä.

Tilapäisesti viljelemättömien alojen ilmoittaminen
Piirrä peruslohkolle myös sellaiset alat, jotka ilmoitat tilapäisesti viljelemättömänä.

Voit halutessasi yhdistää peruslohkolla olevat yksittäiset, alle 0,05 ha tilapäisesti viljelemättömät alat yhdeksi tilapäisesti viljelemättömäksi kasvulohkoksi. Tässä tapauksessa piirrä yksi kasvulohko haluamaasi kohtaan peruslohkoa ja piirrä se sen kokoiseksi, kuinka monta alle 0,05 ha tilapäisesti viljelemätöntä alaa olet yhdistänyt.

Yhteiskäytössä olevat peruslohkot
Et voi piirtää yhteiskäytössä olevien peruslohkojen kasvulohkoja sähköisesti. Jos sinulla on peruslohkoja yhteiskäytössä, voit ilmoittaa kyseisen lohkon tiedot ja hakea tuet sähköisesti, mutta sinun pitää piirtää yhteiskäytössä olevan peruslohkon kasvulohkot paperikartalle. Ilmoita sähköisessä haussa vain sen kasvulohkon pinta-ala, mitä itse viljelet. Merkitse peruslohko yhteiskäyttöiseksi ja ilmoittaa muut haltijat peruslohkon lisätiedoissa.

Yhteiskäyttölohkon viljelijät voivat toimittaa myös yhteisen kartan, jossa on kaikkien peruslohkoa viljelevien allekirjoitukset, nimenselvennykset ja päivämäärä.

Et voi ilmoittaa yhteiskäytössä olevaa lohkoa ekologiseksi alaksi.

Viljelemättömien alojen ilmoittaminen

Viljelytekniset päisteet
Päisteessä voi olla viljelyteknisistä syistä jätetty alue, jossa ei ole viljellyn kasvulohkon kasvia. Mittaa alueen leveys kasvuston laidasta ojan ja pellon taitekohtaan. Viljelytekniseä päisteitä *et voi sisällyttää nurmien, viljojen, öljykasvien ja valkuaiskasvien* pinta-alaan. Muodosta tässä tapauksessa päisteestä oma kasvulohko. Ilmoita ala esimerkiksi tilapäisesti viljelemättömänä. Nurmipeitteisen päistealueen voit ilmoittaa viherkesantona tai yksi- tai monivuotisena kuivaheinä- tai tuorerehunurmena.

Muilla kuin edellä mainituilla kasveilla enintään 3 m leveät viljelytekniset päisteet lasketaan mukaan viljellyn kasvulohkon alaan.

Jos päistealue on keskimäärin yli 3 m leveä, perusta alueesta oma kasvulohko. Nurmipeitteinen päistealueen voit ilmoittaa viherkesantona tai yksi- tai monivuotisena kuivaheinätai tuorerehunurmena.

Viljelytekniset hoitokäytävät
Voit sisällyttää yksi- ja monivuotisilla puutarhakasveilla kasvien viljelytapaan kuuluvat hoitokäytävät ja viljely- tai sadonkorjuukoneiden liikkumisen kannalta välttämättömät ajokäytävät viljellyn kasvulohkon alaan. Niiden on oltava kyseisen kasvin viljelyn kannalta välttämättömiä ja kooltaan, sijainniltaan ja määrältään tarkoituksenmukaisia.

Yksivuotisten puutarhakasvien viljelyalaan hyväksyttävien käytävien tulee olla tilapäisiä ajouria. Tee ajourille vuosittain samat muokkaustoimet kuin varsinaiselle viljelykasville. Pysyviä tai nurmettuneita tilapäisiä viljelyteitä ei hyväksytä yksivuotisilla puutarhakasveilla viljelyalaan, vaikka ne olisi mahdollisuus muokata esimerkiksi kyntämällä.

Erota hoito- ja ajokäytävät tukikelpoisen kasvulohkon alasta, jos ne ovat tarpeettoman leveitä tai jos niiden takia kasville määritelty kasvutiheys kasvulohkolla ei täyty.

Sarkaojat
Sarkaojalla tarkoitetaan peruslohkon sisällä olevaa ojaa, joka on tarpeen pellon peruskuivatuksen takia. Sarkaojat hyväksytään peruslohkon alaan, jos ne ovat yhdessä sarkaojan viljelemättömän pientareen kanssa enintään 3 m leveitä. Jos sarkaoja yhdessä sen pientareiden kanssa on yli 3 m leveä, vähennä sarkaojan ala peruslohkon alasta viljelemät-

tömänä.

Jos sarkaoja ja sen viljelemätön piennar ovat enintään 3 m, saat sisällyttää sarkaojan perus- ja kasvulohkon alaan. Viljelyteknisistä syistä sarkaojan piennar voi vaihdella vuosittain. Jos tavallisesti alle 3 m olevat sarkaojat ovat viljelyteknisistä syistä pientareineen yli kolme metriä leveitä, ilmoita sarkaoja tilapäisesti viljelemättömänä alana.

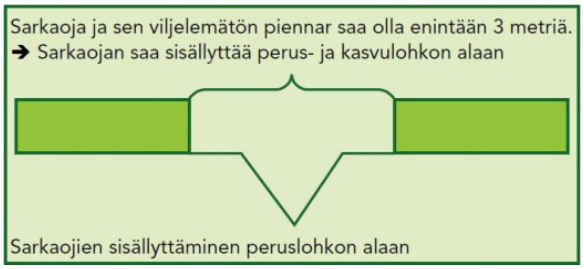

* Lataa kuvio pdf-tiedostona[50]

[50] https://ruokavirasto.mobiezine.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/perus-ja-kasvulohkot-kuvio-2.pdf

7. Peruslohkon korvauskelpoisuus

HUOMIOITAVAA:

- Peruslohkoja voidaan hyväksyä korvauskelpoiseksi tilusjärjestelyn perusteella enintään 5 hehtaaria tilaa kohti
- Tee lohkojen yhdistämiset ja jaot sekä korvauskelpoisuuden haut ja vaihdot mahdollisuuksien mukaan viimeistään 30.4., jolloin saat lopulliset lohkot käyttöösi päätukihakuun.

Korvauskelpoisuuden perusteella maksetaan pääasiassa Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmaan 2014–2020 perustuvia korvauksia, jotka ovat korvausta viljelijälle tiettyjen toimenpiteiden noudattamisesta aiheutuneista tulonmenetyksistä ja kustannuksista.

Luonnonhaittakorvauksen, ympäristösitoumuksen korvauksen, kurki-, hanhi- ja joutsenpeltoja koskevan ympäristösopimuksen, luomukorvauksen sekä C-tukialueen kansallisten hehtaaritukien maksamisen edellytyksenä on, että lohko on korvauskelpoinen.

Korvauskelpoisuus on peruslohkon pysyvä ominaisuus. Lohko voi siis olla jonakin vuonna sellaisen henkilön hallinnassa, joka ei hae esimerkiksi ympäristö- tai luonnonhaittakorvauksia. Korvauskelpoisuus säilyy lohkolla ja lohkolle voidaan myöhemmin haettaessa jälleen maksaa mainittuja korvauksia, edellyttäen, että lohko voidaan liittää sitoumukselle.

Uusien peruslohkojen **sitoumukselle liittämismahdollisuus** riippuu vuosittain käytettävissä olevista määrärahoista. Luonnonhaittakorvaus maksetaan ehtojen mukaisesti kaikille korvauskelpoisille lohkoille. Ympäristösitoumuksen ja luonnonmukaisen tuotannon osalta sitoumukselle liittämisestä kerrotaan niiden omissa tukikohtaisissa luvuissa.

Korvauskelpoinen lohko muuttuu korvauskelvottomaksi, jos lohko todetaan valvonnassa viljelemättömäksi tai jos ilmoitat lomakkeella 102C poistavasi lohkon maatalouskäytöstä.

Oheisessa taulukossa on selitetty peruslohkon erilaiset korvauskelpoisuudet ja niiden tarkoitus.

Taulukko 1: Peruslohkon korvauskelpoisuus

Peruslohkon korvauskelpoisuus	Selite
Kyllä	Lohko voidaan liittää ympäristökorvauksen ja luonnonmukaisen tuotannon sitoumuksille tietyin edellytyksin. Lohkolle voidaan lisäksi maksaa luonnonhaittakorvausta sekä C-tukialueella pohjoisia hehtaaritukia.
Ei	Lohkoille, joilla on tämä ominaisuus, ei voida maksaa ohjelmaperusteisia korvauksia tai kansallisia pohjoisia hehtaaritukia.
Vain LHK	Lohkolle voidaan maksaa ainoastaan luonnonhaittakorvausta. Tämä kelpoisuus voidaan myöntää vuonna 2014 pysyväksi laitumeksi ilmoitetulle lohkolle.

* Lataa taulukko pdf-tiedostona[51]

Korvauskelpoiset lohkot

Pääsääntöisesti lohkot, joilla oli korvauskelpoisuus tai LHK-korvauskelpoisuus edellisenä vuonna, ovat korvauskelpoisia myös tänä vuonna.

Tämän lisäksi lohkolle voidaan vuonna 2018 myöntää korvauskelpoisuus, jos lohko kuu-

[51] https://ruokavirasto.mobiezine.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Peruslohkon-korvauskelpoisuus-Taulukko-1-1.png

luu johonkin oheisen taulukon ryhmistä. Ryhmään kuulumisen lisäksi lohko on täytynyt ilmoittaa tukihakemuksella vuonna 2013 tai 2014 ja kasvulohkolomakkeella ilmoitetun kasvin on pitänyt olla jokin muu kuin *'Viljelemätön'*. Jos lohkolta on siirretty korvauskelpoisuus tai se on menetetty esim. valvonnan seurauksena, ei uutta kelpoisuutta myönnetä.

Taulukko 2: Hakuasetuksessa vahvistetut ryhmät

Ryhmä (käytä lomakkeella 102A ryhmää vastaavaa kirjainta)	Selite
A. Lohko joka oli tukikelpoinen ympäristötuessa ja luonnonhaittakorvauksessa vuonna 2014	Lohkot, jotka olivat sekä luonnonhaittakorvauksen että ympäristötuen sitoumuksella vuonna 2014
B. Lohko, joka oli tukikelpoinen luonnonhaittakorvauksessa, ympäristötuessa tai pohjoisissa hehtaarituissa vuonna 2013	Lohkot, jotka olivat vuonna 2013 luonnonhaittakorvauksen tai ympäristötuen sitoumuksella tai tukikelpoisia pohjoisissa hehtaarituissa. Jos peruslohkolla oli vuonna pohjoinen tukikelpoisuus vuonna 2013, voidaan lohko hyväksyä korvauskelpoiseksi, vaikkei lohkoa ollut ilmoitettu 2013 tai 2014.
C. Lohko, jolle on maksettu ympäristötukea tai luonnonhaittakorvausta jonakin vuonna 1995–2013	Lohkot, jotka ovat joskus olleet luonnonhaittakorvauksen tai ympäristötuen sitoumuksella, mutta ovat olleet vuonna 2014 tukikelvottomia
D. Vuosina 1995–2004 ilmoitetut lohkot	Lohkot, jotka olet ilmoittanut mainittuina vuosina, mutta joilla ei ole ollut tukikelpoisuutta
E. Jonolohko	Lohko, joka on ilmoitettu maa- ja metsätalousministeriön hyväksymällä lomakkeella numero 175 vuonna 2004
F. Pysyvät laitumet (vain luonnonhaittakorvauskelpoisuus)	Vuonna 2014 lohkon tilatukiominaisuus oli pysyvä laidun
G. Lohko, jolla on päättynyt ympäristötuen 20 vuotinen erityistukisopimus	Vuonna 2014 lohkon tilatukiominaisuus oli pysyvä laidun – Voit hakea korvauskelpoisuutta lohkolle, kun 20-vuotinen erityistukisopimus päättyy, jos lohko on viljelykuntoista peltoa
Vuosittain säädettävässä korvausten hakua koskevassa valtioneuvoston asetuksessa mainittavat lohkoryhmät	Lohkoja voidaan hyväksyä korvauskelpoisiksi valtion talousarvion määrärahojen puitteissa. Ks. alla *'Hakuasetuksessa vahvistettavat ryhmät'*

* Lataa taulukko pdf-tiedostona[52]

Hakuasetuksessa vahvistetut ryhmät

Hakuasetuksen mukaan korvauskelpoisuutta voit hakea taulukossa 2 mainittujen lohkojen lisäksi tilusjärjestelyn kautta tilasi hallintaan tulleille peruslohkoille.

H. Uusjakoon liittyvät tilusjärjestelylohkot

Korvauskelpoiseksi voidaan hyväksyä enintään 5 hehtaaria peltoaloja, jotka ovat tulleet viljelijän hallintaan kiinteistönmuodostamislain (554/1995) 88 §:ssä tarkoitetussa uusjakosuunnitelmassa päätettyjen tilusten järjestelyjen kautta edellyttäen, että uusjakosuunnitelma on saanut lainvoiman ja tilukset on otettu haltuun uusjakosuunnitelman mukaisesti. Tämä koskee myös vuokrattuja peltoja silloin, kun vuokra-alue on kiinteistönmuodostamislain 86 §:n nojalla uusjakosuunnitelman mukaisesti siirretty toiseen paikkaan. Näitä viljelijän hallintaan tulleita korvauskelvottomia peltoaloja voidaan kuitenkin hyväksyä korvauskelpoiseksi ja tätä kautta sitoumukseen vain, jos viljelijän hallinnasta on lainvoimaisen uusjakosuunnitelman mukaan poistunut korvauskelpoisia peltoaloja.

Lohkoja ei hyväksytä vuonna 2018 korvauskelpoiseksi viljelemättömyyssitoumuksen päättymisen tai yli 65-vuotiaalta sitoutumattomalta viljelijältä siirtymisen perusteella.

Korvauskelpoisuuden hakeminen

Voit hakea korvauskelpoisuutta palauttamalla kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle vapaamuotoisen hakemuksen, jossa kerrot peruslohkon nimen ja tunnuksen sekä hakuperusteen ja muut perustelut. Korvauskelpoisuutta haetaan sähköisessä tukihaussa ilmoittamalla peruslohkon lisätiedoissa korvauskelpoisuuden hakemista ja kertomalla taulukon 2 mukainen hakuperuste.. Korvauskelpoisuutta voi hakea myös peruslohkolomakkeella 102A.

Jos hallintaasi tulee korvauskelpoisia lohkoja toiselta viljelijältä, sinun ei tarvitse erikseen hakea lohkolle korvauskelpoisuutta. Samoin korvauskelpoisuutta ei tarvitse erikseen hakea, jos ennestään korvauskelpoinen lohko jaetaan tai yhdistetään ja haluat muodostuvien lohkojen pysyvän korvauskelpoisina. Jos haluat poistaa lohkolta korvauskelpoisuuden, ilmoita siitä lomakkeella 102A tai sähköisessä tukihaussa.

Toiselta viljelijältä siirtyvät lohkot liitetään

[52] https://ruokavirasto.mobiezine.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Peruslohkon-korvauskelpoisuus-Taulukko-2-2.png

automaattisesti sitoumuksillesi ilman erillistä hakemista, jos lohkot ovat olleet aiempana vuonna vastaavilla sitoumuksilla

Korvauskelpoisuuden vaihtaminen lohkojen välillä

Voit vaihtaa korvauskelpoisuuden omistuksessasi olevien alojen välillä, jos vaihdettavaa alaa on tilakohtaisesti vähintään puoli hehtaaria. Vaihtamiseen riittää, että korvauskelpoisuutta poistuu lohkoilta vaihtamisessa yhteensä vähintään 0,5 ha. Sekä korvauskelpoisuuden luovuttava että vastaanottava lohko voidaan tarvittaessa jakaa ennen korvauskelpoisuuden siirtoa. Korvauskelpoinen pinta-ala ei saa kasvaa vaihdon seurauksena.

Korvauskelpoisuutta ei saa vaihtaa eri korvausalueiden välillä, jos maksettava korvausmäärä hehtaarilta kasvaisi vaihdon vuoksi. Voit hakea korvauskelpoisuuden vaihtamista myös vuonna 2005 tai sitä myöhemmin perustetulle lohkolle. Korvauskelpoisuuden vaihtamista haetaan lomakkeella 471. Lomakkeen ja tarkat edellytykset löydät osoitteesta mavi.fi → Oppaat ja lomakkeet → Viljelijä → Lomakkeet[53].

[53] http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelija/Sivut/lomakkeet.aspx

8. Täydentävät ehdot

Täydentävät ehdot ovat perusvaatimuksia, joiden noudattaminen on useimpien viljelijätukien ehtona. Täydentävät ehdot koostuvat viljelyyn liittyvistä hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista sekä lakisääteisistä hoitovaatimuksista. Lakisääteiset hoitovaatimukset liittyvät ympäristöasioihin, kansanterveyteen, kasvien terveyteen sekä eläinten terveyteen ja hyvinvointiin.

Tuet, joiden vaatimuksena on täydentävien ehtojen noudattaminen

- Perustuki
- Viherryttämistuki
- Nuoren viljelijän tuki
- Peltokasvipalkkio
- Lammas- ja vuohipalkkiot
- Lypsylehmäpalkkio
- Nautapalkkio
- Ympäristökorvaus
- Luonnonmukaisen tuotannon korvaus
- Luonnonhaittakorvaus
- Eläinten hyvinvointikorvaus
- Pohjoiset hehtaarituet (Vain osa hyvän maatalouden ja ympäristön ehdoista koskee pohjoisia hehtaaritukia. Ehdot koskevat valtioneuvoston asetuksen (4 /2015) 4 §:n, 11 §:n, 12 §:n 3 momentin ja 13—15 §:n osalta)

Täydentävien ehtojen opas ja muistilista

Muista lukea täydentävien ehtojen muistilista ja opas osoitteesta www.mavi.fi → Oppaat ja lomakkeet → Täydentävien ehtojen opas[54] ja www.evira.fi → täydentävät ehdot[55]. Vuonna 2018 täydentäviin ehtoihin tulleet muutokset on esitetty oppaan luvussa 2.

Tutustu tarkasti oppaassa esitettyihin vaatimuksiin, jotta vältät tukiseuraamukset.

[54] http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelija/Sivut/Taydentavien-ehtojen-oppaat.aspx
[55] https://www.evira.fi/yhteiset/taydentavat-ehdot/

9. Valvonta

9.1. Yleistä valvonnasta

Maataloustukien valvonta perustuu Euroopan parlamentin ja neuvoston sekä Euroopan komission säädöksiin sekä kansallisiin asetuksiin. Suomessa maataloustukien valvontaa ohjaa ja hallinnoi Mavi.

Kaikki tukihakemukset tarkastetaan hallinnollisesti. Hallinnollista valvontaa tehdään kunnassa ja ELY-keskuksessa. Kaikille tukihakemuksille tehtävän hallinnollisen valvonnan lisäksi osa tukihakemuksen jättäneistä tiloista valitaan paikalla tehtävään valvontaan. ELY-keskusten tarkastajat tekevät maatiloilla tapahtuvat viljelijätukien valvonnat.

9.2. Hallinnollinen valvonta

Hallinnollisella valvonnalla tarkoitetaan sellaista tukihakemuksen sisältävien tietojen tarkastamista, jota tehdään ns. ”työpöytätyönä”. Hallinnollista valvontaa ovat myös tietojärjestelmistä tehtävät automaattiset ristiintarkastukset. Hallinnollinen valvonta ei aina edellytä asian tarkastamista paikan päällä maatilalla.

Hallinnollisena valvontana tarkistetaan muun muassa, että olet aktiiviviljelijä, olet palauttanut tukihakemuksesi ajoissa ja hakemuksesi sisältää vaaditut liitteet. Jos haet esimerkiksi ympäristökorvausta, hallinnollisesti tarkistetaan muun muassa se, että ympäristökorvaussitoumuksesi on voimassa, ja että olet ilmoittanut tietyissä valitsemissasi toimenpiteissä niiden toteutusalat palauttamalla syysilmoituksen.

Hallinnollista valvontaa ovat myös Maaseutuviraston tietojärjestelmistään tekemät ristiintarkastusajot. Näissä ristiintarkastusajoissa verrataan tietojärjestelmissä jo olevia tietojasi tukihakemuksen tietoihin. Jos esimerkiksi haet ympäristökorvausta, voidaan ristiintarkastuksilla tarkistaa muun muassa se, että ilmoittamasi suojavyöhykkeet on säilytetty korvausehtojen mukaan samalla lohkolla useana vuonna peräkkäin.

Pinta-alan osalta tarkistetaan ristiintarkastusajolla tukihakua seuraavana keväänä, että hakemuksella ilmoitettu pinta-ala ei ylitä viimeisintä digitoitua alaa. Jos digitoitu ala on ilmoitettua pienempi, voi aiheutua tuen vähennys. Kun pinta-alavirhe on korkeintaan 3 % tai 2 ha, vähennys tehdään hallinnollisesti eikä viljelijää kuulla asiasta erikseen.

9.3. Tilalla tehtävä valvonta

Valvontamäärä

Tilat valitaan paikalla tehtävään valvontaan käyttäen satunnaisotantaa ja painotettua otantaa. Tukia hakeneista tiloista valvotaan vähintään 5 %.

Valvonnasta ilmoittaminen

Valvonnasta voidaan ilmoittaa etukäteen, mutta komission asetus edellyttää, että valvontoja suoritetaan myös ennalta ilmoittamatta. Peltovalvonnasta voidaan ilmoittaa etukäteen aikaisintaan 14 päivää ennen ja eläintukien valvonnasta aikaisintaan 48 tuntia ennen valvontaa.

Valvontaan valmistautuminen ja valvon-

takäynti

Voit valtuuttaa toisen henkilön edustajaksesi tai avustajaksesi valvontatilanteeseen. Valvonta voidaan tehdä myös ilman sinun tai edustajasi paikallaoloa. Tilakäynnin aluksi tarkastaja kertoo valvonnan tarkoituksesta ja menetelmistä. Saat valvonnan kulusta myös tiedotteen, jonka tarkastaja yleensä lähettää sähköpostilla.

Jos tilasi on valittu kokotilavalvontaan, tarkastetaan tilalla tehtävässä tarkastuksessa mm. kaikkien kasvulohkojesi pinta-alat, viljelykasvit, viljelytapa ja tukiehtojen noudattaminen. Ristiintarkastus koskee yleensä vain yksittäisiä lohkoja tai tukiehtoja.

Varmista, että kaikki valvonnassa tarvittavat asiakirjat ovat saatavilla. Kokotilavalvonnan tilakäynnillä tarkastetaan kaikilta tiloilta vuokrasopimukset, ja ympäristökorvaukseen sitoutuneilta vuosittain laadittava viljelysuunnitelma, lannoitevalmisteiden ostokuitit, kasvinsuojeluaineruiskun testaustodistus sekä todistus suoritetusta kasvinsuojeluainekoulutuksesta tai -tutkinnosta. Jos et osallistu tarkastukseen, voit toimittaa pyydetyt asiakirjat myöhemmin.

Kokotilavalvonnan lisäksi tehdään talviaikaista asiakirjavalvontaa. Jos olet sitoutunut ympäristökorvaukseen, asiakirjavalvonnassa tarkastetaan viljavuustutkimukset ja lohkokohtaiset muistiinpanot. Jos et ole sitoutunut ympäristökorvaukseen ja tilasi on täydentävien ehtojen valvonnassa, tarkastetaan lohkokirjanpidosta vain täydentävien ehtojen vaatimusten noudattaminen. Jos tilallasi pitää olla voimassa oleva lanta-analyysi, tarkistetaan myös tämä talviaikaisessa asiakirjavalvonnassa. Tarkastettavaksi voidaan pyytää myös muita asiakirjoja sekä kokotilavalvonnan yhteydessä että talviaikaista asiakirjavalvontaa varten.

Valvontapöytäkirja

Valvonnasta tehdään aina pöytäkirja. Sinä (tai edustajasi) voit lisätä pöytäkirjaan omat valvontaa koskevat huomautuksesi ja mielipiteesi.

Peltovalvonnassa tehdään tilakäynnillä havainnot tukiehtojen noudattamisesta. Tarkastaja kertoo, mitä havaintoja valvonnassa tehtiin ja miten ne mahdollisesti vaikuttavat sinulle maksettavaan tukeen. Lopulliset tulokset lähetetään allekirjoitettavaksesi. Allekirjoituksesi ei ole pakollinen, eikä sen puuttuminen estä asian jatkokäsittelyä. Allekirjoitus ei myöskään poista muutoksenhakuoikeutta varsinaisesta tukipäätöksestä.

Myös hallinnollisista pinta-alaa koskevista ristiintarkastuksista tehdään pöytäkirja niissä tapauksissa, joissa virhe on ollut niin suuri, että aiheutuu sanktio. Jos valvonnan tuloksena tukea leikataan eli maksetaan valvonnassa hyväksytyn mukaisesti, uusi pinta-ala on suoraan tuen maksun perusteena ja tukipäätöksellä on nähtävissä pinta-alaero. Valvontatiedot tallennetaan ELY-keskuksessa tietojärjestelmään. Tuki maksetaan tilalle vasta sitten, kun kaikki haettuun tukeen kohdistuvat tilavalvonnat on tehty ja ristiintarkastukset selvitetty

Seuraamukset pinta-alavirheistä

Pinta-alaerosta aiheutuvat seuraamukset ovat erilaisia eri tukimuodoissa. Pinta-alavirhe muodostuu haetun ja valvonnassa hyväksytyn pinta-alaeron perusteella. Lisäksi osa tukiehtopuutteista voi vaikuttaa pinta-alavirheeseen. Pinta-alaseuraamuksista on kerrottu tarkemmin Peltovalvontaohjeessa. [56]

[56] http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelija/Sivut/valvonnan-oppaat.aspx

Seuraamukset ehtojen laiminlyönneistä

Pinta-alavirheistä johtuvien tuen vähennysten lisäksi tukiehtojen laiminlyönnistä voi seurata tuen vähennyksiä. Esimerkiksi viherryttämistukea vähennetään, jos sinun pitää noudattaa viherryttämistoimenpiteitä, mutta yksi tai useampi viherryttämistuen vaatimuksista ei täyty.

Ympäristökorvauksessa on tilakohtaisessa toimenpiteessä ravinteiden tasapainoisessa käytössä ja eri lohkokohtaisissa toimenpiteissä tukiehtoja, joita sinun on noudatettava saadaksesi korvauksen. Ympäristökorvauksen tukiehtojen noudattamatta jättämisestä voi aiheutua kiinteä seuraamusprosentti tai seuraamus lasketaan pinta-alan kautta. Seuraamuksen osalta kuitenkin aina arvioidaan noudattamatta jättämisen laajuus, vakavuus ja kesto.

Täydentävien ehtojen valvonnasta on kerrottu täydentävien ehtojen oppaassa.[57]

Muutoksenhakuoikeus

Sinulla on mahdollisuus hakea oikaisua valvontatuloksen sisältävästä tukipäätöksestä ELY-keskuksesta. Ohjeet oikaisuvaatimuksen tekemiseen ovat tukipäätöksen liitteenä.

[57] http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelija/Sivut/Taydentavien-ehtojen-oppaat.aspx

10. Tukien maksaminen

Tuenhakijan pankki- ja yhteystiedot

Täyttämällä tukihakemukset huolellisesti ja oikein turvaat tilan tukimaksujen sujumisen aikataulujen mukaisesti. Puutteelliset ja keskenään ristiriitaiset tiedot voivat johtaa tuen myöntämättä jättämiseen, tuen leikkaamiseen tai tuen maksamisen viivästymiseen.

Varmista, että olet ilmoittanut maaseutuelinkeinoviranomaiselle oikean pankkitilinumeron. Jos olet ensisijainen viljelijä, voit ilmoittaa pankki- ja yhteystietojen muutoksista Vipu-palvelussa. Muutoksista voit ilmoittaa myös kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle tai/ja ELY-keskukselle. Mavi ei tee yhteystietojen muutoksia. Sekä ELY-keskusten että kuntien maaseutuelinkeinoviranomaisten kautta haettavien viljelijätukien pankkitilin on oltava sama.

Jos tilinumerosi muuttuu, muista ilmoittaa uusi tilinumerosi kansainvälisessä IBAN-muodossa. Lisäksi sinun tulee ilmoittaa kansainvälisissä maksuissa vaadittava pankin BIC- eli SWIFT-koodi. Tilinumerosi IBAN-muodon ja sen ohella aina tarvittavan BIC-koodin tarkistat luotettavimmin tiliotteesta, verkkopankista tai kysymällä sitä suoraan pankista.

Tukien vähimmäisrajat

EU:n kokonaan rahoittamien tukien ja palkkioiden eli niin sanottujen suorien tukien haettujen tukien yhteissumman tulee ylittää 200 euroa tukivuodelta, jotta suorat tuet maksetaan hakijalle. Suorat tuet on lueteltu kohdassa 10.2 Rahoituskuri ja lineaarinen leikkaus.

Ympäristökorvaus, luonnonhaittakorvaus, eläinten hyvinvointikorvaus ja ei-tuotannollisten investointien korvaus maksetaan, jos maksettava tuki on yli 100 euroa yksittäistä tukimuotoa kohti.

Kansallisten tukien maksettavan määrän alaraja on 100 euroa hakijaa ja tukimuotoa kohti.

Tuen maksaminen ja suunniteltu aikataulu

Kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen tai ELY-keskus tekee päätöksen tuesta. Mavi käsittelee tukimaksut edellyttäen, että kaikki menot ovat tukikelpoisia ja kaikki tarvittavat hallinnolliset tarkastukset on suoritettu. Mavi maksaa tuet tuensaajille. Tuet maksetaan pääsääntöisesti yhdessä tai kahdessa erässä.

Tukien maksamiseen vaikuttaa valvonnassa olevien tilojen lukumäärä sekä valvontojen edistyminen. Mavi antaa tukien maksuluvan vasta siinä vaiheessa, kun säädösten mukaiset valvonnat on suoritettu. Lisäksi on hyvä huomata, että tuki voidaan maksaa tilalle vasta sen jälkeen, kun kaikki valvontaan liittyvät toimet on kyseisen tilan osalta saatettu loppuun, vaikka tukien maksaminen olisikin jo aloitettu.

Maataloustukien maksamiselle esitetyt aikataulut ovat hallinnon asettamia tavoitteellisia maksuaikoja, eivät tukimaksujen eräpäiviä. EU:n kokonaan rahoittamien tukien maksujen takaraja on kesäkuun viimeinen päivä tukihakuvuotta seuraavana vuonna.

Maksuaikatauluista saat ajantasaista lisätie-

[58] http://www.mavi.fi/

toa Mavin internet -sivuilta mavi.fi[58] → Maksut ja valvonta → Viljelijätukien maksaminen.

Muiden tukijärjestelmien alustavista maksuaikatauluista on kerrottu tarkemmin kyseisten tukien omissa oppaissa.

Tukikatto

EU:n rahoittamiin tukiin on asetettu tiettyjä euromääräisiä rajoitteita, joiden ylittyessä tukien yksikkötasoa joudutaan leikkaamaan. Tuenhakijan on hyvä huomioida mahdolliset tukien yksikkötasoa koskevat leikkaukset, kun hän tekee tukilaskelmia.

10.1 Tukien takaisinperintä

Tuen myöntänyt viranomainen voi päättää tuen takaisinperinnästä esim. jos sinulle on maksettu tukea perusteettomasti tai enemmän kuin mitä sinulle olisi voitu myöntää tai et ole noudattanut tuen ehtoja. Takaisinperintämenettely koskee sekä kansallisia että EU:n kokonaan ja osittain rahoittamia tukia. Takaisinperittävälle määrälle voidaan periä korkolain (633/1982) 4 §:n 1 momentissa tarkoitettua vuotuista viivästyskorkoa. Ennen takaisinperintäpäätöksen tekemistä sinulle varataan tilaisuus antaa selvityksesi asiassa.

Takaisinperinnästä on säädetty laissa maatalouden tukien toimeenpanosta (192/2013) ja EU-säädöksissä.

10.2 Rahoituskuri ja lineaarinen leikkaus

Rahoituskuri muodostuu kahdesta eri osasta. Sen tarkoituksena on kerätä vuosittain varoja maataloustuotteiden tuotantoon tai jakeluun vaikuttavia merkittäviä kriisejä varten. Rahoituskuria sovelletaan myös silloin, kun suorien tukien vuotuiset enimmäismäärät tulevat rahoitusennusteiden mukaan ylittymään. Mikäli kaikkia kriisitoimenpiteisiin kerättyjä varoja ei kuitenkaan käytetä em. tarkoitukseen, palautetaan käyttämättä jääneet varat takaisin viljelijöille.

Rahoituskurileikkaus tehdään prosenttivähennyksenä EU:n rahoittamiin suoriin tukiin. **Rahoituskuri leikataan tilalle myönnettävien EU:n rahoittamien suorien tukien yhteenlasketun määrän 2000 euroa ylittävältä osalta ennen tuen maksamista.** Tilalle myönnettyjen suorien tukien yhteenlasketusta määrästä ei siten tehdä leikkausta ensimmäisen 2000 euron osalta. Komissio antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle ehdotuksen leikkausprosentista maaliskuun loppuun mennessä. Leikkausprosentti vahvistetaan viimeistään 1.12.2018. Vuonna 2017 leikkausprosentti oli 1,388149.

Tuet maksetaan tilalle tietyssä järjestyksessä. Jos tilalle maksetaan useampia suoria tukia yhteensä yli 2000 euroa, maksetaan tukia järjestyksessä ilman rahoituskurivähennystä, kunnes tilalle maksetut suorat tuet yhteensä ylittävät 2000 euron rajan. Rajan ylittävät tukisummat maksetaan tilalle kokonaan rahoituskuriprosentilla vähennettyinä. Täten osa suorista tuista saatetaan maksaa tilalle kokonaan ilman rahoituskurileikkausta ja osa suorista tuista kokonaan rahoituskuriprosentilla vähennettyinä riippuen tilalle maksettavien suorien tukien yhteissummasta ja tukityyppien (eri tukien) kappalemäärästä. Rahoituskuria tarkastellaan siten tilakohtaisesti eikä tukityyppikohtaisesti.

Mikäli suorien tukien maakohtainen yhteinen kokonaistukikatto ylittyy, leikataan kaikkia suoria tukia lineaarisesti. Lineaarinen leikkaus tehdään prosenttivähennyksenä ennen tuen

maksamista. Lineaarisen leikkauksen lopullinen taso selviää keväällä/kesällä 2019 ennen suorien tukien 2. erien maksamista. Vuonna 2017 leikkausprosentti on n. 0,27, jonka lopullinen taso selviää keväällä/kesällä 2018.

Vuonna 2018 rahoituskuri ja lineaarinen leikkaus koskevat seuraavia EU-rahoitteisia tukia:

- Perustuki
- Viherryttämistuki
- Nuoren viljelijän tuki (EU)
- Peltokasvipalkkio
- Nautapalkkio
- Lypsylehmäpalkkio (AB-tukialue)
- Lammas- ja vuohipalkkio

10.3 Vähämerkityksiset tuet eli de minimis -tuet

Jäsenvaltioiden on annettava komissiolle tiedot suunnitelmastaan myöntää valtiontukea tai voimassaolevien tukijärjestelmien muuttamisesta. Jos komissio toteaa, että valtion myöntämä tai valtion varoista myönnetty tuki ei sovellu yhteismarkkinoille taikka että tällaista tukea käytetään väärin, on tukijärjestelmä poistettava tai sitä on muutettava paremmin yhteismarkkinoille sopivaksi. Tästä ilmoitusvelvollisuudesta on tiettyjä poikkeuksia.

Vähämerkityksinen tuki (de minimis)

Yksi poikkeustapa valtiontuen myöntämisessä on myöntää se vähämerkityksisenä tukena (de minimis -tuki). Tällöin yhden tuensaajan saama tukimäärä on vähäinen ja myös käytettävissä olevan tuen kokonaismäärä on vähäinen suhteessa maataloustuotannon arvoon. Tällaiseksi vähäiseksi määräksi, joka ei vaikuta jäsenvaltioiden kauppaan eikä vääristä tai uhkaa vääristää kilpailua, on maatalousalalla säädetty 15 000 euroa. Ajanjakso, jonka aikana tämä tukimäärä voidaan myöntää, on kolme verovuotta. Verovuoden vaihtuessa tarkastelujakso siirtyy siten, että kolmen verovuoden jakso on kuluva verovuosi ynnä kaksi edellistä verovuotta. Mahdollisuus saada de minimis -tukea katsotaan siis tarkastelujaksokohtaisesti.

De minimis -tukea myönnetään myös muilla aloilla kuin maatalousalalla. Komission asetusten mukaan maataloustuotteiden tuotannon alan de minimis -tuet, kalastusalan de minimis -tuet ja ns. yleiset de minimis -tuet eivät saa yhteensä ylittää 200 000 euron rajaa tuensaajaa kohti tarkastelujakson eli kolmen verovuoden aikana.

De minimis -tukina on myönnetty mm. kriisitukia, hirvivahinkokorvauksia ja sokerijuurikkaan kuljetustukea. Jos kuluvan ja kahden edellisen verovuoden ajanjakson aikana maatalousyritykselle on myönnetty maataloustuotteiden tuotannon alan de minimis -tukia 15 000 euroa, maatalousyritykselle ei voida myöntää enää uutta maataloustuotteiden tuotannon alan de minimis -tukea tarkastelujakson aikana. Myöntämistä saattaa rajoittaa myös myönnetyt yleiset de minimis -tuet, jos kaikkien de minimis -tukien 200 000 euron raja samalle tuenhakijalle on täyttynyt.

Tuensaajan ilmoitusvelvollisuus de minimis -tuista

Jos sinulle on aiemmin kuluvana verovuotena tai kahtena edellisenä verovuotena myönnetty de minimis -tukea, sinun on ilmoitettava siitä uutta de minimis -tukea hakiessasi. Mavin rekisterissä on tiedot tilalle myönnetyistä maatalousalan de minimis -tuista. Tuen myöntöpäätöksestä ilmenee, että tuki on myönnetty de minimis -ehdoin. Ilmoitta-

mattomuus voi johtaa tuen takaisinperintään korkoineen.

De minimis-tuen myöntämiseen vaikuttavat säädökset

Yleinen de minimistuki (raja 200 000 e/ 3 verovuotta)

- Komission asetus (EU) 1407/2013 Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen

Maataloustuotannon de minimistuki (15 000 e/ 3 verovuotta)

- Komission asetus (EU) 1408/2013 Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen maatalousalalla

11. Neuvo2020 -maatilojen neuvonta

Maatilojen neuvontajärjestelmä eli Neuvo 2020 tarjoaa maatiloille edullisia neuvontapalveluja useista eri aihealueista. Jokainen maatila voi hyödyntää neuvontaa yhteensä 7 000 euron edestä vuosina 2015–2020. Maksat saamastasi neuvonnasta vain arvonlisäveron osuuden. Neuvontakorvaus maksetaan suoraan neuvojalle tai hänen työnantajalleen.

Olet oikeutettu neuvontaan, jos:

- olet hakenut suoria tai ohjelmaperusteisia tukia
- harjoitat maataloutta mutta et saa tukia
- sinulle on myönnetty tukea tilanpidon aloittamiseen tai aloitat maatalouden harjoittamisen
- edustat yhdistystä, joka on tehnyt ympäristösopimuksen
- harjoitat tai ryhdyt harjoittamaan maataloutta kokonaan tai osaksi omistamassasi yhteisössä.

Neuvoja voi auttaa sinua:

- tilasi kilpailukyvyn kehittämisessä
- investoinnin alustavassa suunnittelussa
- sukupolvenvaihdoksen suunnittelussa
- maatilasi yhtiöittämismahdollisuuksien kartoittamisessa
- tukiehtoihin ja täydentäviin ehtoihin perehtymisessä
- ympäristö- ja ilmastonäkökulmien huomioimisessa tilallasi
- sopeutumisessa ilmastonmuutokseen ja sen mukanaan tuomiin haasteisiin
- tuotantoeläinten hyvinvoinnin ylläpitämisessä ja kehittämisessä
- tilasi energiatehokkuuden parantamisessa
- bioenergiantuotantoon ja -käyttöön liittyvissä asioissa
- kasvinsuojelunlainsäädäntöön ja integroituun torjuntaan perehtymisessä
- uusien innovaatioiden hyödyntämisessä.

Voit myös teettää tilallesi:

- suunnitelman maatilan nykyaikaistamisesta ja kilpailukyvyn parantamisesta
- neuvojaeläinlääkärin laatiman tuotantoeläinten terveydenhuoltosuunnitelman
- energiasuunnitelman
- ympäristösuunnitelman.

Kaikki maatilojen neuvontajärjestelmään hyväksytyt neuvojat ovat Mavin ylläpitämässä neuvojarekisterissä, joka on saatavilla osoitteesta http://tilaneuvojat.mavi.fi/#/fi[59]. Voit hakea tilallesi sopivia neuvojia kunnan, neuvontaosion tai asiasanan perusteella. Ota yhteyttä neuvojaan ja varaa neuvontakäynti tilallesi. Kaikki neuvojat ovat sitoutuneet tarjoamaan laadukasta, luotettavaa ja luottamuksellista neuvontaa. Neuvoja ei saa kertoa tilaasi koskevia asioita ulkopuolisille.

[59] http://tilaneuvojat.mavi.fi/#/fi

Muutokset hakuoppaassa 2018

Hakuopas on julkaistu 26.3.2018. Tähän listaan on koottu julkaisun jälkeen tulleet muutokset.

Tuenhakijan perusopas:

29.3.2018 **Korjaus lukuun 5.3. kohtaan** Päätukihaun lomakkeet

~~Toimita lisäksi kasvulohkokartat niistä peruslohkoista, joilla on enemmän kuin yksi kasvulohko.~~

→ Toimita kasvulohkokartat niistä peruslohkoista, joiden kasvulohkoihin on tullut muutoksia viime vuodesta.

9.4.2018 **Vaihdettu** Tulostettavat taulukot word-tiedostoon lukuun Viherryttäminen kuva 1. Oppaassa tämä on ollut oikein.

Päätukihaun tuet:

27.4.2018 **Poistettu luvusta Luonnonmukaisen tuotannon korvaus** ensimmäisestä kohdasta **Huomioitavaa**

- ~~Viherlannoitusta varten perustettava nurmikasvusto tulisi ilmoittaa myös tukihakemuksella viherlannoitusnurmena.~~

Maaseutuvirasto ja Maa- ja metsätalousministeriö päättivät aiemmin viherlannoituksen ilmoittamista koskevan tarkentavan ohjeistuksen antamisesta. Ohjeistus julkaistiin vuoden 2018 hakuoppaalla. Lisäohjeistuksesta on päätetty luopua. Jos viherlannoitusnurmeksi kylvetty nurmi täyttää myös tuotantonurmen vaatimukset, sen voi ilmoittaa myös nurmena.

Lukuohjeet ja tulostus

Voit lukea Hakuopasta kaikilta päätelaitteilta näyttökoosta riippumatta. Taulukot, kaaviot ja kuvat suurentuvat, kun klikkaat niitä.

Jos luet julkaisua tietokoneeltasi, voit siirtyä seuraaville sivuille näytön alareunan tai näppäimistön nuolinäppäimillä. Avaamalla vasemmalta Sisällys-välilehden voit siirtyä suoraan haluamaasi lukuun klikkaamalla sitä. Kosketusnäytöllisellä päätelaitteella siirryt seuraavalle sivulle pyyhkäisemällä kuvaruutua oikealle tai vasemmalle.

Tulosta Tuenhakijan perusopas tästä.[60]

Tulosta Päätukihaun tuet 2018 tästä.[61]

[60] https://ruokavirasto.mobiezine.fi/zine/450/pdf
[61] https://ruokavirasto.mobiezine.fi/zine/451/pdf

Julkaisun tiedot

Hakuopas 2018

ISBN-numero: 978-952-9559-12-1 (verkko-opas)
ISSN-numero: 1797-4429 (verkko-opas)

Kuvat: MMM / Mavi / Studio Tomi Aho (johdanto), MMM_kuva-arkisto (muut kuvat)

Julkaisija: Maaseutuvirasto, PL 405, 60101 Seinäjoki, Puh. 0295 31 2000, www.mavi.fi

Päätukihaun tuet 2018

Sisällysluettelo

Perustuki **3**

Viherryttämistuki **7**

Nuoren viljelijän tuki (EU) **22**

Ympäristökorvaus: Ympäristösitoumus **28**

Ympäristökorvaus: Ympäristösopimukset **39**

Ei-tuotannollisten investointien korvaus **52**

Luonnonhaittakorvaus **59**

Luonnonmukaisen tuotannon korvaus **66**

Peltokasvipalkkio **71**

Kansalliset peltotuet **74**

Eläinperusteiset tuet, palkkiot ja korvaukset **77**

Syyskylvömenetysten tuki **78**

Muutokset hakuoppaassa 2018 . . . . . **79**

Lukuohjeet ja tulostus **80**

Julkaisun tiedot **81**

Perustuki

Perustuki on EU:n kokonaan rahoittama tuotannosta irrotettu suora tuki. Tukea maksetaan aktiiviviljelijöille, jotka jättävät vuosittain tukihakemuksen. Tukihakemuksella haetaan perustukea eli aktiiviviljelijän hallinnassa olevien tukioikeuksien aktivoimista vastaavilla tukikelpoisilla hehtaareilla. Kaikki maatalousmaa on tukikelpoista perustuessa, mutta alat, joista maksetaan perustukea, määritellään erikseen.

Tukioikeuksia hallinnoidaan tukioikeusrekisterissä. Tukioikeuksiin liittyviä toimenpiteitä ovat tukioikeuksien siirrot, tukioikeuksien myöntäminen kansallisesta varannosta, tukioikeuksien varantoonvienti käyttämättömyyden perusteella sekä muut tukioikeuksien muokkaukset. Tukioikeuksiin liittyvistä ilmoituksista ja hakemuksista on erilliset ohjeet, jotka löytyvät Maaseutuviraston internetsivuilta[1].

Perustuen hakeminen, tukitaso ja tuen maksaminen

Hae perustukea päätukihaun yhteydessä. Perustukea ja viherryttämistukea haetaan samalla rastilla. Perustukea hakiessasi sinun on ilmoitettava vuosittain maatilaasi koskevat tiedot, haettava tukihakemuksella perustukea ja tukioikeuksien aktivoimista sekä ilmoitettava tiedot perus- ja kasvulohkoista. Ilmoita kaikki käytössäsi oleva maatalousmaa, vaikka et hakisikaan tukea kaikilta aloilta.

Suomessa on kaksi tukialuetta: AB-alue ja C-alue. Tukialuekartta löytyy Mavin internetsivuilta www.mavi.fi → Tuet ja palvelut → Viljelijä → Tuki- ja kohdentamisaluekartta[2].

Varannosta 2015-2017 myönnettyjen tukioikeuksien varantokorotuksia leikataan 50 prosentilla ja leikattu osuus siirretään osaksi tasaosien arvoa. Tasaosan arvoa korotetaan myös perustuen tukikaton suurenemisen seurauksena. Sokerilisäosa ja varantokorotus siirretään vuonna 2019 osaksi tasaosien arvoa. Tukioikeuksien tasaosan arvot muuttuvat arvioiduista arvoista vielä jonkin verran vuodelle 2018, koska tukioikeuksien alueellinen suhde täsmäytetään varannosta myöntöjen jälkeen.

Suomessa on suorien tukien rajaksi säädetty 200 euroa. Tämä tarkoittaa, että jos haettava tai myönnettävä suorien tukien kokonaissumma jää alle 200 euron, tukea ei myönnetä. Jos perustukea ei myönnetä, tukioikeudet eivät aktivoidu. Jos tukioikeudet ovat kaksi vuotta peräkkäin aktivoimatta, ne viedään kansalliseen varantoon käyttämättömyyden perusteella.

Taulukko 1: Arvio tukioikeuksien tasaosien arvosta eri tukialueilla

Tukialue	2018
AB	121,72
C	108,02

* Lataa taulukko pdf-tiedostona[3]

[1] http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelija/Sivut/lomakkeet.aspx
[2] http://www.mavi.fi/fi/tuet-ja-palvelut/viljelija/Sivut/tuki-ja-kohdentamisaluekartta.aspx
[3] https://ruokavirasto.mobiezine.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Perustuki-taulukko-1-1.png

Tukikelpoinen ala

Perustuessa tukikelpoista alaa on kaikki **maatalousmaa** eli pellot, pysyvät kasvit sekä pysyvät nurmet. Perustuessa tukikelpoiset alat, joista maksetaan tukea, määritellään kasvikoodin kautta. Perustukea maksetaan kaikista maatalousmaan kasvulohkoista, joiden koko on vähintään 0,05 ha ja joilla on tukikelpoista kasvustoa tai muuta tukeen oikeuttavaa käyttömuotoa. Hakuoppaan liitteessä B on lueteltu kaikki käytössä olevat kasvikoodit ja niiden esiintyminen joko **maatalousmaalla** tai **maatalousmaan ulkopuolella**. Perustukea maksetaan maatalousmaalla oleville aloille, pois lukien tilapäisesti viljelemätön ala, 20-v. erityistukisopimus pellolla, ja sellainen viljelytapa, jossa viljelykasvin juuret eivät ole yhteydessä maaperään. Tilapäisesti viljelemättömälle alalle ei makseta mitään tukia. Maatalousmaan ulkopuoliselle alalle ei makseta perustukea. Maatalousmaan ulkopuolista alaa ovat esimerkiksi kasvihuoneet, joissa kasvatettavien kasvien juuret eivät ota maahan tai siellä kasvatetaan pysyviä kasveja ja joulukuusiviljelmät.

Perustukea saadaksesi sinun tulee noudattaa kaikella maatalousmaalla täydentäviä ehtoja. Tarkista nämä ehdot erillisestä täydentävien ehtojen päivitetystä oppaasta, joka julkaistaan osoitteessa mavi.fi -> Oppaat ja lomakkeet -> Viljelijä -> Täydentävien ehtojen oppaat[4].

Tukioikeuksien käyttö

Tukioikeuksia käytetään siten, että ensimmäisenä käytetään yksikköarvoltaan kallein tukioikeus. Kaikki tilasi hallinnassa olevat tukioikeudet järjestetään yksikköarvon mukaan järjestykseen kalleimmasta halvimpaan ja tukioikeuksia käytetään aina samassa järjestyksessä. Yksittäinen tukioikeus voi olla korkeintaan 1,00 ha kokoinen. Tukioikeudet tulevat käytetyiksi eli aktivoiduiksi kun osastakin tukioikeutta myönnetään tukea.

Tukioikeuksien käyttöä seurataan em. tavalla siten, että vuosien 2017 ja 2018 tukioikeuksien käyttö muodostaa kaksi peräkkäistä vuotta.

Taulukko 2: Käyttöjärjestys

A. Tukialue
B. Suurin yksikköarvo, €/ha
a. Tukioikeuden hallinta
1. Vuokratut tukioikeudet
i. pienin tilatunnus
a. omistajaryhmä V1
b. omistajaryhmä V2
2. Omistetut tukioikeudet
i. omistajaryhmä O1
ii. omistajaryhmä O2
b. Tukioikeuden koko, ha
1. 0,01 ha
2. 0,02 ha
3. jne.

* Lataa taulukko pdf-tiedostona[5]

Alat, joista ei myönnetä perustukea, saattavat jättää myös tukioikeuksia aktivoimatta. Tukioikeuksien aktivointia seurataan tilatasolla ja huomioiden tukioikeuksien kokonaismäärän käyttö kullakin tukialueella. Jos näitä aktivoimattomia tukioikeuksia on tilalla määrällisesti kaksi vuotta peräkkäin, viedään sen verran (ha) tukioikeuksia varantoon, jot-

[4] http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelija/Sivut/Taydentavien-ehtojen-oppaat.aspxwww.mavi.fi -> Oppaat ja lomakkeet -> Viljelijä -> Täydentävien ehtojen oppaat

[5] https://ruokavirasto.mobiezine.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Perustuki-Taulukko-2.png

ka ovat jääneet aktivoimatta molempina vuosina.

Tukioikeuksien siirrot

Voit siirtää tukioikeuksia joko pysyvästi tai määräajaksi. Tukioikeuksien omistuksen siirrot ovat aina pysyviä ja tukioikeuksien hallinnan siirrot eli vuokraukset ovat aina määräaikaisia. Tukioikeuksien omistuksen siirron yhteydessä on osapuolten otettava lomakkeella kantaa myös siihen, mitä tapahtuu tukioikeuksien hallinnalle. Hallinta voi siirtyä tukioikeuksien vastaanottajalle, se voi jäädä luovuttajalle tai se voi jäädä myös kolmannelle osapuolelle, jos esimerkiksi vuokrattuja tukioikeuksia myydään.

Ilmoita tukioikeuksien siirrosta lomakkeella 103B ja liitteellä 103A. Lomake 103B täyttöohjeineen löytyy Mavin internetsivuilta www.mavi.fi → Oppaat ja lomakkeet → Viljelijä Lomakkeet[6]→ 103B. Liitteen 103A saat joko Vipu-palvelusta tai kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselta. Tukioikeuksien siirrosta ei ole erillistä ohjetta. Jokaisesta siirrosta tehdään oma ilmoitus. Palauta ilmoitus tukioikeuksia luovuttavan tilan kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle viimeistään 15.6.2018. Jos kyseessä on koko tilan hallinnan siirron yhteydessä siirrettävät kaikki tilan tukioikeudet, voit ilmoittaa siitä 21.9.2018 mennessä. Katso tarkemmat koko tilan hallinnan siirtoa koskevat vaatimukset liitteestä A. Varsinaisen siirron pitää kuitenkin tapahtua viimeistään 31.8.2018.

Tukioikeuksien vastaanottajan on oltava aktiiviviljelijä. Tukioikeuksien siirtojen vastaanottajan pitää hakea perustukea siirron saantivuonna, jotta hän täyttää aktiiviviljelijän määritelmän. Kun tukioikeuksien omistusta siirretään, omistus voidaan siirtää luonnolliselle henkilölle, luonnollisten henkilöiden ryhmälle, oikeushenkilölle tai oikeushenkilöiden ryhmälle, kun ko. vastaanottaja täyttää aktiiviviljelijän määritelmän. Aktiiviviljelijän määritelmä on tarkemmin kerrottu Tuenhakijan perusoppaan luvussa 4[7].

Esimerkki 1.
Kuolinpesä Y hakee tukea. Kuolinpesän osakas Z hallinnoi vesiyhtiötä. Osakas Z ei yksistään täytä aktiiviviljelijän määritelmää, mutta tukioikeuksia voidaan siirtää kuolinpesän nimiin, koska kuolinpesä oikeushenkilönä täyttää aktiiviviljelijän määritelmän.

Esimerkki 2.
Aviopari omistaa yhdessä maatilan maatalousmaan. Toinen puoliso on antanut valtuudet hakea tukia molempien nimissä. Valtuuden antanut puoliso käy tilan ulkopuolella töissä ja hallinnoi vapaa-ajan aluetta. Tilan ulkopuolella töissä käyvä ei täytä yksistään aktiiviviljelijän määritelmää, mutta tukioikeuksia voidaan siirtää tilalle molempien puolisoiden yhteiseen omistukseen, koska ryhmänä he täyttävät aktiiviviljelijän määritelmän.

Esimerkki 3.
Maatalousyhtymä ei voi omistaa tukioikeuksia, mutta maatalousyhtymän jäsenet voivat ryhmänä omistaa tukioikeuksia, vaikka yksi maatalousyhtymän jäsen yksistään hallinnoisi esimerkiksi vapaa-ajan aluetta.

Kun tukioikeuksia siirretään perinnön, ennakkoperinnön tai suorien tukien laissa määriteltyjen sukupolvenvaihdosten perusteella, tukioikeuksien omistuksen vastaanottajan ei tarvitse täyttää aktiiviviljelijän määritelmää.

[6] http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelija/Sivut/lomakkeet.aspx
[7] https://ruokavirasto.mobiezine.fi/zine/450/article-33654

Kansallinen varanto ja varantoperusteet

Voit hakea tukioikeuksia kansallisesta varannosta tietyissä tapauksissa. Varantohaku järjestetään vuosittain ja sen viimeinen hakupäivä on 15.6.2018. Perusteet ovat: nuori viljelijä, aloittava viljelijä, tilusjärjestelyt, LUEL- ja LUTU-viljelemättömyyssitoumuksen päättyminen, ympäristötuen 20-vuotisen erityisympäristötukisopimuksen päättyminen ja tuomioistuimen päätös/hallinnollinen määräys.

Kansallista varantoa hallinnoidaan ELY-keskuksissa, jotka myös käsittelevät varantohakemukset ja tekevät hakemuksista päätökset. Hakuun liittyvä erillinen ohje Tukioikeuksien haku kansallisesta varannosta vuonna 2018 ja hakulomake numero 289 julkaistaan internet-osoitteessa www.mavi.fi → Oppaat ja lomakkeet → Viljelijä → Lomakkeet [8] 289 . Voit tarvittaessa pyytää hakulomakkeen ja ohjeen myös kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselta tai ELY-keskuksesta.

[8] http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelija/Sivut/lomakkeet.aspx

Viherryttämistuki

UUTTA 2018:

Uusia tukikelpoisia seoskasvustoja

- Seoskasvusto (typensitojakasvia yli 50 %)
- Seoskasvusto (apila yli 50 % + nurmiheinä)
- Muut vihannekset
- Pienet vierekkäiset alat.

Viljelyn monipuolistaminen:

- Spelttivehnä lasketaan eri kasviksi kuin vehnä
- Aiemmin viljelyn monipuolistamisvaatimus koski maatilaa, vaikka yli 75 % peltoalasta oli nurmella ja/tai kesannolla tai yli 75 % maatalousmaasta oli pysyvää nurmea ja/tai nurmea, jos jäljelle jäävä peltoala oli yli 30 hehtaaria. Vuodesta 2018 alkaen vapaudut kokonaan viljelyn monipuolistamisesta, jos
  - yli 75 % maatilasi *peltoalasta* on nurmella, kesannolla, palkokasvien viljelyssä tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä,
  - yli 75 % maatilasi tukikelpoisesta *maatalousmaasta* on pysyvää nurmea, nurmea tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä.

Ekologisen alan vaatimus:

- Aiemmin ekologisen alan vaatimus koski maatilaa, vaikka yli 75 % peltoalasta oli nurmella ja/tai kesannolla ja/tai palkokasvien viljelyssä tai yli 75 % maatalousmaasta oli pysyvää nurmea ja/tai nurmea, jos jäljelle jäävä peltoala oli yli 30 hehtaaria. Vuodesta 2018 alkaen vapaudut kokonaan ekologisen alan vaatimuksesta, jos
  - yli 75 % *peltoalasta* on nurmella, kesannolla, palkokasvien viljelyssä tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä
  - yli 75 % tukikelpoisesta *maatalousmaasta* on pysyvää nurmea tai nurmea tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä.
- Kasvinsuojeluaineiden käyttö on kiellettyä ekologisen alan kesannoilla ja typensitojakasveilla.
- Ekologisen alan kesannoilla ei saa harjoittaa maataloustuotantoa
  - viherkesanto ei voi olla kylvetty yksinomaan viljalla, öljy- tai valkuaiskasveilla tai näiden kasvien siemenseoksilla
- Ekologiseksi alaksi hyväksytään myös typensitojakasvien seoskasvustot, joissa kylvösiemenseoksen painosta yli 50 % on typensitojakasvin siementä.
- Ekologisen alan painokertoimet:
  - Typensitojakasvit: 1,0
  - Lyhytkiertoisen energiapuun alat: 0,5.

Viherryttämistuki on EU:n kokonaan rahoittama tuotannosta irrotettu suora tuki, jonka tavoitteena on tukea ilmaston ja ympäristön kannalta suotuisia maatalouskäytäntöjä. Nämä käytännöt (jatkossa viherryttämistuen vaatimukset) ovat

- viljelyn monipuolistaminen

- pysyvän nurmen säilyttäminen
- ekologisen alan vaatimus.

Tilaasi koskeviin vaatimuksiin vaikuttavat maatilan sijainti, koko, viljelykasvit ja mahdollisesti harjoitettu luomutuotanto. Jos haet perustukea, viherryttämistuen vaatimukset koskevat maatilasi kaikkia tukikelpoisia hehtaareja. Pienet maatilat sekä pääosin nurmituotantoa harjoittavat tilat saavat vapautuksen viljelyn monipuolistamisesta ja ekologisesta alasta. Jos maatilasi on luomutila, sinulla on automaattisesti oikeus viherryttämistukeen ilman että sinun tarvitsee noudattaa viherryttämistuen vaatimuksia maatilan luomutuotantoalalla.

1. Yleistä

Maatilan sijainti
Maatilan sijainti tukialueella AB tai C määräytyy viherryttämistuessa talouskeskuksen sijainnin perusteella. Jos talouskeskusta ei ole, tilan sijainti ratkaistaan sen mukaan, kummalla alueella pääosa tilan pelloista sijaitsee. Maatilasi sijainti määrää ne tukiehdot, joita sinun tulee noudattaa maatilasi koko maatalousmaalla. Tuki maksetaan kuitenkin lohkojen sijainnin perusteella erisuuruisena eri tukialueille.

Peltoala, pysyvät nurmet ja pysyvät kasvit ovat maatalousmaata
Viherryttämistuen vaatimuksissa tarkastellaan tilan maatalousmaan ja peltoalan käyttöä. Maatalousmaahan lasketaan peltoala, pysyvät viljelykasvit sekä pysyvät nurmet.

Tilan maatalousmaa		
Peltoala	Pysyvät kasvit	Pysyvä nurmi

- **Peltoalaa** on kasvintuotantoa varten viljelty maa (viljelykasvit, korkeintaan 5-vuotiset heinäkasvit ja muut nurmirehukasvit) sekä kesanto. Voit tarkistaa viljelykasvien luettelosta (Taulukko 2) mitkä kasvit, nurmet ja kesantoalat katsotaan peltoalalla kasvaviksi.
- **Pysyvää nurmea** on maa, jota käytetään heinäkasvien tai muiden nurmirehukasvien kasvattamiseen joko luontaisella tavalla (itseuudistuva) tai viljelemällä (kylvämällä), ja joka ei ole kuulunut tilan viljelykiertoon vähintään viiteen vuoteen. Pysyvää nurmea ei lasketa kasviksi. Pysyvä nurmi voi sisältää muitakin laidunnettavia lajeja, kuten pensaita ja/tai puita, edellyttäen, että enemmistönä ovat heinäkasvit ja muut nurmirehukasvit. Pysyvien nurmien ala muodostuu tilan yli 5-vuotisista nurmista. Katso taulukosta 6. milloin lohkon ala muuttuu pysyväksi nurmeksi ja taulukosta 5 heinä- ja nurmirehukasvit, jotka lasketaan mukaan, kun tarkastellaan lohkon muuttumista pysyviksi nurmeksi.
- **Pysyvät viljelykasvit** ovat viljelykiertoon kuulumattomia kasveja, joita kasvatetaan yli viiden vuoden ajan ja joista saadaan toistuvia satoja. Näitä kasveja ovat esimerkiksi hedelmäpuut, marjapensaat, koristekasvit, edellä mainittujen kasvien taimitarhat ja lyhytkiertoinen energiapuu. Katso pysyvien kasvien tarkempi luettelo taulukosta 1.

Maatalousmaan lisäksi maatilalla voi olla muuta alaa, joka on tukikelvotonta. Katso muuhun alaan kuuluvat alat hakuoppaan kasviluettelosta (liite B[9]).

[9] http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelija/Sivut/Hakuopas.aspx

Taulukko 1: Pysyvien kasvien luettelo	
Kuitunokkonen	Vadelma ja mesivadelma
Humala	Mesimarja
Lääkepaju	Pensasmustikka
Ruokohelpi (kuivike /rehu)	Marja-aronia
Ruokohelpi (energia)	Saskatoon (marjatuomipihlaja)
Energiapuu, lyhytkiertoinen (haapa ja paju)	Muut marjakasvit
Energiapuu, lyhytkiertoinen (hybridihaapa ja poppeli)	Koristekasvit, 5 v. ja yli, jatkuva sato avomaalta
Ahdekaunokki, energiantuotantoon	Leikkovihreä ja leikkohavu, väh. 5 v. kasveista
Raparperi	Koristepaju punontatarkoitukseen, 5 - 20 v.
Omena	Tyrni
Pihlaja (marjantuotanto)	Kirsikka
Päärynä	Taimitarhat, alle 5 v. marja-, hedelmä-, koristek.
Muut hedelmät	Metsäpuiden taimitarhat pellolla
Luumu	Taimitarhat, väh. 5 v. marja-, hedelmä-, koristek.
Viinirypäle	Parsa
Mustaherukka	Ratamot
Punaherukka	Yrttikasvit väh. 5 v.
Valkoherukka	
Karviainen	

* Lataa taulukko pdf-tiedostona[10]

Tukikelpoinen ala viherryttämistuessa

Viherryttämistuessa tukikelpoista alaa on kaikki maatilan maatalousmaa, pois lukien pellolla tai luonnonlaitumella oleva *Tilapäisesti viljelemätön* ala ja *20 v. ympäristötukisopimus, pelto*. Nämä lasketaan kuitenkin mukaan peltoalaan, luonnonlaitumella oleva tilapäisesti viljelemätön ala pysyvän nurmen alaan. Viherryttämistuessa pienin tukikelpoinen kasvulohko, jolle maksetaan tukea, on 0,05 hehtaaria. Alle 0,05 hehtaarin lohkot otetaan kuitenkin huomioon, kun määritetään alaa, jolla on noudatettava viherryttämisen vaatimuksia ja viherryttämistuen ehtojen täyttymistä.

Tukitaso

Tukialueita ovat AB-alue ja C-alue. Tukitaso on AB-alueella noin 75 €/ha ja C-alueella noin 65 €/ha. Viherryttämistukea maksetaan maatilan tukikelpoiselle maatalousmaalle enintään viljelijän hallinnassa olevia tukioikeuksia vastaavalle alalle. Myös viherryttämistuen vaatimuksista vapautetuille tiloille maksetaan viherryttämistuki. Hakuoppaan ympäristökorvausta käsittelevästä kappaleesta voit tarkistaa viherryttämistuen vaatimusten vaikutukset ympäristökorvauksen maksuun.

Luomutilat

Sinulla on oikeus viherryttämistukeen automaattisesti ilman viherryttämistuen vaatimusten noudattamista maatilan sillä osalla, joka on luomutuotannossa tai siirtymässä luomutuotantoon. Sinulla on oltava Eviran myöntämä luomutodistus valvontaan kuulumisesta ja luomuvaatimusten täyttämisestä. Mikäli aloitat luomutuotannon, ilmoittaudu ensimmäisenä tukihakuvuonna Eviran luomuvalvontarekisteriin viimeistään 30.4. Ensimmäinen tuotantotarkastus on tehtävä viimeistään 15.6. sitoumusvuonna. Oikeus viherryttämistuen vaatimuksista vapautumiseen alkaa luomun siirtymäkaudesta lähtien. Maatilasi voi vapautua viherryttämistuen vaatimuksista luomutuotannon perusteella myös silloin, jos et hae luonnonmukaisen tuotannon korvausta.

Em. oikeuden käyttäminen on vapaaehtoista. Voit ilmoittaa tukihakemuksessa rastilla, jos et halua käyttää tätä oikeutta. Toteutat tällöin normaalisti maatilaa koskevia viherryttämistuen vaatimuksia koko tilan maatalousmaalla. Oikeutta ei voi valita erikseen esimerkiksi yhdelle viherryttämistuen vaatimukselle, se koskee kaikkia kolmea vaatimusta.

Mikäli maatilasi ei ole kokonaan luomutuotannossa, viherryttämistuen vaatimukset koskevat maatilasi sitä osaa, joka ei ole luomutuotannossa. Tällöin luomutuotannossa olevaa maatalousmaata ei oteta huomioon vaatimusten täyttymiseksi esimerkiksi laskettaessa kasvien lukumäärää. Jos et halua käyttää oikeuttasi vapautua viherryttämistuen vaatimuksista vaikka maatilallasi on luomutuotantoa, tilan vaatimukset lasketaan koko tilan maatalousmaan perusteella luomuala

[10] https://ruokavirasto.mobiezine.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Viherryttäminen-Taulukko-1.png

mukaan lukien.

Esimerkki
Maatila hallinnoi kahta erillistä tilan osaa, joista toinen on luomutuotannossa ja toinen tavanomaisessa tuotannossa. Luomutuotannossa olevalla tilan osalla viljellään 18 ha vehnää, 4 ha ruista ja 4 ha nurmea. Tavanomaisesti viljellyllä tilan osalla viljellään 12 ha sokerijuurikasta. Mikäli maatila käyttää luomupoikkeusta, tilalla on silti kahden kasvin vaatimus, koska tavanomaisen viljelyn ala on yli 10 ha mutta enintään 30 ha. Tilalle lasketaan kasviksi vain sokerijuurikas ja viljelyn monipuolistamisen vaatimus ei täyty. Jos tila ei käytä luomupoikkeusta, tilalla on edelleen kahden kasvin vaatimus, mutta tilalle lasketaan kasveiksi vehnä, ruis, nurmi ja sokerijuurikas ja viljelyn monipuolistamisen vaatimus täyttyy.

2. Viljelyn monipuolistaminen

Viljelyn monipuolistamisen tavoitteena on tuotannon monipuolistaminen ja ympäristön huomioiminen viljelyssä, erityisesti maaperän laadun parantaminen. Viljelyn monipuolistaminen velvoittaa sinut viljelemään vaaditun lukumäärän viljelykasveja riippuen tilan sijainnista, peltoalan määrästä tai viljelyssä olevista kasveista. Vapaudut viljelyn monipuolistamisesta, jos maatilasi on pääosin nurmella, kesannolla ja/tai palkokasvien viljelyssä tai maatilasi peltoala on alle 10 hehtaaria.

Viljelykasvilla tarkoitetaan

- minkä tahansa viljelykasvien nimistössä mainitun suvun viljelyä.
- minkä tahansa ristikukkaiskasveihin (Brassicaceae), koisokasveihin (Solanaceae) tai kurkkukasveihin (Cucurbitaceae) kuuluvan lajin viljelyä.
- kesantomaata.
- heinäkasveja ja muita nurmirehukasveja (=nurmet).

Talvehtivia viljelykasveja ja kevätviljelykasveja pidetään eri viljelykasveina, vaikka kyseessä ovatkin samansukuiset kasvit. Spelttivehnä (*Triticum spelta*) katsotaan eri viljelykasviksi kuin muut samansukuiset viljelykasvit. Voit tarkistaa taulukosta 2. mitkä kasvit ja seoskasvustot luetaan eri viljelykasveiksi.

Viljelyn monipuolistamisen vaatimus täyttyy, jos tilan peltoalalla viljellään vaadittu määrä (kaksi tai kolme) viljelykasvien luettelossa (Taulukko 2) lueteltua viljelykasvia.

Taulukko 2.1 Viljelyn monipuolistamisessa luetaan yhdeksi kasviksi viljelykasvien nimistön mukaisesti seuraavat kasvit ja seoskasvustot:

Kasvin nimi	Suku tai laji, jonka mukaisesti kasvit ryhmitellään	Kasvit ja seoskasvustot, jotka kuuluvat samaan ryhmään
Syysvehnä	*Triticum*	Syysvehnä
Syysspelttivehnä	*Triticum*	Syysspelttivehnä
Kevätvehnä	*Triticum*	Kevätvehnä, Durumvehnä, Vihantavilja (vehnä)
Kevätspelttivehnä	*Triticum*	Kevätspelttivehnä
Syysruisvehnä	*Triticosecale*	Syysruisvehnä
Kevätruisvehnä	*Triticosecale*	Kevätruisvehnä
Kevätruis	*Secale*	Kevätruis, Vihantavilja (ruis)
Syysruis	*Secale*	Syysruis
Ohra	*Hordeum*	Rehuohra, Mallasohra, Vihantavilja (ohra)
Syysohra	*Hordeum*	Syysohra
Kaura	*Avena*	Kaura, Vihantavilja (kaura)
Syyskaura	*Avena*	Syyskaura
Viljojen seoskasvusto		Seoskasvusto (viljat), Vihantavilja (viljaseos)
Öljykasvien ja viljan seoskasvusto		Seoskasvusto (vilja+öljykasvit)
Tattari	*Fagopyrum*	Tattari
Hirssi	*Panicum*	Hirssi
Kvinoa (kinua)	*Chenopodium*	Kvinoa (kinua)
Maissi	*Zea*	Maissi, Sokerimaissi

Taulukko 2.2 Viljelyn monipuolistamisessa luetaan yhdeksi kasviksi viljelykasvien nimistön mukaisesti seuraavat kasvit ja seoskasvustot:

Kasvin nimi	Suku tai laji, jonka mukaisesti kasvit ryhmitellään	Kasvit ja seoskasvustot, jotka kuuluvat samaan ryhmään
Herne	*Pisum*	Ruokaherne, Rehuherne, Tarhaherne
Öljykasvien ja valkuaiskasvien ja seoskasvusto		Seoskasvusto (valkuaiskasvit+öljykasvit), Seoskasvusto (herne/härkäpapu/makea lupiini + öljykasvit)
Valkuaiskasvien ja viljan seoskasvusto		Seos herne/härkäpapu/makea lupiini yli 50 % + viljaa Seoskasvusto (valkuaiskasvit + vilja)
Härkäpapu ja virna	*Vicia*	Härkäpapu, Virna
Soijapapu	*Glycine*	Soijapapu
Mesikkä	*Melilotus*	Mesikkä
Mailanen	*Medicaco*	Mailanen
Apila	*Trifolium*	Apila Apilan siemen, valvottu tuotanto
Vuohenherne	*Galega*	Vuohenherne
Linssi	*Lens*	Linssi
Valkuaiskasvien seoskasvusto		Seoskasvusto (valkuaiskasvit)
Typensitojakasvien ja muiden kasvien seokset		Seoskasvusto (typensitojakasvia yli 50 %)
Lupiini	*Lupinus*	Makea lupiini, Muut lupiinit, *ei alaskanlupiini eikä komealupiini*

Taulukko 2.3 Viljelyn monipuolistamisessa luetaan yhdeksi kasviksi viljelykasvien nimistön mukaisesti seuraavat kasvit ja seoskasvustot:

Kasvin nimi	Suku tai laji, jonka mukaisesti kasvit ryhmitellään	Kasvit ja seoskasvustot, jotka kuuluvat samaan ryhmään
Peruna	*Solanum tuberosum*	Ruokaperuna, Ruokateollisuusperuna, Tärkkelysperuna, Varhaisperuna (katteenalainen), Siemenperuna (sertifioidun siemenen tuotantoon), Tärkkelysperunan oma siemenlisäys
Juurikkaat	*Beta*	Sokerijuurikas sokerintuotantoon, Sokerijuurikas energiantuotantoon, Punajuurikas ja keltajuurikas, Rehujuurikasvit, lehtimangoldi
Tupakka	*Nicotiana tabacum*	Tupakka
Ruistankio	*Camelina*	Ruistankio (Camelina, Kitupellava)
Kevätrypsi, nauris ja kiinankaali	*Brassica rapa*	Kevätrypsi, Nauris, Kiinankaali
Syysrypsi	*Brassica rapa*	Syysrypsi
Kevätrapsi ja lanttu	*Brassica napus*	Kevätrapsi, Rehurapsi, Lanttu,
Syysrapsi	*Brassica napus*	Syysrapsi
Auringonkukka, Maa-artisokka	*Helianthus*	Auringonkukka, Maa-artisokka
Öljykasvien seoskasvusto		Seoskasvusto (öljykasvit)
Hamppu	*Cannabis*	Kuituhamppu, Öljyhamppu
Pellava	*Linum*	Kuitupellava, Öljypellava

Taulukko 2.4 Viljelyn monipuolistamisessa luetaan yhdeksi kasviksi viljelykasvien nimistön mukaisesti seuraavat kasvit ja seoskasvustot:

Kasvin nimi	Suku tai laji, jonka mukaisesti kasvit ryhmitellään	Kasvit ja seoskasvustot, jotka kuuluvat samaan ryhmään
Mausteet ja lääkekasvit		Siemenmausteet ja lääkekasvit (pl kumina, sinappi), *katso kasviluettelo-liite*
Korianteri	*Coriandrum*	Korianteri
Pavut	*Phaseolus*	Pensaspapu
Kaalit	*Brassica oleracea*	Valko- eli keräkaali, Kukkakaali, Punakaali, Savoijinkaali (kurttukaali), Ruusukaali, Parsakaali, Kyssäkaali, Rehukaali, Lehtikaali
Porkkana	*Daucus*	Porkkana
Selleri	*Apium*	Mukulaselleri, Lehtiselleri
Palsternakka	*Pastinaca*	Palsternakka
Sipuli	*Allium*	Sipulin pikkuistukkaat, Purjo, Ruokasipuli (sis. punasipuli ja jättisipuli), Valkosipuli
Avomaankurkku	*Cucumis sativus*	Avomaankurkku
Kurpitsa	*Cucurbita pepo*	Kurpitsa, Kesäkurpitsa
Pinaatti	*Spinacia*	Pinaatti
Salaatit	*Lactuca*	Pehmeä keräsalaatti, rapea keräsalaatti
Salaattisikurit	*Cichorium*	Endiivisalaatti, kähäräendiivi, sikuri, salaattisikuri, punasikuri
Salaattifenkoli	*Foeniculum*	Salaattifenkoli
Tilli	*Anethum*	Tilli
Persilja	*Petroselinum*	Persilja
Meloni	*Cucumis melo*	Meloni

Taulukko 2.5 Viljelyn monipuolistamisessa luetaan yhdeksi kasviksi viljelykasvien nimistön mukaisesti seuraavat kasvit ja seoskasvustot:

Kasvin nimi	Suku tai laji, jonka mukaisesti kasvit ryhmitellään	Kasvit ja seoskasvustot, jotka kuuluvat samaan ryhmään
Lamopinaatti	*Tetragonia*	Lamopinaatti
Piparjuuri	*Armoracia*	Piparjuuri
Latva-artisokka	*Cynara*	Latva-artisokka
Muut vihannekset		Muut vihannekset
Pienet vierekkäiset alat		Pienet vierekkäiset alat
Mansikka	*Fragaria*	Mansikka
Koristekasvit		Koristekasvit, alle 5 v.
Leikkovihreä ja leikkohavu		Leikkovihreä ja leikkohavu, alle 5 v. kasveista
Paju	*Salix*	Koristepaju punontatarkoitukseen, alle 5 v.
Kumina	*Carum*	Kumina
Sinappi	*Sinapis alba*	Sinappi, Saneerauskasvi(valkosinappi)
Öljyretikka, retiisi	*Raphanus*	Saneerauskasvi (öljyretikka), retiisi
Samettikukka	*Tagetes*	Saneerauskasvi (samettikukka)
Saneerauskasvien seoskasvusto		Saneerauskasviseos
Yrttikasvit		Yrttikasvit alle 5 v. (ei tilli eikä persilja), *katso kasviluettelo-liite*
Muu rehukasvi		Muut rehukasvit, *muu kuin tässä luettelossa mainittu*

Taulukko 2.6 Viljelyn monipuolistamisessa luetaan yhdeksi kasviksi viljelykasvien nimistön mukaisesti seuraavat kasvit ja seoskasvustot:

Kasvin nimi	Suku tai laji, jonka mukaisesti kasvit ryhmitellään	Kasvit ja seoskasvustot, jotka kuuluvat samaan ryhmään
Aitohunajakukka	*Phacelia*	Aitohunajakukka
Hunajantuotantoon käytettävä seoskasvusto		Hunajakukkaseos
Monimuotoisuuspellon riistakasvien seoskasvusto		Monimuotoisuuspelto, riista
Monimuotoisuuspellon maisemakasvien seoskasvusto		Monimuotoisuuspelto, maisema
Monimuotoisuuspellon niittykasvien seoskasvusto		Monimuotoisuuspelto, niitty 1. ja 2. Vuosi
Siirtonurmikasvien seoskasvusto		Siirtonurmi
Heinä- ja muut nurmirehukasvit	Viherlannoitusnurmi, Viherlannoitusnurmi (ei ympäristösitoumusta), 1-vuotiset kuivaheinä-, säilörehu- ja tuorerehunurmet, 1-vuotiset laidunnurmet, 1-vuotiset siemennurmet, 1-vuotiset siemennurmet, yksilajinen; Monivuotiset kuivaheinä-, säilörehu- ja tuorerehunurmet, Monivuotiset laidunnurmet, Monivuotiset siemennurmet, Monivuotiset siemennurmet, yksilajinen; Seoskasvusto (apila yli 50 % + nurmiheinä), Luonnonhoitopelto (nurmikasvit, väh. 2 v.), Suojavyöhykenurmi, Suojavyöhyke (sitoumus alkaen 2015), Suojakaista, Monivuotinen ympäristönurmi, Englannin raiheinän siemen, valvottu tuotanto, Italianraiheinän (westerw.) siemen, valv. tuotanto, Ruokonadan siemen, valvottu tuotanto, Timotein siemen, valvottu tuotanto, Nurminadan siemen, valvottu tuotanto	
Kesanto	Viherkesanto (nurmi ja niitty), Viherkesanto (riista ja maisema), Sänkikesanto, Avokesanto (Avokesantoa voi ilmoittaa vain täydentävien ehtojen mukaisissa tapauksissa)	

Taulukko 3. Viljelyn monipuolistamisen vaatimus AB-alueella.

Vuodesta 2018 alkaen:	Vuosina 2015–2017:
Viljelyn monipuolistamisvaatimus ei koske sinua, jos • yli 75 % tilasi *peltoalasta* on nurmella, kesannolla, palkokasvien viljelyssä tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä. Palkokasveja ovat herneet, pavut, lupiinit (ei Alaskan- eikä komealupiinia), virnat, soijapavut, linssi, vuohenherne, mesikät, mailaset ja apilat. • yli 75 % tilasi tukikelpoisesta *maatalousmaasta* on pysyvää nurmea, nurmea tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä. • yli 50 % maatilasi *peltoalasta* on sellaista alaa, jota et ole ilmoittanut edellisvuoden tukihakemuksessasi, ja jos maatilasi koko peltoalalla viljellään eri viljelykasvia kuin edellisenä kalenterivuonna.	Sinun piti noudattaa monipuolistamisvaatimusta, vaikka • yli 75 % tilasi peltoalasta oli nurmella ja/tai kesannolla • yli 75 % tilasi maatalousmaasta oli pysyvää nurmea ja/tai nurmea • jos tilalla oli muuta peltoalaa yli 30 ha.

Viljelyn monipuolistamisen vaatimus AB-alueella

Jos maatilallasi on 10-30 ha peltoalaa, sinun on viljeltävä vähintään kahta eri viljelykasvia ja pääkasvin osuus saa olla enintään 75 % peltoalasta. Pääkasvi on se kasvi, jota on prosenttimääräisesti eniten.

Jos maatilallasi on yli 30 ha *peltoalaa*, sinun on viljeltävä vähintään kolmea eri viljelykasvia. Pääkasvin osuus saa olla enintään 75 % peltoalasta ja kahden eniten viljellyn viljelykasvin yhteenlaskettu osuus saa olla enintään 95 % peltoalasta. Kaksi eniten viljeltyä viljelykasvia ovat ne kasvit, joita on prosenttimääräisesti eniten ja toiseksi eniten.

* Lataa kaavio pdf-tiedostona[11]

Voit kerrata viherryttämistuen vaatimusten vaikutukset ympäristökorvaukseen täältä.[12]

Kun tarkistetaan vapautuuko tila viljelyn monipuolistamisesta, palkokasvi- ja nurmipoikkeukset otetaan huomioon ensin, ja vasta sen jälkeen tutkitaan tilan peltoala.

[11] https://ruokavirasto.mobiezine.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Viherryttäminen-Taulukko-3-2.png

[12] http://www.mavi.fi/fi/tuet-ja-palvelut/viljelija/Documents/viherryttamistuen-vaatimusten-vaikutus-ymparistokorvauksen-maksuun.pdf

[13] https://ruokavirasto.mobiezine.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Viherryttäminen-Kuva-1.png

Kuva 1. Viljelyn monipuolistaminen AB-alueella

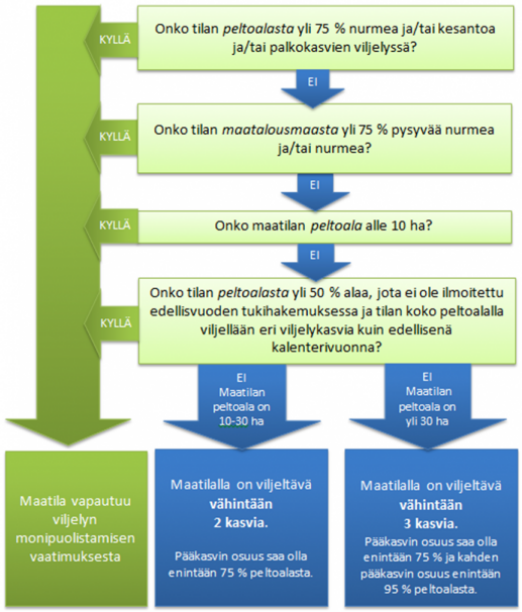

Taulukko 4. Viljelyn monipuolistamisvaatimukset C-alueella.

Vuodesta 2018 alkaen:	Vuosina 2015–2017:
Viljelyn monipuolistamisvaatimus ei koske sinua, jos • yli 75 % tilasi peltoalasta on nurmella, kesannolla, palkokasvien viljelyssä tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä. Palkokasveja ovat herneet, pavut, lupiinit (ei Alaskan- eikä komealupiinia), virnat, soijapavut, linssi, vuohenherne, mesikät, mailaset ja apilat. • yli 75 % tilasi tukikelpoisesta maatalousmaasta on pysyvää nurmea, nurmea tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä. • yli 50 % maatilasi peltoalasta on sellaista alaa, jota et ole ilmoittanut edellisvuoden tukihakemuksessasi, ja jos maatilasi koko peltoalalla viljellään eri viljelykasvia kuin edellisenä kalenterivuonna.	Sinun piti noudattaa monipuolistamisvaatimusta, vaikka • yli 75 % tilasi peltoalasta oli nurmella ja/tai kesannolla • yli 75 % tilasi maatalousmaasta oli pysyvää nurmea ja/tai nurmea jos tilalla oli muuta peltoalaa yli 30 ha.

* Lataa kaavio pdf-tiedostona[13]

Viljelyn monipuolistamisen vaatimus C-alueella

Jos maatilallasi on yli 10 hehtaaria *peltoalaa*, sinun on viljeltävä vähintään kahta eri viljelykasvia. Pääkasvin osuus saa olla enintään 75 % peltoalasta paitsi jos pääkasvina on nurmi, kesanto tai palkokasvi.

* Lataa kaavio pdf-tiedostona[14]

Voit kerrata viherryttämistuen vaatimusten vaikutukset ympäristökorvaukseen täältä.[15]

Kun tarkistetaan vapautuuko tila viljelyn monipuolistamisesta, palkokasvi- ja nurmipoikkeukset otetaan huomioon ensin, ja vasta sen jälkeen tutkitaan tilan peltoala.

[14] https://ruokavirasto.mobiezine.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Viherryttäminen-Taulukko-3-2.png

[15] http://www.mavi.fi/fi/tuet-ja-palvelut/viljelija/Documents/viherryttamistuen-vaatimusten-vaikutus-ymparistokorvauksen-maksuun.pdf

[16] https://ruokavirasto.mobiezine.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Viherryttäminen-Kuva-2.png

Kuva 2. Viljelyn monipuolistaminen C-alueella

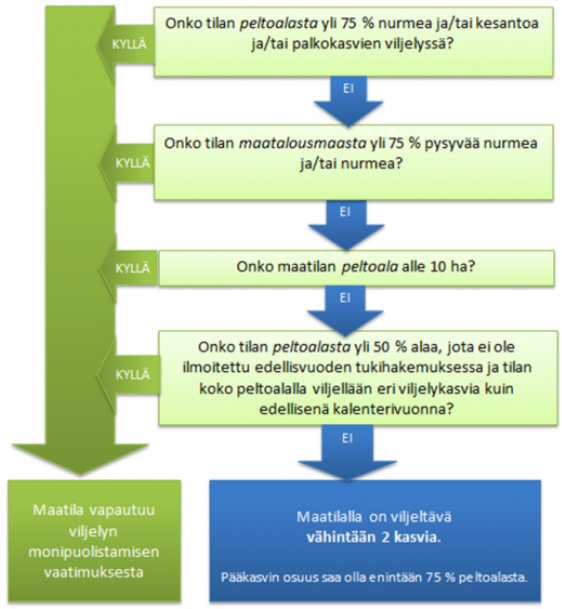

* Lataa kaavio pdf-tiedostona[16]

Maatilan viljelykasvien osuuden laskeminen

Viljelykasvien osuuden laskemisen ajankohta on 30.6. – 31.8. Tänä aikana viljelykasvien on oltava laskettavissa. Huolehdi siitä, että maatilallasi on ko. ajanjakson ajan vähintään vaatimuksen mukaiset kaksi tai kolme kasvia ja että vaaditut kasvien prosenttiosuudet täyttyvät. Jos vapaudut viljelyn monipuolistamisen vaatimuksesta esimerkiksi tilasi nurmialan perusteella, huolehdi siitä, että nurmialaa on vapautuksen edellyttämä määrä tänä aikana. Jokainen peltoalaan kuuluva hehtaari otetaan viljelykasvien osuuden laskemisessa huomioon vain kerran vuodessa. Jos viljelet samalla alalla kahta eri kasvia peräkkäin samalla kasvukaudella, niitä ei voi laskea kahdeksi eri kasviksi.

Kasvustossa, jossa viljellään pääkasvia ja aluskasvia, ala lasketaan pääkasvin mukaan. Esimerkiksi, jos kylvät kasvulohkolle suojaviljana kauraa ja sen alle lisäksi monivuotisen nurmen, ala lasketaan kauraksi.

Seoskasvusto katsotaan yhdeksi kasviksi. Seoskasvustoja, jotka lasketaan yhdeksi eri kasviksi, ovat öljykasvien ja viljan seoskasvustot, valkuaiskasvien ja viljan seoskasvustot, öljykasvien ja valkuaiskasvien seoskasvustot, viljojen seoskasvustot, valkuaiskasvien seoskasvustot, öljykasvien seoskasvustot, siirtonurmikasvien seoskasvusto, hunajatuotantoon käytettävä seoskasvusto, saneerauskasvien seoskasvustot, monimuotoisuuspellon riistakasvien seoskasvustot, monimuotoisuuspellon maisemakasvien seoskasvustot ja monimuotoisuuspellon niittykasvien seoskasvustot sekä seoskasvustot, joissa yli 50 % siemenestä on ekologiseen alaan hyväksyttävän typensitojakasvin siementä.

Jos viljelet samalla kasvulohkolla useampia kasveja vuororiveissä, laske jokaiselle kasville prosenttiosuus lohkon kokonaisalasta. Kasvia pidetään viljelykasvina, jos sen ala kattaa vähintään 25 % kokonaisalasta. Piirrä kasvien alat kasvulohkoiksi ja ilmoita ne kasvit, joita on yli 25 % alasta.

Esimerkki

Tilalla viljellään 3 ha lohkolla vuororiveissä porkkanaa 1,2 ha; sipulia 1 ha ja palsternakkaa 0,8 ha. Porkkanan osuus on 40 %, sipulin 33 % ja palsternakan 27 %. Kaikki ylittävät 25 % rajan ja kaikki lasketaan kasveiksi eli alalla on 3 kasvia. Tilalle lasketaan kasvien aloiksi 3ha / 3 kasvia = porkkanaa 1 ha, sipulia 1 ha ja palsternakkaa 1 ha. Lohko jaetaan kolmeksi 1 ha kasvulohkoksi.

Lisätietoa viljelykasveista ja niiden ilmoittamisesta

Viherryttämistuen viljelykasvien luettelossa on joitakin ryhmiä, kuten *Muut rehukasvit, Siemenmausteet ja lääkekasvit (pl kumina, sinappi), Koristekasvit, alle 5 v. ja Leikkovih-*

reä ja leikkohavu, alle 5 v. kasveista, joissa ei ole erikseen nimettyä kasvia. Näitä ryhmiä voit käyttää ilmoittaaksesi vain sellaisia kasveja, joille ei löydy omaa nimikettä kasviluettelosta. Jokainen ryhmä lasketaan maatilallasi vain yhdeksi kasviksi. Jos ilmoitat näitä aloja, kirjoita tukihakemuksen lisätietoihin, mitä kasveja näillä aloilla tosiasiallisesti viljelet, niin voimme täydentää kasviluetteloa seuraavan vuoden tukihakuun.

Kasvikoodilla *Seoskasvusto (typensitojakasvia yli 50 %)* voit ilmoittaa sellaisia typensitojakasvien ja muiden kasvien seoksia, joissa kylvösiemenseoksen painosta yli 50 % on ekologiseen alaan hyväksyttävän typensitojakasvin siementä. Näitä typensitojakasveja ovat ruokaherne, rehuherne, härkäpapu, soijapapu, virna, mesikkä, mailanen, apila, makea lupiini, *ei alaskanlupiini eikä komealupiini*, tarhaherne ja pensaspapu. Lisäksi kasvikoodilla *Seoskasvusto (apila yli 50 % + nurmiheinä)* voit ilmoittaa nurmiseoksia, joissa kylvösiemenseoksen painosta yli 50 % on apilan siementä.

Kasvikoodilla *Pienet vierekkäiset alat* voit ilmoittaa yhtenä kasvina sellaisia kasvustoja, jossa eri kasvilajit sijaitsevat vierekkäin ja jokaista yksittäistä lajia on alle 0,05 ha. Lisäksi kasvikoodilla *Muut vihannekset* voit ilmoittaa pieniä alle 0,05 hehtaarin vierekkäisiä vihannesaloja yhdessä. Jos ilmoitat näitä aloja, kirjoita tukihakemuksen lisätietoihin, mitä kasveja näillä aloilla tosiasiallisesti viljelet. *Pienet vierekkäiset alat* ja *Muut vihannekset* lasketaan kasviksi viljelyn monipuolistamisvaatimuksessa.

Huomaa, että joitakin tukihakemuksella ilmoitettavia kasveja tai käyttömuotoja ei lasketa kasviksi, kun arvioidaan viljelyn monipuolistamisvaatimuksen täyttymistä. Näitä ovat kasvikoodit *Kasvimaa; Erityistukisopimusala, pelto; Kurki-, hanhi- ja joutsenpelto ja Maisemapiirre*. Ilmoita näissä vaan sellaisia aloja, joille et löydä muuta sopivaa nimikettä kasviluettelosta. Voit ilmoittaa pieniä alle 0,05 hehtaarin vierekkäisiä aloja yhdessä kasvikoodilla *Muut vihannekset*. Katso näiden nimikkeiden tarkempia ohjeita Hakuoppaan kasviluettelosta[17] (Liite B).

Esimerkkejä viljan ja nurmen yhdistelmien ilmoittamiseen:

- Voit ilmoittaa nimikkeellä *Kaura* suojaviljakauran, jos alla on yksivuotinen tai monivuotinen nurmi ja jos kaurasta otetaan jyväsato.
- Kasvikoodilla *Vihantavilja (kaura)* voit ilmoittaa kauran, joka korjataan vihantana myös silloin, jos alle on kylvetty monivuotinen nurmi.
- Jos kylvät seoksen, jossa on viljaa ja yksivuotista nurmea, ilmoita se joko kasvikoodilla *1-vuotinen kuivaheinä-, säilörehu- ja tuorerehunurmi* tai *1-vuotinen laidunnurmi*.

3. Pysyvä nurmi

Pysyvän nurmen säilyttämisen tavoitteena on ympäristön huomioiminen viljelyssä, erityisesti hiilen talteenoton varmistaminen. Pysyvän nurmen säilyttämistä tarkastellaan koko maan tasolla. Pysyvän nurmen osuus koko maatalousmaasta ei saa vähentyä enempää kuin viisi prosenttia vuonna 2015 vahvistetusta viiteosuudesta. Jos vähenemä on tätä suurempi, on otettava käyttöön ns. ennallistamismenettely. Tästä poikkeuksena ovat Natura-alueiden pysyvät nurmet. Niitä ei saa ottaa muuhun käyttötarkoitukseen, vaan ne

[17] http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelija/Sivut/Hakuopas.aspx

on säilytettävä nurmena.

Pysyvän nurmen säilyttämisen näkökulmasta nurmilohkot jaetaan viljelykierrossa oleviin nurmiin ja pysyviin nurmiin. Viljelykierrossa oleva nurmilohko muuttuu pysyväksi nurmeksi kuudentena vuonna, kun lohkolle on ilmoitettu kuutena vuonna peräkkäin heinä- tai nurmirehukasveja. Lohkon nurmen uusiminen niin, että se esimerkiksi välillä kynnetään ja kylvetään uudestaan nurmikasvustolle, ei katkaise nurmivuosien laskentaa.

Pysyvän nurmen merkintä on vuosikohtainen riippuen lohkolla kunakin vuonna viljeltävästä kasvista. Pysyvän nurmen merkintä ei tarkoita sitä, että kyseisellä lohkolla olisi jatkossakin viljeltävä nurmea. Voit viljelysuunnitelmasi mukaan viljellä pysyvän nurmen merkinnän saaneella lohkolla muitakin viljelykasveja ja tällöin pysyvän nurmen merkintä poistuu. Ainoastaan silloin jos ennallistamismenettely jouduttaisiin ottamaan Suomessa käyttöön, voisi sinulle tulla velvoite palauttaa muuhun käyttöön ottamasi pysyvän nurmen ala tai muu ala pysyväksi nurmeksi. Lisäksi voisi tulla rajoitteita ottaa pysyvällä nurmella olevia aloja muuhun viljelykäyttöön.

Pysyvien nurmien muodostuminen ja seuranta

Vipu-palvelussa on karttataso, josta voit tarkistaa sisältääkö lohko pysyvää nurmea tai viidennen vuoden nurmea ennen tukihakua. Kasvulohkon tiedoissa näkyy muodostuvan pysyvän nurmen pinta-ala, jos ilmoitat jo pysyväksi nurmeksi muodostuneelle lohkolle tai 5 vuotta nurmelle olleelle lohkolle taulukon 5. mukaisia heinä- ja nurmirehukasveja. Nämä alat huomioidaan automaattisesti viherryttämistuen vaatimusten tarkastelussa Vipuneuvojassa. Jos ilmoitat lohkon seuraavana vuonna muuksi kuin nurmeksi, pysyvän nurmen ominaisuus poistuu lohkolta automaattisesti. Taulukossa 6 on esimerkkejä tilanteista, jolloin lohkon ala muuttuu pysyväksi nurmeksi.

Taulukko 5. Heinä- ja nurmirehukasvit, jotka kerryttävät pysyvän nurmen vuosia

	Heinä- ja nurmirehukasvit
1	1-vuotiset kuivaheinä-, säilörehu- ja tuorerehunurmet
2	1-vuotiset laidunnurmet
3	Monivuotiset kuivaheinä-, säilörehu- ja tuorerehunurmet
4	Monivuotiset laidunnurmet
5	Pysyvä kuivah.,säilör., tuorer. (väh 5, alle10 v)**
6	Pysyvä laidunnurmi (väh 5, alle 10 v)**
7	Luonnonlaidun ja –niitty**
8	Hakamaa, avoin**
9	Seoskasvusto (apila yli 50 % + nurmiheinä)***
10	Viherkesanto (nurmi ja niitty)***
11	Viherlannoitusnurmi (ei ympäristösitoumusta)
12	1-vuotiset siemennurmet*
13	Monivuotiset siemennurmet*
14	Erityistukisopimusala, pysyvä laidun**
15	Ympäristösopimusala, pysyvä nurmi**

*Koodeilla ilmoitetaan siemennurmiseokset. Seokset kerryttävät pysyvän nurmen vuosia, yksilajiset nollaavat.
** Koodia käyttämällä ala saa heti pysyvän nurmen merkinnän.
*** EFA-alaksi ilmoitettu jäädyttää nurmivuosien kertymisen.

Lataa kaavio pdf-tiedostona[18]

Nurmikertymän jäädyttävät kasvit

Osa kasveista on pysyvän nurmen kertymisen jäädyttäviä kasveja. Jäädyttävä kasvi tarkoittaa, että nurmikertymävuodet pysyvät ennallaan. Pysyvän nurmen vuodet eivät siis nollaannu tai kasva, vaan jäätyvät.

Pysyvän nurmen kertymisen jäädyttäviä kasveja ovat ympäristökorvauksen mukaiset viherlannoitusnurmet, suojavyöhykenurmet, monivuotiset ympäristönurmet ja luonnonhoitopeltonurmet. Et voi ilmoittaa ympäristökorvauksen jäädyttäviä toimenpiteitä alalle, joka on jo muuttunut pysyväksi nurmeksi.

Nurmikertymän nollaantuminen

Jos ilmoitat lohkon muuksi kuin nurmeksi, niin pysyvän nurmen merkintä poistuu. Myös

[18] https://ruokavirasto.mobiezine.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Viherryttäminen-Taulukko-5-2.png

puhdaskasvustona viljeltävät (ei seos) siementuotantonurmet nollaavat pysyvän nurmen vuodet.

Puhdaskasvustona viljeltävät siemennurmet ilmoitetaan kasvikoodeilla:

- 1-vuotinen siemennurmi, yksilajinen
- Monivuotinen siemennurmi, yksilajinen
- Englannin raiheinän siemen, valvottu tuotanto
- Italianraiheinän (westerw.) siemen, valv. tuotanto
- Ruokonadan siemen, valvottu tuotanto
- Timotein siemen, valvottu tuotanto
- Nurminadan siemen, valvottu tuotanto.

Esimerkki jäädyttämisestä.
Jos 4 edellistä vuotta (2014–2017) nurmiviljelyssä olleelle lohkolle ilmoitetaan kahtena vuonna peräkkäin jäädyttävä kasvi (vuodet 2018 ja 2019), niin lohko ei saa pysyvän nurmen merkintää. Jos lohkolle ilmoitetaan jäädyttävien kasvien jälkeen nurmea, lohko muuttuu pysyväksi nurmeksi vuonna 2021 (6. nurmivuosi). **Esimerkki nollaantumisesta.** Jos 5 edellistä vuotta nurmella olleelle peruslohkolle ilmoitetaan kaksi kasvulohkoa, joista toinen on nurmea ja toinen kauraa, nurmelle ilmoitettu kasvulohko muuttuu pysyväksi nurmeksi, mutta kauralle ilmoitetun kasvulohkon nurmivuodet nollaantuvat. Katso lisää esimerkkejä taulukosta 6, milloin lohko voi muuttua pysyväksi nurmeksi.

Taulukko 6. Esimerkkejä tilanteista, jolloin lohkon ala muuttuu pysyväksi nurmeksi

Vuonna 2017	Vuonna 2018 ilmoitetaan	Onko kasvulohkon alalla pysyvä nurmi vuonna 2018?
Lohkolla on ollut yhtäjaksoisesti taulukossa 6 lueteltuja nurmikasveja **1-4 vuotta** (vuosien 2014–2017 aikana).	Taulukossa 5 lueteltu heinä- tai nurmirehukasvi (1-4 tai 9-13), joka kerryttää nurmivuosia normaalisti.	ei
	Muu kuin taulukossa 5 lueteltu heinä- tai nurmirehukasvi, esimerkiksi vilja, suojavyöhyke tai monimuotoisuuspelto.	ei
	Taulukossa 5 lueteltu heinä- tai nurmirehukasvi (5-8 tai 14–15), jolla lohko saa heti pysyvän nurmen merkinnän.	kyllä
Lohkolla on ollut yhtäjaksoisesti taulukossa 5 lueteltuja nurmikasveja 5 vuotta vuosina 2013–2017.	Taulukossa 5 lueteltu heinä- tai nurmirehukasvi.	kyllä
	Muu kuin taulukossa 5 lueteltu heinä- tai nurmirehukasvi, esimerkiksi vilja, suojavyöhyke tai monimuotoisuuspelto.	ei
Peruslohko on muuttunut pysyväksi nurmeksi tai se on ilmoitettu pysyvänä nurmena.	Taulukossa 5 lueteltu heinä- tai nurmirehukasvi.	kyllä
	Muu kuin taulukossa 5 lueteltu heinä- tai nurmirehukasvi, esim. vilja, valkuais- tai puutarhakasvi.	ei
	Ympäristökorvauksen mukainen luonnonhoitopelto.	Et voi ilmoittaa pysyväksi nurmeksi muodostuneelle lohkolle jäädyttäviä kasveja.

Lataa kaavio pdf-tiedostona[19]

Natura-nurmet
Natura-alueella sijaitsevat pysyvät nurmet nimettiin 2015 alkaen herkiksi pysyviksi nurmiksi eli Natura-nurmiksi. Natura-nurmia ei saa kyntää tai muuttaa toiseen käyttötarkoitukseen. Natura-alueella sijaitsevat pysyvät nurmet nimetään peruslohkotasolla. Peruslohko katsotaan kokonaisuudessaan Natura-alueella sijaitsevaksi pysyväksi nurmeksi, jos osa lohkosta sijaitsee Natura-alueella. Voit uusia Natura-nurmen kasvuston vain erityisestä syystä, jos uudistamiseen ei liity kyntämistä. Ilmoita uudistamisesta ja sen toteutustavasta kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle kirjallisesti ennen uudistamisen aloittamista.

Pysyvän nurmen osuus maatalousmaasta lasketaan vuosittain
Pysyvien nurmien alaa seurataan koko maan tasolla. Pysyvän nurmen osuus maatalousmaasta lasketaan vuosittain tuenhakijoiden ilmoittamien alojen perusteella. Jos havaitaan, että pysyvän nurmen osuus on vähenty-

[19] https://ruokavirasto.mobiezine.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Viherryttäminen-Taulukko-6.png

nyt kansallisella tasolla yli 5 % vuonna 2015 laskettavaan vertailualaan nähden, otetaan käyttöön ns. ennallistamismenettely.

Pysyvän nurmen ennallistamismenettely
Pysyvän nurmen ennallistaminen tarkoittaa sitä, että saatat joutua muuttamaan viideksi vuodeksi osan muuhun käyttöön otetusta pysyvän nurmen alasta takaisin nurmelle. Voit muuttaa pysyväksi nurmeksi viiden vuoden ajaksi myös vastaavan määrän muuta alaa tai ilmoittaa jo olemassa olevaa nurmea ennallistetuksi pysyväksi nurmeksi. Palauttamasi alat nimetään pysyviksi nurmiksi palauttamispäivästä lähtien. Lisäksi asetetaan sääntöjä, ettei pysyvää nurmea siirretä enempää muuhun käyttöön. Pysyvän nurmen ennallistamisvelvoite voi kohdistua niihin viljelijöihin, joilla on ollut kahden edeltävän vuoden aikana käytettävissään maatalousmaata, jonka käyttötarkoitus on muutettu pysyvästä nurmesta tai pysyvästä laitumesta muuhun käyttötarkoitukseen.

Tuenhakijoille ilmoitetaan tilakohtainen pysyvän nurmen palauttamisvelvoite ja säännöt viimeistään 31.12. sinä vuonna, kun pysyvän nurmen osuus suhteessa maatalousmaahan vähenee yli 5 %. Pysyvä nurmi on palautettava tai muuta alaa ilmoitettava pysyväksi nurmeksi seuraavan vuoden 30. 6. mennessä. Palautetut ja uudet perustetut pysyvät nurmet katsotaan pysyviksi nurmiksi niiden palauttamis- tai perustamispäivästä. Alalla on kasvatettava nurmea viisi seuraavaa vuotta palauttamispäivästä lähtien. Jos alalla kasvoi jo ennestään nurmea, se on säilytettävä vähintään niin monta vuotta, että viisi vuotta tulee täyteen.

Natura-nurmien ennallistamismenettely
Natura-nurmien alaa ei saa ottaa muuhun käyttöön. Jos kuitenkin olet muuttanut muuksi tai kyntänyt Natura-nurmea, sinulle aiheutuu tukivähennyksiä ja sinut velvoitetaan palauttamaan Natura-nurmi viimeistään 30.6. mennessä seuraavana vuonna. Ala katsotaan Natura-nurmeksi siitä päivästä lähtien, jolloin se on palautettu nurmeksi.

4. Ekologinen ala (EFA-ala)

Ekologisen alan tavoitteena on luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen ja parantaminen. Ekologisen alan velvoite koskee Uudenmaan, Varsinais-Suomen ja Ahvenanmaan maakunnissa sijaitsevia tiloja. Muu Suomi vapautuu ekologisesta alasta metsäisyyden perusteella.

Jos maatilallasi on yli 15 ha peltoalaa, ilmoita vähintään viisi prosenttia maatilasi peltoalasta ekologiseksi alaksi. Voit ilmoittaa viherkesantoa (nurmi ja niitty) ekologisena alana korkeintaan 15 %, mikäli ekologisen alan velvoite koskee tilaasi. Jos maatilasi sijaitsee Uudenmaan, Varsinais-Suomen tai Ahvenanmaan maakunnassa voit halutessasi ilmoittaa korkeintaan 10 % viherkesannosta (nurmi ja niitty) ekologisena alana, vaikka ekologisen alan vaatimus ei koskisi tilaasi.

Ekologisen alan velvoite lasketaan maatilan koko peltoalasta, vaikka osa tilasi peltoalasta sijaitsisi metsäisyyden perusteella vapautetulla alueella. Efa – velvoitteen peltoalaan lasketaan mukaan myös maatilasi täydentävien ehtojen mukaiset suojellut maisemapiirteet ja lyhytkiertoisen energiapuun alat. Voit ilmoittaa ekologista alaa koko maatilan alueella, myös tilan sellaisella lohkolla, joka sijaitsee metsäisyyden perusteella ekologisen alan vaatimuksesta vapautetulla alueella.

Jos maatilasi sijaitsee metsäisyyden perusteella vapautetulla alueella, et voi ilmoittaa ekologista alaa. Jos muutat maatilasi sijaintia keinotekoisesti siten, että maatilasi vapautuu ekologisesta alasta, se voidaan tulkita tukieh-

tojen kiertämiseksi.

Kun tarkistetaan vapautuuko tila viljelyn ekologisen alan vaatimuksesta, nurmipoikkeukset otetaan huomioon ensin ja vasta sen jälkeen tutkitaan tilan peltoala.

Taulukko 7. Ekologisen alan vaatimus.

Vuodesta 2018 alkaen:	Vuosina 2015–2017:
Ekologisen alan vaatimus ei koske sinua, jos • yli 75 % tilasi peltoalasta on nurmella, kesannolla, palkokasvien viljelyssä tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä. Palkokasveja ovat herneet, pavut, lupiinit (ei Alaskan- eikä komealupiinia), vuohenherne, linssi, virnat, soijapavut, mesikät, mailaset ja apilat. • yli 75 % tilasi tukikelpoisesta maatalousmaasta on pysyvää nurmea, nurmea tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä.	Ekologisen alan vaatimus koski tilaasi, vaikka • yli 75 % tilasi peltoalasta oli nurmella ja/tai kesannolla ja/tai palkokasvien viljelyssä • yli 75 % tilasi maatalousmaasta oli pysyvää nurmea ja/tai nurmea jos tilalla oli muuta peltoalaa yli 30 ha.

* Lataa kaavio pdf-tiedostona[20]

Voit kerrata viherryttämistuen vaatimusten vaikutukset ympäristökorvaukseen täältä.[21]

Kuva 3. Ekologisen alan ehdot

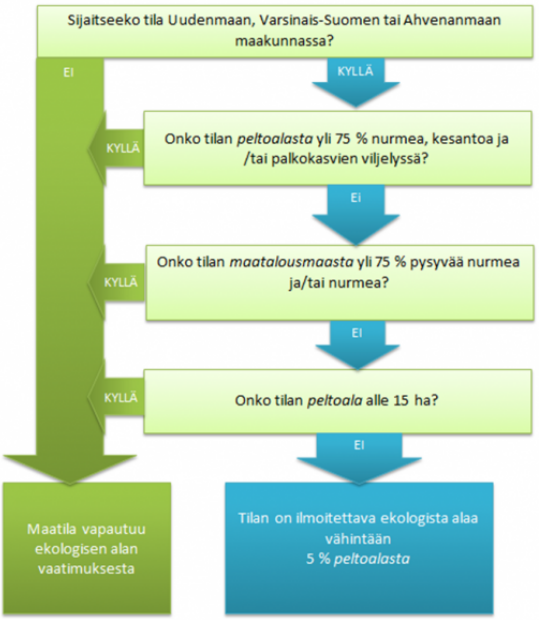

* Lataa kaavio pdf-tiedostona[22]

Ekologisen alan ilmoittaminen

Voit ilmoittaa ekologisena alana kesantoa, typensitojakasveja, täydentävien ehtojen mukaisia suojeltuja maisemapiirteitä ja lyhytkiertoisen energiapuun aloja. Merkitse tukihakemuksella ne kasvulohkot, jotka ilmoitat ekologisena alana. Saat ilmoittaa kunkin alan ekologiseksi alaksi vain yhteen kertaan vuosittain. Esimerkiksi efa-kesannolla sijaitsevaa täydentävien ehtojen mukaista maisemapiirrettä ei voi ilmoittaa, koska se sisältyy jo lohkon alaan.

Ekologisen alan täyttyminen lasketaan kertomalla kasvulohkon pinta-ala ekologisen alan painokertoimella. Painokertoimet ovat:

[20] https://ruokavirasto.mobiezine.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Viherryttäminen-Taulukko-7.png
[21] http://www.mavi.fi/fi/tuet-ja-palvelut/viljelija/Documents/viherryttamistuen-vaatimusten-vaikutus-ymparistokorvauksen-maksuun.pdf
[22] https://ruokavirasto.mobiezine.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Viherryttäminen-Kuva-3-1.png
[23] https://ruokavirasto.mobiezine.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Viherryttäminen-Taulukko-8.png

Taulukko 8: Ekologisen alan painokertoimet

Ekologinen ala	Painokerroin	Esimerkki
Kesantoalat	1	Yksi hehtaari viherkesantoa täyttää ekologista alaa 1 ha.
Typensitojakasvien alat	1	Yksi hehtaari hernettä täyttää ekologista alaa 1 ha.
Täydentävien ehtojen mukaiset suojellut maisemapiirteet	1	Jos ilmoitat 0,1 ha maisemapiirteen ekologiseksi alaksi, se täyttää ekologista alaa 0,1 ha.
Lyhytkiertoisen energiapuun alat	0,5	Yksi hehtaari lyhytkiertoista energiapuuta täyttää ekologista alaa 0,5 ha.

* Lataa taulukko pdf-tiedostona[23]

Ainoastaan lohkot, jotka olet ilmoittanut ekologisena alana, otetaan huomioon vaikka maatilalla olisi muitakin ekologiseksi alaksi kelpaavia aloja. Jos huomaat, että maatilasi ekologinen ala ei riitä, et voi tukihaun päättymisen jälkeen osoittaa muita ekologisia aloja korvaamaan puuttuvaa alaa. Ilmoita sen vuoksi ekologista alaa riittävästi painokertoimet huomioiden. Jos paikalla tehtävässä valvonnassa kuitenkin todetaan, ettei hyväksyttävää ekologista alaa ole ilmoittamasi pinta-alan verran, voidaan puuttuvaa ekologista alaa kompensoida muulla alalla siihen määrään asti, jonka olet ilmoittanut. Edellytyksenä tällaiselle alalle on, että olet ilmoittanut alan kasvikoodilla, joka hyväksytään ekologiselle alalle ja ala täyttää ekologisen alan vaatimukset. Kompensaatio voidaan tehdä ilmoittamasi ekologisen alan pinta-alaan asti.

Täydentävien ehtojen säännöissä oleva hyvän viljelytavan vaatimus koskee myös kaikkia ekologisia aloja.

Kesantoalat (efa-kesanto)

Efa-kesannon on oltava peltoalaa eli et voi ilmoittaa efa-kesantona viherkesantoa (nurmi ja niitty) alalle, joka on muuttunut pysyväksi nurmeksi. Jos ilmoitat vuonna 2018 5-vuotiaan viherkesannon (nurmi ja niitty) ekologisena alana, se säilyy peltoalana, eikä sille määritetä pysyvän nurmen ominaisuutta. Ekologiseen alaan ei hyväksytä luonnonhoitopeltonurmia, joista maksetaan ympäristökorvausta.

Säilytä ekologiseksi alaksi ilmoitettava kesanto 1.1. – 15.8. välisen ajan. Tuona aikana sillä ei saa olla maataloustuotantoa eli siltä ei saa korjata satoa eikä sitä voi laiduntaa. Niittoa, jos satoa ei korjata eikä hyödynnetä, ei katsota maataloustoiminnaksi. Voit laiduntaa tai korjata sadon efa-kesannolta 15.8. jälkeen. Jos kylvät efa-kesannolle nurmikasveja tai syyskylvöisiä kasveja, voit päättää ja muokata efa-kesannon aikaisintaan 16.8. Vuodesta 2018 alkaen efa-kesannoilla ei saa käyttää kasvinsuojeluaineita 1.1.–15.8. välisenä aikana. Myös peittausaineiden käyttö on kielletty. Kasvinsuojeluaineiden käyttökielto koskee myös hukkakauran ja muiden vieraslajien kemiallista torjuntaa.

Voit ilmoittaa efa-kesannoksi viherkesantoa, sänkikesantoa tai poikkeustapauksissa avokesantoa. Viherkesanto ei voi olla kylvetty yksinomaan viljalla, öljy- tai valkuaiskasveilla tai näiden kasvien siemenseoksilla. Myös efa-kesantoa koskevat täydentävien ehtojen mukaiset hoidetun viljelemättömän pellon hoitovaatimukset. Voit tarkistaa ne Täydentävien ehtojen oppaasta, joka on osoitteessa www.mavi.fi → Oppaat ja ohjeet → Täydentävien ehtojen opas[24].

Typensitojakasvit

Typpeä sitoviksi kasveiksi hyväksytään tilan peltoalalla olevat herneet, pavut, lupiinit (ei Alaskan- eikä komealupiini), virnat, soijapapuvut, mesikät, mailaset, apilat sekä näiden kasvien seoskasvustot. Ekologiseksi alaksi hyväksytään seoskasvustot, joissa kylvösiemenseoksen painosta yli 50 % on typensitojakasvin siementä. Voit ilmoittaa tällaiset kasvustot kasvikoodeilla *Seos herne/härkä-*

[24] http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelija/Sivut/Taydentavien-ehtojen-oppaat.aspx

papu/makea lupiini yli 50 % + viljaa, *Seoskasvusto (typensitojakasvia yli 50 %)* ja *Seoskasvusto (apila yli 50 % + nurmiheinä)*. Ekologisen alan on sijaittava peltoalalla, eli et voi ilmoittaa *seoskasvustoa (apila yli 50 % + nurmiheinä)* alalle, joka on muuttunut pysyväksi nurmeksi. Jos ilmoitat ekologiseksi alaksi typensitojakasvien seoskasvustoa, kirjaa lohkokohtaisesti muistiin käytetyt siemenlajit ja niiden osuudet kylvösiemenseoksen painosta.

Voit viljellä ekologisen alan vaatimusta täyttävää typensitojakasvia maatilasi kaikilla peltolohkoilla. Typensitojakasvin on oltava peltolohkolla 30.6. – 31.8. välisen ajan. Jos korjaat typensitojakasvin ennen edellä mainitun ajanjakson päättymistä, voit muokata peltolohkon vasta 1.9. alkaen. Kasvinsuojeluaineiden käyttö on kiellettyä ekologisen alan typensitojakasveilla kylvöstä 31.8. saakka. Myös peittausaineiden käyttö on kielletty. Jos sato korjataan myöhemmin kuin 31.8., kasvinsuojeluaineita saa käyttää vasta sadonkorjuun jälkeen. Jos typpeä sitova kasvi on kylvetty aiempana vuonna, kasvinsuojeluaineiden käyttökielto alkaa 1.1. Kasvinsuojeluaineiden käyttökielto koskee myös hukkakauran ja muiden vieraslajien kemiallista torjuntaa. On suositeltavaa muokata typensitojakasvusto joko myöhään syksyllä tai vasta seuraavana keväänä. Jos kylvät alalle syyskylvöisiä kasveja, voit muokata lohkon ja kylvää edellisestä päivämäärästä poiketen aikaisintaan 15. 7. Typensitojakasvien kasvusto voi olla yksivuotinen tai monivuotinen. Kasvuston saa korjata, mutta korjuu ei ole pakollista.

Lyhytkiertoisen energiapuun alat

Lyhytkiertoisen energiapuun aloiksi hyväksytään maatalousmaalle perustetut haavan ja pajun alat. Hybridihaapa ja poppeli eivät ole alkuperäislajeja, eikä niitä sen vuoksi voida hyväksyä efa -alaksi. Energiapuiden alaa ei saa lannoittaa kivennäislannoitteilla. Voit käyttää kasvinsuojeluaineista ainoastaan rikkakasvien torjuntaan tarkoitettuja kasvinsuojeluaineita kasvuston perustamisvuonna ja kasvuston lopettamisvuonna aikaisintaan 1.9.

Täydentävien ehtojen mukaiset maisemapiirteet

Täydentävien ehtojen mukaiset maisemapiirteet ovat suojeltuja puita, puuryhmiä ja luonnonmuistomerkkejä, joita on Suomessa melko vähän. Ne voivat sijaita myös peltoalan välittömässä läheisyydessä. Maisemapiirteet voivat olla enintään 0,20 hehtaarin kokoisia. Efa-alaksi voit ilmoittaa täydentävien ehtojen mukaisen maisemapiirteen, joka on rekisteröity ja liitetty peruslohkon alaan. Lisätietoja maisemapiirteiden rekisteröinnistä saat täydentävien ehtojen oppaasta, kappaleesta 3.5[25], tai lomakkeelta 442[26]. Et voi valita samaa alaa kahdeksi eri efa-alaksi.

[25] http://ruokavirasto.mobiezine.fi/zine/419/article-31516
[26] http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelija/Sivut/lomakkeet.aspx

Nuoren viljelijän tuki (EU)

UUTTA 2018

- Tukikelpoisten vuosien määräytymiseen on tullut muutoksia vuonna 2014 tai sen jälkeen tilanpidon aloittaneilla viljelijöillä.

Nuoren viljelijän tuki on EU:n kokonaan rahoittama, tuotannosta irrotettu suora tuki. Tuen tarkoituksena on helpottaa maataloustuotannon aloittamista ja maatalouden rakennekehitystä. Tukea maksetaan koko maassa. Tuki maksetaan aktiiviviljelijöille, jotka jättävät vuosittain tukihakemuksen. Tukea maksetaan korkeintaan viisi vuotta.

Tukiehdot

Tukea maksetaan aktiiviviljelijälle, joka on aloittanut tilanpidon ensimmäistä kertaa tilan pääasiallisena yrittäjänä ja jolla on määräysvalta.

Voit saada tukea, jos olet/olit ensimmäisen perustukihakemuksen jättämisvuonna korkeintaan 40-vuotias. Ikäraja tarkastellaan vain ensimmäisenä hakuvuonna, joten voit olla yli 40-vuotias ensimmäisen tarkasteluvuoden jälkeen. Jos jätät tänä vuonna ensimmäisen perustukihakemuksen, täytät ikävaatimuksen, jos olet syntynyt vuonna 1978 tai sen jälkeen.

Jos aloitit tilanpidon ennen vuotta 2014, viiden vuoden tukikelpoista jaksoa lyhentää niiden vuosien lukumäärä, jotka ovat kuluneet tilanpidon aloittamisen ja ensimmäisen nuoren viljelijän tukea koskevan hakemuksen jättämisen välillä. Aloitusvuotta ei kuitenkaan lasketa viiden vuoden tukikelpoiseen jaksoon. Ensimmäinen tukikelpoista jaksoa lyhentävä vuosi on aloitusvuotta seuraava vuosi. Siten nuoren viljelijän tukea maksetaan tänä vuonna aikaisintaan 1.1.2013 aloittaneille viljelijöille.

Esimerkki 1:
Viljelijä aloitti tilanpidon sen pääasiallisena yrittäjänä 1.1.2012. Hänelle maksettiin nuoren viljelijän tukea 2015-2017. Viiden vuoden tukikelpoisesta jaksosta vähennettiin vuodet 2013-2014. Tänä vuonna tukea ei enää makseta, koska viiden vuoden jakso on täyttynyt.

Esimerkki 2:
Viljelijä aloitti tilanpidon sen pääasiallisena yrittäjänä 1.4.2013. Hän on oikeutettu nuoren viljelijän tukeen vuosina 2015–2018. Viiden vuoden tukikelpoisesta jaksosta vähennettiin yksi tukikelpoinen vuosi; 2014. Tukea voidaan maksaa vuodet 2015–2018. Ikäehto tarkasteltiin vuodelta 2015, koska viljelijä jätti ensimmäisen perustukihakemuksen vuonna 2015.

Taulukko 1 Tukikelpoisten vuosien määräytyminen tilanpidon aloitusvuoden 2010-2013 mukaan

Tilanpidon aloittaminen pääasiallisena yrittäjänä	Tukikelpoisten vuosien kokonaismäärä	Tuki haettava ensimmäisen kerran, jotta enimmäismäärä vuosia voidaan myöntää	Viimeinen tuenmaksu vuosi
1.1.2010 - 31.12.2010	1	2015	2015
1.1.2011 - 31.12.2011	2	2015	2016
1.1.2012 - 31.12.2012	3	2015	2017
1.1.2013 - 31.12.2013	4	2015	2018

* Lataa taulukko pdf-tiedostona [27]

Jos aloitit tilanpidon vuonna 2014 tai sitä seuraavina vuosina, tukea on haettava

[27] https://ruokavirasto.mobiezine.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/nuori-viljelijä-taulukko-1.png

ensimmäisen kerran aloitusvuotta seuraavan viiden vuoden aikana tilanpidon aloittamisesta, jotta tukea voidaan maksaa. Tukea voidaan maksaa viitenä peräkkäisenä kalenterivuotena ensimmäisestä nuoren viljelijän tuen tukihakemuksesta lähtien.

Esimerkki 3.
Viljelijä aloitti tilanpidon sen pääasiallisena yrittäjänä 1.3.2014 ja haki nuoren viljelijän tukea 2015. Viljelijä on oikeutettu nuoren viljelijän tukeen vuosina 2015–2019. Ikäehto tarkasteltiin vuodelta 2015, koska hän jätti ensimmäisen perustukihakemuksen vuonna 2015.

Esimerkki 4.
Viljelijä aloitti tilanpidon sen pääasiallisena yrittäjänä 1.8.2015. Perustukihakemus siirrettiin hänen nimiinsä kokotilan hallinnan siirron yhteydessä ja perustuki maksettiin hänelle vuonna 2015. Viljelijä hakee nuoren viljelijän tukea ensimmäistä kertaa vasta vuonna 2018. Viljelijä on oikeutettu nuoren viljelijän tukeen vuosina 2018–2022. Ikäehto tarkasteltiin vuodelta 2015, koska hän jätti ensimmäisen perustukihakemuksen jo vuonna 2015

Taulukko 2 Tukikelpoisten vuosien määräytyminen tilanpidon aloitusvuoden 2014–2018 mukaan

Tilanpidon aloittaminen pääasiallisena yrittäjänä	Tukikelpoisten vuosien kokonaismäärä	Tuki haettava ensimmäisen kerran	Tukikelpoinen jakso
1.1.2014 - 31.12.2014	5	2015-2019 välillä	Ensimmäinen hakuvuosi + 4 seuraavaa vuotta
1.1.2015 - 31.12.2015	5	2015-2020 välillä*	
1.1.2016-31.12.2016	5	2016-2021 välillä*	
1.1.2017-31.12.2017	5	2017-2022 välillä*	
1.1.2018-31.12.2018	5	2018-2023 välillä*	

*Nuoren viljelijän tuen hakemusta ei voi siirtää kokotilan hallinnan siirron yhteydessä hakuajan jälkeen mikäli luopuja ei ole oikeutettu nuoren viljelijän tukeen. Tuen voi hakea vasta seuraavana vuonna ensimmäisen kerran.

* Lataa taulukko pdf-tiedostona [28]

Tuen hakeminen

Hae tukea päätukihaun yhteydessä Vipu-palvelussa tai lomakkeella 101B. Hae tukihakemuksella nuoren viljelijän tukea ja ilmoita tukea koskevat lisätiedot. Kerro lisätiedoissa tilanpidon aloittamisvuosi pääasiallisena yrittäjänä sekä tukeen liittyvät henkilöt. Toimita tarvittavat liitteet kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle.

Nuoren viljelijän tuki maksetaan aktivoitujen tukioikeuksien perusteella. Hae siten myös perustukea, jotta nuoren viljelijän tuki voidaan myöntää.

Jos hait tukea vuonna 2015 tai sen jälkeen, sinun ei tarvitse palauttaa liitteitä uudelleen vuonna 2018. Mikäli maatilan omistus- tai hallintasuhteissa on tapahtunut muutoksia tai tilan toimintamuoto on muuttunut, jolloin viime vuoden hakemuksen lisätiedot ovat muuttuneet, tee tällöin tarvittavat muutokset lisätietoihin ja palauta ajantasaiset liitteet.

Tukiehtojen on täytyttävä jokaisena tuen hakuvuonna, lukuun ottamatta ikävaatimusta. Muista hakea tukea joka vuosi.

Alla on kuvattu hakijatyypeittäin tarkemmin miten tilanpidon aloittamisvuosi, pääasiallinen yrittäjyys ja määräysvalta määräytyvät nuoren viljelijän tuessa erilaisilla maatiloilla sekä kerrotaan tukeen liittyvien henkilöiden ilmoittamismenettelyt ja tarvittavien liitteiden määräytyminen. Ehtojen on täytyttävä hakuvuonna 15.6.–31.12., jotta tuki voidaan myöntää.

Luonnollinen henkilö yksin

Maatilan omistus ja hallinta tai vuokratun maatilan hallinta on yhdellä luonnollisella henkilöllä.

[28] https://ruokavirasto.mobiezine.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/nuori-viljelijä-taulukko-2.png

Omistat maatilasi yksin ja se on hallinnassasi tai olet vuokrannut hallitsemasi maatilan toiminnan. Tällöin sinun katsotaan toimivan maatilan pääasiallisena yrittäjänä yksin luonnollisena henkilönä.

Ilmoita nuoren viljelijän hakemuksen lisätiedoissa tilanpidon aloitusvuosi pääasiallisena yrittäjänä sekä nimesi tukeen liittyvissä henkilöissä. Jätä hakemuksen liitteenä luovutuskirja (kauppa- tai lahjakirja), joka osoittaa tilanpidon aloitusvuoden ja maatilan omistuksen. Jos maatilasi on vuokrattu, jätä liitteenä maatilan kirjallinen vuokrasopimus. Jos olet toimittanut em. liitteet kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle aikaisemmin esim. sukupolvenvaihdoksen yhteydessä, liitteitä ei tarvitse palauttaa uudelleen ellei omistus- tai hallintasuhteissa ole tapahtunut muutoksia.

Aviopuolisot ja aviopuolisoiksi rinnastettavat
Molempien puolisoiden on täytettävä nuoren viljelijän tuen ehdot, jos olette molemmat omistajina ja haltijoina maatilalla tai hallitsette molemmat vuokrattua maatilaa.

Omistatte ja hallitsette maatilaa yhdessä tai olette vuokranneet hallitsemanne maatilan toiminnan. Tällöin teidän molempien katsotaan toimivan pääasiallisina yrittäjinä. Molempien on täytettävä ikävaatimus ja tilanpito on voitu aloittaa aikaisintaan 1.1.2013. Katso kohta aviopuolisoiksi rinnastettavat puolisot.

Ilmoita nuoren viljelijän hakemuksen lisätiedoissa tilanpidon aloitusvuosi pääasiallisena yrittäjänä. Mikä olette aloittaneet tilanpidon pääasiallisina yrittäjinä eri ajankohtina, ilmoita se vuosi, jolloin puolisoista ensimmäinen aloitti tilanpidon pääasiallisena yrittäjänä. Ilmoita molempien nimet tukeen liittyvissä henkilöissä. Jätä hakemuksen liitteenä luovutuskirja (kauppa- tai lahjakirja), joka osoittaa tilanpidon aloitushetken ja maatilan omistuksen. Jos maatilasi toiminta on vuokrattu, jätä liitteenä maatilan kirjallinen vuokrasopimus. Jos olet toimittanut em. liitteet kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle aikaisemmin esim. sukupolvenvaihdoksen yhteydessä, ei liitteitä tarvitse palauttaa uudelleen ellei omistus- tai hallintasuhteissa ole tapahtunut muutoksia.

Maatalousyhtymät
Kaikkien yhtymän osakkaiden on täytettävä nuoren viljelijän tuen ehdot

Maatila on yhtymän osakkaiden hallinnassa. Yhtymän osakkaiden katsotaan toimivan pääasiallisina yrittäjinä, kun kaikki yhtymän osalliset täyttävät nuoren viljelijän tuen ehdot. Kaikkien osakkaiden on täytettävä ikävaatimus. Kukaan osakkaista ei ole saanut aloittaa tilapitoa pääasiallisena yrittäjänä ennen 1.1.2013.

Ilmoita maatalousyhtymä tuen hakijaksi. Ilmoita nuoren viljelijän hakemuksen lisätiedoissa tilanpidon aloitusvuosi pääasiallisena yrittäjänä. Jos yhtymän osakkaat ovat aloittaneet tilanpidon pääasiallisina yrittäjinä eri aikoina, ilmoita se vuosi, jolloin osakkaista ensimmäinen aloitti tilanpidon pääasiallisena yrittäjänä. Ilmoita yhtymän osakkaat tukeen liittyvissä henkilöissä.

Jätä hakemuksen liitteenä luovutuskirja (kauppa- tai lahjakirja), joka osoittaa tilanpidon aloitushetken ja maatilan omistuksen. Jos maatila on vuokrattu, jätä liitteenä maatilan kirjallinen vuokrasopimus. Jätä liitteenä myös ajantasainen yhtymäselvitys. Liitteistä on selvittävä ajantasaisesti yhtymän osalliset. Jos olet toimittanut em. liitteitä kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle aikaisemmin esim. sukupolvenvaihdoksen yhteydessä, ei liitteitä tarvitse palauttaa liitteitä, ellei niissä ole tapahtunut muutoksia.

Jakamaton kuolinpesä
Kaikkien kuolinpesän osakkaiden on täytettävä nuoren viljelijän tuen ehdot

Maatila on kuolinpesän hallinnassa. Kuolinpesän osakkaiden katsotaan toimivan pääasiallisina yrittäjinä, kun kaikki kuolinpesän osakkaat täyttävät nuoren viljelijän tuen ehdot. Kaikkien osakkaiden on täytettävä ikävaatimus. Kukaan osakkaista ei ole saanut aloittaa tilapitoa pääasiallisena yrittäjänä ennen 1.1.2013.

Ilmoita kuolinpesä tuen hakijaksi. Ilmoita nuoren viljelijän hakemuksen lisätiedoissa tilanpidon aloitusvuosi pääasiallisena yrittäjänä. Mikäli kuolinpesän osakkaat ovat aloittaneet tilanpidon pääasiallisina yrittäjinä eri aikoina, ilmoita se vuosi, jolloin osakkaista ensimmäinen aloitti tilanpidon pääasiallisena yrittäjänä. Ilmoita kuolinpesän osakkaat tukeen liittyvissä henkilöissä.

Jätä hakemuksen liitteenä perukirja tai muu ajantasainen selvitys kuolinpesän osakkaista. Liitteistä on selvittävä ajantasaisesti kuolinpesän osakkaat.

Osakeyhtiö
Nuoren viljelijän tuen ehdot täyttävillä viljelijöillä on oltava hallinnassa yli 50 % osakeyhtiön osakkeista ja heidän omistamansa osakkeiden tuotettava yli 50 % yhtiön osakkeiden äänimäärästä.

Em. ehdon täyttyessä osakkaiden katsotaan toimivan pääasiallisina yrittäjinä. Kaikkien ehdon täyttävien osakkaiden on täytettävä ikävaatimus eikä kukaan heistä ole saanut aloittaa tilanpitoa pääasiallisena yrittäjänä ennen 1.1.2013.

Ilmoita osakeyhtiö tuenhakijaksi. Ilmoita nuoren viljelijän hakemuksen lisätiedoissa tilanpidon aloitusvuosi pääasiallisena yrittäjänä. Tämä on vuosi, jolloin ehdot täyttävistä osakkaista ensimmäinen on aloittanut toiminnan pääasiallisena yrittäjänä. Ilmoita ehdon täyttävät osakkaat tukeen liittyvissä henkilöissä.

Jätä hakemuksen liitteenä luovutuskirja (kauppa- tai lahjakirja). Jätä liitteenä myös kaupparekisteriote, yhtiöjärjestys ja osakasluettelo. Liitteistä on selvittävä ajantasaisesti osakeyhtiön osakkaiden nimet, syntymäajat, osakkeiden määrä ja niiden äänivalta.

Osuuskunta
Enemmistön (yli puolet) osuuskunnan jäsenistä on täytettävä nuoren viljelijän tuen ehdot

Em. ehdon täyttyessä osuuskunnan jäsenten katsotaan toimivan pääasiallisina yrittäjinä. Kaikkien ehdon täyttävien jäsenten on täytettävä ikävaatimus eikä kukaan heistä ole saanut aloittaa tilanpitoa pääasiallisena yrittäjänä ennen 1.1.2013.

Ilmoita osuuskunta tuen hakijaksi. Ilmoita nuoren viljelijän hakemuksen lisätiedoissa tilanpidon aloitusvuosi pääasiallisena yrittäjänä. Tämä on vuosi, jolloin ehdot täyttävistä jäsenistä ensimmäinen on aloittanut toiminnan pääasiallisena yrittäjänä. Ilmoita ehdon täyttävät jäsenet tukeen liittyvissä henkilöissä.

Jätä hakemuksen liitteenä luovutuskirja (kauppa- tai lahjakirja). Jätä liitteenä myös jäsen- ja omistajaluettelo. Liitteistä on selvittävä ajantasaisesti osuuskunnan jäsenten nimet ja syntymäajat.

Kommandiittiyhtiö
Nuoren viljelijän tuen ehdot täyttävät viljelijät ovat vastuunalaisia yhtiömiehiä ja heitä on enemmistö (yli puolet) yhtiön vastuunalaisista yhtiömiehistä

Em. ehdon täyttyessä yhtiömiesten katso-

taan toimivan pääasiallisina yrittäjinä. Kaikkein ehdon täyttävien yhtiömiesten on täytettävä ikävaatimus eikä kukaan heistä ole saanut aloittaa tilanpitoa pääasiallisena yrittäjänä ennen 1.1.2013.

Ilmoita kommandiittiyhtiö tuen hakijaksi. Ilmoita nuoren viljelijän hakemuksen lisätiedoissa tilanpidon aloitusvuosi pääasiallisena yrittäjänä. Tämä on vuosi, jolloin ehdot täyttävistä yhtiömiehistä ensimmäinen on aloittanut toiminnan pääasiallisena yrittäjänä. Ilmoita ehdon täyttävät yhtiömiehet tukeen liittyvissä henkilöissä.

Jätä hakemuksen liitteenä luovutuskirja (kauppa- tai lahjakirja). Jätä liitteenä myös kaupparekisteriote ja yhtiösopimus. Liitteistä on selvittävä ajantasaisesti kaikkien yhtiömiesten nimet ja syntymäajat sekä yhtiön vastuunalaiset yhtiömiehet.

Avoin yhtiö
Kaikkien yhtiömiesten on täytettävä nuoren viljelijän tuen ehdot

Avoimen yhtiön yhtiömiehet toimivat pääasiallisina yrittäjinä, kun kaikki osakkaat täyttävät nuoren viljelijän tuen ehdot. Heidän on kaikkien täytettävä ikävaatimus eikä kukaan heistä ole saanut aloittaa tilanpitoa pääasiallisena yrittäjänä ennen 1.1.2013.

Ilmoita avoin yhtiö tuen hakijaksi. Ilmoita nuoren viljelijän hakemuksen lisätiedoissa tilanpidon aloitusvuosi pääasiallisena yrittäjänä. Tämä on vuosi, jolloin yhtiömiehistä ensimmäinen on aloittanut toiminnan pääasiallisena yrittäjänä. Ilmoita kaikki yhtiömiehet tukeen liittyvissä henkilöissä.

Jätä hakemuksen liitteenä luovutuskirja (kauppa- tai lahjakirja). Jätä liitteenä myös kaupparekisteriote ja yhtiösopimus. Liitteistä on selvittävä ajantasaisesti kaikkien yhtiömiesten nimet ja syntymäajat.

Vaiheittaiset sukupolvenvaihdokset ja muutokset toimintamuodoissa

Maatalousyhtymät:
Jos maatalousyhtymässä on mukana viljelijä, joka ei täytä nuorenviljelijän tukiehtoja, voi ehdot täyttävä viljelijä olla oikeutettu tukeen silloin, kun yhtymä on purettu ja hän aloittaa maataloustoiminnan ensimmäistä kertaa pääasiallisena yrittäjänä. Vastaavasti, jos yhtymässä on mukana viljelijä, joka ei täytä ehtoja, voi yhtymä olla oikeutettu nuoren viljelijän tukeen siitä lähtien, kun kaikki yhtymän jäsenet täyttävät ensimmäistä kertaa nuoren viljelijän tuen ehdot. Ikäraja tarkastellaan siltä vuodelta, kun aloitat ensimmäistä kertaa pääasiallisena yrittäjänä. Aloitusvuodeksi määräytyy vastaava vuosi.

Kuolinpesät, aviopuolisoina viljelevät ja avoimet yhtiöt tarkastellaan vastaavalla periaatteella.

Osakeyhtiö:
Jos osakeyhtiö ei täytä nuoren viljelijän tuen ehtoja (esim. nuorella viljelijällä on 49 % osakeyhtiön osakkeista ja niiden äänimäärästä), voi osakeyhtiö täyttää nuoren viljelijän tuen ehdot siitä lähtien, kun nuorella viljelijällä on yli 50 % osakeyhtiön osakkeista ja niiden äänivallasta. Ikäraja tarkastellaan siltä vuodelta, kun aloitat ensimmäistä kertaa pääasiallisena yrittäjänä. Aloitusvuodeksi määräytyy vastaava vuosi.

Osuuskunnat ja kommandiittiyhtiöt tarkastellaan vastaavalla periaatteella.

Tuen määrä ja maksaminen

Tukea maksetaan perustuessa aktivoitujen tukioikeuksien perusteella korkeintaan 90 tukioikeushehtaarille. Tuen määrä on n. 53 euroa/ha. Lopullinen tukitaso voi olla tätä suu-

rempi tai pienempi.

Nuoren viljelijän tukea koskee rahoituskuri ja lineaarinen leikkaus (ks. Tuenhakijan perusopas kohta 10.2.[29]).

[29] https://ruokavirasto.mobiezine.fi/zine/450/article-33660

Ympäristökorvaus: Ympäristösitoumus

UUTTA 2018:

- Saneerauskasviin uusi maksurajoite
- Viherryttämistuen muutos voi vaikuttaa myös ympäristökorvauksen maksuun
- Voit saada korvauskelpoiseksi ja samalla liittää sitoumuksellesi enintään 5 ha tilusjärjestelyn kautta tulleita peruslohkoja. Tämä edellyttää että hallinnastasi on poistunut korvauskelpoisia peruslohkoja. Asiasta on kerrottu enemmän luvussa 7[30].
- Palauta peltomaan laatutesti viimeistään 30.4.2018, jos olet sitoutunut ympäristökorvaukseen vuonna 2015. Myöhemmin sitoutuneiden 3. sitoumusvuoden loppuun mennessä eli Vipu palvelussa. Voit palauttaa tiedot myös Mavin lomakkeella 480 tai vastaavat tiedot sisältävällä lomakkeella.

Ympäristökorvauksen tarkemmat ehdot on koottu päivitettyihin sitoumusehtoihin. Päivitetyt sitoumusehdot koskevat kaikkia sitoutuneita v. 2015 lähtien. Kertaa kaikki ehdot osoitteessa mavi.fi → Oppaat ja lomakkeet → Viljelijä → Ympäristökorvauksen sitoumusehdot.[31]

Jos sinulla on voimassa oleva sitoumus

- Hae maksua v. 2018 Vipu-palvelussa tai lomakkeella 101 B 15.6.2018 mennessä
- Et voi lisätä alaa sitoumukseen sitoumuksen ulkopuolelta, eli ei sitoutumattomalta tulevaa alaa tai 0,1 ha lisäyksiä
- Et voi hakea kokonaan uutta ympäristösitoumusta vuonna 2018

Jos sinulla ei ole ympäristösitoumusta

- Sinulle voidaan siirtää tai jakaa sitoumus toimenpiteineen sitoutuneelta viljelijältä, jos sinulle siirtyy ympäristösitoumuksen alaista peltoa vähintään vähimmäisalan verran. Muista tällöin noudattaa sitoumusehtoja koko peltoalallasi, myös sillä alalla, joka ei ole sitoumuksella!
- Ilmoita sitoumuksen siirrosta lomakkeella 160
- Hae maksua v. 2018 Vipu-palvelussa tai lomakkeella 101 B 15.6.2018 mennessä
- Et voi hakea kokonaan uutta ympäristösitoumusta vuonna 2018

Sitoumuksesi pysyy voimassa ja saat maksun ympäristösitoumuksesta, jos ilmoitat vähintään vähimmäisalan (5 ha sitoumuslohkoja tai 1 ha puutarhakasveja) päätukihaussa ja haet korvauksen maksua. Jos hallinnassasi ei ole vähimmäisalaa päätukihaussa, sitoumuksesi raukeaa ilman takaisinperintää. Takaisinperintä sitä vastoin tulee koko sitoumusajalle, jos luovut sitoumuksesta ja sinulle jää hallintaan vähintään vähimmäisala sitoumuksen alaista peltoa.

[30] https://ruokavirasto.mobiezine.fi/zine/450/preview/publish/33657
[31] http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelija/Sivut/Ympäristökorvauksen-sitoumusehdot.aspx

Ympäristösitoumuksen toimenpiteiden muutosmahdollisuuksia

- Ilmoita lohkokohtaisten toimenpiteiden muutokset lomakkeella 479 ja palauta lomake kuntaan 15.6.2018 mennessä.
- Ilmoita muutokset 15.6.2018 mennessä, jotta ne tulisivat voimaan vuodesta 2018 alkaen

Toimenpiteen vaihtaminen

Voit vaihtaa lohkokohtaisen toimenpiteen toiseen, jos

lopetat puutarhakasvien viljelyn tai aloitat niiden vuosittaisen viljelyn vähintään hehtaarin pinta-alalla.

- Vaihto liittyy pelkästään puutarhatoimenpiteeseen, eli puutarhatoimenpide tulee ottaa sitoumukseen tai siitä tulee luopua.

siirrät tai jaat sitoumuksen (sukupolven vaihdos tai muu koko maatilan tai sen osan hallinnansiirto).

- sitoumuksen vastaanottaja voi vaihtaa kaikki sitoumuksen toimenpiteet tai esim. vain yhden , toimenpiteiden määrä ei voi lisääntyä
- toimenpiteet pysyvät samana aiemmin sitoutuneella, jos hän jatkaa sitoumusta.

aloitat tai lopetat luonnonmukaisen tuotannon

- voit vaihtaa kaikki toimenpiteet tai vain esim. yhden toimenpiteen, toimenpiteiden määrä ei voi lisääntyä

mukautat ympäristösitoumusta Neuvo2020 kautta saamasi suosituksen perusteella. Tällöin maksettava korvausmäärä hehtaaria kohden ei voi kasvaa. Vaihdettavan toimenpiteen korvaus/ha ei voi olla suurempi kuin aiemmasta toimenpiteestä maksettu korvaus.

- tässä katsotaan pelkästään sitä, kuinka paljon korvausta maksetaan hehtaarille, eli tilan saamaa kokonaiskorvausmäärää ei tarkastella.
- korvauksen nousuehto koskee vain neuvonnan kautta tehtäviä muutoksia, ei muita muutosmahdollisuuksia.
- tässä muutosmahdollisuudessa huomioidaan päätoimenpidetason mahdolliset korvaustasot, eli suojavyöhykkeen korvaustasoa ei oteta huomioon, koska sitä ei voi enää ilmoittaa
  - Esim. Voit vaihtaa lietelannan sijoittamisen 40 €/ha talviaikaiseen kasvipeitteisyyteen muulla alueella, koska voit saada siitä enintään 11 €/ha, mutta et kohdentamisalueella, koska voit saada siitä 54 €/ha.

vaihdat peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys-toimenpiteen toiseen toimenpiteeseen. Voit vaihtaa kasvipeitteisyys-toimenpiteen, jos täytät kasvipeitteisyyttä kasvilla, joka kelpasi toimenpiteeseen v. 2015, mutta ei enää vuodesta 2016 eteenpäin.

- sinun on pitänyt ilmoittaa seuraavia kasveja vähintään 20 % kohdentamisalueella tai muulla alueella vuonna 2018, että voisit vaihtaa kasvipeitteisyys-toimenpiteen toiseen:
  - Suojavyöhyke
  - monivuotinen ympäristönurmi
  - luonnonhoitopeltonurmi

  - viherlannoitusnurmi
  - monimuotoisuuspellot (niittykasvit, riistakasvit, maisemakasvit)
  - monivuotisten puutarhakasvien katettu ala (ympäristösitoumuksen lohkokohtainen toimenpide)
  - edellisten ohjelmakausien erityistukisopimusalat: suojavyöhykkeen perustaminen ja hoito tai turvepeltojen pitkäaikainen nurmiviljely, jos sopimus on tehty peltoalueelle.

Et voi luopua lohkokohtaisesta toimenpiteestä vaihtamalla sitä toiseen, jos kyseessä on koko sitoumuskauden ajan toteutettavasta lohkokohtaisesta toimenpiteestä.

- Et voi vaihtaa "Ympäristönhoitonurmet" –toimenpidettä toiseen toimenpiteeseen, jos olet ilmoittanut suojavyöhykkeitä tai monivuotisia ympäristönurmia jollekin tilasi lohkolle.
- Et voi vaihtaa "Valumavesien hallinta" –toimenpidettä toiseen toimenpiteeseen, jos olet ilmoittanut lohkoja valumavesien hallinta -toimenpiteeseen jollekin tilasi lohkolle.

Toimenpiteestä luopuminen

Voit luopua lohkokohtaisesta toimenpiteestä, jos sitoumusala, johon toimenpide liittyy, siirtyy kesken sitoumuskauden toiselle viljelijälle. Et voi luopua toimenpiteestä, jos hallintaasi jää lohko, jolla toteutat koko sitoumuskauden ajan toteutettavaa toimenpidettä.

Sinun täytyy luopua toimenpiteestä puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu, jos sitoudut luonnonmukaiseen tuotantoon.

Voit luopua puutarhakasvien lohkokohtaisista toimenpiteistä, jos puutarhakasvien viljelyala vähenee alle yhden hehtaarin. Luopuminen ei ole tässä tapauksessa välttämätöntä. Muista kuitenkin, että puutarhakasvien lohkokohtaisia toimenpiteitä on toteutettava joka vuosi vähintään yhdellä 0,05 ha:n lohkolla. Jos et ilmoita toimenpidettä vaaditulla minimialalla, toimenpiteen korvaus peritään takaisin edellisiltä sitoumusvuosilta. Muista siksi ilmoittaa luopumisesta kuntaan takaisinperinnän välttämiseksi.

Jos olet valinnut peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys -toimenpiteen, voit luopua toimenpiteestä, jos täytät kasvipeitteisyyttä kasvilla, joka kelpasi kasvipeitteisyyteen v. 2015, mutta ei enää vuodesta 2016 eteenpäin.

Sinun on pitänyt ilmoittaa seuraavia kasveja vähintään 80 % kohdentamisalueella tai 60 % muulla alueella v. 2018, että voisit luopua kasvipeitteisyys-toimenpiteestä ilman takaisinperintää:

- suojavyöhyke
- monivuotinen ympäristönurmi
- luonnonhoitopeltonurmi
- viherlannoitusnurmi
- monimuotoisuuspellot (niittykasvit, peltolinnuille soveltuvat kasvit, riistakasvit, maisemakasvit)
- monivuotisten puutarhakasvien katettu ala (ympäristösitoumuksen lohkokohtainen toimenpide)
- edellisten ohjelmakausien erityistukisopimukset: suojavyöhykkeen perustaminen ja hoito tai turvepeltojen pitkäaikainen nurmiviljely, jos sopimus on tehty peltoalueelle.

Toimenpiteen lisääminen

- Voit valita Ympäristönhoitonurmet -

toimenpiteen ja ilmoittaa lohkolle Suojavyöhyke vuonna 2018, jos peruslohkolla on päättynyt edellisten ohjelmakausien erityisympäristösopimus luonnon ja maiseman monimuotoisuuden edistämisestä tai suojavyöhykkeen perustamisesta ja hoidosta syksyllä 2017 tai keväällä 2018.

- Voit valita Ympäristönhoitonurmet-toimenpiteen ja ilmoittaa lohkolle Monivuotinen ympäristönurmi vuonna 2018, jos peruslohkolla on päättynyt erityistukisopimus Turvepeltojen pitkäaikainen nurmiviljely syksyllä 2017 tai keväällä 2018.

Edellä mainitut toimenpiteiden lisäämiset edellyttävät sitoumusehtojen täyttymistä. Tarkista vaatimukset sitoumusehdoista[32].

Voit valita "Orgaanisen katteen käyttö puutarhakasveilla ja siemenperunalla" tai "Puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu", jos aloitat puutarhakasvien viljelyn tai lisäät niiden viljelysalaa. Lisäysalaa ei ole määritelty. Minimiala on kuitenkin 0,05 ha/v.

Voit lisätä sitoumukselle koko sitoumuskauden ajan toteutettavan toimenpiteen, jos sinulle siirtyy sellaisia lohkoja, joilla aiemmin sitoutunut on toteuttanut koko sitoumusajan toimenpidettä ja itse jatkat toimenpidettä lohkolla. Eli voit lisätä esim. "Ympäristönhoitonurmet" –toimenpiteen, jos edellisen sitoutuneen lohkolla on toteutettu

- "Suojavyöhyke" tai "Monivuotinen ympäristönurmi" tai
- "Valumavesien hallinta"- toimenpiteen, jos edellisen lohkolla on toteutettu "Säätösalaojitus" tai "Säätökastelu tai kuivatusvesien kierrätys"

Kaikissa lohkojen hallinnanmuutoksissa seuraava viljelijä ei ole vastuussa edellisen viljelijän ilmoituksista. Seuraava viljelijä voi ilmoittaa siirtyvillä peruslohkoilla edellisen viljelijän ilmoittamia toimenpiteitä, esim. suojavyöhykettä, mutta hänen ei ole pakko tehdä niin.

Kertaa ympäristösitoumuksen ehdot

Täydentävät ehdot, maatalousmaan säilyttäminen ja ympäristösitoumuksen perustaso

Noudata täydentäviä ehtoja[33] ja säilytä maatalousmaa avoimena[34]. Noudata myös sitoumuksen toimenpiteiden perustasoja.

Perustasoilla tarkoitetaan ympäristökorvauksen toimenpiteiden pohjana olevia täydentävien ehtojen ja tiettyjen muiden asetusten vaatimuksia. Ympäristösitoumuksen vähimmäisvaatimukset ovat myös osa perustasoa. Ympäristökorvausta maksetaan perustason ylittävistä toimenpiteistä. Kertaa perustason vaatimukset toimenpiteittäin sitoumusehdoista ja/tai Mavin nettisivuilta[35].

Tilakohtainen toimenpide, ravinteiden tasapainoinen käyttö (RTK)

Olet sitoutunut automaattisesti sitoumuksen antaessasi tilakohtaiseen toimenpiteeseen Ravinteiden tasapainoinen käyttö. Muista tehdä seuraavat asiat:

- Vuosittainen viljelysuunnitelma joka

[32] https://ruokavirasto.mobiezine.fi/zine/304/article-23650
[33] http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelija/Sivut/Taydentavien-ehtojen-oppaat.aspx
[34] https://ruokavirasto.mobiezine.fi/zine/304/article-23647
[35] http://www.mavi.fi/fi/tuet-ja-palvelut/viljelija/Sivut/ymparistositoumuksen-perustaso.aspx

vuosi ennen kasvukauden alkua

- Lohkokohtaiset muistiinpanot joka vuosi
- Viljavuustutkimus viiden vuoden välein. **Huomioi, että uuden viljavuustutkimuksen tuloksen on oltava käytettävissä ennen seuraavaa lannoituskertaa.** Kun lannoitat, sinulla tulee olla voimassaoleva viljavuustutkimus!

Säilytä edellä mainitut asiakirjat tilalla.

- Palauta peltomaan laatutesti 3. sitoumusvuoden loppuun mennessä eli viimeistään 30.4.2018 mennessä Vipu palvelussa. Voit palauttaa tiedot myös Mavin lomakkeella 480 tai vastaavat tiedot sisältävällä lomakkeella.
  - Jos sinulle on siirtynyt sitoumus v. 2018 ja edellinen viljelijä ei ole tehnyt laatutestiä, tee laatutesti viimeistään 30.4.2019
- Suorita koulutus tai tee verkkotentti sitoumusvuoden loppuun mennessä eli jos sitouduit vuonna 2017, suorita koulutus tai tentti **viimeistään 30.4.2018**. Verkkotentin voit suorittaa Vipu-palvelun kautta.
  - Jos sinulle on siirtynyt sitoumus vuonna 2017, tee verkkotentti 30.4.2018 mennessä.
  - Jos sinulle on siirtynyt sitoumus vuonna 2018, tee verkkotentti 30.4.2019 mennessä.

Toimita edellä mainitut viljelykiertosuunnitelma ja peltomaan laatutestilomake kuntaan.

Muita tilakohtaisen toimenpiteeseen liittyviä asioita

- Jätä vähintään 3 metrin suojakaista vesistöjen varsille (vesistöt löydät Vipun karttatasoista). Ympäristösitoumuksen 3 metrin suojakaistavaatimuksen lisäksi muista myös täydentävien ehtojen[36] 1 metrin piennarvaatimus valtaojien ja vesistöjen varrella
- Noudata ympäristösitoumuksen lannoitusehtoja
- Lue tilakohtaisen toimenpiteen ehdoista tarkemmin sitoumusehdoista[37].

Huomioitavaa lohkokohtaisten toimenpiteiden ilmoittamisessa

Lietelannan sijoittaminen peltoon

- Toimenpidettä ei ole pakko toteuttaa vuosittain
- Ilmoita ehtojen mukaisesti levittämäsi lanta syysilmoituksella 31.10.2018 mennessä Vipu-palvelussa tai lomakkeella 465
- Palauta syysilmoituksen liitteenä tarvittaessa myös lomake 465L lannan tai lannoitteen vastaanottamisesta
- Toimenpiteestä maksetaan korvausta enintään 60 prosenttia sitoumusalasta.
- **Lue tarkemmin toimenpiteen ehdoista sitoumusehdoista ja Mavin nettisivuilta ennen syysilmoituksen tekemistä**

Ravinteiden ja orgaanisten aineiden kierrättäminen

- Toimenpidettä ei ole pakko toteuttaa vuosittain
- Ilmoita ehtojen mukaisesti levittämä-

[36] http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelija/Sivut/Taydentavien-ehtojen-oppaat.aspx
[37] https://ruokavirasto.mobiezine.fi/zine/304/cover

si lanta syysilmoituksella 31.10.2018 mennessä Vipu-palvelussa tai lomakkeella 465

- Palauta syysilmoituksen liitteenä lomake 465L tai vastaava liite lannan tai lannoitteen vastaanottamisesta
- Toimenpiteestä maksetaan korvausta enintään 60 prosenttia sitoumusalasta.
- **Lue tarkemmin toimenpiteen ehdoista sitoumusehdoista ja Mavin nettisivuilta ennen syysilmoituksen tekemistä**

Valumavesien käsittely

- Et voi lisätä uutta alaa tähän toimenpiteeseen
- Toimenpiteessä v. 2017 olleet alat voivat säilyä sitoumuksessa hallinnan muutoksissa
  - Ilmoita sähköisellä päätukihakemuksella tai lomakkeella 463 toimenpiteeseen sellaiset lohkot, jotka ovat kuuluneet toisella tilalla valumavesitoimenpiteeseen

Ympäristönhoitonurmet

Ilmoittamiseen liittyviä sääntöjä ympäristönhoitonurmissa

- Et voi ilmoittaa mitään ympäristönhoitonurmea pysyvän nurmen alalle.
- Luonnonhoitopeltonurmelle maksetaan enintään
  - Kohdentamisalueella 20 % sitoumusalasta
  - Muulla alueella 5 % sitoumusalasta

Suojavyöhyke

- Et voi lisätä kokonaan uutta suojavyöhykealaa, ala muutetaan kunnassa viherkesannoksi
- Voit lisätä sitoumukseen vanhoja suojavyöhyke- tai luonnon ja maiseman monimuotoisuus -erityistukisopimusaloja, joiden sopimus on päättynyt syksyllä 2017 tai keväällä 2018
- Ilmoita voimassaoleva suojavyöhykeala suojavyöhykkeenä
  - Muutoin suojavyöhykkeen ympäristökorvaus peritään takaisin edellisiltä sitoumusvuosilta
    - Tämä ei koske peruslohkon hallinnanmuutoksia
  - Toimenpiteessä v. 2017 olleet alat voivat säilyä sitoumuksessa hallinnan muutoksissa

Monivuotinen ympäristönurmi

- Et voi lisätä alaa, ala muutetaan kunnassa monivuotiseksi nurmeksi
- Ilmoita voimassaoleva monivuotinen ympäristönurmiala monivuotisena ympäristönurmena
  - Muutoin monivuotisen ympäristönurmen ympäristökorvaus peritään takaisin edellisiltä sitoumusvuosilta
    - Tämä ei koske peruslohkon hallinnanmuutoksia
- Toimenpiteessä v. 2017 olleet alat voivat säilyä sitoumuksessa hallinnan muutoksissa

Luonnonhoitopeltonurmi

- Luonnonhoitopeltonurmi tulee olla samalla alalla vähintään kaksi vuotta.
  - Hallinnan muutoksissa kaksi vuotta ei tarvitse täyttyä
  - Hallinnan muutoksissa edellisen haltijan ilmoitus täyttää kahden

vuoden velvoitetta

- Luonnonhoitopellon ympäristökorvaus peritään takaisin edelliseltä sitoumusvuodelta, jos et ilmoita luonnonhoitopeltoa kahta vuotta.
  - Toimenpiteen maksamisen %-rajoitukset vaikuttavat takaisinperintään
  - Jos maksun ylimenevä ala ei täytä säilyttämisvaatimuksia, takaisinperintää ei tehdä.

Orgaanisen katteen käyttö puutarhakasveilla ja siemenperunalla

- Muista ilmoittaa toimenpiteeseen vähintään 0,05 ha vähintään yhdelle kasvulohkolle
- Toimenpiteen korvaus peritään takaisin koko sitoumuskaudelta, jos vähimmäisilmoitusala ei täyty vuosittain.

Peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys

- Kasvipeitteisyys ilmoitetaan syysilmoituksella 31.10.2018 mennessä Vipupalvelussa tai lomakkeella 465
- Ilmoita kasvipeitteisyyteen vähintään 20 % sitoumusalasta
- Jos sinulla on lohkoja sekä kohdentamisalueella että muulla alueella, 20 %:n vähimmäisalan tulee täyttyä kohdentamisalueella ja muulla alueella erikseen
  - Muussa tapauksessa toimenpide hylätään koko sitoumusajalta ja maksettu korvaus takaisinperitään
- Et voi ilmoittaa kasvipeitteisyyteen seuraavia aloja v. 2016 eteenpäin.
  - Suojavyöhykkeet
  - Monivuotiset ympäristönurmet
  - Luonnonhoitopeltonurmet
  - Viherlannoitusnurmi
  - Monimuotoisuuspellot (niitty, maisema, riista)
  - Orgaanisen katteen käyttö puutarhakasveilla ja siemenperunalla -toimenpiteen alaa
  - Erityitukisopimusaloille: suojavyöhykkeen perustaminen ja hoito tai turvepeltojen pitkäaikainen nurmiviljely
  - Katso kasvipeitteisyyteen kelpaavat kasvit sitoumusehdoista.

Peltoluonnon monimuotoisuus

Kerääjäkasvit

- Saat maksun enintään 25 % sitoumusalasta
- Et voi perustaa kerääjäkasvilla seuraavan vuoden kasvustoa lukuun ottamatta
  - Jos seuraavan vuoden ilmoitettu ala on kesantoa
  - Jos lohkon hallinta on muuttuu seuraavaksi vuodeksi
- Muista merkitä kerääjäkasvin kylvöpäivä lohkokohtaisiin muistiinpanoihin!

Viherlannoitusnurmet

- Voit ilmoittaa viherlannoitusnurmen samalle alalle enintään kolmena vuonna peräkkäin
- Viherlannoitusnurmelle ei makseta ympäristökorvausta, jos ilmoitat samalle kasvulohkolle viherlannoitusnurmea 4:nä vuonna
- Viherlannoitusnurmen jälkeen lohkolle voit ilmoittaa muutakin kuin satoa

tuottavaan kasvia tai alaa.

Saneerauskasvit

- UUTTA 2018: Saneerauskasvimaksun ehtona on, että samalle peruslohkon alalle on ilmoitettu perunaa, sokerijuurikasta tai avomaan puutarhakasveja jonakin vuonna 2015-2017
  - Avomaan puutarhakasveihin luetaan kaikki muut puutarhakasvien korvaukseen vuosina 2015-2017 oikeutetut kasvit lukuun ottamatta kuminaa.
  - Vipu kertoo, mille alalle voit saada korvauksen
- Saat maksun enintään 25 % sitoumusalasta
- Saat saneerauskasville korvauksen samalta alalta enintään kahtena vuonna peräkkäin

Monimuotoisuuspellot

- Riistakasvipelto, maisemakasvipelto, niittykasvipelto
- Perusta riistakasvipelto ja maisemakasvipelto vuosittain
- Niittykasvipelto on oltava kaksi vuotta
  - Niittykasvipellon ympäristökorvaus peritään takaisin edelliseltä vuodelta, jos alalle ei ilmoiteta niittykasvipeltoa kahta vuotta peräkkäin
  - Hallinnansiirtotapauksissa takaisinperintää ei tehdä

Lue tarkemmin lohkokohtaisten toimenpiteiden ehdot sitoumusehdoista[38].

Viherryttämistuen vaatimusten vaikutus ympäristökorvauksen maksuun

- Viherryttämistuen vaatimusten vaikutus tarkastellaan vuosittain, eli maksun voi saada seuraavana vuonna vaikka se estyisi vuonna 2018.
- Luomutuotannon kasvulohkoilla ei ole seuraavia viherryttämistuesta johtuvia rajoituksia, jos tila on vapautettu viherryttämistuen vaatimuksista luomutuotannon perusteella.
- UUTTA 2018: Viherryttämisen ehtomuutos 2018 vaikuttaa myös ympäristökorvauksen maksuun

Voit kerrata viherryttämistuen vaatimusten vaikutukset ympäristökorvauksen maksuun täältä[39].

Tärkeitä huomioita vuosien 2015-2017 valvonnoista

Tarkista, että toimit ehtojen mukaisesti. Alle on kerätty ehtoja, joiden puutteista on aiheutunut vuosina 2015 -2017 eniten sanktioita ympäristösitoumukseen. Huolehdi, että omalla tilallasi asiat ovat kunnossa!

Piennarvaatimus

- 1 metrin levyinen lannoittamaton ja kasvinsuojeluaineilla käsittelemätön piennar valtaojien ja vesistöjen varrella on tilakohtaisen toimenpiteen, RTK:n, perustason vaatimus ja samalla täydentävien ehtojen vaatimus
- Huom! Suojakaistavaatimus ympäris-

[38] https://ruokavirasto.mobiezine.fi/zine/304/cover

[39] http://www.mavi.fi/fi/tuet-ja-palvelut/viljelija/Documents/viherryttamistuen-vaatimusten-vaikutus-ymparistokorvauksen-maksuun.pdf

tösitoumuksessa on kuitenkin 3m vesistöjen varrella.

Suojakaistavaatimus

- 3 metrin levyinen lannoittamaton, kasvipeitteinen ja kasvinsuojeluaineilla käsittelemätön suojakaista vesistöjen varrella on RTK:n tukiehto
  - Mittaa suojakaista peltolohkon reunasta pellolle päin.
- Muista lisäksi, että 5m lannoittamattoman alueen vaatimus vesistön reunassa on tilakohtaisen toimenpiteen, RTK:n perustason vaatimus ja samalla täydentävien ehtojen vaatimus.
  - Mittaa lannoittamaton alue vesistön keskivedenkorkeuden mukaisesta vesirajasta.

Lanta-analyysi

- Lanta-analyysi on perustason vaatimus toimenpiteessä ravinteiden ja orgaanisten aineiden kierrättäminen ja samalla täydentävien ehtojen vaatimus
- Tilalta tulee löytyä voimassaoleva lanta-analyysi, mikäli tilalla syntyy tai/ja mikäli tila käyttää lantaa lannoitteena enemmän kuin 25m3 vuodessa

Viljavuustutkimukset

- Viljavuustutkimus on RTK:n tukiehto
- Viljavuustutkimus viiden vuoden välein. **Huomioi, että uuden viljavuustutkimuksen tuloksen on oltava käytettävissä ennen seuraavaa lannoituskertaa**
- Pidä siis huoli, että aina kun lannoitat, tulee viljavuustutkimuksen olla voimassa!

Kasvinsuojelu

- Kasvinsuojeluaineiden käytön ehtoja on sekä ympäristösitoumuksen vähimmäisvaatimuksissa (jotka sisältyvät sitoumuksen perustasoon) että täydentävien ehtojen vaatimuksissa
- Kertaa vaatimukset sekä sitoumusehdoista että täydentävien ehtojen oppaasta!

Lohkokirjanpito

- Lohkokirjanpito on tilakohtaisen toimenpiteen, RTK:n, tukiehto
- Säilytä lohkokirjanpito koko sitoumuskauden ajan ja sen päättymisen jälkeen neljä vuotta.
- Huomioi, että esimerkiksi kasvinsuojeluaineiden käytön kirjaamisessa on muutoksia aikaisempaan ohjelmakauteen verrattuna

Ympäristösitoumuksen lohkokohtaiset kirjaamisvaatimukset

- Lohkon tunnus ja pinta-ala
- Maalaji
- Kalkitus (käytetty tuote, levitysmäärä ja levitysaika)
- Lohkolla toteutetut ympäristönhoito- ja vastaavat toimenpiteet (esim. pientareilla tehdyt toimenpiteet, kastelu, salaojitus ja valtaojien kaivuu)
- Lohkon muokkauspäivä ja –tapa
- Kylvö- ja istutuspäivä
- Kasvilaji ja siemen- tai taimimäärä
- Satotaso tarpeellisine perusteluineen
- Sadonkorjuun ja niiton päivämäärä
- Laidunnus
- Suoja- ja monimuotoisuuskaistojen perustaminen ja niillä tehtävät hoitotoi-

menpiteet ja muut tapahtumat
  - kasvuston tuhoaminen
  - hukkakauran tai muiden rikkakasvien torjunta
  - kasvuston uudelleen perustaminen
  - monimuotoisuuskaistan sijainti'

Lannoitus

- Lannoituspäivä tai –päivät
- Väkilannoitteiden ja orgaanisten lannoitevalmisteiden lajit ja määrät
- Lohkolle levitetyn typen määrä
- Lohkolle levitetyn fosforin määrä
- Fosforin tasauksen alkaminen ja tasausvuosi

Kasvinsuojelu

- Kasvinsuojeluaineen täydellinen nimi
- Käyttöajankohta
- Käyttömäärä
- Käyttökohde (eli viljelykasvi ja pinta-ala, jolle ainetta on käytetty)
- Havaitut taudit ja tuholaiset
- Syy kasvinsuojeluaineen käyttöön eli oletko tehnyt päätöksen torjunnasta rikkakasvien, kasvitautien, kasvitaudeille otollisten olosuhteiden, havaitun tautitilanteen tai tuhoeläinten takia tai oletko käyttänyt kasvunsäädettä havaitun laontorjuntatarpeen takia. Voit myös luetella torjuntapäätökseen johtaneet havaitut rikkakasvit, tuhoeläimet tai kasvitaudit.
- Muut toteutetut kasvinsuojelutoimenpiteet

Ympäristösitoumuksen lohkokohtaisten toimenpiteiden ehdoissa edellytetyt kirjaamisvaatimukset

Lietelannan sijoittaminen peltoon

- Kirjaa lohkomuistiinpanoihin käyttämäsi lietelanta, virtsa, lietelannasta erotettu nestejae ja/tai nestemäinen orgaaninen lannoitevalmiste ja levitysmäärä lohkoittain.
- Kirjaa edellä mainitun, levitetyn lannoitteen typpi- ja fosforiravinnemäärät.

Ravinteiden ja orgaanisten aineiden kierrättäminen

- Kirjaa lohkomuistiinpanoihin käyttämäsi lannoitevalmiste, maanparannusaine, kasvualusta tai/ja toiselta tilalta hankittu kuivalanta tai lannasta erotettu kuivajae ja levitysmäärä.
- Kirjaa edellä mainittujen levitettyjen orgaanisten materiaalien typpi- ja fosforiravinnemäärät lohkokohtaisiin muistiinpanoihin.

Valumavesien hallinta

- Pidä kirjaa tehdyistä säätö-, hoito- ja huoltotoimenpiteistä. Voit merkitä tiedot toimenpiteistä myös lohkokohtaisiin muistiinpanoihin erillisen päiväkirjan sijasta.
- Merkitse lohkokohtaisiin muistiinpanoihin myös lohkon perustiedot ja vuosittaiset viljelytoimenpiteet.

Suojavyöhykkeet

- Tee lohkokohtaisiin muistiinpanoihin merkinnät suojavyöhykkeen perustamis- ja hoitotoimenpiteistä, kasvuston tuhoutumisesta, hukkakauran tai mui-

den rikkakasvien torjunnasta ja kasvuston uudelleen perustamisesta.

Monivuotiset ympäristönurmet

- Merkitse lohkokohtaisiin muistiinpanoihin peruste monivuotisen ympäristönurmen perustamiselle.

Luonnonhoitopelto-nurmet, viherlannoitusnurmet, kerääjäkasvit, saneerauskasvit ja monimuotoisuuspellot

- Ei erillisiä lisävaatimuksia lohkokohtaisten muistiinpanojen lisäksi.
- Muista kirjata myös kerääjäkasvin kylvöpäivä!

Puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvisuojelu

- Tee lohkokohtaisiin muistiinpanoihin merkinnät:
- käytetystä kasvinsuojelumenetelmästä ja torjunnan onnistumisesta
- kasvuston tai kasvituhoojien tarkkailusta ja torjunnasta
- kemiallisen torjunnan perusteluista
- Säilytä ostokuitit valmisteiden hankinnasta tai urakointityöstä.

Ympäristökorvaus: Ympäristösopimukset

HUOMIOITAVAA:

Haettavissa olevat sopimukset vuonna 2018:

- Kosteikkojen hoito (vain hakuvuonna alkavat)
- Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoito (vain hakuvuonna alkavat)
- Alkuperäiskasvien ylläpitosopimus
- Uusia ympäristösopimuksia voi tehdä valtion määrärahojen puitteissa.
- Hae kaikille erityistuki- ja ympäristösopimuksille maksua vuosittain Vipu-palvelussa tai lomakkeella 101B viimeistään 15.6.
- Ilmoita myös kasvit vuosittain Vipu-palvelussa tai lomakkeella 102 B viimeistään 15.6.

Alkuperäisrotusopimus

- Voit hakea eläinmäärän lisäystä vuoden 2016 sopimuksiin lomakkeella 218 E alueesi ELY-keskuksesta viimeistään 15.6.
- Jos sinulla on alkuperäisrotusopimus, mutta ei ympäristö- tai luomukorvaussitoumusta, ja:
  - haet myös esim. perustuen, viherryttämistuen tai luonnonhaittakorvauksen maksua → hae alkuperäisrotusopimuksen maksua Vipussa tai lomakkeella 101B
  - et hae muita päätukihaun tukia → hae alkuperäisrotusopimuksen maksua lomakkeella 218M ja palauta se ELY-keskukseen.

1. Kasvilajien ilmoittaminen tukihaussa

Ohjelmakauden 2014-2020 sopimusten kasvit

Ilmoita kasvit Vipu-palvelun kasvulohkotiedoissa tai lomakkeella 102 B alla olevan mukaisesti, vuosittain ja ensimmäisen kerran sinä vuonna, kun sopimus alkaa. Palauta kasvulohkotiedot viimeistään päätukihaun viimeisenä palautuspäivänä.

Taulukko 1: Ohjelmakauden 2014-2020 sopimukset

Sopimus	Merkitse lohkolle kasvi
Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoito	• Ympäristösopimusala, pysyvä nurmi • Ympäristösopimusala, metsämaa • Ympäristösopimusala, muu ala (kosteikot tai alat, jotka ovat liian puustoisia pysyviksi nurmiksi, mutta ei kuitenkaan metsää).
Kosteikon hoito	• Ympäristösopimusala, muu ala.
Kurki-, hanhi- ja joutsenpelto	• Kurki-, hanhi- ja joutsenpelto (sopimus)

* Lataa taulukko pdf-tiedostona[40]

Vanhat erityistukisopimukset, ohjelmakaudet 1995–2010

Ilmoita kasvit Vipu-palvelun kasvulohkotiedoissa tai lomakkeella 102 B vuosittain. Ilmoita samat kasvit, kuin olet ilmoittanut tähänkin asti. Muuta kasvi lohkolle, jos vanha sopimus on loppunut ja olet hakenut uuden kauden mukaista ympäristösopimusta, joka on alkanut 2015 tai sen jälkeen.

[40] https://ruokavirasto.mobiezine.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Ympäristösopimukset_kasvit_taulukko1.png

Taukukko 2: Vanhojen erityistukisopimusten (ohjelmakaudet 1995–2010) kasvit

Sopimus	Merkitse lohkolle kasvi
20-v. Kosteikkojen ja laskeutusaltaiden hoito	• 20 v. erityistukisopimus, muu ala
20 –v. • Suojavyöhykkeen hoito: • Luonnon monimuotoisuuden edistäminen • Maiseman kehittäminen ja hoito	• 20 v. erityistukisopimus, pelto
10-v. • Maiseman kehittäminen ja hoito • Luonnon monimuotoisuuden edistäminen • Luonnon ja maiseman monimuotoisuuden hoito	• Erityistukisopimusala, pysyvä laidun • Erityistukisopimusala, muu ala (jos lohko ei täytä pysyvän laitumen määritelmää ja se on esim. liian puustoinen) • Erityistukisopimusala, pelto • Erityistukisopimusala, metsämaa • Lumo-sopimuslohkoille kasvi edellisenä vuonna ilmoitetun perusteella.
10-v. Suojavyöhykkeen perustaminen ja hoito	• Suojavyöhykenurmi (sopimukset ennen 2015) • Erityistukisopimusala, pysyvä laidun • Erityistukisopimusala, muu ala (jos lohko ei täytä pysyvän laitumen määritelmää ja se on esim. liian puustoinen).
10-v. Kosteikon ja laskeutusaltaan perustamisesta ja hoito	• Erityistukisopimusala, muu ala • Erityistukisopimusala, pysyvä laidun • Erityistukisopimusala, pelto • Erityistukisopimusala, metsämaa.
10-v. Turvepeltojen pitkäaikainen nurmiviljely	• Monivuotinen nurmikasvi

* Lataa taulukko pdf-tiedostona[41]

2. Vuosina 2015-2017 tehtyjen sopimusten muutokset

Sopimusalan tulee pysyä pääsääntöisesti samana koko sopimuskauden. Sopimusalaa ei voi suurentaa. Jos joudut tekemään muutoksia sopimuslohkoihin, ota yhteyttä ELY-keskukseen. Ilmoita lohkomuutoksista ELY-keskukseen viimeistään 15.6.2018.

Alan väheneminen ympäristösopimuksissa

Voit pienentää sopimusalaa vähimmäisalaan saakka (0,3/5,0 ha) ilman takaisinperintää, jos sopimusala siirtyy toisen henkilön hallintaan. Jos vähennät sopimusalaa alle vähimmäisalan, sopimus puretaan, eikä tästä aiheudu sinulle takaisinperintää. Kyseessä oleva toinen henkilö/taho voi jatkaa sopimuksen toteuttamista, jos tuensaajan tukikelpoisuuden edellytykset täyttyvät tai luopua sopimuksesta.

Jos sinulla on kurki-, hanhi- tai joutsenpeltosopimus, pinta-ala voi vähentyä 5 hehtaariin saakka ilman takaisinperintää, jos uusjako tai tilusjärjestelyjen kautta sopimukseen kuuluvaa alaa siirtyy toisen henkilön hallintaan. Jos sopimusala vähenee alle 5 hehtaarin, sopimus puretaan. Tästä ei myöskään aiheudu takaisinperintää.

Voit luopua sopimuksesta ylivoimaisen esteen tai poikkeuksellisen olosuhteen vuoksi ilman takaisinperintää.

Jos itse poistat sopimuksesta alaa (esim. talonrakentaminen, tien rakentaminen, golfkenttä tai vastaava maankäyttömuodon muutos) siten, ettei poistettavaa alaa koskevia toimenpiteitä voida enää toteuttaa, sopimuksesta poistetulle alalle maksetut korvaukset peritään takaisin. Jos sopimusala tämän vuoksi pienenee alle vähimmäisalan, sopimus puretaan ja kaikki siitä maksetut korvaukset peritään takaisin.

Yksittäisen lohkon pinta-ala voi muuttua ajantasaistuksen tai valvonnan johdosta. Jos lohkon pinta-ala pienenee, seuraamukset toteutetaan valvontasääntöjen mukaan (takaisinperintä näytön mukaan enintään 4 vuodelta). Jos pinta-ala kasvaa, korvaukset maksetaan muuttuneen pinta-alan mukaisina seuraavana vuonna.

Pinta-ala virheitä voisi vähentää sillä, että sopimusalueet mitattaisiin GPS:llä ennen sopimuksen tekemistä.

Alan tai eläinmäärän lisääminen sopimuksissa

Jos haluat lisätä sopimusalaa kesken sopi-

[41] https://ruokavirasto.mobiezine.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Ympäristösopimukset_kasvit_taulukko2.png

muskauden, sinun on haettava uuden alan kattava sopimus seuraavassa päätukitukihaussa. Uudesta alasta tehdään uusi 5 -vuotinen sopimus. Olemassa olevaan sopimukseen et voi lisätä alaa. Vaihtoehtoisesti voit hakea uutta, aiemman ja uuden sopimusalan kattavaa sopimusta. Tällöin alkaa kuitenkin uusi viisivuotinen sopimus.

Voit hakea vuonna 2016 alkaneeseen alkuperäisrotusopimukseen sopimuseläinmäärän lisäystä vuonna 2018. Sinun on noudatettava lisäyseläimillä kaikkia sopimuseläimiä koskevia ehtoja.

Ympäristösopimuksen vaihtaminen

Voit vaihtaa ympäristösopimuksen/ympäristötuen erityistukisopimuksen tai sen osan toiseksi erityyppiseksi sopimukseksi, jos vaihtoon sisältyy ilmeisiä etuja ympäristön kannalta ja voimassa oleva sopimus tehostuu merkittävästi. Esimerkiksi maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoidon sopimuksessa oleva luonnonlaidunalueesta tehty sopimus on mahdollista vaihtaa kosteikkosopimukseksi, jos siitä on ympäristöllisiä etuja. Tällöin vanha sopimus jatkuu kuitenkin mahdollisesti voimaan jäävän sopimuksen osalta loppuun, mutta sen ala pienenee. Tällaisessa tilanteessa sopimusalan pieneneminen ei aiheuta sinulle takaisinperintää. Jos kuitenkin luovut uudesta vaihtamisen jälkeen tehdystä sopimuksesta kokonaisuudessaan ja alkuperäinen sopimus jää voimaan, aiheuttaa sopimuksesta poistuvat alueet takaisinperinnän.

Voit hakea uutta sopimusta alkavaksi 1.5. päätukihaun yhteydessä. Ympäristökorvaus maksetaan vaihtamisen jälkeen uuden sopimuksen mukaisena.

Ympäristösopimuksen siirtäminen

Voit siirtää koko ympäristösopimusalan, osan siitä, tai koko maatilan toiselle henkilölle sopimuksen voimassaoloaikana. Uusi (ehdot täyttävä) sopimusalan haltija voi jatkaa koko sopimusta tai siirrettyä alaa vastaavaa osaa siitä sen jäljellä olevan voimassaoloajan tai sopimus voidaan purkaa. Takaisinperintää ei sinulle näissä tapauksissa aiheudu.

3. Haettavissa olevat (ohjelmakauden 2014–2020) ympäristösopimukset ja alkuperäiskasvien ylläpitosopimus:

- Kosteikkojen hoito
- Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoito (arvokkaat perinnebiotoopit, joilla on korkeampi hehtaarikorvaus) sekä muut perinnebiotoopit ja luonnonlaitumet)
- Alkuperäiskasvilajikkeiden ylläpitosopimusta voi hakea, jos hakijan alkuperäiskasvilajike on hyväksytty Eviran ylläpitämään Suomen kansalliseen kasvilajikeluetteloon.

3.1 Hae uutta sopimusta

Jos täytät aktiiviviljelijän määritelmän, voit hakea kaikkia haettavissa olevia ympäristösopimuksia. Lisäksi rekisteröidyt yhdistykset voivat hakea kosteikkojen hoitosopimusta tai maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitosopimusta. Myös vesilain mukaiset vesioikeudelliset yhteisöt voivat hakea kosteikonhoitosopimusta.

Voit hakea ympäristösopimusta, vaikka et tee ympäristösitoumusta.

Sopimusten kesto on 5 vuotta. Sopimuskausi ja –vuosi alkavat 1.5. hakuvuonna. Sopimuskausi ja -vuosi päättyvät 30.4.

Sopimusalan tulee olla vähintään 0,3 ha.

Voit hakea ympäristösopimusta palauttamalla kyseessä olevan sopimushakemuksen vaadittavine liitteineen ELY-keskukseen viimeistään 15.6.2018.

Kosteikkojen hoitosopimus
(aktiiviviljelijä, ry:t ja yhteisöt)
Lomake 262 + liitteeksi:

- hoitosuunnitelma (aktiiviviljelijät, ry, yhteisö)
- vuokra- tai muu sopimus (aktiiviviljelijät, ry, yhteisö)
- kopio kokouspöytäkirjasta (ry tai yhteisö)
- lohkokartta, jos lohko ei ole koskaan ollut sopimuksella (aktiiviviljelijät, ry, yhteisö)
- suunnitelmakartta (aktiiviviljelijät, ry, yhteisö)
- edellisen sopimuksen hoitopäiväkirja (aktiiviviljelijät, ry, yhteisö)
- sopimuksiin vaaditaan myös lohkojen ilmoittaminen Vipu-palvelun kasvulohkotiedoissa tai lomakkeen 102 B palauttaminen sopimushakemuksen yhteydessä

Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitosopimus
(aktiiviviljelijä, ry:t ja yhteisöt)
Lomake 253 + liitteeksi:

- hoitosuunnitelma (aktiiviviljelijät, ry,)
- vuokra- tai muu sopimus (aktiiviviljelijät, ry)
- kopio kokouspöytäkirjasta (ry)
- lohkokartta, jos lohko ei ole koskaan ollut sopimuksella (aktiiviviljelijät, ry)
- suunnitelmakartta (aktiiviviljelijät, ry)
- edellisen sopimuksen hoitopäiväkirja (aktiiviviljelijät, ry)
- sopimuksiin vaaditaan myös lohkojen ilmoittaminen Vipu-palvelun kasvulohkotiedoissa tai lomakkeen 102 B palauttaminen sopimushakemuksen yhteydessä

Alkuperäiskasvilajikkeiden ylläpitosopimus

- Hakijan ei tarvitse olla aktiiviviljelijä.
- Lomake 214 + liitteeksi jäljennös Eviran ylläpitopäätöksestä.

Uusi hakija

Muista palauttaa myös alla olevat lomakkeet tarpeen mukaan, jos haet ensimmäisen kerran sopimuksia etkä ole hakenut aiemmin muita viljelijätukia:

- 101A maatilan perustietolomake. Toimita lomake maatilan sijaintikunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle tai Ely-keskukseen viimeistään päätukihaun viimeisenä palautuspäivänä.
- 456 lomakkeella annat asiointioikeudet eli käyttöoikeudet sähköiseen asiointiin Vipupalvelussa ensisijaiselle viljelijälle ja oikeuden allekirjoittaa yksin kaikki viljelijätukiasiointiin liittyvät paperilomakkeet ja asiakirjat. Toimita lomake maatilan/sopimuskohteen sijaintikunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle tai ELY-keskukseen viimeistään päätukihaun viimeisenä palautuspäivänä.
- 102 B ilmoita tällä lomakkeella kaikki hallinnassasi olevat sopimuslohkot ja niiden kasvit (sekä kaikki hallinnassasi oleva maatalousmaa) tällä lomakkeel-

la ja toimita lomake maatilan sijaintikunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle tai ELY-keskukseen viimeistään päätukihaun viimeisenä palautuspäivänä.

- 102 C ilmoita tällä lomakkeella uudet peruslohkot, joilla ei ole vielä peruslohkotunnusta ja toimita lomake maatilan sijaintikunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle tai ELY-keskukseen viimeistään päätukihaun viimeisenä palautuspäivänä.

Hoitosuunnitelman sisältö

Liitä ympäristösopimushakemukseen hoitosuunnitelma (ei koske alkuperäisrotujen kasvattamista).

Suunnitelmassa on oltava vähintään seuraavat tiedot:

1) Arvio hankkeen vaikutuksista ympäristöön tai maisemaan ja hoidon tavoitteet.

2) Suunnitellun hankkeen **yleiskuvaus**, jonka perusteella voidaan arvioida onko alueella sellaisia luonto- tai maisema-arvoja tai merkitystä maatalouden vesiensuojelussa.

3) Suunnitelma-alueen kartta, johon on merkittävä ne peruslohkot, joita hakemus koskee, ja

1. josta ilmenevät uusien lohkojen rajat ja sijainti peruskartalla.
2. josta käy ilmi peruslohkon muutos tai rajakorjaus, jos sopimuksen kohteena oleva lohko on jaettu, yhdistetty tai sen rajaa on korjattu sopimuksen hakuvuonna.

Kiinnitä huomiota siihen, miten määrität sopimusalueen kartalle. Jos olet määrittänyt sopimusalueen virheellisesti, se aiheuttaa valvonnassa pinta-alavirheitä. Valvonnassa voi olla vaikea todentaa lohkon rajoja, jos maastossa ei ole selkeitä rajoja nähtävissä. Voit ehkäistä pinta-alavirheitä merkitsemällä sopimusalueet pysyvällä tavalla maastoon tai mittaamalla ne GPS:llä ennen sopimuksen tekemistä.

4) Hoitosuunnitelma, johon sisältyy yksilöidyt perustamis-, hoito- ja muut toimenpiteet lohkokohtaisesti jokaiselle sopimusvuodelle ja niiden toteutusaikataulu vuosittain sekä selostus siitä, miten toimenpiteet edistävät sopimukselle asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

Ympäristösopimukseen sisällytettävien toimenpiteiden on tähdättävä sopimustyypin tavoitteiden mukaisesti alueen monimuotoisuus- tai maisema-arvojen tai vesiensuojelun suunnitelmalliseen edistämiseen ja alueen laadun tavoitteelliseen parantamiseen. Toimenpiteet on perusteltava laadullisesti alueen ympäristönsuojelun tai luonto- tai maisema-arvojen hoidon tavoitteiden kannalta. Vain alueen laadun parantamisella perusteltujen toimenpiteiden voidaan Maatalousluonnon monimuotoisuus- ja maisemanhoito sopimuksessa ylittävän perustasoksi katsottavan maatalousmaan säilyttämisvaatimuksen. Esitä vuosittaiset toimenpiteet suunnitelmassa ja perustele, miten niiden odotetaan parantavan alueen luonto- tai maisema-arvoja. Luontoarvojen parantamista ovat erilaiset lajistoa ja luontotyyppejä edistävät toimenpiteet.

Aloita toimenpiteet jokaisella sopimukseen sisältyvällä lohkolla ensimmäisenä sopimusvuonna, ellei hyväksytty suunnitelma muuta edellytä.

Jos haet sopimusta Natura 2000 -verkostoon kuuluvalle alueelle, luonnonsuojelualueelle tai muun lainsäädännön mukaan perusteella suo-

jellulle alueelle, sinulta edellytetään, että alueella tehtävät toimenpiteet ylittävät lainsäädännön edellyttämät hoitotoimet ja että sopimukseen kuuluvista toimenpiteistä ei makseta tai ole maksettu korvausta muun lainsäädännön kautta.

Ympäristösopimus ei voi sisältää toimenpiteitä, joiden toteuttamisesta maksetaan jo muuta EU:n tai kansallisen tukijärjestelmän tukea tai toimenpiteitä, jotka sinun täytyy tehdä muun lainsäädännön perusteella.

5) Jäljennös hoitopäiväkirjasta tai lohkokohtaisista muistiinpanoista aiemmalta sopimuskaudelta, jos hakemasi alue tai sen osa on kuulunut aiemmin suunnitelmaa vaativaan sopimukseen ja jonka sopimusehtona on ollut hoitopäiväkirjan pitäminen.

4. Kosteikon hoitosopimus

Kosteikot täydentävät pelloilla tehtäviä vesiensuojelutoimenpiteitä maatalouden kuormituksen vähentämisessä. Kosteikkojen merkitys vesien tilaa parantavina toimina voi olla paikallisesti merkittävä.

Toimenpide edistää viljelyalueiden luonnon ja maiseman monimuotoisuutta, kun peltoalueilta kuivatustoimenpiteiden myötä vähentyneet kosteat elinympäristöt lisääntyvät. Kosteikot ja luontaisen kaltaiset uomat monipuolistavat viljelyalueiden elinympäristöjä ja luovat maisemallista vaihtelua. Maatalousalueiden lajisto monipuolistuu, yksilömäärät kasvavat ja riista-, kala- ja raputalous hyötyvät.

Toimenpidettä voit toteuttaa esimerkiksi vesienhoitosuunnitelmissa todettujen vesistöjen valuma-alueilla, missä toimenpiteellä voit merkittävästi ja tarkoituksenmukaisesti pienentää maatalouden aiheuttamaa vesistökuormitusta ja/tai lisätä maatalousalueiden luonnon monimuotoisuutta sekä edistää riista-, kala- ja raputaloutta.

Kosteikot ovat osin pysyvästi ja tulva-alueet mahdollisesti vain osan vuotta veden peittämiä alueita, jotka toimivat kiintoaineksen ja ravinteiden pidättäjinä, eliöstön, muun muassa lintujen pesimä- ja ruokailuympäristöinä sekä viljelymaiseman monipuolistajina. Luonnonmukaisiksi muutetut uomat voi kunnostaa luonnonmukaisen vesirakentamisen periaatteiden mukaisesti. Sopimusalueeseen kuuluvat kosteikkojen, tulva-alueiden ja kunnostettujen uomien lisäksi niiden hoidon kannalta tarpeelliset suoja-alueet.

Sopimukseen hyväksyttävät kohteet

Kosteikon hoitosopimusta voit hakea kosteikon, tulva-alueen tai luonnonmukaistetun uoman alle jääneestä ja hoitotoimien kohteena olevasta maa-alasta sekä hoidon kannalta riittävistä reuna-alueista. Voit ilmoittaa ja hoitaa reuna-alueet niiden leveyden perusteella joko ympäristösitoumukseen kuuluvina suojakaistoina tai suojavyöhykkeinä tai sopimusalueeseen sisältyvänä alana. Yhdellä hakemuksella voit hakea monenlaisia kosteikkotyyppejä tai kosteikkoja.

Kosteikon hoitosopimusta voit hakea myös kohteesta:

1. joka on perustettu ei-tuotannollisten investointien tuella/korvauksella.
2. jota on koskenut edellisien ohjelmakausien mukainen sopimus kosteikosta tai laskeutusaltaasta tai erityistukisopimus monivaikutteisen kosteikon hoidosta.
3. joka on pieni kosteikko tai tulvapelto, jonka osalta on ollut voimassa edellisien ohjelmakausien mukainen erityistukisopimus luonnon monimuotoisuuden ja maiseman edistämisestä.

4. joka on perustettu muulla rahoituksella ja joka täyttää ei-tuotannollisten investointien korvauksen mukaisen korvauskelpoisen kosteikkokohteen ehdot.

Et voi hakea kosteikon hoitosopimusta:

- vesiensuojelu- tai monimuotoisuusarvoja vailla olevien kastelualtaiden hoidosta
- alueen sellaisesta hoidosta, jossa tavoitteenasi on alueen muuttaminen järveksi tai lammeksi
- kohteista, joissa valumavesien aiheuttaman kuormituksen voidaan katsoa olevan peräisin pääasiassa muualta kuin maataloudesta.

Sopimushakemuksen hyväksyminen perustuu ELY-keskuksissa tehtävään tarveharkintaan. Hakemuksessa esitetyn kohteen ja sen hoitosuunnitelman tarkoituksenmukaisuutta arvioitaessa ELY-keskuksissa otetaan huomioon kohteen hoidon odotettavissa oleva vaikuttavuus maatalouden vesiensuojelu- ja/tai monimuotoisuustavoitteisiin, hoidon kustannustehokkuus sekä edellä esitetyt rajaukset. Ympäristösopimuksen hyväksymisen jälkeen sopimusalasi ei enää ole maatalouskäytössä olevaa maata.

Sopimusalan hoidolla edistät maatalouden aiheuttaman vesistökuormituksen vähentämistä tai parannat luonnoltaan yksipuolisen maatalousalueen elinympäristöjen monimuotoisuutta. Voit pitää kosteikkoa myös kasteluveden varastona, luonnonravintolammikkona kalankasvatuksessa, ravunkasvatuspaikkana sekä virkistyskäytössä. Toteuta hoitotoimenpiteet hyväksytyn suunnitelman ja tavoitteiden mukaisesti.

Kosteikkojen vuotuisia hoitotoimenpiteitä ovat muun muassa:

- lietteen poisto tarvittaessa
- mahdollisten kemiallisten saostusaineiden poisto ja lisäys
- patojen ja uomien hoitotoimet (patojen ja pengerrakenteiden tarkastukset ja kunnossapidot)
- kosteikon tai uoman reuna-alueiden kasvillisuuden niitto ja kasvijätteen poiskorjuu. Niittojätteen voit käyttää hyödyksi
- veden pinnan korkeuden seuraaminen.

Huolehdi luonnonmukaistettujen uomien hoidossa:

- veden virtaamaa hidastavista rakenteista, kuten pohjapadoista ja eroosiosuojauksista
- uoman reuna-alueiden kasvillisuuden säilymisestä
- tulvatasanteiden avoimuudesta.

Poista tarvittaessa tulva-alueilta kasvillisuutta tai sille laskeutunutta maa-ainesta.

Sopimusalueen laidunnus on sallittua, jos se ei haittaa luonnon monimuotoisuutta tai vesiensuojelua, eikä aiheuta eroosiota.

Kirjaa hoitotoimet hoitopäiväkirjaan tai lohkokirjanpitoon vuosittain kaikkien toimenpiteiden osalta.

Hoitosuunnitelmaan ei hakemuksen käsittelyn yhteydessä voida hyväksyä toimenpiteitä, joiden voidaan arvioida aiheuttavan haittoja toimenpidealueen ulkopuolella, kuten viljeltävien peltojen kuivatustilanteen heikkenemistä tai Natura 2000 -alueille, luontodirektiivin liitteissä 2, 4 ja 5 listatuille lajeille, lintudirektiivin liitteessä 1 listatuille lajeille, uhanalaisille lajeille tai luontotyypeille.

5. Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitosopimus

Toimenpide on luonnon monimuotoisuutta ja maisemaa edistävä lohkokohtainen ympäristösopimus. Toimenpiteen tavoitteena on ylläpitää ja edistää luonnon monimuotoisuutta sekä maisemanhoitoa maatalousympäristöissä. Toimenpide luo edellytykset maatalousalueiden hoitoa vaativien elinympäristöjen, niille ominaisen monipuolisen lajiston sekä maatalousalueiden maisema-arvojen suunnitelmalliselle edistämiselle. Tavoitteena on saada hoidon piiriin mahdollisimman suuri osa arvokkaaksi luokitelluista perinnebiotoopeista, lisätä hoidettujen perinnebiotooppien ja luonnonlaidunten kokonaisalaa, ylläpitää ja parantaa hoidon laatua sekä uhanalaisten lajien säilymistä. Lisäksi toimenpiteellä voi myös edistää peltojen reuna-alueiden maisema- ja monimuotoisuusarvoja.

Sopimukseen hyväksyttävät alueet

Voit toteuttaa toimenpidettä

- perinnebiotoopeilla,
- luonnonlaitumilla,
- luontoarvoiltaan monimuotoisilla tai maisemaltaan merkittävillä peltojen reuna-alueilla,
- pellon ja tien tai pellon ja vesistön välisillä reuna-alueilla,
- peltoalueiden metsäsaarekkeilla,
- maatalousympäristön uhanalaisten lajien edistämisessä,
- maatalousympäristön muinaismuistokohteilla sekä
- pitkäaikaiseen maankäyttöön liittyvän maaseudun kulttuuriperinnön hoidossa.

Hoitosuunnitelmasi tulee edistää alueen luonto- tai maisema-arvoja ja olla tarkoituksenmukainen luonnonvarojen kestävän käytön ja ympäristön tilan kannalta.

Perinnebiotoopilla tarkoitetaan ketoa, niittyä, rantaniittyä, lehdesniittyä, hakamaata, metsälaidunta tai nummea, jossa on nähtävissä selviä merkkejä aiemmasta laidunnuksesta tai alueen käytöstä karjan rehuntuotantoon.

Rantaniityllä, joka otetaan laidunkäyttöön, tulee olla jäljellä rantaniityille ominaisten lajien esiintymiä ja alueella on oltava edellytykset palautua rantaniityksi.

Metsälaidun on perinnebiotooppi, jos

- puusto koostuu eri ikäisistä lehti- tai havupuista ja laho- ja kolopuita on enemmän kuin talousmetsässä yleensä;
- metsälaitumella on valoisia aukkokohtia, joissa kasvaa niittykasveja;
- metsälaitumella esiintyy ruohoja ja heiniä enemmän kuin vastaavalla metsätyypillä yleensä. tämä perusteluihin

Metsälaitumia ovat edellä mainittujen kohteiden lisäksi vanhat kaskikoivikot, jolle on tyypillistä koivuvaltaisuus ja kaskeamiseen liittyvät kiviröykkiöt sekä laidunkäytöstä poistuneet metsät, joilla on ollut pitkään jatkunut laidunhistoria ja jotka ovat kunnostettavissa edellytykset täyttäväksi metsälaitumeksi.

Luonnonlaitumella tarkoitetaan pellon ulkopuolista laidunta, jota käytetään karjan rehuntuottoon ja jota ei nykytilassaan voida luokitella perinnebiotoopiksi tai kunnostettavaksi perinnebiotoopiksi. Luonnonlaitumesta voit hakea maatalousluonnon ja maiseman hoitoa koskeva sopimusta, jos sillä on muusta ympäristöstä erottuvia luonto- tai maisema-arvoja, joita voidaan edistää laidun-

nuksella. Luonnonlaitumen tulee sijaita maatalousympäristöön kuuluvassa maisemakokonaisuudessa. Luonnonlaitumiksi luetaan nyt myös reunavyöhykkeet ja metsäsaarekkeet, joiden luonto- ja maisema-arvoja hoidetaan laiduntamalla tai raivaamalla ja niittämällä.

Reunavyöhykkeiden on sijaittava maatalousympäristössä pellon ja metsän, pellon ja tien tai pellon ja vesistön välisellä, pellon ulkopuolisella alueella. Reunavyöhyke voi olla keskimäärin enintään 20 metriä leveä, mutta maisemallisesta syystä pellon ja vesistön tai pellon ja tien välinen raivaamalla hoidettava alue voi olla keskimäärin enintään 40 metriä leveä. Peltoalueilla sijaitsevien raivaamalla tai niittämällä hoidettavien metsäsaarekkeiden enimmäiskoko voi olla enintään yksi hehtaari. Jos reunavyöhyke hoidetaan laiduntamalla eli kyseessä on luonnonlaidun, ala voi olla leveämpi kuin 20 tai 40 m. Luonnonlaidunalueeseen ei voi liittää sellaisia alueita, joiden luonto- tai maisema-arvoja laidunnus ei edistä.

Alueet, joita et voi hakea sopimukseen ovat mm. viljellyt pihanurmikot tai puutarha- ja puistokäytössä olevat alueet tai laajat yhtenäiset avokalliot. Suunnitelmaan et voi laittaa toimenpiteiksi myöskään latojen säilyttämistä, ylläpitämistä tai kunnostamista. Sopimusta ei voida tehdä kohteista, joilla ei ole selviä edellytyksiä maatalousympäristön lajiston tai maiseman tulokselliseen edistämiseen hoitotoimenpiteillä, eikä kohteista, jotka ovat ensisijaisesti metsätalouskäytössä. Kohteista löydät tarkemman listan sopimusehdoista osoitteesta www.mavi.fi →Oppaat ja lomakkeet→ Viljelijä → Ympäristösopimusten sopimusehdot[42].

Sopimusalan hoito

Hoida ja kunnosta sopimusalue erillisen hyväksytyn suunnitelman mukaisesti. Suunnitelmaan hyväksyttyjen hoitotoimenpiteiden tulee edistää toimenpiteen tavoitteita ja olla riittäviä laadukkaan hoidon varmistamiseksi. Hoitotoimenpiteillä säilytät tai edistät sopimusalueen tavanomaisesta poikkeavia luonto- tai maisema-arvoja hoitamalla kasvi- ja eläinlajien säilymisen ja lisääntymisen sekä viljelymaiseman kannalta tärkeitä alueita tai kohteita. Toteuttamiesi toimenpiteiden on perustuttava paikallisen luonnon edellytyksiin ja toteutuksessa sinun on kiinnitettävä huomiota alueellisiin erityispiirteisiin, maisemaan ja kulttuuriperinteeseen.

Suunnittele ja toteuta perinnebiotoopiksi luokitellun alueen ja uhanalaisen lajin esiintymän hoitotoimenpiteet siten, että ne ovat ensisijaisesti eduksi alueen maatalousluonnon monimuotoisuudelle. Muunlaisilla kohteilla voit pitää maiseman hoitoa ensisijaisena tavoitteena. Voit sisällyttää sopimukseen viljelyhistoriaan kuuluvien rakennelmien, muinaismuistojen sekä niiden lähiympäristöjen hoitoa. Perinteisiä karjatalouteen liittyviä rakenteita ja rakennelmia ovat esimerkiksi kiviaidat, kivisaarekkeet, riukuaidat, portit, veräjät, erilaiset heinän kuivatustelineet, suovat ja pielekset, karjasillat ja suoniittyjen patorakenteet. Kunnostaessasi rakennelmia säilytä paikalliset tyyppiratkaisut ja käytä mahdollisuuksien mukaan alkuperäisiä materiaaleja ja työtapoja.

Jos alueella on tiedossa oleva luonnonsuojelulaissa tarkoitetun uhanalaisen kasvi- tai eläinlajin tai luontodirektiivin liitteen IV a mukaisen tiukasti suojellun eläinlajin esiintymispaikka tai sopimusalue sijaitsee Natura 2000 -alueella, sopimusalueelle suunniteltujen hoitotoimenpiteiden pitää soveltua suojelun perusteena oleville lajeille.

[42] http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelija/Sivut/Ympäristösopimukset.aspx

Perinnebiotooppien ja luonnonlaidunten hoitotoimet

Hoitotoimia voivat olla muun muassa laidunnus, niitto, puiden ja pensaiden raivaus sekä lehtipuiden lehdestys.

Kiinnitä huomiota siihen, että kohteella on sopiva laidunnuspaine. Sopiva laidunnuspaine eli laidunnuskauden aikainen eläinmäärä tiettyä pinta-alaa kohden on varmistettava tapauskohtaisesti. Voit antaa eläimille kivennäisiä ja vitamiineja, jos ne sisältävät vähän fosforia ja eikä niiden käytöstä aiheudu alueen rehevöitymistä. Jos kohde on altis rehevöitymiselle, voidaan sopimuksenteon yhteydessä määrätä lisätoimia esimerkiksi kivennäisten ja vitamiinien sijoituspaikat tai ruokintapisteen kattaminen.

Toteuta laidunnus siten, ettei se aiheuta alueen kasvillisuuden haitallista rehevöitymistä tai maaperän eroosiota. Erota laidunnettava perinnebiotooppi tai perinnebiotoopiksi kunnostettava alue aidalla muista laidunnurmista. ELY-keskus voi tapauskohtaisesti sallia perinnebiotoopin laidunnuksen vanhojen niukkaravinteisten nurmien, kuten luonnonhoitopeltonurmien tai suojavyöhykkeiden yhteydessä, jos sopimusalue ei ole rehevöitymiselle altis. Sovita perinnebiotoopeilla ja luonnonlaitumilla eläinten lukumäärää tiettyä laidunalaa kohti niin, että eläimet pääsääntöisesti elävät laitumen tuoton varassa ilman lisärehua tai järjestä laidunkierto niin, että laitumen ollessa loppuun syöty eläimet siirretään toiselle laitumelle. ELY-keskus voi tapauskohtaisesti sallia vasikoiden ruokkimisen 1.8. alkaen. Älä käytä perinnebiotooppeja pelkästään yölaitumina.

Lisäksi voit toteuttaa muita erityisiä hoitokeinoja, kuten kulotusta. Sinun tulee korjata niitetty kasvillisuus pois, ellei hyväksytty suunnitelma perustellusti muuta edellytä.

Jos sopimusalueesi koostuu reunavyöhykkeistä tai metsäsaarekkeista, niitä tai raivaa ne vähintään joka toinen vuosi. Hoitotoimenpiteisiin voi kuulua myös vieraslajikasvillisuuden poisto.

6. Kurki-, hanhi- ja joutsenpeltosopimus

Tätä sopimusta et voi hakea vuonna 2018.

Toimenpide on luonnon monimuotoisuutta edistävä lohkokohtainen ympäristösopimus. Sen avulla edistetään kurkien, hanhien ja joutsenten ravinnonhankinnan ja peltoviljelyn yhteensovittamista merkittävillä säännöllisillä kerääntymisalueilla, kuten ruokailu-, muutto- ja levähdysalueilla. Tavoitteena on ohjata lintujen esiintymistä kerääntymisalueiden peltoaukeilla tarjoamalla houkutuskasvustoja ja ruokintaa. Toimenpiteellä pyrit vähentämään massaesiintymien aiheuttamia satovahinkoja ja varmistamaan linnuille soveltuvien kasvustojen tarjonta tärkeillä kerääntymisalueilla.

Lintujen ruokailu-, levähdys- ja muuttoalueille tehtävän sopimuksen tulee sisältää edistettäville lintulajeille soveltuvan, siemensatoa tuottavan kasvuston viljelyä sekä alueen houkuttelevuuden lisäämiseksi lintujen ruokintaa.

Sopimusalueen perustaminen

Perusta sopimusalueen keskiosiin tai muuhun lintujen laskeutumista edesauttavaan kohtaan nurmialue tai nurmikaistoja, sen ympärille ohrakasvusto ja uloimmaksi kaurakasvusto, joka on vähemmän lintujen suosiossa. Perusta kasvusto ja toteuta ruokinta siten, että se houkuttelee lintuja sopimusalueelle läheisten viljelmien sijaan. Perusta kasvusto sadontuotantotarkoituksessa tavanomai-

sella riittävällä siemenmäärällä. Lannoita ja hoida kasvustoa siten, että sillä on edellytykset sadon tuottamiseen. Jos peruslohko rajoittuu vesistöön, jätä lohkon vesistön puoleiselle reunalle keskimäärin vähintään kolme metriä leveä suojakaista. Suojakaistan on oltava monivuotisen nurmi-, heinä- tai niittykasvillisuuden peittämä.

Huomioi, että sopimusalueen lannoituksessa on noudatettava ympäristösitoumuksen lannoitteiden käytön vähimmäisvaatimusten lannoiterajoituksia. Kiinnitä erityistä huomiota hukkakauran tai muiden vastaavien vaikeiden, lintujen mukana leviävien rikkakasvien torjuntaan.

Perusta kasvusto viimeistään 30.6 monivuotisella tai yksivuotisella nurmisiemenseoksella ja viljalla. Ota nurmikaistojen sijoittamisessa huomioon viereiset lohkot. Tuotantokäytössä olevien lohkojen viereen ei kannata perustaa nurmikaistaa. Perusta yksivuotinen siementä tuottava kasvusto vuosittain. Voit perustaa nurmikasvuston jo edellisenä vuonna suojaviljan tai muun suojakasvin kanssa tai sänkeen kylvämällä. Myös aiemmin perustetut nurmialueet sekä monilajisiksi kehittyneet nurmet hyväksytään. Alueen olisi hyvä rajautua vesistöön tai valtaojaan, jotta linnut pääsevät juomaan.

Sopimusalueen hoito

Korjaa tai niitä perustettu kasvusto syksyllä lintujen ruokailun helpottamiseksi. Niitä nurmikasvusto joka vuosi viimeistään 30.8. Ota huomioon niiton ajankohdassa ja toteutuksessa luonnonvaraisten lajien elinolot, niin ettei lintujen pesintöjä ja nisäkkäiden poikasia vaaranneta. Niittojätteen saat korjata pois ja hyödyntää taloudellisesti. Voit korjata nurmelta sadon tavanomaisena sadonkorjuuaikana. Pui ohrakasvusto ennen muuta kasvustoa ja johda osa viljasta maahan. Ohran puinti on suositeltavaa tehdä ennen ympäröivien lohkojen puintia. Lohkon reunan, jolla kasvaa kauraa voit puida normaaliin puintiaikaan.

Vesistöön rajoittuvaa suojakaistaa et saa muokata, lannoittaa tai käsitellä kasvinsuojeluaineilla. Voit hävittää ja uusia kasvuston poikkeuksellisen vaikeissa rikkakasvitapauksissa.

Merkitse tehdyt toimenpiteet lohkokohtaisiin muistiinpanoihin.

7. Alkuperäisrotujen kasvattamissopimus

Tätä sopimusta et voi hakea vuonna 2018. Voit kuitenkin hakea vuoden 2016 sopimuksiin eläinmäärän lisäystä.

Sopimukseen hyväksyttävät eläimet

Voit hakea sopimusta itä-, länsi- ja pohjoissuomenkarjalle, suomenlampaille, ahvenanmaanlampaille ja kainuunharmaslampaille, suomenvuohille, suomenhevosille ja maatiaiskanoille. Sitoudut koko sopimuskauden ajan kasvattamaan maatilallasi sopimuksessa mainitun alkuperäisrotueläinmäärän ja lisäämään kyseistä rotua.

Sopimuseläinten on oltava tunnistettuja ja kuuluttava luotettavaan rekisteröintijärjestelmään josta ilmenee eläinten polveutuminen. Eläinten on oltava puhdasrotuisia. Voit hakea sopimusta sekä uros- että naaraspuolisista eläimistä. Kanojen ja kukkojen on oltava vähintään puolen vuoden ikäisiä ja nautojen, lampaiden ja vuohien vähintään vuoden ikäisiä sopimuskauden alussa. Suomenhevosten tulee olla sopimuskauden alussa suomenhevosen rekisteriin merkitty siitostamma, joka on varsonut, astutettu tai keinosiemennetty

edellisenä vuonna tai kantakirjattu ori. Voit hakea sopimusta, jos sinulla on:

- lampaita ja vuohia vähintään 5 yli 1v. eläintä (0.9 eläinyksikköä)
- Nautoja vähintään 1 eläin yli 2v. tai vähintään 2 eläintä 1-2 v. (1.0 eläinyksikkö)
- Hevosia vähintään 2 eläintä (2.0 eläinyksikköä)
- Maatiaiskanoja tai -kukkoja vähintään 20 yli ½ v. eläintä

Eri alkuperäiseläinroduista tehdään erilliset sopimukset, kuitenkin kaikki lammasrodut ja kaikki nautarodut voidaan merkitä samoille sopimuksille.

Sopimus voidaan tehdä hakijan tai hänen perheenjäsenensä omistamista tai hallinnassa olevista eläimistä. Sopimukseen haettujen eläinten tulee olla hakijan tai hänen perheenjäsenensä hallinnassa koko sopimuskauden ajan.

Jos sopimuseläin kuolee, poistetaan tai se ei pysty tuottamaan jälkeläisiä, joudut korvaamaan sen toisella ympäristösopimuksen ehdot täyttävällä samanrotuisella eläimellä. Tiedot korvatuista ja poistetuista eläimistä sekä korvaavan eläimen todistus polveutumisesta on toimitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle viimeistään 15 työpäivän kuluttua siitä, kun korvaava eläin on tullut maatilalle. Mikäli tietoja korvaamisesta ei toimiteta ajoissa ELY-keskukseen, seurauksena voi olla korvauksen menetystä.

Sopimuksen eläinmäärää voit lisätä sopimuskauden aikana 2. ja 3. sopimusvuotena (valtion määrärahojen puitteissa). Eläinmäärän lisäämistä haetaan viimeistään 15.6. ELY-keskuksesta. Jos lisäät sopimuseläimiä tämän jälkeen, hae uusista eläimistä uutta sopimusta.

Käytä sopimuseläimiä sopimuskauden aikana vuosittain siitokseen. Hevosten, nautojen ja vuohien on tuotettava jälkeläisiä vähintään kahdesti sopimuskauden aikana, lampaiden on tuotettava jälkeläisiä vähintään kolme kertaa sopimuskauden aikana. Kanojen on tuotettava jälkeläisiä vuosittain sopimuskauden aikana.

Viimeistään kuukauden kuluessa sopimuskauden päättymisestä sinun tulee lähettää ELY-keskukseen lomakkeella 254 selvitys siitä, miten sopimuseläintä on käytetty sopimuskaudella kyseisen rodun lisäämiseen. Mikäli selvitystä ei toimiteta ajoissa ELY-keskukseen, seurauksena voi olla tuen menetystä.

8. Alkuperäiskasvilajikkeiden ylläpito (geenipankkisäilytyksen toimenpide)

Tavoitteena on edistää kestävien ja Suomen pohjoisiin ilmasto-olosuhteisiin sopeutuneiden maatiaislajikkeiden ja vanhojen uhanalaisten kauppalajikkeiden suojelua ja suomalaisen kulttuuriperinnön säilyttämistä,

Korvaukseen ovat oikeutettuja vain sellaiset lajikkeet, jotka on hyväksytty Suomen kansallisessa kasvilajikeluettelossa alkuperäiskasvilajikkeena. Luetteloa ylläpitää ja päivittää Evira.

Korvausta maksetaan nurmi- ja rehukasvien, viljakasvien, juurikkaiden, siemenperunoiden, öljy- ja kuitukasvien sekä vihannesten maatiaislajikkeiden ja uhanalaisten vanhojen kauppalajikkeiden ja niiden muuntuneiden kantojen ylläpidosta aiheutuneista kustannuksista. Maksettava korvaus on 400 €/lajike/vuosi.

Sopimuskasvia on ylläpidettävä Eviran ylläpi-

topitopäätöksen edellytysten mukaisesti koko 5-vuotisen sopimuskauden ajan. Lisäksi sinun on varastoitava ja säilytettävä vähintään kahden vuoden siementarvetta vastaava määrä alkuperäiskasvin kylvökelpoista siementä maatilalla.

Evira valvoo lajikkeiden ylläpitoa sopimuksen tehneen viljelijän kirjanpidon perusteella.

Ei-tuotannollisten investointien korvaus

Et voi hakea korvausta vuonna 2018!

Ei-tuotannollisen investoinnin hakeminen

Voit hakea ei-tuotannollisen investoinnin korvausta kosteikkojen perustamiseen (hakijana aktiiviviljelijä, rekisteröity yhdistys, vesioikeudellinen yhdistys) sekä perinnebiotooppien ja luonnonlaidunten alkuraivaukseen ja aitaamiseen (hakijana aktiiviviljelijä tai rekisteröity yhdistys).

Hae ei-tuotannollisten investointien korvausta ELY-keskuksesta viimeistään 15.6.

Hae ei-tuotannollisten investointien korvausta kosteikkojen perustamiseen lomakkeella 195[43] ja perinnebiotooppien ja luonnonlaidunten alkuraivaukseen ja aitaamiseen lomakkeella 196[44].

Hakemukseen sisällytettävät liitteet:

- Suunnitelma, josta käy ilmi kohteella toteutettavat toimenpiteet alueen kuvaus ja tavoitteet. Suunnitelmaan pitää sisällyttää kustannuslaskelma, jonka perusteella ELY-keskus laskee kohteelle myönnettävän korvauksen. (viljelijät, ry, yhteisö).
- Vuokrasopimukset (viljelijät, ry, yhteisö). Alueen on oltava korvauksenhakijan hallinnassa. koko investoinnin toteuttamisen ajan sekä sen jälkeen tehtävän ympäristösopimuksen ajan.
- Selvitys nimenkirjoitusoikeudesta (ry tai yhteisö). Yhteyshenkilöllä (allekirjoittaneella) on oltava nimenkirjoitusoikeus.
- Kopio kokouspöytäkirjasta (ry tai yhteisö), missä korvauksen hakemisesta on päätetty.

Kosteikkoinvestoinnit

Toimenpidettä toteutetaan perustamalla hoidettavia kosteikkoja, pienten kosteikkojen ketjuja, kosteikkomaisia tulva-alueita ja -tasanteita niiden luontaisille paikoille, herkästi tulviville pelloille ja pengerretyille kuivatusalueille sekä kunnostamalla uomia luonnonmukaisen vesirakentamisen periaatteiden mukaisesti. Alueeseen kuuluvat hoidon kannalta riittävät suoja-alueet.

Kosteikot ja tulva-alueet voit perustaa ensisijaisesti patoamalla luontaisesti sopiviin paikkoihin pellolle, pellon reuna-alueelle tai metsä- tai joutomaalle. Poista runsaasti fosforia sisältävä pellon pintamaa ainakin pysyvästi veden peittämäksi jäävältä alueelta. Soveltuvia kohteita ovat mm. luontaiset notkot ja painanteet, herkästi tulvivat tulvaniityt tai -pellot sekä pengerretyt kuivatusalueet. Sinun on voitava tyhjentää vesiensuojelua edistävässä kosteikossa kiintoainesta laskeuttava vesialue sinne kertyneestä lietteestä. Voit myös saostaa fosforia erilaisilla kemiallisilla aineilla. Kosteikon rannat ja uoma voit suojata eroosiolta ja sortumilta nurmettamalla, kiveämällä tai istutuksin. Kosteikko voi toimia vesiensuojelun ja luonnon moni-

[43] http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelija/Sivut/lomakkeet.aspx
[44] http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelija/Sivut/lomakkeet.aspx

muotoisuuden edistämisen lisäksi kasteluveden varastona, luonnonravintoon perustuvana kalan- tai ravunkasvatuspaikkana sekä virkistyskäytössä.

Uomien luonnontilaa parantavissa luonnonmukaisen vesirakentamisen hankkeissa voit palauttaa tulva-alueita, perustaa useita pieniä kosteikkoja ja tulvatasanteita sekä rakentaa veden virtaamaa hidastavia pohjakynnyksiä tai putkipatoja. Lisäksi voit tehdä uomien eroosiosuojauksia, istuttaa kasvillisuutta, lisätä puron mutkaisuutta ja parantaa uomien laatua lintujen, kalojen ja rapujen elinympäristöinä.

Investoinnillasi on oltava edellytykset edistää maatalouden vesistökuormituksen vähentämistä ja/tai lisätä luonnoltaan yksipuolisen maatalousalueen elinympäristöjen monimuotoisuutta.

Rahoitusta ei voida myöntää kohteelle, jos:

- pääasiallisena tarkoituksenasi on käsitellä muualta kuin peltoalueelta (mm. metsistä, turve- tai joutomailta tai rakennetuilta alueilta) tulevaa vesistökuormitusta
- tavoitteenasi on kastelualtaiden rakentaminen tai investointi
- tavoitteenasi on järven tai lammen muodostuminen
- olet aloittanut kohteen perustamisen ennen investoinnin tukipäätöstä tai investointisi kustannuksia tuetaan muulla rahoituksella.

Toteuta investointi kahden vuoden kuluessa siitä, kun päätös tuen myöntämisestä on tehty.

Kosteikkohankkeen pinta-ala

Perustettavan kosteikon pinta-alan, tulva-alueet mukaan lukien, on oltava vähintään 0,5 prosenttia yläpuolisen valuma-alueen pinta-alasta. Yläpuoliselle valuma-alueelle samaan aikaan perustettavat, aiemmin perustetut tai siellä jo olevat luontaiset kosteikot voidaan laskea mukaan edellä mainittuun 0,5 prosentin vähimmäisalaan. Kosteikon kokonaisalaan lasketaan vesi- ja tulva-alueiden lisäksi penkereet ja hoidon kannalta tarpeellinen reuna-alue.

Kosteikkohankkeesi pinta-ala voi olla vähimmäispinta-alaa pienempi, jos kyseessä on:

- paikallinen voimakas maatalouden kuormitus
- suojavyöhykeyleissuunnitelmaan sisältyvä kohde
- luonnon monimuotoisuus- tai kosteikkoyleissuunnitelmaan sisältyvä kohde
- kohde, jonka elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus arvioi edistävän tehokkaasti maatalouden vesiensuojelua tai monimuotoisuutta
- uoman luonnontilan parantaminen.

Monimuotoisuutta edistävän kosteikon pinta-ala voi olla tarkoitettua pinta-alaa pienempi, jos kosteikon perustamisella monipuolistat merkittävästi maatalousympäristöjä alueella, jolla ei ole kosteita elinympäristöjä.
Edistät kosteikkoon liittyvien, pelloksi jätettävien reuna-alueiden ja tulva-alueiden vesiensuojelua ympäristösitoumuksen suojavyöhykkeitä ja monivuotisia ympäristönurmia koskevilla toimenpiteillä. Hankkeen toteutusalaan rajautuvat suojavyöhykkeet ja monivuotiset ympäristönurmet -toimenpiteen alat voidaan ottaa huomioon kosteikon vähimmäisalaa tarkasteltaessa.

Korvattavat kustannukset ja tulonmenetykset

Ei-tuotannollisen investoinnin toteuttamisesta aiheutuva kustannus voidaan korvata, jos olet perustellut toteuttamistoimenpiteen hankkeen tavoitteiden saavuttamisen kannalta. Hankkeen kokonaiskustannuksiin voit sisällyttää kohtuulliset suunnittelukustannukset. Jos saat alueen käytöstä taloudellista hyötyä sadonkorjuun tai muun hyötykäytön kautta, lukuun ottamatta metsätaloudesta saatavaa hyötyä, ota tämä hyöty huomioon vähentävänä tekijänä kustannuslaskelmassasi.

Voit saada korvausta hankkeen kustannuksista, jos ne ovat itse maksamiasi, lopullisia, kohtuullisia ja todennettavissa olevia. Korvattava kustannus on lopullinen, jos et ole saanut etkä voi saada siitä tai sen perusteella alennusta, hyvitystä tai palautusta. Talkootyö , josta ei ole maksettu rahallista korvausta, on hyväksyttävä kustannus.

Jos poikkeat säädetyistä maksimikustannuksista (VNa 238/2015 Ei-tuotannollisten investointien korvauksesta, Liite 1), esitä korvauksen maksamiseksi selvitys siitä, että kustannus perustuu toimenpiteen tavanomaiseen hintatasoon. Tällaisen toimenpiteen tulee olla myös toteutettu kokonaistaloudellisesti edullisimmalla tavalla ottaen huomioon työn laatu ja asianmukaisuus toimenpiteen tavoitteiden näkökulmasta. ELY-keskus hyväksyy maksimikustannuksista poikkeamisen tapauskohtaisesti.

Kosteikkohankkeen hyväksyttävät kustannukset

Sinulle voidaan myöntää korvausta kosteikon perustamisesta edellä tarkoitettujen kustannusten lisäksi tarpeellisista kohtuullisista kustannuksista, jotka aiheutuvat:

- pintamaan ja kasvillisuuden poistosta kosteikkoalueella
- poistetun maa-aineksen loppusijoittamisesta
- patojen, pohjakynnysten, penkereiden ja muiden välttämättömien rakenteiden rakentamisesta
- kosteikon pohjan, luiskien ja reuna-alueiden muotoilusta
- kosteikon reuna-alueiden ja tulvatasanteiden kylvämisestä sekä kasvillisuuden istuttamisesta.

Korvausta ei myönnetä kustannuksista, jotka johtuvat:

- hankkeen kohteena olevan alueen vuokraamisesta
- arvonlisäverosta, joka ei jää hakijan lopulliseksi menoksi
- kustannuksista, jotka ovat syntyneet ennen hankkeen aloittamista, lukuun ottamatta hankkeeseen liittyviä suunnittelukustannuksia
- koneiden tai laitteiden hankinnasta
- hakijan suorittaman kuljetuksen kustannuksista
- investoinnin toteuttamiseen vaadittavan viranomaisen luvan myöntämisestä.

Niistä toimenpiteistä, joista jo maksetaan muuta Euroopan unionin tai kansallisen tukijärjestelmän tukea, ei voida myöntää ei-tuotannollisten investointien korvausta.

Pidä tehtävistä toimista hoitopäiväkirjaa. Investointia koskee viiden vuoden pysyvyyden säilyttäminen. Investoinnin on oltava tukipäätöksen mukaisessa toiminnassa viiden vuoden ajan investointipäätöksestä. Kohdetta ei saa tänä aikana pysyvästi tai merkittävässä määrin käyttää muuhun ennen kuin viisi vuotta on kulunut. ELY-keskuksella on vel-

vollisuus seurata tuettujen investointien pysyvyyttä eri tavoin. Kun olet toteuttanut investoinnin, sinulla on velvollisuus tehdä kohteen hoidosta viisivuotinen ympäristösopimus.

Perinnebiotooppien ja luonnonlaidunten alkuraivaus ja aitaaminen

Toimenpiteessä **kunnostat kunnostuskelpoisia perinnebiotooppeja ja luonnonlaitumia.** Alueilla on monipuolisen kasvillisuuden ja eläimistön elinympäristöjä, pitkäaikaiseen maankäyttöön liittyvää maaseudun kulttuuriperintöä tai maisemallisia arvoja. Investointia tarvitaan kohteilla, joilla ylläpitävän hoidon onnistuminen edellyttää kunnostustoimenpiteitä ennen hoidon aloittamista.

Toimenpiteellä varmistetaan myös maatalousluonnon monimuotoisuuden hoito -ympäristösopimuksen tehneiden sopimusalueiden ylläpito. Toimenpide mahdollistaa sopimuskauden aikana petoaidan rakentamisen laiduntamalla hoidettaviin kohteisiin, joilla kohteen hoidon tavoitteiden toteuttaminen ei muuten ole mahdollista ja vaihtoehtona on sopimuksesta luopuminen.

Investointikorvauksen saamisen edellytyksenä on, että teet investoinnin toteuttamisen jälkeen kohteen hoidosta viisivuotisen erityistukisopimuksen maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoidosta. Investointikorvausta alkuraivaukseen ja aitaamiseen voidaan myöntää kerran ennen maatalousluonnon monimuotoisuuden hoito -sopimuksen tekemistä kohteelle.

Korvauksen myöntäminen perinnebiotooppien ja luonnonlaidunten alkuraivauksesta ja aitaamisesta

Kunnostettavilla kohteilla on oltava monipuolisen kasvillisuuden ja eläimistön elinympäristöjä, pitkäaikaiseen maankäyttöön liittyvää maaseudun kulttuuriperintöä tai maisemallisia arvoja. Kunnostuksen jälkeen aluetta on voitava laiduntaa. Korvausta ei myönnetä peltomaalla olevien kohteiden kunnostamisesta.

Perinnebiotooppien ja luonnonlaidunten kunnostustoimenpiteet

Perinnebiotooppien ja luonnonlaidunten alkuraivaukseen voi kuulua:

- pensaikon ja puuston raivaus
- raivausjätteen ja laidunnusta haittaavan vieraslajikasvillisuuden poistaminen
- karjatalouteen liittyvien rakennelmien ja rakenteiden säilyttäminen ja kunnostaminen
- alueen aitaaminen.

Kunnostettavaa aluetta et saa muokata, lannoittaa tai käsitellä torjunta-aineilla. ELY-keskus voi tapauskohtaisesti hyväksyä vieraslajien kemiallisen torjunnan rajoitetusti pistetorjuntana. Voit erottaa laidunnettavan perinnebiotoopin aidalla muista laidunnurmista. Et saa ojittaa tai metsittää aluetta. Pidä toimenpiteistä hoitopäiväkirjaa tai tee vastaavat merkinnät lohkomuistiinpanoihin, joihin sinun tulee merkitä myös työtunnit. Investointia koskee viiden vuoden pysyvyyden säilyttäminen. Investoinnin on oltava tukipäätöksen mukaisessa toiminnassa viiden vuoden ajan investointipäätöksestä. Kohdetta ei saa tänä aikana pysyvästi tai merkittävässä määrin käyttää muuhun ennen kuin viisi vuotta on kulunut. ELY-keskuksella on velvollisuus seurata tuettujen investointien pysyvyyttä eri tavoin.

Perinnebiotooppien ja luonnonlaidunten alkuraivauksesta ja aitaamisesta aiheu-

tuvat kustannukset

Ei-tuotannollisen investoinnin toteuttamisesta aiheutuva kustannus voidaan korvata, jos perustelet toteuttamistoimenpiteen hankkeen tavoitteiden saavuttamisen kannalta. Investoinnin tulee tähdätä laidunnuksen mahdollistamiseen. Hankkeen kokonaiskustannuksiin voit sisällyttää kohtuulliset suunnittelukustannukset. Jos saat alueen käytöstä taloudellista hyötyä sadonkorjuun tai muun hyötykäytön kautta, lukuun ottamatta metsätaloudesta saatavaa hyötyä, ota tämä hyöty huomioon vähentävänä tekijänä kustannuslaskelmassa.

Korvattavien kustannusten tulee olla korvauksen hakijan maksamia, lopullisia, kohtuullisia ja todennettavissa olevia. Korvattava kustannus on lopullinen, jos et ole saanut etkä voi saada siitä tai sen perusteella alennusta, hyvitystä tai palautusta. Luontoissuoritukset, joista ei ole maksettu rahallista korvausta, ovat tukikelpoisia.

Jos poikkeat säädetyistä maksimikustannuksista, sinun on esitettävä selvitys siitä, että kustannus perustuu toimenpiteen tavanomaiseen hintatasoon. Toimenpiteen tulee olla myös toteutettu korvauksen myöntämistä koskevassa päätöksessä edellytetyin tavoin kokonaistaloudellisesti edullisimmalla tavalla ottaen huomioon työn laatu ja asianmukaisuus toimenpiteen tavoitteiden näkökulmasta. ELY-keskus hyväksyy maksimikustannuksista poikkeamisen.

Ei-tuotannollisen investointiin liitettävän suunnitelman sisältö

Korvausta voidaan myöntää sellaisesta kosteikkohankkeesta ja perinnebiotooppien sekä luonnonlaidunten alkuraivauksesta ja aitaamisesta, josta olet laatinut suunnitelman.

Suunnitelmaan on sisällyttävä:

1. hankkeen yleiskuvaus sisältäen kuvauksen alueen luontoarvoista/ympäristöongelmista ja investoinnin tavoitteet niiden osalta
2. hankkeen pinta-ala
3. hankkeen yksilöity toteutustapa ja -aika
4. hankkeen toteuttamiseen osallistuvat tahot, toteutus- ja rahoitusvastuut ja mahdolliset sopimusjärjestelyt
5. hankkeen kustannusarvio kustannuserittelyineen ja rahoitussuunnitelma
6. hankkeen sijaintikartta
7. hanke-alueen kartta
8. selvitys alueen omistussuhteista ja maanomistajien luvat sekä muut mahdolliset hankkeen edellyttämät luvat
9. hankkeen toteuttamista varten vaadittavat viranomaisluvat
10. yleispiirteinen selvitys perustamisen jälkeisistä hoitotoimenpiteistä.

Kosteikon perustamista koskevaan suunnitelmaan tulee lisäksi sisältyä selvitys:

1. peltojen osuudesta valuma-alueesta
2. kosteikon pinta-alan suhteesta yläpuolisen valuma-alueen pinta-alaan
3. kosteikon perustamistoimenpiteistä
4. kosteikkoalueen vesien johtamisesta ja patoamisesta
5. kosteikkoalueen penkereistä, syvänteistä, niemekkeistä, saarekkeista ja kasvillisuusvyöhykkeistä
6. lietteen tyhjentämisestä kosteikosta

7. mahdollisesta fosforin saostukseen käytettävästä aineesta ja menetelmästä
8. kosteikon mitoituksesta
9. hankkeen vaikutuksista kosteikkoalueen ulkopuolella viljeltävien peltojen kuivatustilanteeseen tai muuhun maankäyttöön.

Korvausta voidaan myöntää perinnebiotooppien ja luonnonlaidunten alkuraivauksesta ja aitaamisesta tarkoitettuihin kohtuullisiin kustannuksiin, jotka aiheutuvat:

- puiden ja pensaiden raivauksesta
- raivausjätteen ja vieraslajikasvillisuuden poistamisesta
- aitaamisesta
- karjatalouteen liittyvien rakennelmien ja rakenteiden kunnostamisesta, ei kuitenkaan latojen kunnostamiseen
- lohkokohtaisten muistiinpanojen tekemisestä
- suunnittelukustannuksista.

Korvausta ei myönnetä kustannuksista, jotka johtuvat:

- hankkeen kohteena olevan alueen vuokraamisesta
- arvonlisäverosta, joka ei jää hakijan lopulliseksi menoksi
- kustannuksista, jotka ovat syntyneet ennen hankkeen aloittamista, lukuun ottamatta hankkeeseen liittyviä suunnittelukustannuksia
- koneiden tai laitteiden hankinnasta
- itse suorittamasi kuljetuksen kustannuksista
- investoinnin toteuttamiseen vaadittavan viranomaisen luvan myöntämisestä.

Niistä toimenpiteistä, joista jo maksetaan muuta Euroopan unionin tai kansallisen tukijärjestelmän tukea, ei voida myöntää ei-tuotannollisten investointien korvausta.

Korvauksen enimmäismäärä

Ei-tuotannollisten investointien korvausta maksetaan hyväksyttyjen toteutuneiden kustannusten mukaan hehtaaria kohden enintään:

Taulukko 1: Toimenpiteiden enimmäiskorvaukset

Hanke	Enimmäiskorvaus
Kosteikon perustaminen ja uoman luonnontilan parantaminen	11 669 €/ha
- Jos perustettava kosteikko tai uoma, jonka luonnontilaa parannetaan, on kooltaan 0,3—0,5 hehtaaria.	3225 € / kohde
Arvokkaiden perinnebiotooppien alkuraivaus ja aitaaminen	
- enintään 3 ha:n kohteet	1 862 €/ha
- yli 3 ha:n, mutta enintään 10 ha:n kohteet	1 108 €/ha
- yli 10 ha:n kohteet	754 €/ha

* Lataa taulukko pdf-tiedostona[45]

Korvauksen maksaminen kertakorvausmenettelynä

Mikäli ei-tuotannollisen investoinnin kustannuslaskelman mukainen kustannusarvio on enintään 100 000 €, sinulla on mahdollisuus hakea korvausta kertakorvausmenettelynä. ELY-keskus voi hakemuksesta päättää,

[45] https://ruokavirasto.mobiezine.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Ei-tuotannolliset-investoinnit-taulukko-1.png

että korvaus hankkeeseen myönnetään kertakorvauksena. Edellytyksenä on, että hanke on luonteeltaan kertakorvaukseen soveltuva eikä hanketta toteuteta julkisena hankintana. Kertakorvausta haettaessa sinun on toimitettava korvauksen suuruuden määrittelyä varten yksityiskohtainen kustannusarvio perusteluineen sekä arvio ulkopuolisilta tehtävistä hankinnoista. Kertakorvaus maksetaan kerralla hankkeen valmistuttua. Hankkeen pitää vastata suunnitelmaa ja päätöstä toteutettujen toimenpiteiden ja pinta-alojen osalta. Jos hanke ei ole päätöksen mukainen, korvaus voidaan jättää maksamatta.

Korvauksen maksaminen kuittiperusteisella menettelyllä

Korvaus maksetaan erissä toteutuneiden kulujen mukaisesti erillisen maksuhakemuksen perusteella. Korvauksen maksamisen edellytyksenä on, että korvattavan kustannuksen perusteena oleva toimenpide on toteutettu ja siitä aiheutuva kustannus on maksettu. Ennen korvauksen viimeisen erän hakemista kaikkien investoinnista aiheutuvien maksujen on oltava suoritettuina.

Korvauksen maksamisen edellytyksenä on, että sinulla on korvattavista kustannuksista yksilöity lasku ja tosite sen maksamisesta tai, jos maksu ei perustu laskuun, yksilöity kuitti. Maksuasiakirjoistasi tulee käydä yksityiskohtaisesti ilmi millaisesta hankinnasta on kyse. Korvausta ei makseta ennen kuin olet kirjannut menon kirjanpitoon tai muistiinpanoihin, jos et ole kirjanpitovelvollinen.

Luonnonhaittakorvaus

HUOMIOITAVAA:

- Kotieläinkorotuksen eläinmäärät lasketaan ajalta 1.1.2018 – 31.12.2018.
- Ilmoita tarkemmat tiedot hevosista ja poneista eläinmääräilmoituksen yhteydessä.
- Muista ilmoittaa eläinmääräilmoituksessa myös yhteisömuotoisen yrityksesi eläinmäärätiedot.
- Viherlannoitusnurmilohkolle ei makseta korvausta, jos sitä on lohkolle ilmoitettu peräkkäisinä vuosina 2015, 2016, 2017 ja 2018 (= neljännestä vuodesta samalla lohkolla ei makseta).
- Peru luonnonhaittakorvaus ja kotieläinkorotus lohkolta, joka poistuu maatalouskäytöstä ennen 31.12.2018.
- Ilmoita ylivoimaisesta esteestä tai poikkeuksellisesta olosuhteesta kuntaan aina kirjallisesti.
- Korvaustasoa on alennettu 5 euroa/ha hallitusohjelman säästöpäätöksestä johtuen.

Luonnonhaittakorvauksen tavoitteena on turvata maataloustuotannon jatkuminen pohjoisesta sijainnista aiheutuvista epäsuotuisista ilmasto-oloista huolimatta ja estää maatalousmaan hylkääminen viljelykäytöstä maksamalla korvausta epäsuotuisten alueen ja vuoristoalueen viljelijöille.

Luonnonhaittakorvaus mahdollistaa maaseutumaiseman avoimena ja hoidettuna pitämisen, edistää kestäviä viljelyjärjestelmiä ja maatalousluonnon monimuotoisuutta pysyvillä nurmilla. Lisäksi toimenpide vaikuttaa tilalukumäärän hallittuun kehittymiseen sekä taloudellisesti elinvoimaisten maatilayksiköiden säilyttämiseen ja tätä kautta maaseudun työllisyyden ylläpitämiseen ja maaseutualueiden taloudellisen kehityksen edistämiseen.

Luonnonhaittakorvaus jakautuu kahteen erikseen maksettavaan korvaukseen: 1.osarahoitteinen osuus, jossa mukana kansallinen lisäosa ja 2. kansallinen kotieläintilan korotus. Kaikki tilat voivat hakea osarahoitteista tukea. Kotieläinkorotusta voivat hakea vain kotieläintilat.

Taulukko 1: Korvaustasot

Tukialue	AB-alue	C-alue
€/ha 1. Osarah. + Kans.osuus	212	237
€/ha 2.Korotus	60	60
Yhteensä €/ha Kasvitila/ Kotieläintila	212 / 272	237 / 297

* Lataa taulukko pdf-tiedostona[46]

Pienin maksettava korvaus on 100 euroa tukityyppiä kohti.

1. Luonnonhaittakorvauksen yleiset ehdot

Hakijan edellytykset

Sinun tulee olla aktiiviviljelijä ja vähintään 18-vuotias. Voit olla myös alle 18-vuotias, jos

[46] https://ruokavirasto.mobiezine.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Luonnonhaittakorvaus-taulukko-1.png

puolisosi täyttää ikävaatimuksen tai harjoitat tuotantoa yhdessä ikävaatimuksen täyttävän perheenjäsenesi kanssa.

Sinun tulee noudattaa täydentäviä ehtoja (katso Täydentävien ehtojen opas) ja pitää maatalousmaa avoimena (eli laitumena tai viljelyyn soveltuvassa kunnossa). Lue myös muut hakijaan ja maatilaan kohdistuvat yleiset tukikelpoisuusedellytykset Tuenhakijan perusoppaan luvusta 3[47].

Luonnonhaittakorvaus ja kotieläinkorotus ovat yksivuotisia vuosittain haettavia korvauksia. Korvaukset maksetaan hallinnassasi olevien korvauskelpoisten lohkojen pinta-alojen perusteella. Korvauskelpoisten lohkojen tulee olla hallinnassasi viimeistään 15.6. . Luonnonhaittakorvauksessa korvauskelpoisuus jakautuu kahteen erilliseen kelpoisuuteen: korvauskelpoisuus ja LHK-kelpoisuus. Lisää korvauskelpoisuuden määräytymisestä sekä hakemisesta kerrotaan Tuenhakijan perusoppaan luvussa 7[48].

Vähimmäisala korvauksen maksamiseksi on 5 hehtaaria korvauskelpoisia lohkoja (korvauskelpoisuudeltaan Kyllä ja Vain LHK). Saaristoalueella korvauskelpoisia lohkoja tulee olla vähintään 3 hehtaaria. Saaristoalueet on määritelty valtioneuvoston asetuksessa 5/2015[49]. Pienin kasvulohko, jolle korvausta maksetaan, on 0,05 hehtaaria. Vähimmäisalaan voidaan kuitenkin lukea 0,01 hehtaaria ja sitä suuremmat korvauskelpoiset lohkot.

Vain LHK-korvauskelpoisuus-merkinnän ovat saaneet pysyväksi laitumeksi, luonnonniityksi tai hakamaaksi vuonna 2014 ilmoitetut alat: Pysyvä kuivaheinä, säilörehu- ja tuorerehu, Pysyvä laidunnurmi, Luonnonlaidun ja –niitty, Hakamaa avoin ja Erityistukisopimusala pysyvä laidun.

Ilmoita kirjallisesti kuntaan ylivoimaisesta esteestä tai poikkeuksellisesta olosuhteesta, jolla on vaikutusta korvauksen suuruuteen tai sen lakkauttamiseen. Tee ilmoitus 15 työpäivän kuluessa siitä kun ilmoitus on mahdollista tehdä.

Tietojen toimittaminen

Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman (2014–2020) toimenpiteitä toteuttava korvauksensaaja sitoutuu ohjelman seurannan ja arvioinnin mahdollistamiseksi toimittamaan pyydettäessä tiedot korvattavan toimenpiteen vaikutuksista.

Kesantorajoite

Voit ilmoittaa kesantoja, luonnonhoitopeltonurmia ja suojavyöhykkeitä, joista on tehty ympäristösitoumus v. 2015, yhteensä enintään 25 % korvauskelpoisesta peltoalasta. Lopulla alalla sinun on ilmoitettava viljelykasveja, jotta korvaus voidaan maksaa koko tilasi korvauskelpoiselle alalle. Esimerkiksi viherlannoitusnurmi ja ympäristökorvauksen monimuotoisuuspellot luetaan rajoitetta määritettäessä korvaukseen oikeuttavaksi ja viljellyksi peltoalaksi, kun taas tilapäisesti viljelemätöntä alaa ja kasvimaata ei tällaiseksi lueta.

Voit laskea kesannon, luonnonhoitopellon ja suojavyöhykkeen (tehty ympäristösitoumus v. 2015 alkaen) korvaukseen oikeuttavan enimmäisalan viljeltyjen korvaukseen oikeuttavien kasvien yhteisalasta. Jaa yhteisala 3:lla ja pyöristä saatu ala alaspäin täyteen aariin.

[47] https://ruokavirasto.mobiezine.fi/zine/450/article-33653
[48] https://ruokavirasto.mobiezine.fi/zine/450/article-33657
[49] http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20150005

Esimerkki 1

Tilalla on 100 ha korvauskelpoisia lohkoja. Tila ilmoittaa alasta 10 ha tilapäisesti viljelemättömänä, yhteensä 25 hehtaaria kesantoja, 10 hehtaaria LHP-nurmea, 20 hehtaaria suojavyöhykettä (sitoumus alkaen 2015) ja 25 hehtaaria kauraa ja 10 ha kasvimaata.

Muita kuin kesantorajoitteeseen laskettavia korvaukseen oikeuttavia viljelykasveja on peltoalalla yhteensä 25 hehtaaria (=kaura). Suurin sallittu kesantojen määrä on täten 25 ha/3 = 8,33 ha. Maksuala saadaan kertomalla muiden viljelykasvien ala 25 ha*4/3 = 33,33 ha.

Korvausta maksetaan kesannon, LHP-nurmen ja suojavyöhykkeen alalle 8,33 hehtaarille ja kauran 25 hehtaarille, joka on yhteensä yllä mainittu 33,33 ha. Korvausta ei makseta tilapäisesti viljelemättömälle alalle eikä kasvimaalle.

Esimerkki 2

Tilalla on 20 ha suojavyöhykettä (sitoumus alkaen 2015) ja 3 ha tilapäisesti viljelemätöntä alaa.

Koska korvaukseen oikeuttavia viljelykasveja ei ole, ei laskennassa synny korvattavaa alaa kesantorajoitteen kasveille. Korvausta ei siis makseta lainkaan (ei suojavyöhykkeelle eikä tilapäisesti viljelemättömälle alalle).

Viherlannoitusnurmen rajoite

Voit ilmoittaa saman lohkon viherlannoitusnurmeksi vain kolmena peräkkäisenä vuonna (laskemisjakso alkoi vuonna 2015). Tällöin viherlannoitusnurmeksi vuosina 2015, 2016, 2017 ja 2018 ilmoitettu sama lohko ei saa enää korvausta tukivuodelta 2018.

Korvauksen maksun perusteet

Korvaus maksetaan tilasi kaikille korvauskelpoisille lohkoille. Korvaus maksetaan myös edellisten ohjelmakausien mukaisille maatalouden ympäristötuen erityistukisopimusaloille, jotka koskevat suojavyöhykenurmia sekä luonnon ja maiseman monimuotoisuuden edistämistä.

Korvausta ei kuitenkaan makseta seuraaville aloille: kasvimaat, metsäpuiden taimiaineiston tuottamisen alat, puuvartisten energiakasvien alat, muun kuin perustukeen oikeuttavan hampun alat. Korvausta ei myöskään makseta tilapäisesti viljelemättömiksi ilmoitetuille lohkoille, viljelemättömiksi ilmoitetuille lohkoille, 20-vuotisten erityistukisopimusten lohkoille eikä edellisten ohjelmakausien ympäristötukisopimusaloille, jotka koskevat kosteikkoja.

Talvituhoja kärsineille lohkoille korvaus voidaan maksaa, jos lohkoa on hoidettu täydentävien ehtojen vaatimusten mukaisesti ja pääosalla lohkon pinta-alasta on korjuu- ja markkinakelpoisen sadon tuottava kasvusto. Jos satoa ei tuhojen vuoksi alalla ole mahdollista tuottaa, korvausta ei makseta, ellei alaa kylvetä keväällä uudelleen.

Luonnonhaittakorvaus ja kotieläinkorotus on peruttava lohkolta, joka poistuu maatalouskäytöstä ennen 31.12.2018. Perumista ei kuitenkaan tarvitse tehdä, jos lohko poistuu maatalouskäytöstä ylivoimaisen esteen tai poikkeuksellisen syyn takia (esimerkiksi pakkolunastus tai tilusjärjestely) tai kun se siirtyy toisen hallintaan kesken tukivuoden.

Korvauksen asteittainen vähentyminen ns. degressio

Maksettava hehtaarikohtainen korvaus alenee tilasi luonnonhaittakorvauksen maksualan kasvaessa. Maksualaan luetaan vain loh-

kot, joille korvaus maksetaan. Korvaus maksetaan alennettuna alla mainittujen portaiden ylittävien hehtaarien osalta (ei tilan koko alalta). Sama alennus tehdään myös kotieläinkorotuksen maksualaan.

Taulukko 2: korvauksen asteittainen vähentyminen ns. degressio

Tilan maksuala	Maksettavan luonnonhaittakorvauksen osuus täydestä korvauksesta/ha
150 hehtaariin asti	100 %
150 ha ylittävästä peltoalasta 300 hehtaariin asti	90 %
300 ha ylittävästä peltoalasta	80 %

Lataa taulukko pdf-tiedostona[50]

Esimerkki 3
Tila sijaitsee C-tukialueella ja tilalla on 180 hehtaaria korvauskelpoista alaa, mutta ei eläimiä. Kaikki 180 hehtaaria on todettu olevan korvauskelpoista, jolle maksetaan myös korvausta. Täyden korvauksen tila saa 150 hehtaarille: 150 ha x 237 e/ha = 35 550 e. Lopulle 30 hehtaarille korvaus maksetaan alennettuna eli 90 % täydestä tukitasosta: 30 ha x (237 e/ha x 90 %) = 6 399 e.

2. Luonnonhaittakorvauksen kotieläinkorotus

Hae luonnonhaittakorvauksen kotieläinkorotusta erikseen päätukihaussa. Kotieläinkorotus myönnetään, jos tilasi eläintiheysraja 0,35 eläinyksikköä korvauskelpoista peltohehtaaria kohti täyttyy. Peltopinta-alaan ei oteta mukaan *Vain LHK-korvauskelpoisuus*–merkinnällä olevia pellon ulkopuolisia lohkoja.

Korvauksen saamiseksi riittää, että eläimiä on vuosikeskiarvona riittävästi. Eläinmäärä ja peltopinta-ala määräytyvät hakuvuodelta.

Eläinmäärän laskenta

Eläinmäärä lasketaan eläinrekisteritietojen perusteella nautojen, lampaiden, vuohien ja sikojen osalta sekä kirjanpidon perusteella hevosten ja siipikarjan osalta. Hevosten ilmoitettu eläinmäärä tarkistetaan myös hallinnollisesti hevosrekisteristä.

Sinun on oltava rekisteröitynyt eläintenpitäjäksi ja pidettävä eläinrekisterien tiedot ajan tasalla. Sinun on myös pidettävä kirjanpitoa siipikarjan ja hevosten määristä tilalla, koska niiden kuukausittainen eläinmäärä on ilmoitettava erikseen kuntaan eläinmääräilmoituksella kalenterivuoden 2018 jälkeen.

Huom. Ilmoita hevosten tai siipikarjan eläinmäärät vain, jos haluat käyttää niiden määrää eläintiheyslaskennassa. Sinun ei tarvitse tehdä eläinmääräilmoitusta, jos sinulla on vain rekisterieläimiä etkä käytä eläintiheyslaskennassa yhteisömuotoisen yrityksen eläimiä.

Muista ilmoittaa myös yhteisömuotoisen yrityksesi eläinmäärät. Yhteisömuotoisen yrityksen (avoin yhtiö, kommandiittiyhtiö, osakeyhtiö, osuuskunta), joka ei itse hae kotieläinkorotusta, eläinmäärä voidaan laskea mukaan kotieläinkorotuksesi eläinmäärään, jos kyseisen yrityksen määräysvalta on ollut 30.4.2018 perheyrityksesi jäsenten hallinnassa. Yhteisömuotoisen yrityksen eläimet voidaan lukea kuitenkin vain yhden kotieläinkorotusta hakeneen tilan hyväksi. Liitä eläinmääräilmoituslomakkeen (461) mukaan kaupparekisteriote määräysvallan toteamiseksi.

Hallinto laskee keskitetysti tilasi eläintiheyden eläinrekisteritietojen ja kuntaan toimitetun eläinmääräilmoituksen avulla keväällä 2019. Jos tilasi eläintiheys (0,35 ey/ha) ei täyty, korotusta ei myönnetä.

[50] https://ruokavirasto.mobiezine.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/luonnonhaittakorvaus-taulukko-2.png

Eläinmäärä eläinrekisteristä

Nautojen eläinyksikkömäärä on hakijan hallinnassa nautarekisterissä vuoden 2018 nautojen keskimääräinen eläinryhmittäinen eläinmäärä kerrottuna eläinryhmän eläinyksikkökertoimella. Vuosikeskiarvo lasketaan ajalta 1.1.2018–31.12.2018.

Sikojen eläinyksikkömäärä on sikarekisteriin merkittyjen vuoden 2018 sikojen eläinryhmittäinen keskimäärä kerrottuna eläinyksikkökertoimella. Vuosikeskiarvo lasketaan jokaisen kuukauden 1. päivän eläinmäärän vuosikeskiarvona ajalta 1.1.2018–31.12.2018. Ajanjaksolla on 12 kuukautta. Kahta pienintä kuukauden eläinmäärää ei oteta mukaan keskimääräisen eläinmäärän laskentaan, jolloin jakajana käytetään 10. Porsaiden (0-3 kk) määrästä lasketaan mukaan 2/3.

Lampaiden ja vuohien määrä on lammas- ja vuohirekisteriin merkittyjen vuoden 2018 lampaiden ja vuohien eläinryhmittäinen määrä. Vuosikeskiarvo lasketaan ajalta 1.1.2018–31.12.2018.

Eläinmäärä kirjanpidosta

Siipikarjan määrä on kirjanpitoosi merkittyjen vuoden 2018 siipikarjan eläinryhmittäinen määrä. Ilmoita yhden päivän suurin broilerimäärä joka kuukaudelta eli valitse 1.–5. päivän väliltä se päivä, jolloin eläinmäärä on ollut suurin. Ilmoita muun siipikarjan määrä kuukauden 1. päivän tilanteen mukaisena. Vuosikeskiarvo lasketaan jokaisen kuukauden ilmoitetun päivän eläinmäärän vuosikeskiarvona ajalta 1.1.2018–31.12.2018. Neljä pienintä kuukauden eläinmäärää ei oteta mukaan keskimääräisen eläinmäärän laskentaan, jolloin jakajana on 8. Säilytä kirjanpitoa tilallasi mahdollisia tarkastuksia varten vähintään vuoden 2022 loppuun asti.

Hevosten ja ponien määrä on kirjanpitoosi merkittyjen vuoden 2018 hevosten ja ponien eläinryhmittäinen määrä. Vuosikeskiarvo lasketaan jokaisen kuukauden 1. päivän eläinmäärän vuosikeskiarvona ajalta 1.1.2018–31.12.2018. Säilytä kirjanpitoa tilallasi mahdollisia tarkastuksia varten vähintään vuoden 2022 loppuun asti.

Ilmoita siipikarjan ja hevosten eläinmäärä erillisellä ilmoituksella kuntaan kalenterivuoden 2018 jälkeen. Ilmoituksen voit tehdä sähköisesti Vipu-palvelussa tai täyttämällä lomake 461 Eläinmääräilmoitus. Toimita kuntaan lisäksi tarkemmat tiedot hevosista ja poneista. Eläinmäärälomake 461 löytyy sivustolta www.mavi.fi → Oppaat ja lomakkeet → Viljelijä → Lomakkeet. Myöhässä jätetty ilmoitus alentaa korvausta, mutta liitteen toimittaminen ei aiheuta myöhästymistä.

Taulukko 3. Eläinyksikkökertoimet

Eläinryhmä	Kerroin
sonnit, härät, lehmät, muut naudat yli 2 v	1
sonnit, härät, lehmät, muut naudat 6 kk – 2 v	0,6
sonnit, härät, lehmät, muut naudat alle 6 kk	0,4
emakot väh. 8 kk	0,5
karjut väh. 8 kk, muut siat 3-8 kk, vieroitetut porsaat 0-3 kk (2/3)	0,3
uuhet ja pässit sekä kutut ja pukit yli 12 kk	0,2
karitsat ja kilit 3-12 kk	0,06
munivat kanat väh. 16 vk	0,014
broilerit	0,007
kalkkunat, hanhet, ankat, sorsat, fasaanit	0,03
emolinnut: broileri väh. 18 vk	0,02
emolinnut: kalkkuna väh. 29 vk	0,05
emolinnut: hanhet väh. 30 vk	0,03
emolinnut: sorsat, fasaanit väh. 26 vk	0,03
emolinnut: ankat väh. 25 vk	0,03
hevoset ja ponit yli 6 kk	1

[51] https://ruokavirasto.mobiezine.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Luonnonhaittakorvaus-taulukko-3.png

* Lataa taulukko pdf-tiedostona[51]

Esimerkki 4
Sikatilalla on ollut kalenterivuonna lihasikoja seuraavat määrät sikarekisteritietojen perusteella: huhtikuussa 200, toukokuussa 300, kesäkuussa 350, heinäkuussa 300, elokuussa 200, syyskuussa 200, lokakuussa 150 ja marraskuussa 200. Tilalla on peltoa 20 hehtaaria.

Eläintiheyden laskemiseen ei oteta mukaan 2 pienintä kuukautta eli tässä tapauksessa kaksi kuukautta, jolloin sikoja ei ole ollut lainkaan. Yhteensä eläimiä kertyy 10 kuukaudesta 1900 kpl ja keskimääräinen eläinmäärä ajanjaksolla on 1900/10 = 190 kpl. Eläinyksiköt ovat 190 kpl x 0,3 ey/kpl = 57 ey. Eläintiheys on 57 ey/20 ha = 2,85 ey/ha.

Tilan eläintiheys täyttyy ja kotieläinkorotus voidaan myöntää.

Hevoset

Hevosten tulee olla kokonaan hakijan hallinnassa. Jos hakijana on maatalousyhtymä, niin sitten maatalousyhtymän hallinnassa. Osaomisteisia hevosia ei huomioida, ainoastaan kokonaan hakijan hallinnassa olevat. Valtakirjoja tai keskinäisiä sopimuksia ei hyväksytä. Dokumentteja ei tarvita tukihaussa, mutta ne tulee esittää tilalla tarpeen mukaan. Hallinnansiirto tulee olla merkittynä rekisteriin.

Hevonen tai poni on kokonaan hakijan hallinnassa, jos se on

- hakijan ja hänen puolisonsa yhteisomistuksessa tai -hallinnassa tai
- hakijan ja hänen alaikäisen lapsensa / alaikäisten lastensa yhteisomistuksessa tai yhteishallinnassa tai
- hakijan ja hänen puolisonsa sekä alaikäisen lapsen / alaikäisten lasten yhteisomistuksessa tai yhteishallinnassa.

Hallintaoikeuden siirto Hippoksen rekisterissä on mahdollista tehdä joko kasvattaja-, kilpailu- tai omistajarekisteriin. Riippumatta siitä, mihin rekisteriin hallintaoikeuden siirto on tehty, hevosen haltija on oikeutettu hakemaan hevosesta tukea tai laskemaan hevosen mukaan eläintiheyteensä, ei hevosen omistaja. Eli kun hallintaoikeus on annettu kilpailurekisterissä toiselle, hevonen ei enää ole omistajan hallinnassa eikä omistaja voi laskea sitä hevosmääräänsä mukaan eläintiheyteen. Poisvuokratut ja hoitohevoset eivät myöskään kuulu eläinmäärään mukaan.

Hevosrekisterissä olevat yli 6 kk ikäiset hevoset ja ponittulee olla tunnistettu. Tunnistetulla hevosella tai ponilla on oltava UELN- tai rekisterinumero, joka käy ilmi hevospassista (aikaisemmin rekisteritodistus). Eläintiheyden laskennassa ei huomioida hevosta, joka ei ole kokonaan hakijan hallinnassa, jota ei ole tunnistettu tai jota ei ole rekisteröity Hippoksen, Eestin raskaat vetohevoset ry:n tai Suomen Irlannincob-yhdistyksen hevosrekisteriin. **Hevosten tunnistamiseksi liitä eläinmääräilmoitukseesitarkemmat tiedot hevosista ja poneista: hevosen/ponin nimi, UELN- tai rekisterinumero sekä tieto kenen hallinnassa eläin on laskenta-aikana ollut**. Puutteellisesti rekisteröidyt eläimet hylätään eläintiheyslaskennasta.

Tuotannon tai tilarakenteen muutokset

Ilmoita kirjallisesti kuntaan poikkeuksellisesta olosuhteesta, jolla on vaikutusta kotieläinkorotuksen suuruuteen tai sen lakkauttamiseen. Tee ilmoitus 15 työpäivän kuluessa siitä kun ilmoitus on mahdollista tehdä.

Kotieläinkorotus voidaan myöntää jatkavalle tilalle, jos sukupolvenvaihdos tai koko tilan hallinnansiirto on tehty 31.8.2018 mennessä ja entinen haltija on hakenut kotieläinkoro-

tusta. Tilan entisen haltijan eläinmäärä otetaan huomioon jatkavan haltijan eläinmäärän laskennassa, jos näin on viljelijöiden kesken sovittu. Jos jatkava haltija ei halua, että eläinmäärä lasketaan myös entiseltä haltijalta, jatkavan haltijan on siitä ilmoitettava kuntaan.

Laskentapäivään ajoittuva tuotantotauko vaikuttaa eläinmäärien laskennassa keskimääräistä eläinmäärää vähentävästi (=kyseisen/kyseisten kuukausien eläinmäärä on nolla). Tuotantotauon ajoittumisella tai pituudella ei ole muita rajoituksia.

Eläinsuojelurikoksen ja -rikkomuksen vaikutus

Kotieläinkorotuksen maksaminen keskeytetään sen eläinlajin osalta, kun eläinsuojelurikosta tai eläinsuojelurikkomusta koskevassa asiassa on aloitettu syyteharkinta.

Kotieläinkorotusta ei myönnetä sen eläinlajin osalta, josta tuenhakija on tuomittu eläinsuojelurikoksesta ja määrätty eläintenpitokieltoon. Kyseistä eläinlajia ei huomioida eläintiheyden laskennassa kyseisenä vuonna.

Kotieläinkorotusta ei myöskään myönnetä sen eläinlajin osalta, jolle tuenhakijalle on määrätty eläintenpitokielto. Korotusta ei myönnetä eläintenpitokieltoajalta eikä tekovuoden ja lainvoimaisen tuomion antamisen väliseltä ajalta eikä kyseistä eläinlajia huomioida eläintiheyden laskennassa.

Luonnonmukaisen tuotannon korvaus

HUOMIOITAVAA:

- Uuden sitoumusta hakevan tilan on hakeuduttava luonnonmukaisen tuotannon valvontaan jo 30.4.2018. Jos haluat lisätä vuodelle 2018 uuden eläinlajin sitoumukseen, ilmoittaudu ko. eläinlajin osalta luomuvalvontaan em. aikataulussa.
- Voit liittää vuonna 2018 edelleen lisäalaa vuonna 2015 annettuun sitoumukseen. Lue lisää alta.
- Vuonna 2015 luomuun siirtyneen ja sitoumuksen antaneen tilan on noudatettava myyntikasvivaatimusta viimeistään 4. ja 5. sitoumusvuodesta alkaen eli 2018–2019.
- Muista, että siirrettäessä sitoumus hakijalta toiselle esimerkiksi sukupolvenvaihdoksissa, täytyy sitoumuksen vastaanottajan täyttää koulutusvaatimus viimeistään siirtohetkellä.

Uudet luomusitoumukset, lisäalojen liittäminen vuonna 2018 ja tilatyypin vaihtaminen

Uuden luomusitoumusta hakevan tilan on hakeuduttava luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmään viimeistään **30.4.2018**, jotta sitoumus voidaan hyväksyä.

Voit vaihtaa sitoumuksesi tilatyyppiä tai muuttaa eläinlajia lomakkeella 215. Uuden eläinlajin osalta on hakeuduttava luomuvalvontaan viimeistään 30.4.2018, jotta sitoumustyypin vaihto voidaan hyväksyä. Kasvitilaksi muutettaessa ilmoitetaan asiasta samalla lomakkeella.

Voit antaa luomusitoumuksen tai hakea lisäalojen liittämistä aiemmin antamaasi sitoumukseen paperilomakkeella 215. Palauta lomake ELY-keskukseen viimeistään 15.6.2018.

Sitoumusehtojen mukaan sitoumukseen voi liittää lisäalaa ainoastaan toisena ja kolmantena sitoumusvuonna. Luomusitoumusten hakemista koskevalla valtioneuvoston asetuksella kuitenkin mahdollistettiin lisäalojen liittäminen kaikkiin voimassa oleviin luomusitoumuksiin.

Näin ollen voit liittää myös vuonna 2015 annettuihin luomusitoumuksiin tänä vuonna enintään 5 hehtaaria korvauskelpoisia tai sellaiseksi vuonna 2018 hyväksyttäviä lohkoja. Jos alaa on tätä enemmän, voit antaa uuden sitoumuksen. Liitettävän alan enimmäiskoko on 1 hehtaari, jos sitoumuksen ala viime vuonna oli alle 5 hehtaaria.

Kaikki toiselta luomusitoumukselta hallintaasi siirtyvät lohkot liitetään automaattisesti sitoumuksellesi, kun palautat päätukihakemuksen eikä tällöin tarkastella liittämisen pinta-alarajoitetta.

Korvauskelpoiseksi tänä vuonna hyväksyttävistä aloista voit lukea lisää Tuenhakijan perusoppaan luvusta Peruslohkon korvauskelpoisuus.[52]

[52] https://ruokavirasto.mobiezine.fi/zine/450/article-33657

Yleistä luomusitoumuksesta

Luonnonmukaisen tuotannon korvaus on korvausta luonnonmukaisen tuotantotavan noudattamisesta aiheutuvista kuluista ja tulonmenetyksistä. Luomutuotanto edistää turvallisten orgaanisten lannoitusaineiden kierrätystä ja lisää kasvi- ja eläinlajien monimuotoisuutta sekä eläinten lajinmukaisempaa hoitoa.

Luonnonmukaista tuotantoa tuetaan ohjelmakaudella 2014-2020 viisivuotisen luomusitoumuksen perusteella. Luomusitoumuksen antaminen ei edellytä ympäristösitoumusta. Ympäristösitoumuksen antaminen samanaikaisesti luomusitoumuksen kanssa on mahdollista tietyin rajoituksin.

Seuraavassa kerrotaan keskeisimpiä asioita luomusitoumuksesta. Tutustu ennen hakemista luomusitoumuksen ehtoihin, jotka löytyvät osoitteesta www.mavi.fi → Tuet ja palvelut → Viljelijä → Luonnonmukainen tuotanto[53].

Hakuedellytykset
Voit antaa luomusitoumuksen, jos täytät aktiiviviljelijän määritelmän ja olet vähintään 18-vuotias. Sitoumus edellyttää lisäksi, että suoritat luomukurssin. Jos sinulla on kasvinviljelytila, vaaditaan 5-päiväinen ja kotieläintiloilta 7-päiväinen kurssi luonnonmukaisen tuotannon perusteista. Tietoja kurssien järjestäjistä saat esimerkiksi alueesi ELY-keskuksesta tai alueesi neuvojilta.

Koulutusta ei vaadita, jos sinulla on ollut voimassa ohjelmakauden 2007–2013 erityistukisopimus luonnonmukaisesta tuotannosta tai luonnonmukaisesta kotieläintuotannosta ja jatkat samalla tuotantosuunnalla. Kurssin voi myös korvata esim. oppilaitoksessa suoritetuilla opinnoilla luonnonmukaisesta tuotannosta ja/tai -kotieläintuotannosta

Sitoumustyypit
Toimenpide jakautuu kahteen sitoumustyyppiin, kasvitilan ja kotieläintilan sitoumukseen. Kotieläintilan sitoumus sisältää sekä peltoviljelyn että kotieläintuotannon. Molemmissa pinta-alan vähimmäisvaatimus on 5 hehtaaria korvauskelpoisia lohkoja tai joka vuosi vähintään 1 hehtaari puutarhakasvien viljelyssä olevaa korvauskelpoista peltoa.

Kotieläintilalla on oltava peltoalavaatimuksen lisäksi vähintään 0,3 eläinyksikköä luonnonmukaisesti kasvatettuja eläimiä sitoumushehtaaria kohti sitoumusvuoden keskiarvona. Eläintiheyteen voidaan laskea naudat, siat, vuohet, lampaat ja siipikarja. Eläinten laskenta-aika on ensimmäisenä sitoumusvuonna 1.5.–31.12. ja myöhempinä vuosina kalenterivuosi.

Pääsääntöisesti sinun on liitettävä kaikki tilan lohkot luomusitoumukseen. Voit jättää sitoumuksen ulkopuolelle lohkot, joilla ns. myyntikasvien, viljely on vaikeaa lohkojen sijainnin tai ominaisuuksien vuoksi. Sitoumuksen ulkopuolelle jätettävistä aloista kerrotaan tarkemmin sitoumusehdoissa.

Kasvinviljelytilalla on viljeltävä myyntikasveja, kuten viljoja tai öljykasveja keskimäärin 30 %:lla sitoumusalasta sitoumuskauden aikana. Luomuun siirtyvän ja sitoumuksen antavan tilan on viljeltävä myyntikasveja vasta 4. ja 5. sitoumusvuonna. Myyntikasvit ja niiden tuottamiseen liittyvät tarkemmat ehdot on kerrottu sitoumusehdoissa. Koko sitoumusalasi voi olla nurmella vain, jos käytät sadon pääosin oman karjasi rehuksi tai kanssasi säännöllistä yhteistyötä tekevien luonnonmukaisen kotieläintilan sitoumuksen antaneiden tilojen karjan rehuksi.

[53] http://www.mavi.fi/fi/tuet-ja-palvelut/viljelija/Sivut/luonnonmukainen-tuotanto.aspx

Tilan osasta annettava sitoumus vihannestuotannossa
Jos viljelet avomaan vihanneksia voit antaa sitoumuksen myös pelkästään niistä lohkoista, joilla sinulla on sitoumuskauden aikana viljelykierrossa avomaanvihanneksia. Viljelykierrossa voi olla kuitenkin muitakin kasveja. Sitoumuksen ulkopuolisia lohkoja voidaan viljellä tällöin tavanomaisesti. Tilallasi ei voi olla useita luonnonmukaista tuotantoa koskevia sitoumuksia. Myös tilan osan sitoumuksessa vähimmäisalavaatimus on 5 hehtaaria sitoumuslohkoja tai vähintään 1 ha puutarhakasveja jokaisena sitoumusvuonna.

Hakeudu luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmään

Jos haet uutta sitoumusta, sinun on hakeuduttava viimeistään 30.4. luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmään. Sitoumushakemuksen (lomake 215[54]) voi palauttaa 15.6. asti.

Valvontajärjestelmän mukainen ensimmäinen tuotantotarkastuskäynti on oltava tehtynä viimeistään 15.6. ensimmäisenä sitoumusvuonna. Tilasi on kuuluttava valvontajärjestelmään peltokasvi- ja kasvihuonetuotannon osalta ja kaikkien tilan lohkojen on oltava luonnonmukaisessa viljelyssä viimeistään toisena sitoumusvuonna. Jos haet lisäksi kotieläintilan sitoumusta, sinun on kuuluttava valvontajärjestelmään sen eläinlajin osalta, jota sitoumus koskee.

Huom! Voit hakeutua valvontajärjestelmään jo ennen kun haet sitoumuksen ja se on myös suositeltavaa. Erityisesti kotieläintuotannon sitoumusta haettaessa, on hyvä saada tieto kotieläinrakennusten soveltuvuudesta luomutuotantoon hyvissä ajoin. Lisätietoja saat omasta ELY-keskuksestasi.

Taulukko 1 Korvaustasot

Tila/kasvi	Korvaus euroa/hehtaari/vuosi
Kasvinviljelytila	160
Kotieläintila	294 (160 + 134)
*Avomaan vihannesten viljelyalalle	600

*korotettu korvaus maksetaan vain niille kasvulohkoille ja niinä sitoumusvuosina, joilla vihanneksia viljellään.

* Lataa taulukko pdf-tiedostona[55]

Maksaminen ja rajoitukset

Luomukorvaus maksetaan niiltä sitoumuslohkolla olevilta kasvulohkoilta, jotka ilmoitat siirtymävaiheeseen tai luonnonmukaisesti viljellyiksi. Tutustu hakemusta tehdessäsi ohjeistukseen siirtymävaiheiden ilmoittamisesta. Ohjeet löytyvät alempana kohdasta Luomun vaiheen ilmoittaminen.

Luomusitoumukselle voit ilmoittaa vuosittain kesantoja ja luonnonhoitopeltonurmia yhteensä enintään 25 % sitoumusalasta, jos tilasi on luomutila. Jos ilmoitat kesantoa ja LHP-nurmea tätä enemmän, niistä maksetaan sille alalle, joka saadaan jaettaessa muiden luomukorvaukseen oikeuttavien lohkojesi ala kolmella. Esim. jos olet ilmoittanut kesantoa 50 % sitoumuslohkoista ja loppu on kauraa, voidaan kesannosta korvaus maksaa 16,67 %:lle.

Luomusitoumuksen tehneelle ei makseta ympäristösitoumuksen viherlannoitusnurmien korvausta (54 e/ha).

Energiantuotantotarkoitukseen kasvatetta-

[54] http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelija/Sivut/lomakkeet.aspx
[55] https://ruokavirasto.mobiezine.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/luonnonmukainen-tuotanto-taulukko.png

vasta ruokohelvestä ei makseta luomukorvausta. Rehuksi tai kuivikkeeksi viljeltävälle ruokohelvelle voidaan kuitenkin maksaa korvaus. Ilmoita tällaiset alat kasvikoodilla Ruokohelpi (rehu/kuivike). Energiantuotantoon käytettävät alat ilmoitetaan koodilla Ruokohelpi (energia)

Luomukorvausta ei makseta mm. tilapäisesti viljelemättömästä alasta, suojavyöhykkeistä tai kurki-, hanhi- ja joutsenpelloista. Sitoumusehdoissa kerrotaan tarkemmin alat, joille luomukorvausta ei makseta.

Luomusitoumus kotieläintuotannosta rajoittaa mahdollisuuksiasi valita saman eläinlajin toimenpiteitä eläinten hyvinvointikorvauksesta. Et voi myöskään valita ympäristökorvauksen toimenpidettä puutarhakasvien vaihtoehtoisista kasvinsuojelumenetelmistä.

Luomun vaiheen ilmoittaminen

Kiinnitä erityistä huomiota kasvulohkojen luonnonmukaisen tuotannon siirtymävaiheiden ilmoittamiseen. Täytä luomun siirtymävaihe kaikista tilan kasvulohkoista, riippumatta siitä, kuuluvatko ne luonnonmukaisen tuotannon sitoumukseen. Ilmoitus tarvitaan luomukorvauksen maksamiseen, luonnonmukaisen tuotannon tarkastusjärjestelmää varten ja viherryttämistuen vaatimuksista vapautumiseksi luonnonmukaisen tuotannon perusteella.

Luomutuotteena käyttö tai markkinointi:
Siirtymävaiheella tarkoitetaan aikaa, jolloin lohkoja viljellään luonnonmukaisen tuotannon vaatimuksin, mutta tuotteiden markkinoiminen luonnonmukaiseen tuotantoon viittaavin merkinnöin ei ole vielä mahdollista.

Yksivuotisilla kasveilla siirtymävaiheen pituus on kaksi vuotta ennen kylvöä. Nurmikasveilla aika on kaksi vuotta ennen sadonkorjuuta. Muilla monivuotisilla kasveilla, kuten raparperi, mansikka ja omena siirtymäaika on kolme vuotta ennen sadonkorjuuta.

Siirtymävaihetuotteena käyttö tai markkinointi.
Kasvilajista riippumatta vaatimuksena on, että siirtymäaika on kestänyt vähintään 12 kuukautta ennen korjattavaa satoa. Huom! 1. vuoden siirtymävaiheessa olevan kasvulohkon tuotteita ei voi markkinoida siirtymävaiheen tuotteina.

Siirtymävaiheen laskeminen voidaan aloittaa aikaisintaan siitä päivämäärästä, jolloin hakemus valvontajärjestelmään liittymisestä on saapunut ELY-keskukselle.

Ilmoita kasvulohkon tilanne seuraavin numeroin:

1 = 1. vuoden siirtymävaiheessa
2 = 2. vuoden siirtymävaiheessa
3 = 3. vuoden siirtymävaiheessa
4 = Luonnonmukaisessa viljelyssä
5 = Viljelysuunnitelman mukaan luonnonmukaiseen viljelyyn siirrettävä, mutta toistaiseksi tavanomaisesti viljelty kasvulohko
9 = Pysyvästi tavanomaisessa viljelyssä

- **1. vuoden siirtymävaihevuosi** on se kalenterivuosi, jonka aikana kasvulohkon siirtyminen on aloitettu.
- **Koodia 3** voi käyttää vain kasvulohkoilla, joilla on kolmivuotista siirtymäaikaa vaativia kasveja, esimerkiksi omena, mustaherukka ja raparperi.
- **Koodi 5** tarkoittaa sellaisia lohkoja, jotka viljelysuunnitelman mukaan siirretään luonnonmukaiseen viljelyyn vuonna 2019, tai myöhemmin, mutta jotka ovat tukivuonna 2018 tavanomaisesti viljeltyjä.

Esimerkki 1.
Olet hakenut tilalle vuonna 2018 luonnonmukaisen tuotannon sitoumusta. Viljelysuunnitelman mukaan siirtymävaihe luonnonmukaiseen viljelyyn kasvulohkolla aiotaan aloittaa vasta vuonna 2019. Kasvukaudella 2018 kasvulohkolla viljellään tavanomaisesti perunaa. Ilmoita tällöin koodi 5.

Esimerkki 2.
Olet liittynyt luomuvalvontaan keväällä 2016. Lohkon siirtyminen luomuviljelyyn on aloitettu toukokuussa 2016. Siirtymävaiheen pituus yksivuotisilla kasveilla on kaksi vuotta ennen ensimmäistä luomutuotteena markkinoitavan kasvin kylvöä. Kylvät lohkolle kauraa toukokuussa 2018. Ilmoita vuonna 2018 koodi 4.

Esimerkki 3.
Olet liittynyt luomuvalvontaan keväällä 2016. Lohkolla on viljelty nurmea vuonna 2016 ja 2017 luomuehtojen mukaisesti. Siirtymävaiheen pituus monivuotisilla nurmikasveilla on kaksi vuotta ennen sadonkorjuuta. Ilmoita tällöin vuonna 2018 koodi 4.

Esimerkki 4.
Olet aloittanut omenatarhan siirtämisen luomutuotantoon toukokuussa 2016. Siirtymävaiheen pituus monivuotisilla kasveilla on kolme vuotta ennen ensimmäistä luomutuotteena markkinoitavan sadon korjuuta, eli siirtymäaika täyttyy toukokuussa 2019. Vuosi 2018 on siis kasvulohkon kolmas siirtymävaihevuosi, joten merkitse lohko koodilla 3.

Luomukorvaus ja viherryttämistuki

Luomutila on automaattisesti vapautettu viherryttämistuen vaatimuksista. Tällöin sinun ei tarvitse noudattaa viherryttämistuen vaatimuksia niillä lohkoilla, jotka kuuluvat luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmään. Viherryttämistuen vaatimukset koskevat kuitenkin niitä lohkoja, joita viljelet tavanomaisesti. Lue lisää viherryttämistuen vaatimuksista Viherryttämistuen luvusta[56].

[56] https://ruokavirasto.mobiezine.fi/zine/451/article-33680

Peltokasvipalkkio

Hae peltokasvipalkkiota vuoden 2018 **päätukihaussa** joko

- sähköisesti Vipu-palvelussa[57] rastimalla kohta Peltokasvipalkkio ja Ilmoittamalla lisäksi tiedot perus- ja kasvulohkoista
  tai
- tukihakemuslomakkeella 101B rastimalla kohta 1C. Ilmoita tukikelpoiset kasvit kasvulohkolomakkeella 102B. Lomakkeet löydät Maaseutuviraston internetsivuilta.

Tee tärkkelysperunan ja sokerijuurikkaan viljelysopimus 15.6.2018 mennessä. **Toimita kopio viljelysopimuksesta sähköisen tukihakemuksen liitteenä tai paperilla kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle 15.6.2018 mennessä.**

Sokerijuurikkaan viljelijöiden saama *todistus sokerijuurikkaan viljelysopimuksesta* hyväksytään viljelysopimukseksi.

Palkkiokelpoiset kasvit

Palkkiokelpoisia kasveja ovat seuraavat syksyllä 2017 kylvetyt ja 30.6.2018 mennessä kylvettävät kasvit.

- **Valkuaiskasvit**: syysrapsi, syysrypsi, kevätrapsi, kevätrypsi, auringonkukka, öljypellava, ruistankio, härkäpapu, öljyhamppu (ks. öljyhampun tarkemmat tukiehdot hakuoppaan liitteestä C[58]), peltoherne (eli ruoka- ja rehuherneet) ja makea lupiini.
  - Lupiinin lajike on ilmoitettava aina, myös jos sitä käytettään seoksena. Jos ilmoitat lajikkeeksi muu tukikelpoinen lajike, anna lajikkeen nimi lisätietokentässä. Jos lajike ei ole tukikelpoinen, tuki hylätään.
  - Lupiinin lajike oikeuttaa tukeen, jos se on hyväksytty jonkin EU:n jäsenmaan virallisessa lajikeluettelossa ja on makea. Tukikelpoisia lajikkeita ovat esimerkiksi Amiga, Boruta, Boregine, Haags Blaue, Energy, Mister ja Sonet. Lajikeluettelo löytyy EU:n virallisen lehden numerosta C433, joka on julkaistu 15.12.2017. Lupiini on kohdissa 37–39. Lehti on saatavilla internetistä osoitteesta http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2017:433:FULL&
  - Lupiinin tukikelvottomat karvaat (kitkerät) lajikkeet on merkitty lajikeluetteloon koodilla 13.
  - Säilytä lupiininsiementen vakuustodistus ja ostokuitti. Niistä katsotaan kylvetyn siemenen alkuperä mahdollisessa valvonnassa. Ellei vakuustodistusta ja ostokuittia ole, osoita siementen alkuperä muulla luotettavalla tavalla.
- **Ruis**, siemensadonkorjuuvuonna

[57] https://vipu.mavi.fi/login.html
[58] http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelija/Sivut/Hakuopas.aspx
[59] http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2017:433:FULL&from=FI

- **Sokerijuurikas**, joka on viljelty sokerintuotantoon ja josta on viljelysopimus sokerijuurikasteollisuuden kanssa
- **Tärkkelysperuna**, josta on viljelysopimus perunatärkkelysteollisuuden kanssa. Tärkkelysperunan omaa siemenlisäysalaa ei saa sisällyttää tärkkelysperunan viljelysopimukseen. Ilmoita tärkkelysperunan siemenlisäys omana kasvulohkona tai kasvulohkoina. Tärkkelysperunan tuotannolla ei tarkoiteta perunahiutaletuotantoa.
- **Ihmisravinnoksi käytettävät avomaanvihannekset AB-tukialueella**: Tarhaherne (tarhaherneisiin kuuluvat silpo-, silpoydin-, sokeri- ja taittoherne, jotka korjataan tuleentumattomina), pensaspapu, valko- eli keräkaali, kiinankaali, kukkakaali, porkkana, lanttu, nauris, mukulaselleri, palsternakka, purjo, avomaankurkku, kurpitsa, pinaatti, raparperi, punajuurikas ja keltajuurikas, ruokasipuli (sis. punasipuli ja jättisipuli), punakaali, savoijinkaali (kurttukaali), ruusukaali, parsakaali, kyssäkaali, lehtiselleri, lamopinaatti, retiisi, salaatti (Lactuca-suku), salaattisikurit (Cichorium-suku), salaattifenkoli, kesäkurpitsa, lehtikaali, valkosipuli, piparjuuri, maa-artisokka, meloni, lehtimangoldi, latva-artisokka ja parsa.

Peltokasvipalkkion ehdot

- Olet aktiiviviljelijä, ikä ei ole rajoittava tekijä
- Lohko, jolle haet palkkiota, tulee olla hallinnassasi 15.6.2018
- Pienin peltokasvipalkkioon oikeuttava kasvulohko on 0,05 hehtaaria
- Peltokasvipalkkio voidaan maksaa myös tukioikeudettomille hehtaareille
- Peltokasvipalkkiota ei myönnetä sellaiselle alalle, jolla viljelykasvin juuret eivät ole yhteydessä maaperään
- Olet toimittanut kuntaan kopion tärkkelysperunan- ja sokerijuurikkaan viljelysopimuksesta 15.6.2018 mennessä
- Viljelet palkkioon oikeuttavia kasveja täydentävien ehtojen mukaisesti. Täydentävien ehtojen oppaan löydät internetosoitteesta www.mavi.fi → Oppaat ja lomakkeet → Viljelijä →Täydentävien ehtojen oppaat[60].

Seoskasvustot

- Valkuaiskasvien seokset viljojen kanssa eivät ole tukikelpoisia
- Voit kuitenkin käyttää peltoherneellä pienen määrän viljaa tukikasvina
- Peltokasvipalkkioon oikeuttavien valkuaiskasvien seokset ovat palkkiokelpoisia. Ilmoita tällainen seos kasvikoodilla **Seoskasvusto, herne/härkäpapu/makea lupiini/öljykasvit**, vaikka seos sisältäisi vain kahta edellä mainituista.

Peltokasvipalkkion määrä

Peltokasvipalkkiota myönnetään vuosittain 13,7 milj. euroa palkkiokelpoisten hehtaarien perusteella.

Palkkio per hehtaari lasketaan jakamalla kasviryhmälle vahvistettu enimmäismääräraha kasvin tai kasviryhmän palkkiokelpoiseksi todetulla kokonaisalalla.

Taulukossa 1 arvioituja palkkion tasoja tarkennetaan marras-joulukuussa, kun valvonnat on saatettu päätökseen ja lopulliset palk-

[60] http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelija/Sivut/Taydentavien-ehtojen-oppaat.aspx

kiokelpoiset kasvien tai kasviryhmien pinta-alat ovat tiedossa. Palkkion tasoja voidaan edelleen tarkentaa keväällä 2019, jos määrärahoja näyttäisi jäävän käyttämättä. Tavoitteena on maksaa määrärahat mahdollisimman tarkasti viljelijöille.

EU:n tuotantosidonnaisia tukia ovat peltokasvipalkkio, lypsylehmäpalkkio, nautapalkkio sekä lammas- ja vuohipalkkiot. Suomi on jakanut kansallisesti EU:n tuotantosidonnaiset tuet 22 eri toimenpiteeseen. Yksittäinen toimenpide perustuu eläin- tai kasviryhmään ja/tai tukialueeseen. Jokaiselle toimenpiteelle on varattu tietty määräraha. Tarkoitus on, että palkkiot myönnetään nykyisin ehdoin ja määrärahoin vuoteen 2020 asti. Määrärahoja on kuitenkin mahdollista siirtää toimenpiteiden välillä. Maa- ja metsätalousministeriö voi tehdä päätöksen varojen siirrosta vuosittain ennen maksujen alkamista. Mahdollisesta päätöksestä tiedotetaan osoitteessa www.mmm.fi[61].

Taulukko 1: Peltokasvipalkkioon sisältyvät enimmäismäärät ja arvioidut hehtaaritasot (ennen mm. edellä mainittuja mahdollisia määrärahojen siirtoja).

	milj. €	€/ha
Valkuaiskasvit	6,30	60
Ruis	1,50	100
Sokerijuurikas	1,00	85
Tärkkelysperuna	3,70	565
Avomaanvihannekset, vain AB-tukialue	1,20	150
Peltokasvit yhteensä	**13,7**	

* Lataa taulukko pdf-tiedostona[62]

[61] http://www.mmm.fi

[62] https://ruokavirasto.mobiezine.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Peltokasvipalkkio-taulukko-1.png

Kansalliset peltotuet

HUOMIOITAVAA:

- Pohjoista hehtaaritukea ei edelleenkään makseta vehnälle (tukitaso on 0 euroa).
- Pohjoisen hehtaarituen avomaanvihannesten tukiehtona on sadonkorjuu.
- Nuorten viljelijöiden tukea maksetaan korkeintaan 5 vuotta samalle tuenhakijalle. Ensimmäinen hakemus tulee jättää tilanpidon alkamista seuraavien viiden vuoden aikana. Muista hakea tukea vuosittain ja ilmoittaa mahdollisista henkilömuutoksista.

Etelä-Suomessa ei makseta kansallisia peltotukia. Pohjoiset peltotuet koostuvat kolmesta tukimuodosta, jotka maksetaan peltoviljelylle kasvikohtaisena tukena, yleisenä hehtaaritukena ja nuorille viljelijöille suunnattuna tukena. Lisäksi kansallista tukea maksetaan koko maassa sokerijuurikkaan tuotannolle. Yksikkötukien määrät on koottu taulukkoon tämän luvun loppuun.

Hakijaa, maatilaa ja viljelytapaa koskevat yleiset edellytykset löytyvät Tuenhakijan perusoppaasta luvusta 3[63]. Nuorten viljelijöiden tuen hakijaa koskevat edellytykset vastaavat EU:n nuoren viljelijän tuen ehtoja.

1. Pohjoiset peltotuet

Lohkon korvauskelpoisuus

Pohjoisia tukia myönnetään kasvulohkoille, jotka ovat korvauskelpoisia. Lohkon hakemisesta korvauskelpoiseksi vuonna 2018 kerrotaan lisää Tuenhakijan perusoppaassa luvussa 7[64].

Ympäristöehdot

Pohjoisissa tuissa sinun on noudatettava osaa täydentävien ehtojen hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista. Ehdot koskevat suojakaistoja, pientareita, viljellyn maatalousmaan hoitoa, sängen polttoa, maisemapiirteiden säilyttämistä ja hukkakauran ja jättiputkien torjuntaa. Täydentävien ehtojen vaatimukset löytyvät tarkemmin täydentävien ehtojen oppaasta (löytyy osoitteesta www.mavi.fi).

Pohjoinen hehtaarituki

Pohjoinen hehtaarituki on tarkoitettu tukialueella C viljeltäville tietyille peltokasveille: ruis, sokerijuurikas, tärkkelysperuna, avomaanvihannekset, öljy- ja valkuaiskasvit, öljy- ja kuitupellava, tattari, maissi, tietyt valkuaiskasvustot ja tietyt hamppukasvustot.

Tukiyksikkökerroin

Pohjoiseen hehtaaritukeen liittyy pinta-alarajoite. Tämän takia tukeen on asetettu tukiyksikkökerroin. Tukiyksikkökerrointa muutetaan, jos tuen myöntämisen perusteena olevien tukiyksiköiden määrä ylittyy. Tänä vuonna tukiyksikkökerroin on alustavasti 1,00.

Ihmisravinnoksi käytettävät avomaanvihannekset

Tukikelpoisia avomaanvihanneksia ovat vain

[63] https://ruokavirasto.mobiezine.fi/zine/450/article-33653
[64] https://ruokavirasto.mobiezine.fi/zine/450/article-33657

ihmisravinnoksi käytettävät vihannekset. Herneistä tukikelpoinen on tuleentumattomana korjattava tarhaherne (eli silpo-, silpoydin-, sokeri- ja taittoherneet). Tukea ei makseta avomaanvihannesten rehutuotannolle (esim. rehulanttu tai rehunauris), istukassipulille (lisäysaineiston tuottaminen), vihannestaimituotannolle eikä maustekasveille. Vihannesten muu kuin ihmisravinnoksi tapahtuva käyttö on ilmoitettava kasvulohkolomakkeen *Lisätietoja*-kohdassa.

Avomaanvihanneksille tukea voidaan maksaa vain, jos sato on korjattu. Sadonkorjuuvaatimusta arvioitaessa otetaan kuitenkin huomioon korjuun estävät sääolosuhteet sekä muut poikkeustilanteet (=ylivoimainen este). Ilmoita ylivoimaisesta esteestä kuntaan kirjallisesti 15 työpäivän kuluessa. Jos sato jää lohkolta korjaamatta muusta syystä, peru lohkolta pohjoinen hehtaarituki.

Muut peltokasvit

Muita tukikelpoisia peltokasveja ovat öljy- ja valkuaiskasvit, öljy- ja kuitupellava, tattari, maissi, sokerimaissi ja hamppu. Katso hampun erityisvaatimukset Hakuoppaan liitteestä C. Herneen/härkäpavun/makea lupiinin ja viljan seoskasvusto on tukikelpoinen, jos seoksen yhteenlasketusta siemenmäärästä (kg) yli 50 % on herneen, härkäpavun tai makean lupiinin siementä (= valkuaiskasvusto).

Yleinen hehtaarituki

Yleinen hehtaarituki on tarkoitettu peltoviljelyalalle tukialueella C2–C4 ja saaristo. Tukeen ei kuitenkaan ole oikeutettu mm. viljelemätön lohko, kesantopelto, suojakaista, kaikki suojavyöhykkeet, luonnonlaidun ja -niitty, kasvimaa eikä kasvihuoneala. Tukikelpoisia kasveja ovat maatalous-, puutarha- ja energiakasvit. Energiakasveilla tarkoitetaan yksivuotisia tai lyhytkiertoisia energiatarkoitukseen viljeltäviä kasveja. Tukialueilla C3 ja C4 yleistä hehtaaritukea maksetaan avomaanvihanneksille, mutta ei muille pohjoista hehtaaritukea saaville kasveille. Katso tukeen oikeuttavat kasvit tarkemmin Tukikelpoisuudet 2018 –taulukosta (Mavi.fi/Tuet ja palvelut/Viljelijä)[65].

Nuorten viljelijöiden tuki

Nuorten viljelijöiden tuki on tarkoitettu tukialueen C viljelijälle, joka on perustanut tilan ensimmäistä kertaa sen pääasiallisena yrittäjänä ja on ensimmäisenä nuorten viljelijöiden tukihakuvuonna korkeintaan 40-vuotias. Tukea voidaan myöntää luonnollisille henkilöille tai näiden muodostamille ryhmille. Jos hakijana on yhteisö, määräysvalta yhteisössä tulee olla yhdellä tai useammalla nuorella viljelijällä. Muille ryhmille tukea voidaan myöntää vain, jos kaikki viljelijät, jäsenet tai osakkaat ovat nuoria viljelijöitä.

Tuenhakijat on määritelty tarkemmin EU:n nuoren viljelijän[66] tuesta kertovassa luvussa. Tuenhakijan ehtoihin on tullut muutos tukivuodesta 2018 eteenpäin. Ensimmäinen hakemus on jätettävä tilanpidon alkamista seuraavien viiden vuoden aikana. Lisäksi tilanpidon ja ensimmäisen hakemuksen välivuosia ei enää vähennetä. Muutos ei koske vuonna 2010-2013 tilanpidon aloittaneita.

Päätökset tuen määrästä ja kestosta tehdään vuosittain määrärahan puitteissa. Tukea maksetaan korkeintaan 5 vuotta samalle tuenhakijalle. Jos sait jo tukivuodelta 2015 ensimmäistä kertaa nuorten viljelijöiden tu-

[65] http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelija/Sivut/default.aspx
[66] https://ruokavirasto.mobiezine.fi/zine/451/article-33681

kea, voit hakea tukea enää korkeintaan 2 tukivuonna. Ilmoita samalla mahdollisista henkilömuutoksista maatilayrityksessäsi.

Nuorten viljelijöiden tuen hakemusta ei voi siirtää kokotilan hallinnansiirron yhteydessä hakuajan jälkeen.

Tukea maksetaan maatalous- puutarha- ja energiakasvien viljelyssä olevalle peltoalalle; ei kuitenkaan viljelemättömälle lohkolle, kesantopellolle, suojakaistalle, suojavyöhykkeille, luonnonlaitumelle ja –niitylle, kasvimaalle eikä kasvihuonealalle.

2. Sokerijuurikkaan tuki

Sokerijuurikkaan tuki on tarkoitettu sokerijuurikkaan viljelijöille. Tukea myönnetään vain sokerintuotantoon käytettävälle sokerijuurikasalalle. Muuhun käyttöön viljeltävän sokerijuurikkaan alalle tukea ei myönnetä. Ilmoita muu käyttö sähköisen tukihaun tai kasvulohkolomakkeen lisätiedoissa.

Sokerijuurikkaan kuljetustuki

Sokerijuurikkaan kuljetustuesta järjestetään erillinen haku keväällä 2018. Kuljetustuki maksetaan edellisen vuoden sokerijuurikkaan sopimusmäärän perusteella.

Taulukko 1. Kansallisten peltotukien yksikkötuet

TUKITYYPPI	Tukikelpoiset kasvit	Yksikkötuen määrä (e/ha)
Pohjoinen hehtaarituki (C)		Tukiyksikkö-kerroin 1,00
tukialueet C1, C2 ja C2p sekä näiden alueiden saaristo	ruis	75
tukialueet C1, C2 ja C2p sekä näiden alueiden saaristo	sokerijuurikas	100
tukialueet C1, C2 ja C2p sekä näiden alueiden saaristo	tärkkelysperuna	100
tukialueet C1-C4	avomaanvihannekset	350
tukialueet C1 ja C2	muut peltokasvit	75
tukialueet C1 ja C2	valkuaiskasvusto	45
Yleinen hehtaarituki (C2–C4)		
tukialue C2	viljelyksessä olevat kasvit	10
tukialue C2p sekä C1, C2 ja C2p alueiden saaristo	viljelyksessä olevat kasvit	20
tukialue C3	viljelyksessä olevat kasvit	30
tukialue C4	viljelyksessä olevat kasvit	55
Nuorten viljelijöiden tuki (C1–C4)	viljelyksessä olevat kasvit	40
Sokerijuurikkaan tuki	sokerijuurikas	350

* Lataa taulukko pdf-tiedostona[67]

Pienin maksettava tuen määrä on 100 euroa. Jos haettu tuen kokonaismäärä ylittyy, yksikkötuen määrää alennetaan.

[67] https://ruokavirasto.mobiezine.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Kansalliset-peltotuet-taulukko-1-1.png

Eläinperusteiset tuet, palkkiot ja korvaukset

Kansalliset kotieläintuet:

- Kansalliset kotieläintuet – vuoden 2018 hakuohjeet[68]

EU:n eläinpalkkiot:

- EU:n eläinpalkkiot – vuoden 2018 hakuohjeet[69]

Eläinten hyvinvointikorvaus:

- Eläinten hyvinvointikorvaus[70]

[68] http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelija/Elaintuet/Sivut/default.aspx
[69] http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelija/Elaintuet/Sivut/default.aspx
[70] http://www.mavi.fi/fi/tuet-ja-palvelut/viljelija/elainten-hyvinvointikorvaus/Sivut/elainten-hyvinvointi.aspx

Syyskylvömenetysten tuki

Voit hakea tukea epäonnistuneiden syyskylvöjen aiheuttamiin menetyksiin. Tukea voi saada maatila, jonka vuonna 2018 ilmoittama syyskylvöisten kasvien ala on vähintään 30 % pienempi kuin vuosien 2015-2017 suurin yksittäisen vuoden ilmoitettu syyskylvöisten kasvien viljelyala.

Syyskylvömenetysten tukea voit hakea viljelijöiden päätukihaun yhteydessä Vipussa tai lomakkeella 101B. Maaseutuvirasto julkaisee tarkemmat hakuehdot kevään 2018 aikana osoitteessa mavi.fi → Tuet ja palvelut → Viljelijä → Kriisituet → Syyskylvömenetysten tuki[71].

Tuki maksetaan maatiloille syyskuun 2018 loppuun mennessä.

Syyskylvömenetysten tukea maksetaan Suomessa yhteensä 1,08 miljoonaa euroa. Tuki maksetaan EU:n komission Suomelle ja Baltian maille myöntämällä poikkeusrahoituksella.

[71] http://www.mavi.fi/fi/tuet-ja-palvelut/viljelija/kriisituet/Sivut/syyskylvomenetysten-tuki.aspx

Muutokset hakuoppaassa 2018

Hakuopas on julkaistu 26.3.2018. Tähän listaan on koottu julkaisun jälkeen tulleet muutokset.

Tuenhakijan perusopas:

29.3.2018 **Korjaus lukuun 5.3. kohtaan** Päätukihaun lomakkeet

~~Toimita lisäksi kasvulohkokartat niistä peruslohkoista, joilla on enemmän kuin yksi kasvulohko.~~

→ Toimita kasvulohkokartat niistä peruslohkoista, joiden kasvulohkoihin on tullut muutoksia viime vuodesta.

9.4.2018 **Vaihdettu** Tulostettavat taulukot word-tiedostoon lukuun Viherryttäminen kuva 1. Oppaassa tämä on ollut oikein.

Päätukihaun tuet:

27.4.2018 **Poistettu luvusta Luonnonmukaisen tuotannon korvaus** ensimmäisestä kohdasta **Huomioitavaa**

- ~~Viherlannoitusta varten perustettava nurmikasvusto tulisi ilmoittaa myös tukihakemuksella viherlannoitusnurmena.~~

Maaseutuvirasto ja Maa- ja metsätalousministeriö päättivät aiemmin viherlannoituksen ilmoittamista koskevan tarkentavan ohjeistuksen antamisesta. Ohjeistus julkaistiin vuoden 2018 hakuoppaalla. Lisäohjeistuksesta on päätetty luopua. Jos viherlannoitusnurmeksi kylvetty nurmi täyttää myös tuotantonurmen vaatimukset, sen voi ilmoittaa myös nurmena.

Lukuohjeet ja tulostus

Voit lukea Hakuopasta kaikilta päätelaitteilta näyttökoosta riippumatta. Taulukot, kaaviot ja kuvat suurentuvat, kun klikkaat niitä.

Jos luet julkaisua tietokoneeltasi, voit siirtyä seuraaville sivuille näytön alareunan tai näppäimistön nuolinäppäimillä. Avaamalla vasemmalta Sisällys-välilehden voit siirtyä suoraan haluamaasi lukuun klikkaamalla sitä. Kosketusnäytöllisellä päätelaitteella siirryt seuraavalle sivulle pyyhkäisemällä kuvaruutua oikealle tai vasemmalle.

Tulosta Tuenhakijan perusopas tästä.[72]

Tulosta Päätukihaun tuet 2018 tästä.[73]

[72] https://ruokavirasto.mobiezine.fi/zine/450/pdf
[73] https://ruokavirasto.mobiezine.fi/zine/450/pdf

Julkaisun tiedot

Hakuopas 2018

ISBN-numero: 978-952-9559-12-1 (verkko-opas)
ISSN-numero: 1797-4429 (verkko-opas)

Kuvat: MMM / Mavi / Studio Tomi Aho (johdanto), MMM_kuva-arkisto (muut kuvat)

Julkaisija: Maaseutuvirasto, PL 405, 60101 Seinäjoki, Puh. 0295 31 2000, www.mavi.fi

Liite A. Koko tilan hallinnan siirrot

Tukivuotta 2018 koskeva koko tilan hallinnan siirto

Koko tilan hallinnan siirrolla tarkoitetaan tapausta, jossa tilan kaikki tukieläimet ja viljelymaat siirtyvät yhdelle uudelle haltijalle. Tällöin tuet maksetaan tilan uudelle haltijalle. Entiselle haltijalle voi jäädä puutarhamaaksi enintään 10 % tilan peltoalasta, kuitenkin enintään yksi hehtaari.

Maatilojen yhdistämisellä tarkoitetaan tapauksia, joissa koko tila siirtyy toisen tilan haltuun oston tai vuokrauksen kautta. Laajenevan tilan tilatunnus säilyy yleensä entisellään. Maatilojen yhdistämisellä voidaan myös tarkoittaa tapauksia, joissa kaksi tilaa muodostaa maatalousyhtymän tms. maatalouden harjoittamista varten. Näissä tapauksissa uuden tilan tilatunnukseksi tulee yleensä toinen yhdistettävien tilojen tilatunnuksista.

Koko tilan hallinnan siirto kannattaa toteuttaa aina, kun se on mahdollista alkuvuonna eli ennen tukivuoden ensimmäisten maksatusten alkamista. Tällöin varmistat esimerkiksi ympäristö- ja luomukorvauksen ensimmäisen erän maksaminen oikealle tuensaajalle.

Voit siirtää koko tilan hallinnan eli muuttaa tukihakemuksen hakijaa sekä koko tilan sukupolvenvaihdostapauksissa että muissa koko tilan hallinnan siirroissa 31.8.2018 asti.

Toimita lomake liitteineen 15 työpäivän kuluessa hallinnan siirrosta maatilasi sijaintikunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle. Koko tilan hallinnan siirtoja on mahdollista tehdä 31.8.2018 asti. Ilmoita tällöin siirrosta viimeistään 21.9.2018.

Tukiedellytyksien on täytyttävä
Voit saada tukea hallinnan siirtotapauksissakin vain sillä edellytyksellä, että peltoalatukien sekä eläintukien tukikohtaiset edellytykset täyttyvät. Selvitä tilan hallinnan siirron ajankohta tarkoin ennen kaikkea eläintukien osalta, kun teet tilakauppoja, vuokrauksia, yhtiömuotomuutoksia ym.

Varmista, että vastaanottaja täyttää siirrettävän sitoumuksen tai sopimuksen antamiselle asetetut edellytykset, jotta siirrettävä sitoumus ja sopimus tai sen osa pysyy voimassa. Esimerkiksi luonnonmukaisen tuotannon koulutusvaatimus on täytettävä sitoumusten siirtohetkellä. Samoin aiempien ohjelmakausien sopimusten osalta sopimuksen vastaanottajan on täytettävä ikävaatimus.

Vältä tilatunnuksen vaihtoa koko tilan hallinnan siirroissa**,** sillä jos vaihdat tilatunnusta virhemahdollisuus tukien maksussa kasvaa.

Koko tilan hallinnan siirrot voidaan hyväksyä vain, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:
- entinen haltija: Ilmoita tilan peruslohkot omassa tukihakemuksessasi viimeistään 15.6.2018
- uusi haltija: Palauta oma tukihakemuksesi viimeistään 15.6.2018, ellei kysymyksessä ole sellainen koko tilan hallinnan siirto, jossa sinulla ei ole omaa tukihakemusta 15.6.2018
- entinen ja uusi haltija: Ilmoita kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle hallinnan siirrosta lomakkeella 156 viimeistään 15 työpäivän kuluessa hallinnan siirtymisestä
- koko tilan hallinnan siirrossa sinun on haettava myös mahdollisia ympäristö- ja luomusitoumusten siirtoja uudelle haltijalle (ei kuitenkaan silloin, jos uudella haltijalla on jo ennestään sitoumus hallitsemallaan tilalla). Lue tarkemmat ohjeet sitoumusehdoista. Huomioi myös ympäristösopimusten siirtäminen uudelle haltijalle.
- Hae koko tilan hallinnan siirrossa myös eläinten hyvinvointikorvaussitoumuksen siirtämistä. Lue tarkemmat ohjeet sitoumusehdoista.

- uusi haltija: Voit muuttaa lohkojen käyttöä, jos koko tilan hallinnan siirto tapahtuu ja ilmoitat siitä viimeistään 15.6.2018
- Tehkää nautojen muutosilmoitukset nautarekisteriin 7 kalenteripäivän kuluessa. Myös lammas- ja vuohirekisterin sekä sikarekisterin tiedot on pidettävä ajan tasalla ilmoitusaikojen rajoissa

Koko tilan hallinnan siirrot perustuessa ja tukioikeudet

Luopujan on haettava perustukea, jos koko tilan hallinnan siirto tehdään 15.6.–31.8.2018 välisenä aikana. Perustukihakemus voidaan siirtää uudelle haltijalle, jos edellä mainitut koko tilan hallinnan siirron edellytykset täyttyvät.

Koko tilan hallinnan siirrolla tarkoitetaan tapausta, jossa tukea vuonna 2018 hakeneen tilan kaikki tukikelpoiset eläimet ja viljelymaat siirtyvät yhdelle uudelle haltijalle samana tukihakuvuonna. Tällöin myös tuet maksetaan tilan uudelle haltijalle. Perustuki voidaan maksaa ja tukioikeudet voidaan siirtää jatkajan hallintaan tukivuodelle 2018, jos koko tilan hallinnan siirto on tehty viimeistään 31.8.2018. Koko tilan hallinnan siirrosta (lomake 156) ja samassa yhteydessä tehtävästä tukioikeuksien siirrosta (lomake 103B ja 103A) on ilmoitettava kuntaan 15 työpäivän kuluessa hallinnan siirrosta.

Koko tilan hallinnan siirto 31.8.2018 jälkeen

Et voi vaihtaa tuenhakijaa enää 31.8 jälkeen. Tuet maksetaan vuodelta 2018 sille, joka on ollut varsinainen tuenhakija 15.6.2018.

Osapuolet voivat keskenään sopia pelto- ja eläintukien jakamisesta silloin, kun hallinnan siirto tai muu muutos tapahtuu 31.8.2018 jälkeen.

Liite B. Kasviluettelo

Käytä kasviluettelossa lueteltuja nimikkeitä, kun ilmoitat vuoden 2018 viljelijätukihaussa kasvulohkolla viljeltävän kasvin, kesantotyypin tai muun kasvulohkon käyttömuodon. Muista mainita viljelykasvin kasvulohkon lisätieto -kohdassa, kun viljelykasvin juuret eivät ole yhteydessä maaperään tai kun avomaanvihannesta ei käytetä ihmisravinnoksi (esimerkiksi kun käyttö on koristekasvi).

Vain ympäristösitoumukseen sopivat kasvit on kerrottu ympäristösitoumusta koskevassa luvussa. Sitoumukseen sopivat kasvit on merkitty listauksessa merkinnällä ”ympäristösitoumuslohkolle”.

Jos kasviluettelosta ei löydy viljelyssä olevan kasvin nimeä, tee siitä pyyntö kuntaan. Uusia kasvikoodeja lisätään sähköiseen tukihakuun viimeiseen tukihakupäivään asti. Uuden kasvikoodin saaminen edellyttää, että lohkon koko on vähintään 5 aaria ja kasvi auttaa hakijaa viherryttämistuen monipuolistamisessa. Jos viimeinen tukihakupäivä on lähellä, kannattaa kyseinen ala ilmoittaa jollain vastaavalla olemassa olevalla koodilla ja merkitä lisätietoihin tarve oikealle kasvinimikkeelle. Näin hakemuksen käsittelyssä ala pystytään kunnassa korjaamaan oikealle kasvikoodille.

Pysyvästi viljelemätön
Pysyvästi viljelemättömäksi lohkoksi katsotaan muussa kuin maatalouskäytössä olevat alat, kuten kivi- ja kantokasat, metsäsaarekkeet, joulukuusiviljelmät, pahoin pensoittuneet pellot, kosteikot, laskeutusaltaat ja vastaavat alat, joita ei voi viljellä.

Huom. Älä ilmoita pysyvästi viljelemättömänä aloja, joita koskee ympäristösopimus. Ilmoita raiviot tukihaussa vasta sinä vuonna, kun ala on viljelyssä.

Tilapäisesti viljelemätön ala
Tilapäisesti viljelemättömäksi alaksi voit ilmoittaa maatalouskäytössä olevia peltoalueita tai luonnonlaitumia ja -niittyjä, jotka ovat viljelemättä esimerkiksi tulvan tai muun viljelyn estävän syyn, kuten lantapatterin, säilörehuauman tai tuorerehupaalien vuoksi sekä viljelytekniset päistealueet, joille et kylvä nurmea. Lohkon on kuitenkin oltava viljelykelpoinen; pensoittunutta lohkoa ei hyväksytä. Lohkot, jotka on perustettu luomutuotannon tuotantotarkastuksen takia, mutta joilta ei haeta mitään tukia, ilmoitetaan koodilla tilapäisesti viljelemätön ala. Älä merkitse uusia viljelykseen otettavia alueita tilapäisesti viljelemättömiksi.

Voit muodostaa samalla peruslohkolla olevista tilapäisesti viljelemättömistä alueista yhden kasvulohkon, jos peruslohkolla on useampi alle viiden aarin kokoinen tilapäisesti viljelemätön ala.

Kasvihuonealat
Luonnonhaittakorvausta, ympäristökorvausta ja kansallisia peltotukia ei makseta pysyville (= kiinteärakenteisille) kasvihuonealoille. Lisäksi niille kasvihuoneiden aloille, joissa viljelykasvien juuret eivät ole yhteydessä maaperään, ei makseta perustukea, viherryttämistukea, peltokasvipalkkiota eikä nuoren viljelijän EU-tukea. Edellä mainittuja suoria tukia maksetaan vain, jos kasvin juuret ovat yhteydessä maaperään (esim. suoraan vettä läpäisevän kankaan päällä reiällisissä ruukuissa). Kun kasvihuoneessa on viljelyssä kasveja, joiden juuret eivät ole yhteydessä maaperään, täytä lomake 102C ja poista lohko maatalouskäytöstä (vaihtoehto 4a). Tällöin lohko passivoidaan, mutta passivointi ei vaikuta kansallisen kasvihuonetuen käsittelyyn.

Kiinteärakenteiset kasvihuoneet
Kiinteärakenteisten kasvihuoneiden aloille voidaan myöntää suoria tukia, jos viljelykasvien juuret ovat yhteydessä maahan. Ilmoita kasvien ala normaalisti kasvin omalla kasvikoodilla.

Jos juuret eivät ole yhteydessä maahan, poista peruslohko maatalouskäytöstä. Ilmoita maatalouskäytöstä poistaminen lomakkeella 102C tai sähköisesti valitsemalla kasviksi *Pysyvästi viljelemätön* ja ilmoittamalla lisätiedoissa mihin käyttöön lohko poistuu sekä onko lohko edelleen hallinnassasi.

Siirrettävät kasvihuoneet ja tunnelit
Siirrettävien kasvihuoneiden tai tunnelien aloille, joissa viljelykasvin juuret ovat yhteydessä maahan, voidaan myöntää kaikki pinta-alaperusteiset tuet. Ilmoita kasvien ala normaalisti kasvin omalla kasvikoodilla.

Jos juuret eivät ole yhteydessä maahan, ilmoita siitä kasvulohkon lisätiedoissa. Tällöin tältä kasvulohkolta hylätään suorat tuet, mutta muut pinta-alaperusteiset tuet voidaan myöntää tukiehtojen mukaan.

Kesannot

Viher-, sänki- ja avokesannot ovat hoidettua viljelemätöntä peltoa. Merkitse viherkesanto sen mukaan, onko lohko niittyä/nurmea vai riistapeltoa/maisemapeltoa. Viherkesannon voi kylvää yksi- tai monivuotisilla riista-, maisema-, niitty- tai nurmikasveilla tai näiden kasvien siemenseoksilla, ei kuitenkaan yksinomaan viljalla, öljy- tai valkuaiskasveilla tai näiden kasvien siemenseoksilla.

- Esim. Et voi perustaa viherkesantoa pelkällä muokkausretikalla tai öljyretikalla, koska ne luetaan öljykasveiksi.
- Et voi perustaa viherkesantoa muokkausretikan, apilan ja kauran seoksella, koska öljy-, valkuaiskasvi ja viljaseoksia ei voi käyttää. Jos lisäät seokseen esim. nurmi- tai niittykasvin, on kasvusto hyväksyttävä viherkesannoksi.

Suojakaista
Yli 3 metriä leveämmästä suojakaistasta on tehtävä oma kasvulohko ja ilmoitettava *Suojakaista* –kasvikoodilla.

Seoskasvustot
Ilmoita seoskasvusto seoskasvustojen kasvikoodeilla. Ilmoita herneen/härkäpavun/makea lupiinin ja viljan seos, kun seoksessa on yli 50 % valkuaiskasvia, kasvikoodilla *Seos herne/härkäpapu/makea lupiini yli 50 %+viljaa.* Muu kuin yllä mainittu valkuaiskasvin ja viljan seos ilmoitetaan kasvikoodilla *Seoskasvusto (valkuaiskasvit+vilja).*

Ilmoita muut seoskasvustot erillisillä seoskasvustojen nimikkeillä. Tee lajikemerkintä sen kasvilajin mukaan, jonka osuus siemenen määrästä on suurin.

Ilmoita typensitojakasvia yli 50 % siemenmäärästä sisältävät kasvustot kasvikoodilla *Seoskasvusto (typensitojakasvia yli 50 %).* Typensitojakasveja ovat ruokaherne, rehuherne, härkäpapu, soijapapu, virna, mesikkä, mailanen, apila, makea lupiini, *ei alaskanlupiini eikä komealupiini*, tarhaherne ja pensaspapu. Kun seoskasvustossa on yli 50 % apilaa ja loppu osa nurmiheinää, voit ilmoittaa kasvuston kasvikoodilla *Seoskasvusto (apila yli 50 % + nurmiheinä).*

Hunajantuotantoon tarkoitettu kasvusto
Ilmoita tällä kasvikoodilla mettä tuottava kasvusto, myös seokset. Huom. Aitohunajakukkakasvusto ilmoitetaan omalla kasvikoodillaan.

Nurmet
Erottele saman peruslohkon nurmet eri kasvulohkoihin niiden käyttötavan mukaan, esimerkiksi säilörehunurmi ja laidunnurmi.

Siementuotantoalat (nurmikasvit)
Merkitse lajit, joista siemen korjataan sertifioitavaksi, kyseisen lajin valvottu tuotanto –koodilla. Jos lajille ei ole omaa koodia, ilmoita lohko joko yksi- tai monivuotisena siemennurmena. Täsmennä laji lohkokirjanpitoon.

Vilja
Merkitse vihantana rehuksi korjattava viljakasvusto *vihantavilja* kasvikoodilla kasvin mukaan.

Ilmoita suojaviljaan kylvetty kasvusto (esimerkiksi nurmi) kylvövuonna viljana. Käytä kyseisen viljan omaa kasvikoodia. Seuraavana vuonna voit ilmoittaa lohkon nurmena.

Peruna
Perunan käyttötarkoitukset ovat ruokaperuna, ruokateollisuusperuna, katteenalainen varhaisperuna, siemenperuna (sertifioidun siemenen tuotantoon), tärkkelysperuna ja tärkkelysperunan oma siemenlisäys. Varhaisperuna, jota ei viljellä katteen alla, merkitään ruokaperunaksi. Tärkkelysperunan siemenlisäysala merkitään tärkkelysperunan omaksi siemenlisäysalaksi eikä sitä saa sisällyttää tärkkelysperunasopimukseen.

Perunan kasvulohkoa ei voi ilmoittaa perunamaa –nimikkeellä, vaan se on ilmoitettava kasvimaana tai perunana.

Puutarhakasvit
Voit ilmoittaa vierekkäin sijaitsevat avomaanvihannes-, marja- tai hedelmäalat, jotka ovat eri kasveja ja alle 0,05 ha kokoisia kasvulohkoja kokonaisalana kasvikoodeilla *Muut vihannekset*, *Muut marjakasvit* ja *Muut hedelmät*. Eri kasvien tulee kuitenkin olla samaa kasviryhmää esimerkiksi avomaanvihannekset. Ilmoita kasvulohkon lisätieto –kohdassa mitä kasveja kokonaisalalla kasvaa.

Pienet vierekkäiset alat
Voit ilmoittaa tällä kasvikoodilla yhtenä kasvina sellaisia kasvustoja, jossa eri kasvilajit (myös kesannot) sijaitsevat vierekkäin ja jokaista yksittäistä lajia on alle 0,05 ha. Kasvikoodi ei oikeuta peltokasvipalkkioon, ympäristökorvaukseen eikä kansallisiin peltotukiin.

MAATALOUSMAALLA OLEVAT ALAT

Viljat

Kaura
Syyskaura
Rehuohra
Mallasohra
Syysohra
Syysvehnä
Kevätvehnä
Durumvehnä
Syysruis
Kevätruis
Syysspelttivehnä
Kevätspelttivehnä
Syysruisvehnä
Kevätruisvehnä
Tattari
Hirssi
Kvinoa eli kinua
Maissi (ilmoita sokerimaissi omalla nimikkeellä)
Seoskasvusto, viljat kasvusto sis. vain viljoja
Seoskasvusto, vilja + öljykasvit
Vihantavilja, ohra kasvusto pelkkää viljaa, korjataan ennen jyväsadon valmistumista
Vihantavilja, kaura kasvusto pelkkää viljaa, korjataan ennen jyväsadon valmistumista
Vihantavilja, vehnä kasvusto pelkkää viljaa, korjataan ennen jyväsadon valmistumista
Vihantavilja, ruis kasvusto pelkkää viljaa, korjataan ennen jyväsadon valmistumista
Vihantavilja, viljaseos kasvusto pelkkää viljaa, korjataan ennen jyväsadon valmistumista

Öljykasvit

Auringonkukka
Syysrypsi
Kevätrypsi
Syysrapsi
Kevätrapsi
Soijapapu
Öljypellava
Öljyhamppu
Ruistankio eli Camelina/kitupellava
Seoskasvusto, öljykasvit kasvusto sis. vain öljykasveja

Valkuaiskasvit

Ruokaherne
Rehuherne
Härkäpapu
Makea lupiini
Muut lupiinit, ei alaskanlupiini eikä komea lupiini
Vuohenherne
Linssi
Mesikkä
Mailanen
Apila
Virna
Seoskasvusto, valkuaiskasvit + öljykasvit
Seos herne/härkäpapu/makea lupiini yli 50 % + viljaa oikeuttaa pohjoisiin hehtaaritukiin
Seoskasvusto, herne/härkäpapu/makea lupiini/öljykasvit
Seoskasvusto, valkuaiskasvit + vilja
Seoskasvusto, valkuaiskasvit kasvusto sis. vain valkuaiskasveja
Seoskasvusto (typensitojakasvia yli 50 %) sis. typensitojakasvia ja jotain muuta kasvia

Perunat

Ruokaperuna
Ruokateollisuusperuna
Tärkkelysperuna
Tärkkelysperunan oma siemenlisäys[1)]
Siemenperuna sertifioidun siemenen tuotantoon
Varhaisperuna (katteenalainen)

Avomaavihannekset

- Ilmoita viljelykasvi alla olevan listan mukaisesti. *Muut vihannekset* –koodilla voi ilmoittaa yhdessä kaikki samalla peruslohkolla vierekkäin olevat alle 0,05 ha kokoiset avomaanvihanneslohkot.
  tarhaherne, pensaspapu (sis. salkopapu**), valko- eli keräkaali, punakaali, savoijinkaali** (kurttukaali), **kukkakaali, ruusukaali, parsakaali, kyssäkaali, kiinankaali, lehtikaali, porkkana, punajuurikas ja keltajuurikas, lanttu, nauris, mukulaselleri, palsternakka, piparjuuri, maa-artisokka, latva-artisokka, retiisi, ruokasipuli** (sis. punasipuli ja jättisipuli), **sipulin pikkuistukkaat, purjo, valkosipuli, avomaankurkku, kesäkurpitsa, kurpitsa, lehtiselleri, pinaatti, lehtimangoldi, salaatti (Lactuca–suku), salaattisikurit (Cichorium-suku), salaattifenkoli, raparperi, parsa, lamopinaatti, meloni, tilli, persilja, muut vihannekset**

Mauste- ja lääkekasvit

Kumina
Sinappi
Korianteri
Yrttikasvit, alle 5 v. (ei tilli eikä persilja) sis. mm. kirveli, kynteli, lehtikorianteri, meirami, rakuuna, vihanneskrassi, vihannesportulakka
• Kirjaa lajinimi lohkokirjanpitoon.
Yrttikasvit, väh. 5 v.
• Kirjaa lajinimi lohkokirjanpitoon.
Siemenmausteet ja lääkekasvit poislukien kumina ja sinappi
• Kirjaa lohkokirjanpitoon viljelykasvin nimi ja mainitse, jos se on lääkekasvi.
Ratamot
Lääkepaju, edellyttää sopimusta

Hedelmä- ja marjakasvit sekä puutarhataimistot

• Ilmoita viljelykasvi alla olevan listan mukaisesti. *Muut hedelmät* –koodilla voi ilmoittaa yhteensä kaikki samalla peruslohkolla vierekkäin olevat alle 0,05 ha kokoiset hedelmäpuulohkot. *Muut marjakasvit* –koodilla voi ilmoittaa yhteensä kaikki samalla peruslohkolla vierekkäin olevat alle 0,05 ha kokoiset marjakasvilohkot.
omena, päärynä, luumu, kirsikka, pihlaja (marjantuotantoon), **viinirypäle, muut hedelmät;**
mansikka, mustaherukka (sis. viherherukka**), punaherukka, valkoherukka, karviainen, pensasmustikka, vadelma ja mesivadelma, tyrni, marja-aronia, mesimarja, saskatoon (marjatuomipihlaja), muut marjakasvit**
Taimitarhat, alle 5-vuotiaat marja-, hedelmä- ja koristekasvit
Taimitarhat, vähintään 5-vuotiaat marja-, hedelmä- ja koristekasvit[2)]

Nurmet ja kesannot

Yksivuotinen kuivaheinä-, säilörehu- ja tuorerehunurmi
Yksivuotinen laidunnurmi
Yksivuotinen siemennurmi
Yksivuotinen siemennurmi, yksilajinen
Monivuotinen kuivaheinä-, säilörehu- ja tuorerehunurmi 2 - 5 vuotta
Monivuotinen laidunnurmi 2 - 5 vuotta
Monivuotinen siemennurmi 2 - 5 vuotta
Monivuotinen siemennurmi, yksilajinen
Pysyvä kuivaheinä-, säilörehu- ja tuorerehunurmi yli 5 vuotta, alle 10 vuotta
Pysyvä laidunnurmi yli 5 vuotta, alle 10 vuotta
Luonnonlaidun ja -niitty
Hakamaa, avoin
Timotein siemen, valvottu tuotanto
Apilan siemen, valvottu tuotanto
Nurminadan siemen, valvottu tuotanto
Ruokonadan siemen, valvottu tuotanto
Englanninraiheinän siemen, valvottu tuotanto
Italianraiheinän (westerw.) siemen, valvottu tuotanto
Seoskasvusto (apila yli 50 % + nurmiheinä)
Viherlannoitusnurmi (ympäristösitoumuslohkolle)
Viherlannoitusnurmi (ei ympäristösitoumusta)
Siirtonurmi
Monivuotinen ympäristönurmi (ympäristösitoumuslohkolle)

Suojavyöhyke (sitoumukseen alkaen 2015)
Ympäristösopimusala, pysyvä nurmi (vuodesta 2015 alkaen)
Niitty (Ahvenanmaa)
Luonnonhoitopelto, nurmikasvit väh 2 v. peräkkäin **(ympäristösitoumuslohkolle)**
Monimuotoisuuspelto, riista (ympäristösitoumuslohkolle)
Monimuotoisuuspelto, maisema (ympäristösitoumuslohkolle)
Monimuotoisuuspelto, niitty 1. ja 2. vuosi (ympäristösitoumuslohkolle)
Suojakaista, monivuotinen nurmi
Viherkesanto (nurmi ja niitty)
Viherkesanto (riista ja maisema)
Sänkikesanto
Avokesanto

Ympäristötuen sopimusalat

Erityistukisopimusala, pelto lohkolla on edellisen ohjelmakauden erityistukisopimus luonnon ja maiseman monimuotoisuuden edistämisestä
Suojavyöhykenurmi lohkolla on edellisen ohjelmakauden erityistukisopimus suojavyöhykkeen perustamisesta
20-v. erityistukisopimus pellolla
Erityistukisopimusala, pysyvä laidun
Kurki-, hanhi- ja joutsenpelto (sopimus) vuodesta 2016 alkaen

Erikoiskasvit

Sokerimaissi
Sokerijuurikas, sokerintuotantoon
Sokerijuurikas, energiantuotantoon
Ahdekaunokki, energiantuotantoon
Energiapuu, lyhytkiertoinen haapa ja paju
Energiapuu, lyhytkiertoinen hybridihaapa ja poppeli
Ruokohelpi (energia), ruokohelven viljely energiakäyttöön
Ruokohelpi (kuivike/rehu), ruokohelven viljely kuivikkeeksi tai rehuksi
Kasvimaa, puutarhakasvien tai perunan viljely omaan käyttöön
Aitohunajakukka
Hunajantuotantoon tarkoitettu kasvusto, muut kasvit ja seoskasvustot kuin aitohunajakukka
Rehujuurikasvit
Rehukaali
Rehurapsi
Muut rehukasvit, jokin muu kuin tässä listassa mainittu rehukasvi (esim. muokkausretikka ja öljyretikka)
Saneerauskasvi (valkosinappi) (ympäristösitoumuslohkolle)
Saneerauskasvi (öljyretikka) (ympäristösitoumuslohkolle)
Saneerauskasvi (samettikukka) (ympäristösitoumuslohkolle)
Saneerauskasviseos, kasvusto sis. vain yllä mainittuja saneerauskasveja
Kuituhamppu
Kuitupellava
Kuitunokkonen
Humala
Tupakka
Koristekasvit, alle 5 v. esim. avomaalta myyntiin menevät leikkokukat
Koristekasvit, 5 v. ja yli, jatkuva sato avomaalta esim. leikkoperennat
Leikkovihreä ja leikkohavu, alle 5 v. kasveista monivuotisista, alle 5-vuotiaista puista ja pensaista ammattimaisesti vuosittain korjattava

Leikkovihreä ja leikkohavu, väh. 5 v. kasveista monivuotisista, vähintään 5-vuotiaista puista ja pensaista ammattimaisesti vuosittain korjattava
Koristepaju punontatarkoitukseen, alle 5-vuotias
Koristepaju punontatarkoitukseen, 5–20-vuotiaat kasvit
Metsäpuiden taimitarhat pellolla
Maisemapiirre täydentävien ehtojen mukainen suojeltu maisemapiirre, vain ekologisen alan ilmoittamiseen
Tilapäisesti viljelemätön ala
Tilapäisesti viljelemätön luonnonlaidun ja -niitty
Pienet vierekkäiset alat alle 5 aariset vierekkäin sijaitsevat kasvulohkot

MAATALOUSMAAN ULKOPUOLELLA OLEVAT ALAT

Erityistukisopimusala, muu ala maatalouden ympäristötuen muu kuin 20-v. erityissopimus
20-v. erityistukisopimus, muu ala
Ympäristösopimusala, muu ala (vuodesta 2015 alkaen)
Hakamaa, puustoinen
Luonnonlaidun, jolla korkea luontoarvo (Ahvenanmaa)
Luonnonlaidun kulttuurialueella (Ahvenanmaa)
Luonnonlaidun, jolla kohdennettuja toimenpiteitä (Ahvenanmaa)
Muu luonnonlaidun (Ahvenanmaa)
Metsälaidun
Erityistukisopimusala, metsämaa
Ympäristösopimusala, metsämaa (vuodesta 2015 alkaen)
Pysyvästi viljelemätön

1) Et saa sisällyttää alaa tärkkelystuotantosopimukseen.
2) Myös esimerkiksi parsan ja raparperin alat, joilla tuotetaan näiden lajien taimia.

Liite C Hamppu

Määritelmä

Hamppu (Cannabis sativa L.) on yksivuotinen putkilokasvi, joka kuuluu hamppukasvien heimoon. Pääasialliset käyttötavat ovat kuidun valmistus kasvien varresta ja öljyn puristaminen kasvien siemenistä.

Tukikelpoisuus eri tuissa

Hampun viljelyalalta maksetaan tukea eri pinta-alaperusteisissa tuissa, jos hampun lajike on tukikelpoinen. Lisäksi myöhemmin mainitut vaatimukset tulee täyttyä kaikkien tukien osalta.

Taulukko 1: Hampun tukikelpoisuus pinta-alaperusteisissa tuissa

	Perustuki ja viherryttämistuki	Ympäristökorvaus	Luonnonhaittakorvaus (LFA)	Nuoren viljelijän tuet (EU ja kansallinen)	Peltokasvipalkkio
Kuituhamppu	kyllä	kyllä	kyllä	kyllä	ei
Öljyhamppu	kyllä	kyllä	kyllä	kyllä	kyllä

	Yleinen hehtaarituki C2-C2p-alueet	Yleinen hehtaarituki C3-C4-alueet	Pohjoinen hehtaarituki, C1-C2-alueet	Pohjoinen hehtaarituki, C2p-C4-alueet
Kuituhamppu	kyllä	ei	kyllä	ei
Öljyhamppu	kyllä	ei	kyllä	ei

Tukikelpoiset lajikkeet

Hampun tukikelpoiset lajikkeet määritellään EU:n alueella vuosittain. Luettelo hyväksytyistä lajikkeista löytyy Euroopan unionin virallisen lehden numerosta C 433, joka on julkaistu 15.12.2017. Lehti on saatavilla internetistä osoitteesta http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2017:433:FULL&from=FI .Hamppulajikkeet ovat luettelon kohdassa 85.

Kylvösiemen ja vakuustodistus

Kylvä hampun viljelyalat sertifioidulla siemenellä. Siemenkauppalain (728/2000) mukaan sertifioidulla siemenellä tarkoitetaan perussiemenen tai sertifioidun kylvösiemenen virallisesti varmennettua kauppaerää, jonka myyntipäällys on virallisesti suljettu ja varustettu vakuustodistuksella. Vakuustodistuksen saa erä, joka on siemenviljelyksen tarkastuksessa ja kunnostetusta siemenerästä virallisesti otetun näytteen perusteella todettu oikein nimetyksi ja lajikepuhtaaksi ja että se täyttää kysymyksessä olevalle siemenluokalle asetetut laatuvaatimukset.

Toimita kaikista kylvöihin käytetyistä sertifioidun hampun siemensäkeistä vakuustodistukset kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle viimeistään 2.7.2018. Hampun viljelyalan tuki hylätään kokonaan kaikissa edellä mainituissa tuissa, jos et jätä vakuustodistuksia lainkaan tai jätät ne myöhässä. Kaikki haetut tuet hylätään myös, jos kylvät viljelyalalle tilan omaa sertifioimatonta siementä. Tukikelpoista ei ole tilan oma siemen, jonka olet tuottanut käyttäen ensimmäisenä viljelyvuonna sertifioitua siementä.

Jos useampi viljelijä kylvää saman säkin siementä, niin yhden viljelijöistä tulee toimittaa viranomaiselle alkuperäisen vakuustodistuksen lisäksi luettelo, josta ilmenevät muiden samaa siementä kylväneiden viljelijöiden nimet ja tilatunnukset. Muut viljelijät toimittavat viranomaiselle allekirjoittamansa kopion vakuustodistuksesta.

Sinun katsotaan jättäneen osoittamatta tukikelpoisen siemenen käyttö, jos et toimi edellä esitetyllä tavalla. Seurauksena on tuen hylkääminen hampun viljelyalalta.

Ilmoita hampun kylvösiemenen määrä (kg/ha), kylvöpäivä ja hampun käyttötapa (kuidutus, öljyn puristaminen, muu käyttö) joko Vipu-palvelussa tai kasvolohkolomakkeen 102B Lisätiedoissa. Jos kylvät 16.6.- 30.6.2018 välillä, ilmoita kylvöpäivä kuntaan kirjallisesti vapaamuotoisella ilmoituksella 2.7.2018 mennessä.

Hampun viljely

Viljele hamppua tavanomaisissa olosuhteissa. Noudata viljelyssä täydentäviä ehtoja. Pienin tukikelpoinen ala on 0,05 ha.

Satovahinkotapauksissa hamppukasvustosta pitää näkyä joitain jäänteitä 31.8. asti, muuten ala voidaan todeta viherryttämistuen monipuolistamisen osalta avokesannoksi valvonnassa.

Jos viljelet hamppua kerääjäkasvina, ilmoita tästä kasvulohkon lisätiedoissa. Kerääjäkasvina 30.6. jälkeen kylvetyn tukikelpoisen hampun siemensäkkien vakuustodistukset tulee toimittaa kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle 31.8.2018 mennessä. Kerääjäkasvina viljellyn hampun kasvusto on säilytettävä vähintään kasvukauden loppuun saakka, jotta kasvustosta voidaan ottaa tarvittavat THC-näytteet.

THC-näytteet ja korjuun aloittamisajankohta

ELY-keskus kerää hamppuviljelyksistä näytteitä heinä-syyskuussa ennen sadonkorjuuta THC- eli tetrahydrokannabinolipitoisuuden määrittämistä varten. Näytteet analysoidaan kilpailutetussa laboratoriossa. Tilat, joilta näytteet kerätään, valitaan satunnaisesti ja riskianalyysin perusteella. ELY-keskus kerää näytteet ajanjaksona, joka alkaa 20 päivän kuluttua kukinnan alkamisesta ja päättyy 10 päivän kuluttua kukinnan päättymisestä. Finola-lajikkeen näyte otetaan 55–75 vuorokauden kuluessa kylvämisestä. Sinun on säilytettävä hampun kasvusto siihen asti, että näytteet voidaan ottaa. Tämän vuoksi voit korjata **hamppusadon aikaisintaan 10 päivää sen jälkeen kun hampun kukinta on loppunut.**

Sallittu THC-pitoisuus on enintään 0,20 prosenttia. Jos jonkin tietyn lajikkeen kaikkien näytteiden TCH-pitoisuuksien keskiarvo on yli 0,20 prosenttia kahtena peräkkäisenä vuotena, kyseinen lajike ei ole tukikelpoinen seuraavasta vuodesta alkaen.

Liite D. Suojatut kasvilajikkeet ja TOS-maksut

Kasvinjalostajanoikeudesta annetun lain (1279/2009) mukaan kasvinjalostajanoikeutta rajoitetaan siten, että viljelijällä on omalla tilalla oikeus käyttää suojatun kaura-, ohra-, ruis-, vehnä-, ruisvehnä-, rypsi-, rapsi-, öljypellava-, herne-, härkäpapu-, peruna- tai tattarilajikkeen omalla tilalla tuotettua siementä lisäystarkoitukseen maksamalla siitä TOS-maksu (TOS = tilan oma siemen) lajikkeen omistajalle. TOS-maksu on alempi kuin sertifioidun siemenen hintaan sisältyvä korvaus.

Kansallisesti suojattujen lajikkeiden osalta TOS -maksuvelvollisia ovat yli 10 peltohehtaarin tilat, perunan osalta kuitenkin kaikki vähintään 2 hehtaaria perunaa tai vähintään 1 hehtaaria katteenalaista varhaisperunaa viljelevät tilat. EU-suojattujen lajikkeiden osalta TOS -maksuvelvollisuus koskee yli 92 tonnia laskennallista satoa tuottavia tiloja, perunan osalta kuitenkin kaikkia vähintään 7 hehtaaria perunaa viljeleviä tiloja.

Korvauksen tasosta pyritään sopimaan vuosittain lajikkeiden omistajia edustavan Siemenkauppiaitten yhdistyksen sekä viljelijöitä edustavien MTK:n ja SLC:n kesken. Vuonna 2018 viljojen ja palkoviljojen suojattujen lajikkeiden TOS-maksu on 4,60 €/ha ja perunan 24,50 €/ha.

Kansallisesti suojattuja lajikkeita ovat ainakin

herne	Hulda, Jermu, Jymy, Karita, Loviisa, Matilda ja Rokka,
härkäpapu	Kontu, Louhi ja Sampo
kaura	Aarre, Akseli, Alku, Aslak, Avetron, Bettina, Donna, Eemeli, Fiia, Harald, Iiris, Julius, Katri, Lisbeth, Marika, Meeri, Mirella, Niklas, Obelix, Oiva, Peppi, Riina, Ringsaker, Roope, Suomi, Steinar, Svala, SW Ingeborg, SW Vaasa, Venla ja Viviana
ohra	Alvari, Amber, Artturi, Arve, Aukusti, Brage, Edel, Edvin, Elmeri, Einar, Erkki, Eversti, Fabiola, Fennica, Filippa, Gaute, Harbinger, Inari, Jalmari, Justina, Justus, Jyvä, Kaarle, Kinnan, Kunnari, Minttu, Olavi, Pilvi, Polartop, Popekka, Ragna, Rambler, Repekka, Rolfi, Saana, Severi, SW Mitja, Thule, Tiril, Tofta, Toria, Trekker, Trym, Vertti, Viivi, Vilde, Vilgott, Vipekka, Voitto ja Wolmari
peruna	Jussi ja Osku
ruis	Elvi, Juuso, Reetta ja Riihi
rypsi	Birta, Cordelia, Eos, Juliet, SW Petita, SW Rebus, Synneva ja Synthia
vehnä	Aallotar, Aino, Altos, Anniina, Arktika, Bastian, Bjarne, Botnica, Demonstrant, Gunbo, Helmi, Herttua, Jaarli, Krabat, Kreivi, Kruunu, Lumikki, Mahti, Manu, Marble, Puntari, Quarna, Ramiro, Rehti, SW Magnifik, Urho, Wanamo, Wappu, Wellamo ja Zebra
Öljypellava	Heljä

EU-suojattuja lajikkeita ovat ainakin

herne	Angelus, Astronaute, Ingrid, Nitouche ja Rocket
kaura	Avanti, Avenue, Belinda, Benny, Canary, Effektiv, Flocke, Ivory, Matty, Moby, Rocky, ja Sandy
ohra	Annabell, Arild, Avalon, Barke, Beatrix, Cecilia, Cerbinetta, Cha Cha, Charmay, Charles, Chill, Cindy, Columbus, Crescendo, Eifel, Fairytale, Fortuna, Gesine, Grace, Iron, KWS Fantex, KWS Irina, KWS Spectra, Luhkas, Maaren, Margret, Marthe, Matros, Melius, Mentor, Milford, NFC Tipple, Overture, Pompe, Prestige, Propino, Quench, RGT Planet, Rusalka, Salome, Scarlett, Scrabble, Streif, Sunshine, SW Makof, SW Wikingett, Tocada, Tolar, Uta, Vanille, Vanja ja Xanadu
peruna	Acoustic, Agila, Afra, Albatros, Alexandra, Amado, Annabelle, Anuschka, Arielle, Artemis, Avanti, Ballerina, Baltic Rose, Belana, Bellarosa, Bellinda, Beo, Carolus,

	Carrera, Cerisa, Challenger, Colomba, Compass, Courage, Crisper, Cycloon, Dartiest, Ditta, El Mundo, Energie, Erika, Esmee, Eurostarch, Everest, Excellency, Fakse, Folva, Fontane, Gala, Innovator, Inova, Jazzy, Jelly, Jessica, Kiebitz, Kuras, Lady Amarilla, Lady Anna, Lady Britta, Lady Christl, Lady Claire, Lady Felicia, Lady Lenora, Lady Sara, Laura, Leonardo, Marabel, Mariska, Melody, Milva, Mozart, Musica, Mustang, Noblesse, Oleva, Orchestra, Piccolo Star, Priamos, Power, Privileg, Ramos, Red Scarlett, Riviera, Rock, Rosagold, Sagitta, Saline, Salinero, Saprodi, Senna, Seresta, SF Hit, SF Vario, Solist, Soraya, Stratos, Sunita, Talentine, Taurus, Toluca, Velox, Victoria, Violet Queen, Voyager ja Wega
rapsi	Campino, Hunter, Sheik ja Tamarin
ruis	Arantes, Evolo, Brasetto ja Dankowskie Agat
ruisvehnä	Cando, Nagano, Sequenz ja Somtri
vehnä	Amaretto, Anabel, Bombona, Ceylon, Cornetto, Dafne, Diskett, Draco, Ellvis, Emilio, Epos, Janne, JB Asano, Julius, KWS Jetstream, KWS Mistral, Kws Scirocco, KWS Solanus, Lennox, Licamero, Mandaryna, Nelson, Olivin, Papageno, Picolo, Seance, Sertori, Skagen, Specifik, Trappe, Triso, Vinjett, Wicki ja Zenon
spelttivehnä	Zollernspelz

Suojattujen lajikkeiden listan tiedot saattavat muuttua vuoden mittaan, sillä listalla voi olla lajikkeita, joiden omistaja on hiljattain luopunut suojauksesta ja listalta voi myös puuttua uusia lajikkeita, joiden suojaamisesta on tullut päätös täyttöohjeen julkaisemisen jälkeen.

Kasvinjalostajaoikeuslain mukaan viljelijä on velvollinen antamaan viranomaiselle ja lajikkeen omistajalle tarvittavat tiedot maksuvelvollisuuden toteamiseksi. Nämä tiedot kerätään Vipu-palvelusta tai Tukihakemuksen kasvulohkolomakkeen 102B yhteydessä omassa sarakkeessaan F. Korvauksen perimistä varten käytetään lisäksi maaseutuelinkeinorekisterissä olevia hakijaa ja pinta-aloja koskevia tietoja. Tiedot luovutetaan Siemenkauppiaitten yhdistykselle, joka huolehtii jalostajien puolesta em. laissa tarkoitettujen maksujen perimisestä.

Hakuopas 2018
Liite E. Säädökset ja määräykset

	Pinta-alaperusteiset EU:n kokonaan rahoittamat tuet			**Pinta-alaperusteiset kansalliset tuet**		**Pinta-alaperusteiset EU:n osittain rahoittamat tuet**				**Eläinperusteiset EU:n osittain rahoittamat tuet**	
	Perustuki Viherryttämis-tuki	Nuoren viljelijän tuki (EU)	Peltokasvi-palkkio	Pohjoinen hehtaarituki Yleinen hehtaarituki Nuorten viljelijöiden tuki	Sokerijuu-rikkaan kansallinen tuki	Ympäristö-korvaus Ympäristö-sopimus	Luonnon-haittakorvaus	Ei-tuotannolliset investoinnit	Luonnon-mukainen tuotanto	Alkuperäisrotujen kasvattaminen	Aktiiviviljelijä
Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1305/2013 Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahasto) tuesta maaseudun kehittämiseen ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1698/2005 kumoamisesta						x	x	x	x	x	x
Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1306/2013 yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 352/78, (EY) N:o 165/94, (EY) N:o 2799/98, (EY) N:o 814/2000, (EY) N:o 1290/2005 ja (EY) N:o 485/2008 kumoamisesta	x	x	x			x	x	x	x	x	
Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1307/2013 yhteisen maatalouspolitiikan tukijärjestelmissä viljelijöille myönnettäviä suoria tukia koskevista säännöistä ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 637/2008 ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 73/2009 kumoamisesta	x	x	x								x
Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1308/2013 maataloustuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 992/72, (ETY) N:o 234/79, (EY) N:o 1037/2001 ja (EY) N:o 1234/2007 kumoamisesta					x						
Komission delegoitu asetus (EU) N:o 639/2014 yhteisen maatalouspolitiikan tukijärjestelmissä viljelijöille myönnettäviä suoria tukia koskevista säännöistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1307/2013 täydentämisestä ja mainitun asetuksen liitteen X muuttamisesta	x	x	x								x
Komission delegoitu asetus (EU) N:o 640/2014 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013 täydentämisestä yhdennetyn hallinto- ja valvontajärjestelmän sekä suoriin tukiin, maaseudun kehittämistukeen ja täydentäviin ehtoihin sovellettavien maksujen epäämis- ja perumisedellytysten sekä hallinnollisten seuraamusten osalta	x	x	x			x	x	x	x	x	x
Komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 641/2014 yhteisen maatalouspolitiikan tukijärjestelmissä viljelijöille myönnettäviä suoria tukia koskevista säännöistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1307/2013 soveltamissäännöistä	x	x	x								
Komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 809/2014 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013 soveltamissäännöistä yhdennetyn hallinto- ja valvontajärjestelmän, maaseudun kehittämistoimenpiteiden ja täydentävien ehtojen osalta	x	x	x			x	x	x	x	x	x
Komission päätös kansallisista tuista: Päätös K(2016)8419 Suomen pohjoisten alueiden maataloutta koskevasta pitkäaikaisten kansallisten tukien järjestelmästä				x							
Laki maatalouden tukien toimeenpanosta 192/2013 muutoksineen	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Laki maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista 1559/2001 muutoksineen				x	x						
Laki eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista 1360/2014						x	x	x	x	x	x
Laki Euroopan Unionin suorista tuista maataloudelle 193/2013 muutoksineen	x	x	x								x
Valtioneuvoston asetus maatalouden tukien tukialueista ja niiden saaristoksi luettavista osa-alueista 5/2015 muutoksineen	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Valtioneuvoston asetus toiminnallisesti ja taloudellisesti itsenäisen maatilan tunnusmerkeistä 213/2007				x	x						
Valtioneuvoston asetus eläinyksiköistä eräissä maatalouden tuissa 45/2015 muutoksineen							x		x	x	
Valtioneuvoston asetus perustuesta, viherryttämistuesta ja nuoren viljelijän tuesta 234/2015 muutoksineen	x	x									x

Hakuopas 2018
Liite E. Säädökset ja määräykset

	Pinta-alaperusteiset EU:n kokonaan rahoittamat tuet			**Pinta-alaperusteiset kansalliset tuet**		**Pinta-alaperusteiset EU:n osittain rahoittamat tuet**				**Eläinperusteiset EU:n osittain rahoittamat tuet**	
	Perustuki Viherryttämis-tuki	Nuoren viljelijän tuki (EU)	Peltokasvi-palkkio	Pohjoinen hehtaarituki Yleinen hehtaarituki Nuorten viljelijöiden tuki	Sokerijuu-rikkaan kansallinen tuki	Ympäristö-korvaus Ympäristö-sopimus	Luonnon-haittakorvaus	Ei-tuotannolliset investoinnit	Luonnon-mukainen tuotanto	Alkuperäisrotujen kasvattaminen	Aktiiviviljelijä
Valtioneuvoston asetus perustukijärjestelmän kansallisen varannon käytöstä 59/2015 muutoksineen	x										x
Valtioneuvoston asetus ympäristökorvauksesta 235/2015 muutoksineen						x				x	x
Valtioneuvoston asetus luonnonhaittakorvauksesta 236/2015 muutoksineen							x				x
Valtioneuvoston asetus luonnonmukaisen tuotannon korvauksesta 237/2015 muutoksineen									x		x
Valtioneuvoston asetus ei-tuotannollisia investointeja koskevasta korvauksesta 238/2015 muutoksineen								x			
Valtioneuvoston asetus täydentävien ehtojen hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista 4/2015 muutoksineen	x	x	x	x		x	x		x	x	
Valtioneuvoston asetus maataloustukihakemuksen siirtämisessä vuonna 2018 noudatettavasta menettelystä 190/2018	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Valtioneuvoston asetus ympäristökorvauksen, luonnonhaittakorvauksen, luonnonmukaisen tuotannon korvauksen ja ei-tuotannollisia investointeja koskevan korvauksen hakemisesta vuonna 2018 148/2018						x	x	x	x		
Valtioneuvoston asetus vuodelta 2018 maksettavista lypsylehmä-, nauta-, lammas- ja vuohipalkkioista sekä peltokasvipalkkiosta 71/2018			x								x
Valtioneuvoston asetus vuodelta 2018 maksettavasta pohjoisesta tuesta 79/2018				x							
Valtioneuvoston asetus sokerijuurikkaan viljelijöille vuodelta 2018 maksettavasta kansallisesta tuesta 75/2018					x						
Valtioneuvoston asetus täydentävien ehtojen lakisääteisistä hoitovaatimuksista sekä niiden ja hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimusten noudattamisen valvonnasta 7/2015 muutoksineen	x	x	x	x		x	x		x	x	
Valtioneuvoston asetus Euroopan unionin rahoittamien eläintukien valvonnasta 502/2015 muutoksineen										x	x
Valtioneuvoston asetus pinta-alojen ja pinta-alaperusteisten Euroopan unionin rahoittamien tukien valvonnasta 712/2015 muutoksineen	x	x	x			x	x		x		x
Valtioneuvoston asetus vuodelta 2018 maksettavien kansallisten kasvintuotannon tukien ja kotieläintukien valvonnasta 193/2018				x	x						
Maa- ja metsätalousministeriön asetus ympäristökorvauksesta 327/2015 muutoksineen						x				x	
Maa- ja metsätalousministeriön asetus perus- ja kasvulohkoista 344/2015	x	x	x	x	x	x	x	x	x		
Maa- ja metsätalousministeriön asetus maa- ja puutarhatalouden kansallisten tukien hallinnosta vuonna 2018 230/2018				x	x						
Maaseutuviraston määräys eräiden suorien tukien ja ohjelmaperusteisten viljelijäkorvausten hakemisesta sekä tukien tai korvausten perusteena olevien pinta- ja sopimusalojen sekä määrien ilmoittamisesta vuonna 2018 6/2018	x	x	x			x	x	x	x	x	x
Maaseutuviraston määräys kansallisten tukien hakemisesta vuonna 2018 24/17				x	x						

Eläinperusteisten EU:n kokonaan rahoittamien tukien säädökset löydät eläinpalkkioiden oppaalta Mavi.fi-sivustolta http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelija/Elaintuet/Sivut/default.aspx

Eläinperusteisten kansallisesti rahoitettujen tukien säädökset löydät kansallisten kotieläintukien oppaalta Mavi.fi -sivustolta http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelija/Elaintuet/Sivut/default.aspx

Eläinten hyvinvointikorvauksen säädökset löydät sitoumusehdoista Mavi.fi -sivustolta http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelija/Sivut/Elainten-hyvinvointikorvauksen-sitoumusehdot.aspx

Täydentävien ehtojen säädökset löydät Mavi.fi -sivustolta http://maaseutuvirasto.mobiezine.fi/zine/41/article-1798

Hakuopas 2018
Liite E. Säädökset ja määräykset

Pinta-alaperusteiset EU:n kokonaan rahoittamat tuet			Pinta-alaperusteiset kansalliset tuet		Pinta-alaperusteiset EU:n osittain rahoittamat tuet				Eläinperusteiset EU:n osittain rahoittamat tuet	
Perustuki Viherryttämis-tuki	Nuoren viljelijän tuki (EU)	Peltokasvi-palkkio	Pohjoinen hehtaarituki Yleinen hehtaarituki Nuorten viljelijöiden tuki	Sokerijuu-rikkaan kansallinen tuki	Ympäristö-korvaus Ympäristö-sopimus	Luonnon-haittakorvaus	Ei-tuotannolliset investoinnit	Luonnon-mukainen tuotanto	Alkuperäisrotujen kasvattaminen	Aktiiviviljelijä

Vain kulloinkin voimassa olevat säädökset ovat virallisia lähteitä.

Säädöksiin on tulossa myöhemmin muutoksia, joita ei ole voitu huomioida vielä tässä vaiheessa.

Kansalliset säädökset valtion säädöstietopankki: www.finlex.fi

Maaseutuviraston määräykset: www.finlex.fi/fi/viranomaiset/normi/440001

Euroopan unionin voimassaoleva lainsäädäntö: http://eur-lex.europa.eu/fi/index.htm

Liite F. Maa- ja puutarhatalouden tuet 2018

KOKO SUOMESSA MAKSETTAVAT TUET

	Hakeminen	**Toimivaltainen viranomainen / Lisätietoja**
EU:n kokonaan rahoittamat tuet (eli suorat tuet)		
Perustuki- ja viherryttämistuki EU:n nuoren viljelijän tuki Peltokasvipalkkio (avomaavihanneksille maksetaan pelkästään AB–alueella)	Hae Vipu-palvelussa päätukihaussa tai lomakkeella 101B viimeistään 15.6.2018. Ilmoita myös lohkotiedot ja muutokset maatila- ja osallistietoihin.[1] Toimita hampun vakuustodistukset viimeistään 2.7.2018.	Kunta
Nautapalkkio (emolehmät, emolehmähiehot, sonnit ja härät) Lammas- ja vuohipalkkiot (teuraskaritsat ja kilit)	Vuonna 2015 tai sen jälkeen toimitettu osallistumisilmoitus on voimassa toistaiseksi. Ilmoita osallistumisesta Vipu-palvelussa tai lomakkeella 184 viimeistään 15.6.2018, ellet ole ilmoittautunut palkkiojärjestelmään aiemmin.	Kunta
EU:n osarahoitteiset tuet (eli ohjelmaperusteiset tuet)		
Luonnonhaittakorvaus	Hae Vipu-palvelussa päätukihaussa tai lomakkeella 101B viimeistään 15.6.2018. Ilmoita myös lohkotiedot ja muutokset maatila- ja osallistietoihin.[1] Toimita hampun vakuustodistukset viimeistään 2.7.2018.	Kunta

[1] Ilmoita kasvulohkotiedot Vipu-palvelussa tai lomakkeella 102B. Ilmoita Vipu-palvelussa tai lomakkeella 102A ja 102C, jos peruslohkotietoihin on tullut muutoksia. Ilmoita Vipu-palvelussa tai lomakkeilla 101A ja 101 D, jos maatilasi perustietoihin tai osallisten tietoihin on tullut muutoksia. Maatilan uudet osalliset voi ilmoittaa vain lomakkeella 101D.

Luonnonhaittakorvauksen kotieläinkorotus	Hae Vipu-palvelussa päätukihaussa tai lomakkeella 101B viimeistään 15.6.2018. Ilmoita myös lohkotiedot ja muutokset maatila- ja osallistietoihin.[1] Toimita eläinmääräilmoitus sähköisesti Vipu-palvelussa tai lomakkeella 461 viimeistään 15.2.2019. Toimita eläinmääräilmoituksen liitteenä tarkemmat tiedot hevosista ja poneista viimeistään 15.2.2019.	Kunta
Ympäristösitoumus	Hae Vipu-palvelussa päätukihaussa tai lomakkeella 101B viimeistään 15.6.2018. Ilmoita myös lohkotiedot ja muutokset maatila- ja osallistietoihin.[1] Ilmoita valumavesien hallinta -toimenpiteen lohkotiedot lomakkeella 463 viimeistään 15.6.2018. Ilmoita toimenpiteiden lietelannan sijoittaminen peltoon, ravinteiden ja orgaanisten aineiden kierrättäminen ja peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys pinta-alat sähköisesti Vipu-palvelussa tai lomakkeella 465 viimeistään 31.10.2018.	Kunta
Eläinten hyvinvointikorvaus	Hae Vipu-palvelussa tai lomakkeella 472 viimeistään 31.1.2018. Toimita eläinmääräilmoitus Vipu-palvelussa tai lomakkeella 179 viimeistään 15.2.2019. Toimita siipikarjan teuraseräraportit viimeistään 15.2.2019.	Kunta
Luonnonmukainen tuotanto	Hae sitoumusta lomakkeella 215 viimeistään 15.6.2018. Ilmoittaudu luomuvalvontaan viimeistään 30.4.2018. Hae vuosittaista maksua päätukihaun yhteydessä Vipu-palvelussa tai toimita lomake 101B **kuntaan** viimeistään 15.6.2018. Ilmoita kasvulohkotiedot Vipu-palvelussa päätukihaun yhteydessä tai toimita lomake 102 B **kuntaan** viimeistään 15.6.2018. Ilmoita kotieläinsitoumuksen eläinmäärät siipikarjasta ja tuotantotauot Vipu-palvelussa tai toimita lomake 461 **kuntaan** viimeistään 15.2.2019.	Ely-keskus

Ympäristötuen erityistukisopimukset (ohjelmakausi 2007–2013)	Hae vuosittaista maksua päätukihaun yhteydessä Vipu-palvelussa tai toimita lomake 101B **kuntaan** viimeistään 15.6.2018. Ilmoita erityistukisopimuksen kasvulohkotiedot Vipu-palvelussa päätukihaun yhteydessä tai toimita lomake 102 B **kuntaan** viimeistään 15.6.2018.	Ely-keskus
Ympäristösopimukset	Hae sopimusta lomakkeilla 262, 253 tai 214 viimeistään 15.6.2018. Hae vuosittaista maksua päätukihaun yhteydessä Vipu-palvelussa tai toimita lomake 101 B **kuntaan** viimeistään 15.6.2018. Jos et hae muita päätukihaun tukia, hae silloin alkuperäisrotusopimuksen vuosittaista maksua paperilomakkeella 218 M palauttamalla se **ELY-keskukseen** viimeistään 15.6.2018. Hae sinulla jo olevaan, vuonna 2016 tehtyyn alkuperäisrotusopimukseen eläinten lisäystä lomakkeella 218 E viimeistään 15.6.2018 Ilmoita ympäristösopimuksen kasvulohkotiedot Vipu-palvelussa päätukihaun yhteydessä tai toimita lomake 102 B **kuntaan** viimeistään 15.6.2018.	Ely-keskus
Ei-tuotannolliset investoinnit	Hae ei-tuotannollisten investointien maksua lomakkeella 197.	Ely-keskus

Kansalliset pinta-alaperusteiset tuet

Sokerijuurikkaan kansallinen tuki	Hae Vipu-palvelussa päätukihaussa tai lomakkeella 101B viimeistään 15.6.2018. Ilmoita myös lohkotiedot ja muutokset maatila- ja osallistietoihin.[1]	Kunta
Sokerijuurikkaan kuljetustuki	Hae lomakkeella 178 viimeistään 30.4.2018.	Kunta

Kansalliset kotieläintalouden tuet

Sika- ja siipikarjatalouden tuotannosta irrotettu tuki	Hae tuen ennakkoa ja lopullista tukea Vipu-palvelussa tai lomakkeella 139 viimeistään 23.3.2018. Toimita eläinmääräilmoitus Vipu-palvelussa tai lomakkeella 461 viimeistään 15.2.2019. Toimita eläinmääräilmoituksen liitteenä tarkemmat tiedot hevosista ja poneista viimeistään 15.2.2019.	Kunta

Puutarhatalouden tuet

Kasvihuonetuotannon tuki	Hae Vipu-palvelussa tai lomakkeella 109 viimeistään 2.3.2018.	Varsinais-Suomen tai Pohjanmaan Ely-keskus, Ahvenanmaan valtionvirasto
Puutarhatuotteiden varastointituki	Hae lomakkeella 228 viimeistään 26.10.2018.	Varsinais-Suomen tai Pohjanmaan Ely-keskus, Ahvenanmaan valtionvirasto

VAIN AB-ALUEELLA MAKSETTAVAT TUET

EU:n kokonaan rahoittamat tuet (eli suorat tuet)

Peltokasvipalkkio	Hae Vipu-palvelussa päätukihaussa tai lomakkeella 101B viimeistään 15.6.2018. Ilmoita myös lohkotiedot ja muutokset maatila- ja osallistietoihin.[1] Toimita hampun vakuustodistukset viimeistään 2.7.2018.	Kunta
Lypsylehmäpalkkio Nautapalkkio (teurashiehot ja saaristohiehot) Lammas- ja vuohipalkkiot (uuhet ja kutut)	Vuonna 2015 tai sen jälkeen toimitettu osallistumisilmoitus on voimassa toistaiseksi. Ilmoita osallistumisesta Vipu-palvelussa tai lomakkeella 184 viimeistään 15.6.2018, ellet ole ilmoittautunut palkkiojärjestelmään aiemmin.	Kunta

VAIN C-ALUEELLA MAKSETTAVAT TUET

Kansalliset pinta-alaperusteiset tuet

Pohjoinen hehtaarituki Nuorten viljelijöiden tuki (kansallinen)	Hae Vipu-palvelussa päätukihaussa tai lomakkeella 101B viimeistään 15.6.2018. Ilmoita myös lohkotiedot ja muutokset maatila- ja osallistietoihin.[1] Toimita hampun vakuustodistukset viimeistään 2.7.2018.	Kunta

Kansalliset kotieläintalouden tuet

Nautojen pohjoinen eläinyksikkötuki Uuhien pohjoinen kotieläintuki Kuttujen pohjoinen kotieläintuki	Hae tuen ennakkoa Vipu-palvelussa tai lomakkeella 139 viimeistään 23.3.2018. Vuonna 2015 tai sen jälkeen toimitettu osallistumisilmoitus on voimassa toistaiseksi. Ilmoita osallistumisesta Vipu-palvelussa tai lomakkeella 184 viimeistään 15.6.2018, ellet ole ilmoittautunut tukijärjestelmään aiemmin. Toimita selvitys kutun maidon käytöstä lomakkeella 410 viimeistään 31.1.2019.	Kunta
Maidon tuotantotuki	Hae lomakkeella 282. Jatkuva haku. Ilmoita maidon suoramyynnit lomakkeella 230 viimeistään 15.1.2019.	Kunta Ely-keskus

Puutarhatalouden tuet

Metsämarjojen ja -sienten varastointituki	Hae lomakkeella 237 viimeistään 16.7.2018.	Lapin Ely-keskus

VAIN C2-C4 ALUEILLA + SAARISTO MAKSETTAVAT TUET

Kansalliset pinta-alaperusteiset tuet

Yleinen hehtaarituki	Hae Vipu-palvelussa päätukihaussa tai lomakkeella 101B viimeistään 15.6.2018. Ilmoita myös lohkotiedot ja muutokset maatila- ja osallistietoihin.[1] Toimita hampun vakuustodistukset viimeistään 2.7.2018.	Kunta

VAIN C3-C4 ALUEILLA MAKSETTAVAT TUET

Kansalliset kotieläintalouden tuet

Teurasnautojen pohjoinen kotieläintuki	Hae tuen ennakkoa Vipu-palvelussa tai lomakkeella 139 viimeistään 23.3.2018. Vuonna 2015 tai sen jälkeen toimitettu osallistumisilmoitus on voimassa toistaiseksi. Ilmoita osallistumisesta Vipu-palvelussa tai lomakkeella 184 viimeistään 15.6.2018, ellet ole ilmoittautunut tukijärjestelmään aiemmin.	Kunta

Liite G. Eräitä tukien saamisen edellytyksiä vuonna 2018

	Aktiivinviljelijä	Tukikelpoiset kasvit	Tilan vähimmäiskoko	Tuen alaraja	Lohkon vähimmäispinta-ala	Ikä	Viljelyvaatimus	Eläintiheys
Perustuki	Kyllä	Kaikki maatalousmaalla olevat kasvit ja käyttömuodot, pl. tilapäisesti viljelemätön ala, sekä 20-v. erityisympäristötukisopimusala.	Ei määriteltyä vähimmäiskokoa tilalle.	Suoria tukia yhteensä 200 euroa.	0,05 ha	-	Täydentävät ehdot	-
Viherryttämistuki	Kyllä	Kaikki maatalousmaalla olevat kasvit ja käyttömuodot, pl. tilapäisesti viljelemätön ala, sekä 20-v. erityisympäristötukisopimusala.	Ei määriteltyä vähimmäiskokoa tilalle.	Suoria tukia yhteensä 200 euroa.	0,05 ha. Alle 0,05 ha lohkot lasketaan mukaan kuitenkin peltoalaan ja pysyvien kasvien alaan.	-	Täydentävät ehdot	-
Nuoren viljelijän tuki (EU)	Kyllä	Kaikki maatalousmaalla olevat kasvit ja käyttömuodot, pl. tilapäisesti viljelemätön ala, sekä 20-v. erityisympäristötukisopimusala.	Ei määriteltyä vähimmäiskokoa tilalle.	Suoria tukia yhteensä 200 euroa.	0,05 ha	Korkeintaan 40 v. perustukihakemuksen ensimmäisenä jättövuonna.	Täydentävät ehdot	-
Nuorten viljelijöiden kans.tuki	Ei	Maatalous-, puutarha- ja peltoenergiakasvit.	5 ha	100 euroa	0,05 ha	EU:n nuoren viljelijän tuen hakijan ehtojen lisäksi 18-v.	Osa täydentävistä ehdoista.	-

	Aktiivi-viljelijä	Tukikelpoiset kasvit	Tilan vähimmäiskoko	Tuen alaraja	Lohkon vähimmäispinta-ala	Ikä	Viljelyvaatimus	Eläintiheys
Ympäristökorvaus	Kyllä	Viljelykasvit, puutarhakasvit, lhp ja monimuotoisuuspellot pl. kesanto	5 ha peltokasvitiloilla, 1 ha puutarhakasvitiloilla	100 euroa	0,05 ha	18-v.	Täydentävät ehdot, ympäristökorvauksen vähimmäisvaatimukset, toimenpidekohtaiset ehdot	-
Luonnonhaittakorvaus	Kyllä	Viljelykasvit ja pysyvä nurmi; kesanto, suojavyöhykenurmi (2015-) ja luonnonhoitopeltonurmet enintään 25 %.	5 ha, saaristossa 3 ha	100 euroa	0,05 ha	18-v.	Täydentävät ehdot	Kotieläinkorotuksessa 0,35 ey/korvauskelpoinen peltohehtaari
Luonnonmukaisen tuotannon korvaus	Kyllä	Viljelykasvit. Lisäksi kesanto ja luonnonhoitopeltonurmet siltä osin, kun niitä on yhteensä enintään kolmannes viljelykasvien alasta.	5 ha luomuviljelty- ja sitoumuslohkoja tai vuosittain vähintään 1 ha sitoumusalaa puutarhakasvien viljelyssä	100 euroa	0,05 ha	Sitoumusta annettaessa viljelijä tai puoliso vähintään 18 v. (synt. viim. 31.12.1999)	Täydentävät ehdot, luonnonmukaisen tuotannon vähimmäisvaatimukset	Kotieläinsitoumuksessa 0,3 ey/sitoumushehtaari
Kansalliset pelto- ja eläintuet	Ei	Viljelykasvit (vaihtelevat tukimuodoittain).	Pelto- ja eläintuissa 5 ha, puutarhakasvien viljelyssä 1 ha. Maidon tuotantotuessa ei peltoalavaatimusta.	Hakijaa ja tukityyppiä kohti 100 euroa.	0,05 ha	Hakija tai hänen puolisonsa väh. 18-vuotias. Yhteisössä väh. yksi osallinen yli 18-v. ja harjoittaa itse maa- tai puutarhataloutta. Ei koske julkisoikeudellista yhteisöä, koulu- tai vankilatilaa eikä hakijaa, jonka tukikelpoinen toiminta muuta kuin maataloutta.	Osa täydentävistä ehdoista.	Sika- ja siipikarjatalouden tuessa 0,35 ey/tukikelpoinen peltohehtaari

	Aktii-vivil-jelijä	Tukikelpoiset kasvit	Tilan vähim-mäiskoko	Tuen ala-raja	Lohkon vähimmäis-pinta-ala	Ikä	Viljelyvaatimus	Eläintiheys
Peltokasvipalkkio	Kyllä	Koko maa: syysrapsi, syys-rypsi, kevätrapsi, kevätrypsi, auringonkukka, öljypellava, ruistankio, härkäpapu, öljy-hamppu, peltoherne (eli ruo-ka- ja rehuherneet) ja makea lupiini, ruis, sokerijuurikas, tärkkelysperuna sekä AB-alueella avomaanvihannek-set	Ei määriteltyä vä-himmäiskokoa ti-lalle.	Suoria tu-kia yh-teensä 200 eu-roa.	0,05 ha	-	Täydentävät ehdot	-

Liite H. Esimerkkejä tukitasoista 2018

Alla on lueteltu eräiden kasvien tukitasoja 8 päätuotantoalueilla (euroa/ha). Tuet on pyöristetty täysiin euroihin. Eri tuotantoalueilla maksettavat tuet on esitetty kokonaisuudessaan hakuoppaassa.

Alue	Perus-tuki	Viher-ryttämis-tuki	Nuoren viljelijän tuki[1]	Pelto-kasvi-palkkio	Ympäristö-korvaus	Luonnon-haitta-korvaus[2]	Pohjoinen ha-tuki	Yleinen ha-tuki
Vehnä								
AB	**121**	**75**	**53**		**54**	**212**		
C1	**108**	**65**	**53+40**		**54**	**237**		
C2	**108**	**65**	**53+40**		**54**	**237**		**10**
C2p	**108**	**65**	**53+40**		**54**	**237**		**20**
Ruis								
AB	**121**	**75**	**53**	**100**	**54**	**212**		
C1	**108**	**65**	**53+40**	**100**	**54**	**237**	**75**	
C2	**108**	**65**	**53+40**	**100**	**54**	**237**	**75**	**10**
C2p	**108**	**65**	**53+40**	**100**	**54**	**237**	**75**	**20**
Rehuvilja								
AB	**121**	**75**	**53**		**54**	**212**		
C1	**108**	**65**	**53+40**		**54**	**237**		
C2	**108**	**65**	**53+40**		**54**	**237**		**10**
C2p	**108**	**65**	**53+40**		**54**	**237**		**20**
Öljy- ja valkuais-kasvit								
AB	**121**	**75**	**53**	**60**	**54**	**212**		
C1	**108**	**65**	**53+40**	**60**	**54**	**237**	**75**	
C2	**108**	**65**	**53+40**	**60**	**54**	**237**	**75**	**10**
C2p	**108**	**65**	**53+40**	**60**	**54**	**237**		**20**
C3	**108**	**65**	**53+40**	**60**	**54**	**237**		**30**
C4	**108**	**65**	**53+40**	**60**	**54**	**237**		**55**
Sokeri-juurikas[3]								
AB	**121**	**75**	**53**	**85**	**54**	**212**		
C1	**108**	**65**	**53+40**	**85**	**54**	**237**	**100**	
C2	**108**	**65**	**53+40**	**85**	**54**	**237**	**100**	**10**
C2p	**108**	**65**	**53+40**	**85**	**54**	**237**	**100**	**20**

Alue	Perus-tuki	Viher-ryttämis-tuki	Nuoren viljelijän tuki[1]	Pelto-kasvi-palkkio	Ympäristö-korvaus	Luonnon-haitta-korvaus[2]	Pohjoinen ha-tuki	Yleinen ha-tuki
Avomaan-vihannekset								
AB	**121**	**75**	**53**	**150**	**200**	**212**		
C1	**108**	**65**	**53+40**		**200**	**237**	**350**	
C2	**108**	**65**	**53+40**		**200**	**237**	**350**	**10**
C2p	**108**	**65**	**53+40**		**200**	**237**	**350**	**20**
C3	**108**	**65**	**53+40**		**200**	**237**	**350**	**30**
C4	**108**	**65**	**53+40**		**200**	**237**	**350**	**55**
Marjat								
AB	**121**	**75**	**53**		**200**	**212**		
C1	**108**	**65**	**53+40**		**200**	**237**		
C2	**108**	**65**	**53+40**		**200**	**237**		**10**
C2p	**108**	**65**	**53+40**		**200**	**237**		**20**
C3	**108**	**65**	**53+40**		**200**	**237**		**30**
C4	**108**	**65**	**53+40**		**200**	**237**		**55**
Nurmi[4]								
AB	**121**	**75**	**53**		**54**	**212**		
C1	**108**	**65**	**53+40**		**54**	**237**		
C2	**108**	**65**	**53+40**		**54**	**237**		**10**
C2p	**108**	**65**	**53+40**		**54**	**237**		**20**
C3	**108**	**65**	**53+40**		**54**	**237**		**30**
C4	**108**	**65**	**53+40**		**54**	**237**		**55**
Kesannot[5]								
AB	**121**	**75**	**53**			**212**		
C1	**108**	**65**	**53**			**237**		
C2	**108**	**65**	**53**			**237**		
C2p	**108**	**65**	**53**			**237**		
C3	**108**	**65**	**53**			**237**		
C4	**108**	**65**	**53**			**237**		

[1] *Sisältää nuorelle viljelijälle maksettavan EU-tuen ja kansallisen nuorten viljelijöiden tuen C-tukialueella.*
[2] *Kotieläintilalle maksetaan lisäksi kotieläinkorotusta 60 euroa/ha, jos eläintiheys täyttyy.*
[3] *Sokerijuurikkaalle maksetaan myös sokerijuurikkaan kansallista tukea, joka vuonna 2018 on 350 €/ha.*
[4] *Yksi- tai monivuotinen nurmi.*
[5] *Luonnonhoitopeltonurmelle, suojavyöhykenurmelle (2015 -) ja kesannoille maksetaan luonnonhaittakorvausta sekä luonnonmukaisen tuotannon korvausta, jos niiden ala on yhteensä enintään 25 % korvauskelpoisesta kokonaispinta-alasta. Ympäristökorvausta maksetaan luonnonhoitopeltonurmille kohdentamisalueella 120 €/ha ja muulla alueella 100 €/ha.*

Liite H. Esimerkkejä tukitasoista 2018

Alla on lueteltu eräiden kasvien tukitasoja 8 päätuotantoalueilla (euroa/ha). Tuet on pyöristetty täysiin euroihin. Eri tuotantoalueilla maksettavat tuet on esitetty kokonaisuudessaan hakuoppaassa.

Alue	Perus-tuki	Viher-ryttämis-tuki	Nuoren viljelijän tuki[1]	Pelto-kasvi-palkkio	Ympäristö-korvaus	Luonnon-haitta-korvaus[2]	Pohjoinen ha-tuki	Yleinen ha-tuki
Vehnä								
AB	**121**	**75**	**53**		**54**	**212**		
C1	**108**	**65**	**53+40**		**54**	**237**		
C2	**108**	**65**	**53+40**		**54**	**237**		**10**
C2p	**108**	**65**	**53+40**		**54**	**237**		**20**
Ruis								
AB	**121**	**75**	**53**	**100**	**54**	**212**		
C1	**108**	**65**	**53+40**	**100**	**54**	**237**	**75**	
C2	**108**	**65**	**53+40**	**100**	**54**	**237**	**75**	**10**
C2p	**108**	**65**	**53+40**	**100**	**54**	**237**	**75**	**20**
Rehuvilja								
AB	**121**	**75**	**53**		**54**	**212**		
C1	**108**	**65**	**53+40**		**54**	**237**		
C2	**108**	**65**	**53+40**		**54**	**237**		**10**
C2p	**108**	**65**	**53+40**		**54**	**237**		**20**
Öljy- ja valkuais-kasvit								
AB	**121**	**75**	**53**	**60**	**54**	**212**		
C1	**108**	**65**	**53+40**	**60**	**54**	**237**	**75**	
C2	**108**	**65**	**53+40**	**60**	**54**	**237**	**75**	**10**
C2p	**108**	**65**	**53+40**	**60**	**54**	**237**		**20**
C3	**108**	**65**	**53+40**	**60**	**54**	**237**		**30**
C4	**108**	**65**	**53+40**	**60**	**54**	**237**		**55**
Sokeri-juurikas[3]								
AB	**121**	**75**	**53**	**85**	**54**	**212**		
C1	**108**	**65**	**53+40**	**85**	**54**	**237**	**100**	
C2	**108**	**65**	**53+40**	**85**	**54**	**237**	**100**	**10**
C2p	**108**	**65**	**53+40**	**85**	**54**	**237**	**100**	**20**

Alue	Perus-tuki	Viher-ryttämis-tuki	Nuoren viljelijän tuki[1]	Pelto-kasvi-palkkio	Ympäristö-korvaus	Luonnon-haitta-korvaus[2]	Pohjoinen ha-tuki	Yleinen ha-tuki
Avomaan-vihannekset								
AB	**121**	**75**	**53**	**150**	**200**	**212**		
C1	**108**	**65**	**53+40**		**200**	**237**	**350**	
C2	**108**	**65**	**53+40**		**200**	**237**	**350**	**10**
C2p	**108**	**65**	**53+40**		**200**	**237**	**350**	**20**
C3	**108**	**65**	**53+40**		**200**	**237**	**350**	**30**
C4	**108**	**65**	**53+40**		**200**	**237**	**350**	**55**
Marjat								
AB	**121**	**75**	**53**		**200**	**212**		
C1	**108**	**65**	**53+40**		**200**	**237**		
C2	**108**	**65**	**53+40**		**200**	**237**		**10**
C2p	**108**	**65**	**53+40**		**200**	**237**		**20**
C3	**108**	**65**	**53+40**		**200**	**237**		**30**
C4	**108**	**65**	**53+40**		**200**	**237**		**55**
Nurmi[4]								
AB	**121**	**75**	**53**		**54**	**212**		
C1	**108**	**65**	**53+40**		**54**	**237**		
C2	**108**	**65**	**53+40**		**54**	**237**		**10**
C2p	**108**	**65**	**53+40**		**54**	**237**		**20**
C3	**108**	**65**	**53+40**		**54**	**237**		**30**
C4	**108**	**65**	**53+40**		**54**	**237**		**55**
Kesannot[5]								
AB	**121**	**75**	**53**			**212**		
C1	**108**	**65**	**53**			**237**		
C2	**108**	**65**	**53**			**237**		
C2p	**108**	**65**	**53**			**237**		
C3	**108**	**65**	**53**			**237**		
C4	**108**	**65**	**53**			**237**		

[1] *Sisältää nuorelle viljelijälle maksettavan EU-tuen ja kansallisen nuorten viljelijöiden tuen C-tukialueella.*
[2] *Kotieläintilalle maksetaan lisäksi kotieläinkorotusta 60 euroa/ha, jos eläintiheys täyttyy.*
[3] *Sokerijuurikkaalle maksetaan myös sokerijuurikkaan kansallista tukea, joka vuonna 2018 on 350 €/ha.*
[4] *Yksi- tai monivuotinen nurmi.*
[5] *Luonnonhoitopeltonurmelle, suojavyöhykenurmelle (2015 -) ja kesannoille maksetaan luonnonhaittakorvausta sekä luonnonmukaisen tuotannon korvausta, jos niiden ala on yhteensä enintään 25 % korvauskelpoisesta kokonaispinta-alasta. Ympäristökorvausta maksetaan luonnonhoitopeltonurmille kohdentamisalueella 120 €/ha ja muulla alueella 100 €/ha.*

Liite I. Ulko- ja sisäsaaristoissa sekä usealla tukialueella sijaitsevat tilat 2018

Päätilan talouskeskuksen tai peruslohkon katsotaan sijaitsevan kunnan ulkosaaristo- tai sisäsaaristo-osassa silloin, kun talouskeskukseen tai peruslohkolle ei ole kiinteää kulkuyhteyttä. Lossiyhteyttä ei katsota kiinteäksi kulkuyhteydeksi. Saaristo-osiksi voidaan hyväksyä myös alueet, joista katsotaan olevan kohtuuttoman pitkä matka maanteitse kuntakeskukseen, ja yhteys tapahtuu lossin välityksellä. Kysy epäselvissä tapauksissa maatilan tai peruslohkon sijaintia saaristossa kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselta.

Eläinperusteisissa tuissa tukitaso määräytyy päätilan talouskeskuksen sijainnin perusteella. Toisaalta peltoalaan perustuvien tukien tukitaso määräytyy peruslohkon sijainnin perusteella. Peruslohkojen sijaintia ei tarvitse ilmoittaa kuin erityistapauksissa. Tällainen erityistapaus voi syntyä esimerkiksi silloin, kun saareen rakennetaan silta. Tällöin saari ei enää kuulu saaristo-osaan ja tukialue saattaa muuttua. Ilmoita peruslohkon sijaintiin vaikuttavasta muutoksesta kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle.

A. Kunnat, joihin kuuluu ulkosaaristo-osia:

Brändö, Föglö, Hammarland, Inkoo, Kaarina, Kemiönsaari, Kumlinge, Kustavi, Kökar, Lemland, Loviisa, Masku, Naantali, Parainen, Porvoo, Raasepori, Salo, Sauvo, Sottunga, Taivassalo, Turku, Uusikaupunki ja Vårdö.

B. Kunnat, joihin kuuluu sisäsaaristo-osia:

Enonkoski, Hankasalmi, Hartola, Heinävesi, Hirvensalmi, Hämeenlinna, Joroinen, Joutsa, Jyväskylä, Jämijärvi, Jämsä, Kangasala, Kangasniemi, Kannonkoski, Keuruu, Kitee, Kiuruvesi, Kivijärvi, Kontiolahti, Kouvola, Kuhmoinen, Kuopio, Lapinlahti, Lappeenranta, Leppävirta, Liperi, Luhanka, Maalahti, Mikkeli, Mustasaari, Mänttä-Vilppula, Orivesi, Padasjoki, Pertunmaa, Pielavesi, Polvijärvi, Puumala, Rantasalmi, Rautalampi, Ruovesi, Saarijärvi, Savonlinna, Sulkava, Suonenjoki, Sysmä, Taipalsaari, Tervo, Varkaus, Vesanto, Vieremä, Virrat, Vöyri ja Äänekoski.

C. Kunnat, jotka vuoden 1995 kuntajaottelun mukaan kuuluvat useampaan kuin yhteen tuen alueeseen:

Mustasaari, Vöyri ja Kuopio
- Sijaitsevat joko tukialueella C1 tai C2

Oulun kaupungin entisen Oulunsalon alue
- Sijaitsee joko tukialueella C2 tai C3 P1

Kittilä ja Sodankylä
- Sijaitsevat joko tukialueella C4 P4 tai C4 P5

KASVIKOODI	YMPÄRISTÖKORVAUS	VIHERRYTTÄMINEN	LHK	LUOMU
6050 viherlannoitusnurmi	Enintään 3 vuotta peräkkäin sama kasvulohko lähtien ml. kaikki aiemmat vuodet.	lasketaan 75% nurmiosuuteen, jäädyttää pysyvän nurmen kertymisen	voi olla korkeintaan 3 vuotta peräkkäin viherlannoitusnurmena (alkaen 2015)	Luomusitoumuslohkolle ei makseta ympäristökorvausta, lisäksi lohko voi olla korkeintaan 3 vuotta peräkkäin viherlannoitusnurmena (alkaen 2015)
6051 viherlannoitusnurmi (ei ympäristösitoumusta)	-	lasketaan 75% nurmiosuuteen, kerryttää pysyvää nurmea	voi olla korkeintaan 3 vuotta peräkkäin viherlannoitusnurmena (alkaen 2015)	Luomukorvaus maksetaan. Voi olla korkeintaan 3 vuotta peräkkäin viherlannoitusnurmena (alkaen 2015)
6113 1-vuotiset siemennurmet	normaali viljelykasvi	lasketaan 75% nurmiosuuteen, kerryttää pysyvää nurmea	normaali viljelykasvi	normaali viljelykasvi
6115 1-vuotinen siemennurmi, yksilajinen	normaali viljelykasvi	lasketaan 75% nurmiosuuteen, nollaa nurmivuosien laskennan	normaali viljelykasvi	normaali viljelykasvi
6123 monivuotiset siemennurmet	normaali viljelykasvi	lasketaan 75% nurmiosuuteen, kerryttää pysyvää nurmea	normaali viljelykasvi	normaali viljelykasvi
6125 monivuotinen siemennurmi, yksilajinen	normaali viljelykasvi	lasketaan 75% nurmiosuuteen, nollaa nurmivuosien laskennan	normaali viljelykasvi	normaali viljelykasvi
9405 luonnonhoitopelto (nurmi)	Maksu muulla alueella max 5 %, kohdentamisalueella 20 % sitoumusalasta. Jos nurmea yli 75 % ja vapautettu viherryttämistuessa, ei ympkorvausta makseta ekologisella alueella.	lasketaan 75% nurmiosuuteen, jäädyttää pysyvän nurmen kertymisen	lasketaan 25 % kesantorajoitteeseen	lasketaan 25 % kesantorajoitteeseen
9422 monimuotoisuuspelto, riista	Monimuotoisuuspeltoja ja LHP-nurmia saa olla kohdentamisaluella yht enintään 20 %, muilla alueilla enintään 15 %. Monimuotoisuuspeltoja yksistään enintään 15 % kaikilla alueilla.	normaali viljelykasvi	normaali viljelykasvi	normaali viljelykasvi
9423 monimuotoisuuspelto, maisema	Monimuotoisuuspeltoja ja LHP-nurmia saa olla kohdentamisaluella yht enintään 20 %, muill alueilla enintään 15 %. Monimuotoisuuspeltoja yksistään enintään 15 % kaikilla alueilla.	normaali viljelykasvi	normaali viljelykasvi	normaali viljelykasvi

KASVIKOODI	YMPÄRISTÖKORVAUS	VIHERRYTTÄMINEN	LHK	LUOMU
9424 monimuotoisuuspelto, niitty	Monimuotoisuuspeltoja ja LHP-nurmia saa olla kohdentamisaluella yht enintään 20 %, muill alueilla enintään 15 %. Monimuotoisuuspeltoja yksistään enintään 15 % kaikilla alueilla.	normaali viljelykasvi	normaali viljelykasvi	normaali viljelykasvi
9810 suojavyöhykenurmi (sopimukset ennen 2015)	ei makseta	lasketaan 75% nurmiosuuteen	normaali viljelykasvi	Ei makseta luomukorvausta
9811 suojavyöhyke (sitoumus 2015)	jos nurmea yli 75 % ja vapautettu viherryttämistuessa, ei ympkorvausta makseta ekologisella alalla	lasketaan 75% nurmiosuuteen, jäädyttää pysyvän nurmen kertymisen	lasketaan 25 % kesantorajoitteeseen	Ei makseta luomukorvausta
9812 monivuotinen ympäristönurmi	jos nurmea yli 75 % ja vapautettu viherryttämistuessa, ei ympkorvausta makseta ekologisella alalla	lasketaan 75% nurmiosuuteen, jäädyttää pysyvän nurmen kertymisen	normaali viljelykasvi	normaali viljelykasvi
9820 suojakaista	normaali viljelykasvi	lasketaan 75% nurmiosuuteen	normaali viljelykasvi	normaali viljelykasvi
9403 sänkikesanto	ei makseta	voi ilmoittaa efaksi, lasketaan 75% nurmiosuuteen	lasketaan 25 % kesantorajoitteeseen	lasketaan 25 % kesantorajoitteeseen
9404 avokesanto	ei makseta	voi ilmoittaa efaksi, lasketaan 75% nurmiosuuteen	lasketaan 25 % kesantorajoitteeseen	lasketaan 25 % kesantorajoitteeseen
9412 Viherkesanto (nurmi ja niitty)	ei makseta	voi ilmoittaa efaksi, lasketaan 75% nurmiosuuteen, kerryttää nurmivuosia pysyvään nurmeen, efa-alaksi ilmoitettu jäädyttää nurmivuosien laskennan	lasketaan 25 % kesantorajoitteeseen	lasketaan 25 % kesantorajoitteeseen
9413 Viherkesanto (riista ja maisema)	ei makseta	voi ilmoittaa efaksi, lasketaan 75% nurmiosuuteen	lasketaan 25 % kesantorajoitteeseen	lasketaan 25 % kesantorajoitteeseen

TUKIKELPOISUUDET 2018

x = tukeen oikeuttava

Kasvikoodin nimi	Kasvikoodi	Perus- ja viherryttämistuki	Peltokasvipalkkio	Luonnonhaittakorvaus	Luonnonmukainen tuotanto	Ympäristökorvaus	Pohjoinen hahtaarituki				Yleinen hehtaarituki			Sokerijuurikkaan hehtaarituki
							C1	C2	C2P	C3-C4	C2	C3-C4	Nuorten viljelijöiden tuki	
Syysvehnä	1110	x		x	x	x					x		x	
Kevätvehnä	1120	x		x	x	x					x		x	
Durumvehnä	1130	x		x	x	x					x		x	
Syysspelttivehnä	1141	x		x	x	x					x		x	
Kevätspelttivehnä	1142	x		x	x	x					x		x	
Syysruisvehnä	1210	x		x	x	x					x	x	x	
Kevätruisvehnä	1211	x		x	x	x					x	x	x	
Kevätruis	1220	x	x	x	x	x	x	x	x		x		x	
Syysruis	1230	x	x	x	x	x	x	x	x		x		x	
Rehuohra	1310	x		x	x	x					x	x	x	
Mallasohra	1320	x		x	x	x					x		x	
Syysohra	1330	x		x	x	x					x	x	x	
Kaura	1400	x		x	x	x					x	x	x	
Syyskaura	1410	x		x	x	x					x	x	x	
Seoskasvusto (viljat)	1545	x		x	x	x					x	x	x	
Seoskasvusto (vilja+öljykasvit)	1555	x		x	x	x					x	x	x	
Vihantavilja (ohra)	1601	x		x	x	x					x	x	x	
Vihantavilja (kaura)	1602	x		x	x	x					x	x	x	
Vihantavilja (vehnä)	1603	x		x	x	x					x	x	x	
Vihantavilja (ruis)	1604	x		x	x	x					x	x	x	
Vihantavilja (viljaseos)	1605	x		x	x	x					x	x	x	
Tattari	1700	x		x	x	x	x	x			x		x	
Hirssi	1710	x		x	x	x	x	x			x		x	
Kvinoa (kinua)	1750	x		x	x	x					x		x	
Maissi	1800	x		x	x	x	x	x			x		x	
Sokerimaissi	1810	x		x	x	x	x	x			x		x	
Ruokaherne	2110	x	x	x	x	x	x	x			x		x	
Rehuherne	2120	x	x	x	x	x	x	x			x		x	
Seoskasvusto (valkuaiskasvit+öljykasvit)	2170	x		x	x	x	x	x			x		x	
Seoskasvusto (herne/härkäpapu/makea lupiini/öljykasvit)	2175	x	x	x	x	x	x	x			x		x	
Seos herne/härkäpapu/makea lupiini yli 50 %+viljaa	2180	x		x	x	x	x	x			x		x	
Seoskasvusto (valkuaiskasvit+vilja)	2185	x		x	x	x					x	x	x	
Seoskasvusto (valkuaiskasvit)	2195	x		x	x	x	x	x			x		x	
Seoskasvusto (typensitojakasvia yli 50 %)	2196	x		x	x	x					x	x	x	
Seoskasvusto (apila yli 50 %+nurmiheinä)	2197	x		x	x	x					x	x	x	
Härkäpapu	2200	x	x	x	x	x	x	x			x		x	
Soijapapu	2300	x		x	x	x	x	x			x		x	
Virna	2400	x		x	x	x	x	x			x		x	
Mesikkä	2410	x		x	x	x	x	x			x		x	
Mailanen	2420	x		x	x	x	x	x			x		x	
Apila	2430	x		x	x	x	x	x			x		x	
Makea lupiini	2500	x	x	x	x	x	x	x			x		x	
Muut lupiinit	2510	x		x	x	x	x	x			x		x	
Vuohenherne	2440	x		x	x	x	x	x			x		x	
Linssi	2450	x		x	x	x	x	x			x		x	
Ruokaperuna	3110	x		x	x	x					x	x	x	
Ruokateollisuusperuna	3120	x		x	x	x					x	x	x	
Tärkkelysperuna	3130	x	x	x	x	x	x	x	x		x		x	
Varhaisperuna (katteenalainen)	3150	x		x	x	x					x	x	x	
Siemenperuna (sertifioidun siemenen tuotantoon)	3160	x		x	x	x					x	x	x	
Tärkkelysperunan oma siemenlisäys	3190	x		x	x	x					x	x	x	
Sokerijuurikas, sokerintuotantoon	3210	x	x	x	x	x	x	x	x		x		x	x

Kasvikoodin nimi	Kasvikoodi	Perus- ja viherryttämistuki	Peltokasvipalkkio	Luonnonhaittakorvaus	Luonnonmukainen tuotanto	Ympäristökorvaus	Pohjoinen hahtaarituki				Yleinen hehtaarituki			Sokerijuurikkaan hehtaarituki
							C1	C2	C2P	C3-C4	C2	C3-C4	Nuorten viljelijöiden tuki	
Sokerijuurikas, energiantuotantoon	3230	x		x	x	x					x	x	x	
Rehujuurikasvit	3330	x		x	x	x					x	x	x	
Rehukaali	3340	x		x	x	x					x	x	x	
Tupakka	4010	x		x	x	x					x	x	x	
Kuitunokkonen	4020	x		x	x	x					x	x	x	
Ruistankio (Camelina, Kitupellava)	4030	x	x	x	x	x	x	x			x		x	
Kevätrypsi	4110	x	x	x	x	x	x	x			x		x	
Syysrypsi	4120	x	x	x	x	x	x	x			x		x	
Kevätrapsi	4210	x	x	x	x	x	x	x			x		x	
Syysrapsi	4220	x	x	x	x	x	x	x			x		x	
Auringonkukka	4300	x	x	x	x	x	x	x			x		x	
Seoskasvusto (öljykasvit)	4390	x	x	x	x	x	x	x			x		x	
Humala	4400	x		x	x	x					x	x	x	
Kuituhamppu	4525	x		x	x	x	x	x			x		x	
Öljyhamppu	4530	x	x	x	x	x	x	x			x		x	
Öljypellava	4610	x	x	x	x	x	x	x			x		x	
Kuitupellava	4620	x		x	x	x	x	x			x		x	
Siemenmausteet ja lääkekasvit (pl kumina, sinappi)	4810	x		x	x	x					x	x	x	
Lääkepaju	4820	x		x	x	x					x	x	x	
Ruokohelpi (kuivike/rehu)	4904	x		x	x	x					x	x	x	
Ruokohelpi (energia)	4905	x		x		x					x	x	x	
Energiapuu, lyhytkiertoinen (haapa ja paju)	4913	x				x					x	x	x	
Energiapuu, lyhytkiertoinen (hybridihaapa ja poppeli)	4914	x				x					x	x	x	
Ahdekaunokki, energiantuotantoon	4930	x		x	x	x					x	x	x	
Tarhaherne	5101	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Pensaspapu	5102	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Valko- eli keräkaali	5103	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Kiinankaali	5104	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Kukkakaali	5105	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Porkkana	5106	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Lanttu	5108	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Nauris	5109	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Mukulaselleri	5110	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Palsternakka	5111	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Sipulin pikkuistukkaat	5113	x		x	x	x					x	x	x	
Purjo	5114	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Avomaankurkku	5115	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Kurpitsa	5116	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Pinaatti	5117	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Raparperi	5119	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Punajuurikas ja keltajuurikas	5120	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Ruokasipuli (sis. punasipuli ja jättisipuli)	5121	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Punakaali	5124	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Savoijinkaali (kurttukaali)	5125	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Ruusukaali	5127	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Parsakaali	5128	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Kyssäkaali	5129	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Lehtiselleri	5131	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Lamopinaatti	5133	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Salaatti (Lactuca-suku)	5140	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Salaattisikurit (Cichorium-suku)	5141	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Salaattifenkoli	5142	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Kesäkurpitsa	5143	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Lehtikaali	5148	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Tilli	5149	x		x	x	x					x	x	x	
Persilja	5150	x		x	x	x					x	x	x	
Valkosipuli	5157	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Piparjuuri	5158	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	

Kasvikoodin nimi	Kasvikoodi	Perus- ja viherryttämistuki	Peltokasvipalkkio	Luonnonhaittakorvaus	Luonnonmukainen tuotanto	Ympäristökorvaus	Pohjoinen hahtaarituki				Yleinen hehtaarituki			Sokerijuurikkaan hehtaarituki
							C1	C2	C2P	C3-C4	C2	C3-C4	Nuorten viljelijöiden tuki	
Maa-artisokka	5165	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Meloni	5173	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Muut vihannekset	5198	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Omena	5210	x		x	x	x					x	x	x	
Pihlaja (marjantuotanto)	5212	x		x	x	x					x	x	x	
Päärynä	5213	x		x	x	x					x	x	x	
Muut hedelmät	5220	x		x	x	x					x	x	x	
Luumu	5221	x		x	x	x					x	x	x	
Viinirypäle	5222	x		x	x	x					x	x	x	
Mustaherukka	5301	x		x	x	x					x	x	x	
Punaherukka	5302	x		x	x	x					x	x	x	
Valkoherukka	5303	x		x	x	x					x	x	x	
Karvainen	5305	x		x	x	x					x	x	x	
Vadelma ja mesivadelma	5310	x		x	x	x					x	x	x	
Mansikka	5311	x		x	x	x					x	x	x	
Mesimarja	5312	x		x	x	x					x	x	x	
Pensasmustikka	5313	x		x	x	x					x	x	x	
Marja-aronia	5314	x		x	x	x					x	x	x	
Saskatoon (marjatuomipihlaja)	5318	x		x	x	x					x	x	x	
Muut marjakasvit	5319	x		x	x	x					x	x	x	
Koristekasvit, alle 5 v.	5410	x		x	x	x					x	x	x	
Koristekasvit, 5 v. ja yli, jatkuva sato avomaalta	5420	x		x	x	x					x	x	x	
Leikkovihreä ja leikkohavu, alle 5 v. kasveista	5440	x		x	x	x					x	x	x	
Leikkovihreä ja leikkohavu, väh. 5 v. kasveista	5441	x		x	x	x					x	x	x	
Koristepaju punontatarkoitukseen, alle 5 v.	5442	x			x	x					x	x	x	
Koristepaju punontatarkoitukseen, 5 - 20 v.	5443	x			x	x					x	x	x	
Tyrni	5451	x		x	x	x					x	x	x	
Kirsikka	5452	x		x	x	x					x	x	x	
Taimitarhat, alle 5 v. marja-, hedelmä-, koristek.	5512	x		x	x	x					x	x	x	
Metsäpuiden taimitarhat pellolla	5534	x												
Taimitarhat, väh. 5 v. marja-, hedelmä-, koristek.	5537	x		x	x	x					x	x	x	
Kumina	5806	x		x	x	x					x	x	x	
Parsa	5816	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Sinappi	5824	x		x	x	x					x	x	x	
Korianteri	5831	x		x	x	x					x	x	x	
Saneerauskasvi (valkosinappi)	**5850**	x		x	x	x					x	x	x	
Saneerauskasvi (öljyretikka)	**5851**	x		x	x	x					x	x	x	
Saneerauskasvi (samettikukka)	**5852**	x		x	x	x					x	x	x	
Saneerauskasviseos	**5853**	x		x	x	x					x	x	x	
Yrttikasvit alle 5 v. (ei tilli eikä persilja)	5846	x		x	x	x					x	x	x	
Yrttikasvit väh. 5 v.	5847	x		x	x	x					x	x	x	
Ratamot	5845	x		x	x	x					x	x	x	
Pienet vierekkäiset alat	5860	x		x	x									
Viherlannoitusnurmi	6050	x		x	x	x					x	x	x	
Viherlannoitusnurmi (ei ympäristösitoumusta)	6051	x		x	x	x					x	x	x	
Siirtonurmi	6060	x		x	x	x					x	x	x	
1-vuotiset kuivaheinä-, säilörehu- ja tuorerehunurmet	6111	x		x	x	x					x	x	x	
1-vuotiset laidunnurmet	6112	x		x	x	x					x	x	x	
1-vuotiset siemennurmet	6113	x		x	x	x					x	x	x	
1-vuotinen siemennurmi, yksilajinen	6115	x		x	x	x					x	x	x	
Monivuotiset kuivaheinä-, säilörehu- ja tuorerehunurmet	6121	x		x	x	x					x	x	x	
Monivuotiset laidunnurmet	6122	x		x	x	x					x	x	x	
Monivuotiset siemennurmet	6123	x		x	x	x					x	x	x	
Monivuotinen siemennurmi, yksilajinen	6125	x		x	x	x					x	x	x	
Pysyvä kuivah.,säilör., tuorer. (väh 5, alle10 v)	6210	x		x	x	x					x	x	x	
Pysyvä laidunnurmi (väh 5, alle 10 v)	6220	x		x	x	x					x	x	x	

Kasvikoodin nimi	Kasvikoodi	Perus- ja viherryttämistuki	Peltokasvipalkkio	Luonnonhaittakorvaus	Luonnonmukainen tuotanto	Ympäristökorvaus	Pohjoinen hahtaarituki				Yleinen hehtaarituki			Sokerijuurikkaan hehtaarituki
							C1	C2	C2P	C3-C4	C2	C3-C4	Nuorten viljelijöiden tuki	
Luonnonlaidun ja -niitty	6300	x		x										
Naturbeten med höga naturvärden / Luonnonlaidun jolla korkea luontoarvo (Ahvenanmaa)	6303													
Kulturmarksbeten / Luonnonlaidun kulttuurialueella (Ahvenanmaa)	6305													
Ängsvall / Niitty (Ahvenanmaa)	6306	x												
Naturbeten med riktade insatser / Luonnonlaidun jolla kohdennettuja toimenpiteitä (Ahvenanmaa)	6304													
Rehurapsi	6402	x		x	x	x					x	x	x	
Muut rehukasvit	6401	x		x	x	x					x	x	x	
Apilan siemen, valvottu tuotanto	6561	x		x	x	x					x	x	x	
Englannin raiheinän siemen, valvottu tuotanto	6545	x		x	x	x					x	x	x	
Italianraiheinän (westerw.) siemen, valv. tuotanto	6546	x		x	x	x					x	x	x	
Ruokonadan siemen, valvottu tuotanto	6550	x		x	x	x					x	x	x	
Timotein siemen, valvottu tuotanto	6562	x		x	x	x					x	x	x	
Nurminadan siemen, valvottu tuotanto	6565	x		x	x	x					x	x	x	
Metsälaidun	6600													
Hakamaa, avoin	6710	x		x										
Hakamaa, puustoinen	6720													
Hunajantuotantoon tarkoitettu kasvusto	9060	x		x	x	x					x	x	x	
Aitohunajakukka	9061	x		x	x	x					x	x	x	
20 v. erityistukisopimus, pelto	9101					x								
20 v. erityistukisopimus, muu ala	9102					x								
Viherkesanto (nurmi ja niitty)	9412	x		x	x									
Viherkesanto (riista ja maisema)	9413	x		x	x									
Sänkikesanto	9403	x		x	x									
Avokesanto	9404	x		x	x									
Luonnonhoitopelto (nurmikasvit, väh. 2 v.)	**9405**	x		x	x	x								
Monimuotoisuuspelto, riista	**9422**	x		x	x	x								
Monimuotoisuuspelto, maisema	**9423**	x		x	x	x								
Monimuotoisuuspelto, niitty 1. ja 2. vuosi	**9424**	x		x	x	x								
Tilapäisesti viljelemätön ala	9620													
Tilapäisesti viljelemätön luonnonlaidun ja -niitty	9621													
Kasvimaa	9630	x												
Pysyvästi viljelemätön	9700													
Erityistukisopimusala, pysyvä laidun	**9801**	x		x		x								
Erityistukisopimusala, muu ala	**9802**					x								
Erityistukisopimusala, pelto	**9803**	x		x		x								
Erityistukisopimusala, metsämaa	**9804**					x								
Suojavyöhykenurmi (sopimukset ennen 2015)	**9810**	x		x		x								
Suojakaista	**9820**	x		x	x	x								
Ympäristösopimusala, pysyvä nurmi	**9805**	x		x		x								
Kurki-, hanhi- ja joutsenpelto (sopimus)	**9806**	x		x		x								
Ympäristösopimusala, muu ala	**9807**					x								
Ympäristösopimusala, metsämaa	**9808**					x								
Monivuotinen ympäristönurmi	**9812**	x		x	x	x					x	x	x	
Suojavyöhyke (sitoumus alkaen 2015)	**9811**	x		x		x								
Maisemapiirre	9830	x		x	x	x					x	x	x	

Hakuoppaan 2018 taulukot

Tuenhakijan perusopas: Aktiiviviljelijä

Taulukko 1: Johtaako toiminto kieltolistalle?

Pysyvä urheilukenttä tai vapaa-ajan alue, jota tuenhakija hallinnoi	Johtaako kieltolistalle?	Lisätietoja
Yleisölle avoin luonnonpuisto	ei	
Yleisölle avoin puutarha	ei	
Maastoradat (moottoriurheiluun pyöräilyyn, juoksuun ja ratsastukseen)	ei	
Kilparadat (moottoriurheiluun, pyöräilyyn, juoksuun, hevosurheiluun)	kyllä	Jos näissä on kiinteitä rakenteita ja/tai kiinteä katsomo. Aitoja ei katsota kiinteiksi rakenteiksi.
Metsästysalueet	ei	
Ampumaradat	kyllä	Jos näissä on kiinteitä rakenteita ja/tai kiinteä katsomo. Aitoja ei katsota kiinteiksi rakenteiksi.
Metsäalueet, joita käytetään vapaa-ajan alueina	ei	
Urheilukentät, jalkapallokentät	kyllä	Jos näissä on kiinteitä rakenteita ja/tai kiinteä katsomo. Aitoja ei katsota kiinteiksi rakenteiksi.
Golfkentät	kyllä	
Talli, ravivalmennustalli, hoitohevostalli, ratsastuskoulu, hevosten kasvatus	ei	
Ratsastusmaneesi tai ratsastuskenttä	kyllä	Jos ratsastusmaneesi tai -kenttä on ratsastuskoulutoimintaan erikoistuneen hevosyrityksen yhteydessä ja maneesissa tai kentällä on kiinteä katsomo ja/tai tuomaritorni. Aitoja ei katsota kiinteiksi rakenteiksi.
Järvet, lammet, joita käytetään vapaa-ajan alueina	ei	
Joet, joenpenkat	ei	
Leirintäalueet	ei	
Mökkivuokraus	ei	
Maatilamatkailu	ei	
Omaan käyttöön tarkoitetut vapaa-ajanalueet	ei	(esimerkiksi uima-allas, tenniskenttä)

Tuenhakijan perusopas: Peruslohkojen korvauskelpoisuus

Taulukko 1: Peruslohkon korvauskelpoisuus

Peruslohkon korvauskelpoisuus	Selite
Kyllä	Lohko voidaan liittää ympäristökorvauksen ja luonnonmukaisen tuotannon sitoumuksille tietyin edellytyksin. Lohkolle voidaan lisäksi maksaa luonnonhaittakorvausta sekä C-tukialueella pohjoisia hehtaaritukia.
Ei	Lohkoille, joilla on tämä ominaisuus, ei voida maksaa ohjelmaperusteisia korvauksia tai kansallisia pohjoisia hehtaaritukia.
Vain LHK	Lohkolle voidaan maksaa ainoastaan luonnonhaittakorvausta. Tämä kelpoisuus voidaan myöntää vuonna 2014 pysyväksi laitumeksi ilmoitetulle lohkolle.

Taulukko 2: Hakuasetuksessa vahvistetut ryhmät

Ryhmä (käytä lomakkeella 102A ryhmää vastaavaa kirjainta)	Selite
A. Lohko joka oli tukikelpoinen ympäristötuessa ja luonnonhaittakorvauksessa vuonna 2014	Lohkot, jotka olivat sekä luonnonhaittakorvauksen että ympäristötuen sitoumuksella vuonna 2014
B. Lohko, joka oli tukikelpoinen luonnonhaittakorvauksessa, ympäristötuessa tai pohjoisissa hehtaarituissa vuonna 2013	Lohkot, jotka olivat vuonna 2013 luonnonhaittakorvauksen tai ympäristötuen sitoumuksella tai tukikelpoisia pohjoisissa hehtaarituissa. Jos peruslohkolla oli vuonna pohjoinen tukikelpoisuus vuonna 2013, voidaan lohko hyväksyä korvauskelpoiseksi, vaikkei lohkoa ollut ilmoitettu 2013 tai 2014.
C. Lohko, jolle on maksettu ympäristötukea tai luonnonhaittakorvausta jonakin vuonna 1995–2013	Lohkot, jotka ovat joskus olleet luonnonhaittakorvauksen tai ympäristötuen sitoumuksella, mutta ovat olleet vuonna 2014 tukikelvottomia
D. Vuosina 1995–2004 ilmoitetut lohkot	Lohkot, jotka olet ilmoittanut mainittuina vuosina, mutta joilla ei ole ollut tukikelpoisuutta
E. Jonolohko	Lohko, joka on ilmoitettu maa- ja metsätalousministeriön hyväksymällä lomakkeella numero 175 vuonna 2004
F. Pysyvät laitumet (vain luonnonhaittakorvauskelpoisuus)	Vuonna 2014 lohkon tilatukiominaisuus oli pysyvä laidun
G. Lohko, jolla on päättynyt ympäristötuen 20 vuotinen erityistukisopimus	Vuonna 2014 lohkon tilatukiominaisuus oli pysyvä laidun – Voit hakea korvauskelpoisuutta lohkolle, kun 20-vuotinen erityistukisopimus päättyy, jos lohko on viljelykuntoista peltoa
Vuosittain säädettävässä korvausten hakua koskevassa valtioneuvoston asetuksessa mainittavat lohkoryhmät	Lohkoja voidaan hyväksyä korvauskelpoisiksi valtion talousarvion määrärahojen puitteissa. Ks. alla *'Hakuasetuksessa vahvistettavat ryhmät'*

Päätukihaun tuet: Perustuki

Taulukko 1: Arvio tukioikeuksien tasaosien arvosta eri tukialueilla

Tukialue	2018
AB	121,72
C	108,02

Taulukko 2: Käyttöjärjestys

A. Tukialue
B. Suurin yksikköarvo, €/ha
a. Tukioikeuden hallinta
1. Vuokratut tukioikeudet
i. pienin tilatunnus
a. omistajaryhmä V1
b. omistajaryhmä V2
2. Omistetut tukioikeudet
i. omistajaryhmä O1
ii. omistajaryhmä O2
b. Tukioikeuden koko, ha
1. 0,01 ha
2. 0,02 ha
3. jne.

Päätukihaun tuet: Viherryttäminen

Taulukko 1: Pysyvien kasvien luettelo	
Kuitunokkonen	Vadelma ja mesivadelma
Humala	Mesimarja
Lääkepaju	Pensasmustikka
Ruokohelpi (kuivike /rehu)	Marja-aronia
Ruokohelpi (energia)	Saskatoon (marjatuomipihlaja)
Energiapuu, lyhytkiertoinen (haapa ja paju)	Muut marjakasvit
Energiapuu, lyhytkiertoinen (hybridihaapa ja poppeli)	Koristekasvit, 5 v. ja yli, jatkuva sato avomaalta
Ahdekaunokki, energiantuotantoon	Leikkovihreä ja leikkohavu, väh. 5 v. kasveista
Raparperi	Koristepaju punontatarkoitukseen, 5 - 20 v.
Omena	Tyrni
Pihlaja (marjantuotanto)	Kirsikka
Päärynä	Taimitarhat, alle 5 v. marja-, hedelmä-, koristek.
Muut hedelmät	Metsäpuiden taimitarhat pellolla
Luumu	Taimitarhat, väh. 5 v. marja-, hedelmä-, koristek.
Viinirypäle	Parsa
Mustaherukka	Ratamot
Punaherukka	Yrttikasvit väh. 5 v.
Valkoherukka	
Karviainen	

Taulukko 2.1 Viljelyn monipuolistamisessa luetaan yhdeksi kasviksi viljelykasvien nimistön mukaisesti seuraavat kasvit ja seoskasvustot:

Kasvin nimi	Suku tai laji, jonka mukaisesti kasvit ryhmitellään	Kasvit ja seoskasvustot, jotka kuuluvat samaan ryhmään
Syysvehnä	*Triticum*	Syysvehnä
Syysspelttivehnä	*Triticum*	Syysspelttivehnä
Kevätvehnä	*Triticum*	Kevätvehnä, Durumvehnä, Vihantavilja (vehnä)
Kevätspelttivehnä	*Triticum*	Kevätspelttivehnä
Syysruisvehnä	*Triticosecale*	Syysruisvehnä
Kevätruisvehnä	*Triticosecale*	Kevätruisvehnä
Kevätruis	*Secale*	Kevätruis, Vihantavilja (ruis)
Syysruis	*Secale*	Syysruis
Ohra	*Hordeum*	Rehuohra, Mallasohra, Vihantavilja (ohra)
Syysohra	*Hordeum*	Syysohra
Kaura	*Avena*	Kaura, Vihantavilja (kaura)
Syyskaura	*Avena*	Syyskaura
Viljojen seoskasvusto		Seoskasvusto (viljat), Vihantavilja (viljaseos)
Öljykasvien ja viljan seoskasvusto		Seoskasvusto (vilja+öljykasvit)
Tattari	*Fagopyrum*	Tattari
Hirssi	*Panicum*	Hirssi
Kvinoa (kinua)	*Chenopodium*	Kvinoa (kinua)
Maissi	*Zea*	Maissi, Sokerimaissi

Taulukko 2.2 Viljelyn monipuolistamisessa luetaan yhdeksi kasviksi viljelykasvien nimistön mukaisesti seuraavat kasvit ja seoskasvustot:

Kasvin nimi	Suku tai laji, jonka mukaisesti kasvit ryhmitellään	Kasvit ja seoskasvustot, jotka kuuluvat samaan ryhmään
Herne	*Pisum*	Ruokaherne, Rehuherne, Tarhaherne
Öljykasvien ja valkuaiskasvien ja seoskasvusto		Seoskasvusto (valkuaiskasvit+öljykasvit), Seoskasvusto (herne/härkäpapu/makea lupiini + öljykasvit)
Valkuaiskasvien ja viljan seoskasvusto		Seos herne/härkäpapu/makea lupiini yli 50 % + viljaa Seoskasvusto (valkuaiskasvit + vilja)
Härkäpapu ja virna	*Vicia*	Härkäpapu, Virna
Soijapapu	*Glycine*	Soijapapu
Mesikkä	*Melilotus*	Mesikkä
Mailanen	*Medicaco*	Mailanen
Apila	*Trifolium*	Apila Apilan siemen, valvottu tuotanto
Vuohenherne	*Galega*	Vuohenherne
Linssi	*Lens*	Linssi
Valkuaiskasvien seoskasvusto		Seoskasvusto (valkuaiskasvit)
Typensitojakasvien ja muiden kasvien seokset		Seoskasvusto (typensitojakasvia yli 50 %)
Lupiini	*Lupinus*	Makea lupiini, Muut lupiinit, *ei alaskanlupiini eikä komealupiini*

Taulukko 2.4 Viljelyn monipuolistamisessa luetaan yhdeksi kasviksi viljelykasvien nimistön mukaisesti seuraavat kasvit ja seoskasvustot:

Kasvin nimi	Suku tai laji, jonka mukaisesti kasvit ryhmitellään	Kasvit ja seoskasvustot, jotka kuuluvat samaan ryhmään
Mausteet ja lääkekasvit		Siemenmausteet ja lääkekasvit (pl kumina, sinappi), *katso kasviluettelo-liite*
Korianteri	*Coriandrum*	Korianteri
Pavut	*Phaseolus*	Pensaspapu
Kaalit	*Brassica oleracea*	Valko- eli keräkaali, Kukkakaali, Punakaali, Savoijinkaali (kurttukaali), Ruusukaali, Parsakaali, Kyssäkaali, Rehukaali, Lehtikaali
Porkkana	*Daucus*	Porkkana
Selleri	*Apium*	Mukulaselleri, Lehtiselleri
Palsternakka	*Pastinaca*	Palsternakka
Sipuli	*Allium*	Sipulin pikkuistukkaat, Purjo, Ruokasipuli (sis. punasipuli ja jättisipuli), Valkosipuli
Avomaankurkku	*Cucumis sativus*	Avomaankurkku
Kurpitsa	*Cucurbita pepo*	Kurpitsa, Kesäkurpitsa
Pinaatti	*Spinacia*	Pinaatti
Salaatit	*Lactuca*	Pehmeä keräsalaatti, rapea keräsalaatti
Salaattisikurit	*Cichorium*	Endiivisalaatti, kähäräendiivi, sikuri, salaattisikuri, punasikuri
Salaattifenkoli	*Foeniculum*	Salaattifenkoli
Tilli	*Anethum*	Tilli
Persilja	*Petroselinum*	Persilja
Meloni	*Cucumis melo*	Meloni

Taulukko 2.3 Viljelyn monipuolistamisessa luetaan yhdeksi kasviksi viljelykasvien nimistön mukaisesti seuraavat kasvit ja seoskasvustot:

Kasvin nimi	Suku tai laji, jonka mukaisesti kasvit ryhmitellään	Kasvit ja seoskasvustot, jotka kuuluvat samaan ryhmään
Peruna	*Solanum tuberosum*	Ruokaperuna, Ruokateollisuusperuna, Tärkkelysperuna, Varhaisperuna (katteenalainen), Siemenperuna (sertifioidun siemenen tuotantoon), Tärkkelysperunan oma siemenlisäys
Juurikkaat	*Beta*	Sokerijuurikas sokerintuotantoon, Sokerijuurikas energiantuotantoon, Punajuurikas ja keltajuurikas, Rehujuurikasvit, lehtimangoldi
Tupakka	*Nicotiana tabacum*	Tupakka
Ruistankio	*Camelina*	Ruistankio (Camelina, Kitupellava)
Kevätrypsi, nauris ja kiinankaali	*Brassica rapa*	Kevätrypsi, Nauris, Kiinankaali
Syysrypsi	*Brassica rapa*	Syysrypsi
Kevätrapsi ja lanttu	*Brassica napus*	Kevätrapsi, Rehurapsi, Lanttu,
Syysrapsi	*Brassica napus*	Syysrapsi
Auringonkukka, Maa-artisokka	*Helianthus*	Auringonkukka, Maa-artisokka
Öljykasvien seoskasvusto		Seoskasvusto (öljykasvit)
Hamppu	*Cannabis*	Kuituhamppu, Öljyhamppu
Pellava	*Linum*	Kuitupellava, Öljypellava

Taulukko 2.5 Viljelyn monipuolistamisessa luetaan yhdeksi kasviksi viljelykasvien nimistön mukaisesti seuraavat kasvit ja seoskasvustot:

Kasvin nimi	Suku tai laji, jonka mukaisesti kasvit ryhmitellään	Kasvit ja seoskasvustot, jotka kuuluvat samaan ryhmään
Lamopinaatti	*Tetragonia*	Lamopinaatti
Piparjuuri	*Armoracia*	Piparjuuri
Latva-artisokka	*Cynara*	Latva-artisokka
Muut vihannekset		Muut vihannekset
Pienet vierekkäiset alat		Pienet vierekkäiset alat
Mansikka	*Fragaria*	Mansikka
Koristekasvit		Koristekasvit, alle 5 v.
Leikkovihreä ja leikkohavu		Leikkovihreä ja leikkohavu, alle 5 v. kasveista
Paju	*Salix*	Koristepaju punontatarkoitukseen, alle 5 v.
Kumina	*Carum*	Kumina
Sinappi	*Sinapis alba*	Sinappi, Saneerauskasvi(valkosinappi)
Öljyretikka, retiisi	*Raphanus*	Saneerauskasvi (öljyretikka), retiisi
Samettikukka	*Tagetes*	Saneerauskasvi (samettikukka)
Saneerauskasvien seoskasvusto		Saneerauskasviseos
Yrttikasvit		Yrttikasvit alle 5 v. (ei tilli eikä persilja), *katso kasviluettelo-liite*
Muu rehukasvi		Muut rehukasvit, *muu kuin tässä luettelossa mainittu*

Taulukko 2.6 Viljelyn monipuolistamisessa luetaan yhdeksi kasviksi viljelykasvien nimistön mukaisesti seuraavat kasvit ja seoskasvustot:

Kasvin nimi	Suku tai laji, jonka mukaisesti kasvit ryhmitellään	Kasvit ja seoskasvustot, jotka kuuluvat samaan ryhmään
Aitohunajakukka	*Phacelia*	Aitohunajakukka
Hunajantuotantoon käytettävä seoskasvusto		Hunajakukkaseos
Monimuotoisuuspellon riistakasvien seoskasvusto		Monimuotoisuuspelto, riista
Monimuotoisuuspellon maisemakasvien seoskasvusto		Monimuotoisuuspelto, maisema
Monimuotoisuuspellon niittykasvien seoskasvusto		Monimuotoisuuspelto, niitty 1. ja 2. Vuosi
Siirtonurmikasvien seoskasvusto		Siirtonurmi
Heinä- ja muut nurmirehukasvit	Viherlannoitusnurmi, Viherlannoitusnurmi (ei ympäristösitoumusta), 1-vuotiset kuivaheinä-, säilörehu- ja tuorerehunurmet, 1-vuotiset laidunnurmet, 1-vuotiset siemennurmet, 1-vuotiset siemennurmet, yksilajinen; Monivuotiset kuivaheinä-, säilörehu- ja tuorerehunurmet, Monivuotiset laidunnurmet, Monivuotiset siemennurmet, Monivuotiset siemennurmet, yksilajinen; Seoskasvusto (apila yli 50 % + nurmiheinä), Luonnonhoitopelto (nurmikasvit, väh. 2 v.), Suojavyöhykenurmi, Suojavyöhyke (sitoumus alkaen 2015), Suojakaista, Monivuotinen ympäristönurmi, Englannin raiheinän siemen, valvottu tuotanto, Italianraiheinän (westerw.) siemen, valv. tuotanto, Ruokonadan siemen, valvottu tuotanto, Timotein siemen, valvottu tuotanto, Nurminadan siemen, valvottu tuotanto	
Kesanto	Viherkesanto (nurmi ja niitty), Viherkesanto (riista ja maisema), Sänkikesanto, Avokesanto (Avokesantoa voi ilmoittaa vain täydentävien ehtojen mukaisissa tapauksissa)	

Kuva 1. Viljelyn monipuolistaminen AB-alueella

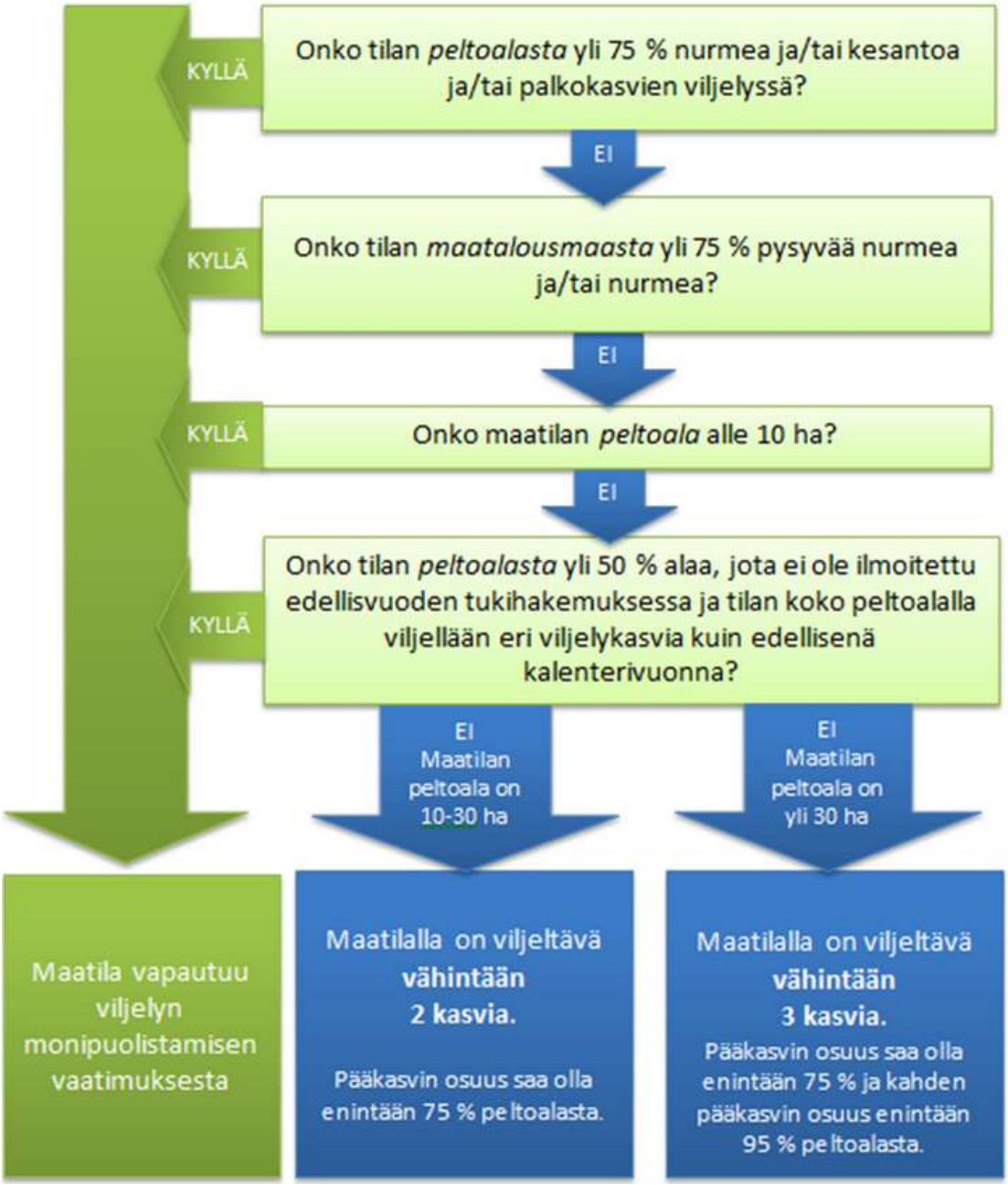

Kuva 2. Viljelyn monipuolistaminen C-alueella

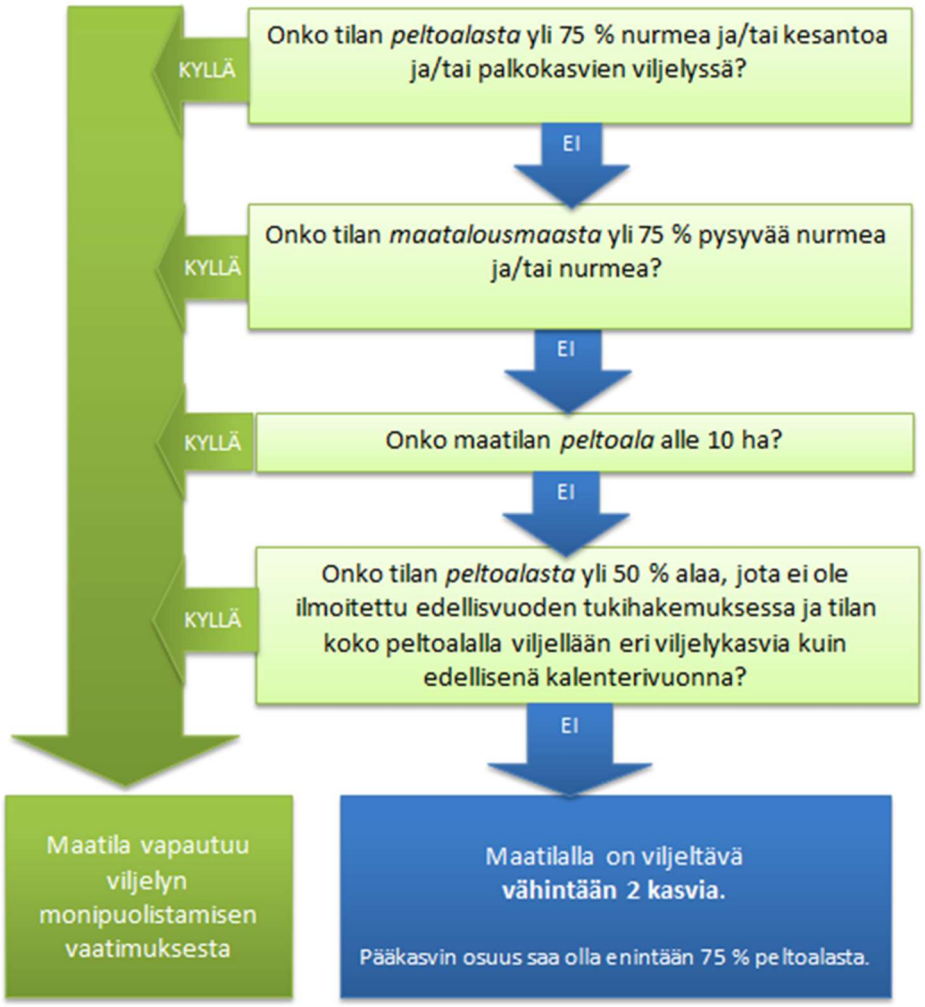

Taulukko 3. Viljelyn monipuolistamisen vaatimus AB-alueella.

Vuodesta 2018 alkaen:	**Vuosina 2015–2017:**
Viljelyn monipuolistamisvaatimus ei koske sinua, jos • yli 75 % tilasi *peltoalasta* on nurmella, kesannolla, palkokasvien viljelyssä tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä. Palkokasveja ovat herneet, pavut, lupiinit (ei Alaskan- eikä komealupiinia), virnat, soijapavut, linssi, vuohenherne, mesikät, mailaset ja apilat. • yli 75 % tilasi tukikelpoisesta *maatalousmaasta* on pysyvää nurmea, nurmea tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä. • yli 50 % maatilasi *peltoalasta* on sellaista alaa, jota et ole ilmoittanut edellisvuoden tukihakemuksessasi, ja jos maatilasi koko peltoalalla viljellään eri viljelykasvia kuin edellisenä kalenterivuonna.	Sinun piti noudattaa monipuolistamisvaatimusta, vaikka • yli 75 % tilasi peltoalasta oli nurmella ja/tai kesannolla • yli 75 % tilasi maatalousmaasta oli pysyvää nurmea ja/tai nurmea • jos tilalla oli muuta peltoalaa yli 30 ha.

Taulukko 4. Viljelyn monipuolistamisvaatimukset C-alueella.

Vuodesta 2018 alkaen:	**Vuosina 2015–2017:**
Viljelyn monipuolistamisvaatimus ei koske sinua, jos • yli 75 % tilasi peltoalasta on nurmella, kesannolla, palkokasvien viljelyssä tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä. Palkokasveja ovat herneet, pavut, lupiinit (ei Alaskan- eikä komealupiinia), virnat, soijapavut, linssi, vuohenherne, mesikät, mailaset ja apilat. • yli 75 % tilasi tukikelpoisesta maatalousmaasta on pysyvää nurmea, nurmea tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä. • yli 50 % maatilasi peltoalasta on sellaista alaa, jota et ole ilmoittanut edellisvuoden tukihakemuksessasi, ja jos maatilasi koko peltoalalla viljellään eri viljelykasvia kuin edellisenä kalenterivuonna.	Sinun piti noudattaa monipuolistamisvaatimusta, vaikka • yli 75 % tilasi peltoalasta oli nurmella ja/tai kesannolla • yli 75 % tilasi maatalousmaasta oli pysyvää nurmea ja/tai nurmea jos tilalla oli muuta peltoalaa yli 30 ha.

Taulukko 5. Heinä- ja nurmirehukasvit, jotka kerryttävät pysyvän nurmen vuosia

	Heinä- ja nurmirehukasvit
1	1-vuotiset kuivaheinä-, säilörehu- ja tuorerehunurmet
2	1-vuotiset laidunnurmet
3	Monivuotiset kuivaheinä-, säilörehu- ja tuorerehunurmet
4	Monivuotiset laidunnurmet
5	Pysyvä kuivah.,säilör., tuorer. (väh 5, alle10 v)**
6	Pysyvä laidunnurmi (väh 5, alle 10 v)**
7	Luonnonlaidun ja –niitty**
8	Hakamaa, avoin**
9	Seoskasvusto (apila yli 50 % + nurmiheinä)***
10	Viherkesanto (nurmi ja niitty)***
11	Viherlannoitusnurmi (ei ympäristösitoumusta)
12	1-vuotiset siemennurmet*
13	Monivuotiset siemennurmet*
14	Erityistukisopimusala, pysyvä laidun**
15	Ympäristösopimusala, pysyvä nurmi**

*Koodeilla ilmoitetaan siemennurmiseokset. Seokset kerryttävät pysyvän nurmen vuosia, yksilajiset nollaavat.

** Koodia käyttämällä ala saa heti pysyvän nurmen merkinnän.

*** EFA-alaksi ilmoitettu jäädyttää nurmivuosien kertymisen.

Taulukko 6. Esimerkkejä tilanteista, jolloin lohkon ala muuttuu pysyväksi nurmeksi

Vuonna 2017	Vuonna 2018 ilmoitetaan	Onko kasvulohkon alalla pysyvä nurmi vuonna 2018?
Lohkolla on ollut yhtäjaksoisesti taulukossa 6 lueteltuja nurmikasveja **1-4 vuotta** (vuosien 2014–2017 aikana).	Taulukossa 5 lueteltu heinä- tai nurmirehukasvi (1-4 tai 9-13), joka kerryttää nurmivuosia normaalisti.	ei
	Muu kuin taulukossa 5 lueteltu heinä- tai nurmirehukasvi, esimerkiksi vilja, suojavyöhyke tai monimuotoisuuspelto.	ei
	Taulukossa 5 lueteltu heinä- tai nurmirehukasvi (5-8 tai 14–15), jolla lohko saa heti pysyvän nurmen merkinnän.	kyllä
Lohkolla on ollut yhtäjaksoisesti taulukossa 5 lueteltuja nurmikasveja 5 vuotta vuosina 2013–2017.	Taulukossa 5 lueteltu heinä- tai nurmirehukasvi.	kyllä
	Muu kuin taulukossa 5 lueteltu heinä- tai nurmirehukasvi, esimerkiksi vilja, suojavyöhyke tai monimuotoisuuspelto.	ei
Peruslohko on muuttunut pysyväksi nurmeksi tai se on ilmoitettu pysyvänä nurmena.	Taulukossa 5 lueteltu heinä- tai nurmirehukasvi.	kyllä
	Muu kuin taulukossa 5 lueteltu heinä- tai nurmirehukasvi, esim. vilja, valkuais- tai puutarhakasvi.	ei
	Ympäristökorvauksen mukainen luonnonhoitopelto.	Et voi ilmoittaa pysyväksi nurmeksi muodostuneelle lohkolle jäädyttäviä kasveja.

Taulukko 7. Ekologisen alan vaatimus.

Vuodesta 2018 alkaen:	Vuosina 2015–2017:
Ekologisen alan vaatimus ei koske sinua, jos • yli 75 % tilasi peltoalasta on nurmella, kesannolla, palkokasvien viljelyssä tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä. Palkokasveja ovat herneet, pavut, lupiinit (ei Alaskan- eikä komealupiinia), vuohenherne, linssi, virnat, soijapavut, mesikät, mailaset ja apilat. • yli 75 % tilasi tukikelpoisesta maatalousmaasta on pysyvää nurmea, nurmea tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä.	Ekologisen alan vaatimus koski tilaasi, vaikka • yli 75 % tilasi peltoalasta oli nurmella ja/tai kesannolla ja/tai palkokasvien viljelyssä • yli 75 % tilasi maatalousmaasta oli pysyvää nurmea ja/tai nurmea jos tilalla oli muuta peltoalaa yli 30 ha.

Kuva 3. Ekologisen alan ehdot

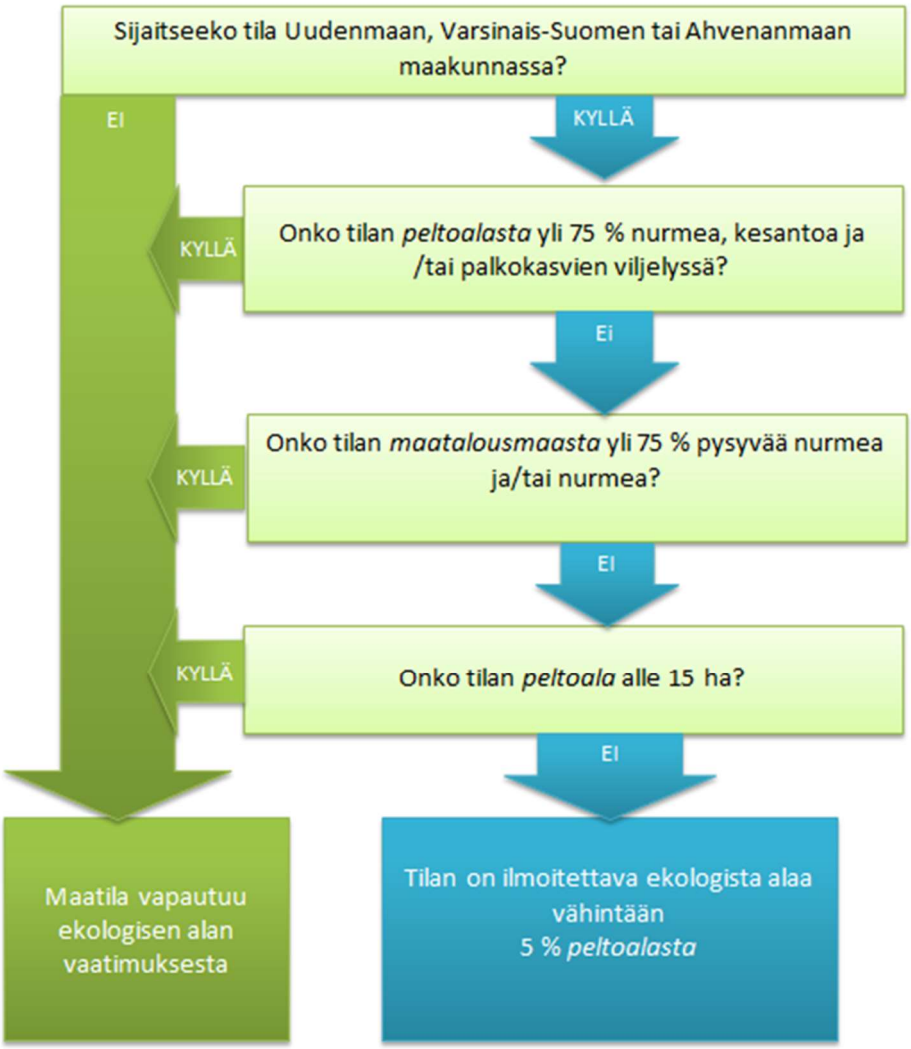

Taulukko 8: Ekologisen alan painokertoimet

Ekologinen ala	Painokerroin	Esimerkki
Kesantoalat	1	Yksi hehtaari viherkesantoa täyttää ekologista alaa 1 ha.
Typensitojakasvien alat	1	Yksi hehtaari hernettä täyttää ekologista alaa 1 ha.
Täydentävien ehtojen mukaiset suojellut maisemapiirteet	1	Jos ilmoitat 0,1 ha maisemapiirteen ekologiseksi alaksi, se täyttää ekologista alaa 0,1 ha.
Lyhytkiertoisen energiapuun alat	0,5	Yksi hehtaari lyhytkiertoista energiapuuta täyttää ekologista alaa 0,5 ha.

Päätukihaun tuet: Nuoren viljelijän tuki (EU)

Taulukko 1 Tukikelpoisten vuosien määräytyminen tilanpidon aloitusvuoden 2010-2013 mukaan

Tilanpidon aloittaminen pääasiallisena yrittäjänä	Tukikelpoisten vuosien kokonaismäärä	Tuki haettava ensimmäisen kerran, jotta enimmäismäärä vuosia voidaan myöntää	Viimeinen tuenmaksu vuosi
1.1.2010 - 31.12.2010	1	2015	2015
1.1.2011 - 31.12.2011	2	2015	2016
1.1.2012 - 31.12.2012	3	2015	2017
1.1.2013 - 31.12.2013	4	2015	2018

Taulukko 2 Tukikelpoisten vuosien määräytyminen tilanpidon aloitusvuoden 2014–2018 mukaan

Tilanpidon aloittaminen pääasiallisena yrittäjänä	Tukikelpoisten vuosien kokonaismäärä	Tuki haettava ensimmäisen kerran	Tukikelpoinen jakso
1.1.2014 - 31.12.2014	5	2015-2019 välillä	Ensimmäinen hakuvuosi + 4 seuraavaa vuotta
1.1.2015 - 31.12.2015	5	2015-2020 välillä*	
1.1.2016-31.12.2016	5	2016-2021 välillä*	
1.1.2017-31.12.2017	5	2017-2022 välillä*	
1.1.2018-31.12.2018	5	2018-2023 välillä*	

*Nuoren viljelijän tuen hakemusta ei voi siirtää kokotilan hallinnan siirron yhteydessä hakuajan jälkeen mikäli luopuja ei ole oikeutettu nuoren viljelijän tukeen. Tuen voi hakea vasta seuraavana vuonna ensimmäisen kerran.

Päätukihaun tuet: Ympäristösopimukset

Taulukko 1: Ohjelmakauden 2014-2020 sopimukset

Sopimus	Merkitse lohkolle kasvi
Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoito	• Ympäristösopimusala, pysyvä nurmi • Ympäristösopimusala, metsämaa • Ympäristösopimusala, muu ala (kosteikot tai alat, jotka ovat liian puustoisia pysyviksi nurmiksi, mutta ei kuitenkaan metsää).
Kosteikon hoito	• Ympäristösopimusala, muu ala.
Kurki-, hanhi- ja joutsenpelto	• Kurki-, hanhi- ja joutsenpelto (sopimus)

Taukukko 2: Vanhojen erityistukisopimusten (ohjelmakaudet 1995–2010) kasvit

Sopimus	Merkitse lohkolle kasvi
20-v. Kosteikkojen ja laskeutusaltaiden hoito	• 20 v. erityistukisopimus, muu ala
20 –v. • Suojavyöhykkeen hoito: • Luonnon monimuotoisuuden edistäminen • Maiseman kehittäminen ja hoito	• 20 v. erityistukisopimus, pelto
10-v. • Maiseman kehittäminen ja hoito • Luonnon monimuotoisuuden edistäminen • Luonnon ja maiseman monimuotoisuuden hoito	• Erityistukisopimusala, pysyvä laidun • Erityistukisopimusala, muu ala (jos lohko ei täytä pysyvän laitumen määritelmää ja se on esim. liian puustoinen) • Erityistukisopimusala, pelto • Erityistukisopimusala, metsämaa • Lumo-sopimuslohkoille kasvi edellisenä vuonna ilmoitetun perusteella.
10-v. Suojavyöhykkeen perustaminen ja hoito	• Suojavyöhykenurmi (sopimukset ennen 2015) • Erityistukisopimusala, pysyvä laidun • Erityistukisopimusala, muu ala (jos lohko ei täytä pysyvän laitumen määritelmää ja se on esim. liian puustoinen).
10-v. Kosteikon ja laskeutusaltaan perustamisesta ja hoito	• Erityistukisopimusala, muu ala • Erityistukisopimusala, pysyvä laidun • Erityistukisopimusala, pelto • Erityistukisopimusala, metsämaa.
10-v. Turvepeltojen pitkäaikainen nurmiviljely	• Monivuotinen nurmikasvi

Päätukihaun tuet: Ei-tuotannolliset investoinnit

Taulukko 1: Toimenpiteiden enimmäiskorvaukset

Hanke	Enimmäiskorvaus
Kosteikon perustaminen ja uoman luonnontilan parantaminen	11 669 €/ha
- Jos perustettava kosteikko tai uoma, jonka luonnontilaa parannetaan, on kooltaan 0,3—0,5 hehtaaria.	3225 € / kohde
Arvokkaiden perinnebiotooppien alkuraivaus ja aitaaminen	
- enintään 3 ha:n kohteet	1 862 €/ha
- yli 3 ha:n, mutta enintään 10 ha:n kohteet	1 108 €/ha
- yli 10 ha:n kohteet	754 €/ha

Päätukihaun tuet: Luonnonhaittakorvaus

Taulukko 1: Korvaustasot

Tukialue	AB-alue	C-alue
€/ha 1. Osarah. + Kans.osuus	212	237
€/ha 2.Korotus	60	60
Yhteensä €/ha Kasvitila/ Kotieläintila	212 / 272	237 / 297

Taulukko 2: korvauksen asteittainen vähentyminen ns. degressio

Tilan maksuala	Maksettavan luonnonhaittakorvauksen osuus täydestä korvauksesta/ha
150 hehtaariin asti	100 %
150 ha ylittävästä peltoalasta 300 hehtaariin asti	90 %
300 ha ylittävästä peltoalasta	80 %

Taulukko 3. Eläinyksikkökertoimet

Eläinryhmä	Kerroin
sonnit, härät, lehmät, muut naudat yli 2 v	1
sonnit, härät, lehmät, muut naudat 6 kk – 2 v	0,6
sonnit, härät, lehmät, muut naudat alle 6 kk	0,4
emakot väh. 8 kk	0,5
karjut väh. 8 kk, muut siat 3-8 kk, vieroitetut porsaat 0-3 kk (2/3)	0,3
uuhet ja pässit sekä kutut ja pukit yli 12 kk	0,2
karitsat ja kilit 3-12 kk	0,06
munivat kanat väh. 16 vk	0,014
broilerit	0,007
kalkkunat, hanhet, ankat, sorsat, fasaanit	0,03
emolinnut: broileri väh. 18 vk	0,02
emolinnut: kalkkuna väh. 29 vk	0,05
emolinnut: hanhet väh. 30 vk	0,03
emolinnut: sorsat, fasaanit väh. 26 vk	0,03
emolinnut: ankat väh. 25 vk	0,03
hevoset ja ponit yli 6 kk	1

Päätukihaun tuet: luonnonmukaisen tuotannon korvaus

Taulukko 1 Korvaustasot

Tila/kasvi	Korvaus euroa/hehtaari/vuosi
Kasvinviljelytila	160
Kotieläintila	294 (160 + 134)
*Avomaan vihannesten viljelyalalle	600

*korotettu korvaus maksetaan vain niille kasvulohkoille ja niinä sitoumusvuosina, joilla vihanneksia viljellään.

Päätukihaun tuet: Peltokasvipalkkio

Taulukko 1: Peltokasvipalkkioon sisältyvät enimmäismäärät ja arvioidut hehtaaritasot (ennen mm. edellä mainittuja mahdollisia määrärahojen siirtoja).

	milj. €	€/ha
Valkuaiskasvit	6,30	60
Ruis	1,50	100
Sokerijuurikas	1,00	85
Tärkkelysperuna	3,70	565
Avomaanvihannekset, vain AB-tukialue	1,20	150
Peltokasvit yhteensä	**13,7**	

Päätukihaun tuet: Kansalliset peltotuet

Taulukko 1. Kansallisten peltotukien yksikkötuet

TUKITYYPPI	Tukikelpoiset kasvit	Yksikkötuen määrä (e/ha)
Pohjoinen hehtaarituki (C)		Tukiyksikkö-kerroin 1,00
tukialueet C1, C2 ja C2p sekä näiden alueiden saaristo	ruis	75
tukialueet C1, C2 ja C2p sekä näiden alueiden saaristo	sokerijuurikas	100
tukialueet C1, C2 ja C2p sekä näiden alueiden saaristo	tärkkelysperuna	100
tukialueet C1-C4	avomaanvihannekset	350
tukialueet C1 ja C2	muut peltokasvit	75
tukialueet C1 ja C2	valkuaiskasvusto	45
Yleinen hehtaarituki (C2–C4)		
tukialue C2	viljelyksessä olevat kasvit	10
tukialue C2p sekä C1, C2 ja C2p alueiden saaristo	viljelyksessä olevat kasvit	20
tukialue C3	viljelyksessä olevat kasvit	30
tukialue C4	viljelyksessä olevat kasvit	55
Nuorten viljelijöiden tuki (C1–C4)	viljelyksessä olevat kasvit	40
Sokerijuurikkaan tuki	sokerijuurikas	350